A POLGÁRI

TÖRVÉNYKEZÉSI RENDTARTÁS

A KAPCSOLATOS TÖRVÉNYEKRE ÉS RENDELETEKRE VALÓ UTALÁSSAL, ÉS TEKINTETTEL A MAGYAR KIRÁLYI CURIA MINT LEGFŐBB ITÉLŐSZÉK ÉS MINT SEMMITŐSZÉK FONTOSABB ELVI JELENTŐSÉGŰ RÉGIBB HATÁROZATAIRA, A MAGYAR KIR. CURIA ÉS A MAGYAR KIR. PÉNZ. KÖZIG. BIRÓSÁG DÖNTVÉNYEIRE ÉS EZEK, VALAMINT A BUDAPESTI KIR. ITÉLŐTÁBLA UJABB ELVI JELENTŐSÉGŰ HATÁROZATAIRA

az 1868: LIV. t.-cz. érvényben hagyott szakaszai és az 1881: LIX. t.-cz. és 1881: LX. t.-cz.-ek alapján összeállitotta

Dr SCHREYER JAKAB

köz- és váltóügyvéd.

MÁSODIK KÖTET.

A VÉGREHAJTÁSI ELJÁRÁS (1881: LX. T. CZ.)

s a birósági végrehajtókra vonatkozó főbb törvények és rendeletek.

A legujabb rendeletekkel és törvényekkel bővitett

HARMADIK KIADÁS.

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KIADÁSA.

1888.

Budapest, 1887. Az „Athenaeum" r. társ. könyvnyomdája.

Végrehajtási eljárás.

(1881 : LX. tcz. az 1868. LIV. tcz. 324—474. §§-ai helyett.)

Első czim.

Általános határozatok.

II. Czim.

Végrehajtás készpénzbeli követelés behajtására.

I. Végrehajtás ingóságokra.

II. Végrehajtás ingatlanokra.

III. Végrehajtás ingatlanok haszonélvezetére.

III. Czim.

A végrehajtás egyéb nemei.

IV. Czim.

I. Biztositási intézkedések.

II. Zárlat.

Zárhatározatok.

FÜGGELÉK.

A birósági végrehajtókra vonatkozó törvények és fontosabb rendeletek.

Lap

1881: LX. Törvényczikk

a végrehajtási eljárásról
(az 1868: LIV. tcz. 324—474. §§-ai helyett.)

ELSŐ CZIM.

Általános határozatok.

1. §.

Kielégitési végrehajtásnak végrehajtható közokiratok alapján van helye.

Végrehajtható közokiratok:

a) a polgári biróságoknak jogerőre emelkedett itéletei és váltóügyekben fizetést vagy biztositást rendelő jogerőre emelkedett sommás végzések;

b) a polgári biróságoknak jogerőre nem emelkedett azon marasztaló itéletei, melyek ellen a végrehajtásra halasztó hatálylyal nem biró felebbezés használtatott;

c) a polgári biróságoknak pénzbirság vagy költségek fizetésére kötelező vagy más marasztaló végzései és pedig feltétlenül, ha halasztó hatálylyal biró felfolyamodással meg nem támadhatók, ellenesetben pedig akkor, ha jogerőre emelkedtek;

d) a polgári biróságok előtt kötött egyezségek;

e) a választott biróságok, s a pesti áru- és értéktőzsdének, valamint a vidéki termény- és gabona-csarnokoknak külön biróságai (1870. évi II. tcz.) által hozott marasztaló határozatok, vagy ilyen biróság előtt kötött egyezségről felvett jegyzőkönyvek illetőleg ezek kiadványai;

f) a büntető biróságoknak vagyoni marasztalást tartalmazó, jogerőre emelkedett határozatai;

g) az 1874. évi XXXV. tcz. 111. §-a értelmében végrehajtható közjegyzői okiratok;

h) a fegyelmi biróságoknak, továbbá közigazgatási és pénzügyi hatóságoknak azon végrehajtható határozatai, melyek az érvényben levő jogszabályok szerint, birói végrehajtásra utalvák.

1874: XXXV. tcz. 111. §.: »Közjegyzői okirat alapján végrehajtásnak van helye, ha abban az általános kellékeken felül a kötelezettség teljesitése megállapittatott, egyszersmind a jogosult és kötelezett fél nevei, a kötelezettség jogczime és tárgya, s a teljesités időpontja szabatosan kitétettek. Azon tények beállta, a melyekhez a teljesités kötve van, közokirat által bizonyitandó.«

Lásd még a 258. §-t és ezen §. jegyzeteit és váltóeljárást szabályzó rendelet 15. §-áról id. miniszteri körrendeletet

»Hitelesitett másolatban csatolt közjegyzői hiteles kiadvány alapján, a végrehajtás el nem rendelhető, mert az 1874 : XXXV. tcz. 141. §-a szerint az az eredeti okirattal, vagy annak hiteles kiadványával egyenlő joghatálylyal nem bir.« (34692/84. sz. a. kir. táblai határozat.)

»A bécsi termény- és liszt-tőzsde választott birósága oly állami biróságnak és az azáltal hozott határozat oly birósági határozatnak melynek alapján és illetve megkeresésére a végrehajtás elrendelhető lenne, figyelemmel az 1881. LIX. tcz. 98. §-ára, épen nem tekinthető, az 1881. LX. t.-cz. 1. §. e) pontjában emlitett hazai választott biróságok közé pedig a megkereső választott biróság nem tekinthető és igy e §. alapján a végrehajtás el nem rendelhető. (1885. okt. 19. 41510. kelt sz. a. kir. tábl. hat.)

»A képviselőház biráló bizottságának pénzbeli marasztalásra szóló végzései oly köziratok, melyek alapján a polgári biróság által az 1881. LX. t.-cz. 1. §. h) pontja értelmében a végrehajtás elrendelendő.« (26601/885. sz. kir. tábl. hat.)

»Tanudij iránt a per birája rendeli el a végrehajtást, nem pedig azon biróság, mely megkeresés folytán a tanuhallgatást foganatositotta.« (2369/886. sz. cur. hat.)

»Váltóbirósági sommás végzésekre, valamint kir. közjegyzői okiratok alapján kért kielégitési végrehajtást elrendelő végzésekre, továbbá kisebb polgári peres ügyekben hozandó

biréi határozatokra járó bélyegilletéket, ha felperes az illetékes birósághoz nem a keresetlevélhez egyszerüen csatolva, hanem arra reá ragasztva nyujtotta be, s igy az eljáró biróság által a bélyeg abból a czélból, hogy az a hozandó birói határozatra ragasztassék, a kereset-levélről le nem vehető: ezért a bélyeg nemlétezőnek nem tekinthető, s igy peres és bélyegkötelezett fél ellen hivatalos lelet felvételének helye nincs. (1113/884. sz. pénz. közig. bir. hat.)

»Peres eljárásban beadott kielégitési végrehajtási kérvények, ha a per tárgya 50 frtot meghalad 50 kros, ha 50 frtot meg nem halad 20 kros beadványi bélyegkötelezettség alá esnek. (1532/884. sz. pénz. közig. kir. hat.)

»Peres eljárásban — a biztositási végrehajtás foganatositását jóváhagyó bírósági végzés, ha eredetben csatoltatik is mellékletként bélyegköteles beadványhoz, — a törvényszerü mellékleti bélyeggel látandó el. (2152/884. sz. pénz. közig. bir. hat.)

A magyar kir. igazságügyminiszternek 3224. szám alatt az összes kir. törvényszékekhez és járásbiróságokhoz intézett körrendelete

a közjegyzői okiratok alapján elrendelt végrehajtást tárgyazó valamint a váltóbírósági sommás végzések után járó bélyeg-illeték lerovásának ellenőrzése iránt:

A bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok hivatalos össszeállitásának kiegészitő részét képező illetéki dijjegyzék 48. tételéhez tartozó 1. jegyzet 6-ik bekezdésében foglalt határozatok szerint, a váltóbirósági sommás végzésre, valamint a közjegyzői okirat alapján kért kielégitési végrehajtást elrendelő végzésekre szükséges bélyegjegyek a felperesnek kézbesitendő végzés példányára ragasztandók és rajtok a végzés szövege keresztül irandó.

A m. kir. pénzügyminiszter urnak f. évi január hó 19-én 69,477/882. sz. a. kelt átirata szerint, az emlitett bélyeg-illeték lerovásának ellenőrzése lehetetlenné válik a kir. biróságoknál követett ama gyakorlat folytán, hogy a kérdéses végzéseket tartalmazó előadmányi iveken a szóban forgó bélyeg-

illetéknek a feljebb idézett határozatok szerinti lerovásáról említés nem tétetik.

A bélyegjövedék érdekének megóvása szempontjából felhivom a kir. törvényszékeket és járásbiróságokat, hogy az emlitett végzések szövegében a kérdéses bélyegilletéknek lerovását is felemlitsék, illetőleg ha a lerovás elmulasztás esetén a fél ellen hivatalos lelet vétetett fel, ezen körülményt a végzés fogalmazványát tartalmazó előadmányi ivre mindig ráirják.

Kelt Budapesten, 1883. évi január hó 31-én.

2. §.

A végrehajtás elrendelésére az 1. §. *a)*, *b)*, *c)*, és *d)* pontjai esetében a perbiróság illetékes.

Az *f)* pont esetében kivétel nélkül, a *h)* pont esetében pedig akkor, ha külön törvény ellenkező intézkedést nem tartalmaz, a végrehajtás elrendelésére, azon törvényszék, illetőleg 500 forint készpénzösszeget meg nem haladó marasztalás esetében azon járásbiróság illetékes, melynek területén az elsőfolyamodásulag eljárt büntető biróságnak, vagy más hatóságnak a székhelye van.

Budapest főváros területén az *f)* és *h)* pontok eseteiben, a végrehajtás elrendelésére, a budapesti kir. törvényszék, illetőleg a budapesti IV. kerületi járásbiróság illetékes.

Az *e)* pontban emlitett határozatok és egyezségek alapján a végrehajtás elrendelésére illetékes biróságot a törvénykezési rendtartás határozza meg.

A közjegyzői okiratok végrehajthatóságának feltételeit, a végrehajtás elrendelésére illetékes biróságokat, a kötelezett fél kifogásolási jogát és az e tárgybeli eljárást az 1874. évi XXXV. tcz. X. fejezete szabályozza.

1874 : XXXV. tcz. (A királyi közjegyzőkről) :

112. §. A végrehajtási kérvény azon birósághoz, intézendő, mely a fenforgó ügyre nézve per esetében illetékes

volna. A kérvény beadása, valamint a végrehajtás elrendelése, s a további eljárás, a menyiben a jelen törvény eltérőleg nem rendelkezik, — polgári törvénykezési rendtartás szabályai szerint történik.

113. §. A kötelezett fél kifogással élhet az elrendelt végrehajtás ellen:

a) ha a biróság illetéktelen;

b) ha a végrehajtás alapját képező közjegyzői okiratban foglalt jogügylet érvénytelen;

c) ha az okirat hamis vagy hamisított;

d) ha az okirat kiadványa a 139., 140. §§. kellékeivel nem bir;

e) ha a biróság a 111. §. szabályai ellenére rendelte el a végrehajtást;

f) ha a kötelezettség az okirat kiadása után felmerült tény folytán egészben vagy részben elenyészett, vagy annak teljesitésére a jogositott fél halasztást engedett.

114. §. A végrehajtást szenvedő fél kifogását, a végrehajtási végzés vételétől számitandó 8 nap alatt, akár a végrehajtónak adhatja át irásban, vagy mondhatja szóval jegyzőkönyvbe, akár azon birósághoz nyujthatja be, a mely a végrehajtást elrendelte.

A kifogást igazoló bizonyitékok a kifogás megtétele alkalmával előterjesztendők.

A bejelentett kifogás a foglalás foganatositását nem gátolja.

115. §. Ha a kifogás a végrehajtónak adatott át, a végrehajtó azt, illetőleg a kifogás tárgyában felvett jegyzőkönyvet az előterjesztett bizonyitékokkal együtt az őt kiküldő vagy megkereső birósághoz azonnal bemutatja.

116. §. A biróság a késón beadott vagy kellőleg fel nem szerelt kifogást (114. §.) hivatalból elutasitja. A kifogást tevő fél az elutasitó végzés ellen semmiségi panaszszal élhet.

Ha pedig tárgyalásra alkalmasnak találta a kifogást, a tárgyalás a biróság minőségéhez képest sommás uton, vagy jegyzőkönyvileg történik.

117. §. A kifogás fölötti eljárásnál a 112. §. *a)* és *e)* pont-

jaiban foglalt esetek kivételével, csakis okiratok szolgálhatnak bizonyitékul. Ha azonban a bizonyitékul felhozott magánokirat valódisága a végrehajtató fél által nem ismertetnék el, a végrehajtást szenvedőnek jogában áll az okirat valódiságát az ellenfélnek kinálandó, de ez által vissza nem kinálható fő-esküvel bizonyítani.

118. §. Ha oly kifogás tétetnék, hogy a kiadvány nem egyezik meg a közjegyző őrizete alatt levő eredetivel, vagy ha az eredeti az előszabott kellékek hiányánál fogva nem bir közokirati minőséggel, a biróság, mielőtt az ügy eldöntésébe bocsátkoznék, a közjegyzőt az eredeti okirat előterjesztésére utasitja, ha pedig más biróság területén lakó közjegyző őrizete alatt van az eredeti okirat, ennek megvizsgálása végett az illető biróságot keresi meg.

119. §. A tárgyalás berekesztése után a biróság végzésileg határoz. A végzés ellen a törvénykezési szabályok szerinti jogorvoslatnak van helye.

120. §. A végrehajtás folyamára nézve a következő szabályok érvényesek:

a) ha a kifogás a 116. §. értelmében elutasittatott, a végrehajtás folytatandó;

b) ha a kifogás bizonyitékául oly közokirat hozatott fel, a mely annak alaposságát már a tárgyalás előtt valószinüvé teszi: ez által a végrehajtás további folyama teljesen felfüggesztetik;

c) ha a kifogásnak magánokirat szolgál bizonyitékául, ez csak az árverést függeszti fel;

d) ha a kifogás érdemleges tárgyalás folytán elutasittatott, a végzés jogerőre emelkedése bevárandó;

e) ha a közjegyzői okirat hamissága vagy hamis eskü miatt bünvádi eljárás indittatott, a büntető biróság jogérvényes itéletéig a végrehajtást folytatni nem lehet.

121. §. Ha a kifogás alapjául felhozott tények valótlansága kiderül, vagy az tünik ki, hogy a kifogás egyedül a végrehajtás késleltetése czéljából tétetett, a kifogást tevő fél 1000 frtig terjedhető birsággal büntetendő.

122. §. Mind a kereső fél, ha a végrehajtástól elmozdit-

tattot, mind pedig a kötelezett fél, ha kifogásait a végrehajtás alatt nem érvényesitette, vagy okirattal nem bizonyitotta, jogait külön per utján érvényesitheti.

Kir. táblai (teljes-ülési határozat) 4. sz.

A törvényhatósági közigazgatási bizottságoknak az adók és illetékek behajtása iránti végrehajtást ingatlanokra elrendelő határozatai alapján a végrehajtási zálogjog bekeblezése, illetve a végrehajtási jog feljegyzése közvetlenül az illető telekkönyvi hatóságnál kérhető-e? vagy pedig ily esetekben is első sorban a birói végrehajtás elrendelése és a telekkönyvi hatóságoknak a foganatositás végett leendő megkeresése, az 1881 : LX. tcz. 2. §-ában kijelölt biróságnál kérelmezendő-e?

Határozat:

A törvényhatósági közigazgatási bizottságoknak azon határozatai alapján, melyekben elrendeltetik, hogy a hátralékos adók és illetékek behajtása végett a végrehajtás ingatlanokra vezetendő, a végrehajtási zálogjog bekebelezése, illetve a végrehajtási jog feljegyzése közvetlenül az illető telekkönyvi hatóságnál nem kérhető, hanem ily esetekben is első sorban a birói végrehajtás elrendelése és a telekkönyvi hatóságnak a foganatositás végett leendő megkeresése az 1881 : LX. tcz. 2. §-ában kijelölt biróságnál szabályszerüen kérelmezendő.

Indokolás: A jelen határozat hozatalakor még hatályban állott 1876 : XV. tcz. 58. §-a értelmében a törvényhatóság közigazgatási bizottsága van ugyan hivatva annak esetről-esetre végzésileg elrendelni, hogy ha hátralékos adók és illetékek iránti végrehajtás lefoglalható ingók nem léte, vagy elégtelensége következtében ingatlanokra vezetendő; de ugyanazon szakasz szerint a bizottság e végzését szabályszerü intézkedés végett az állam jogügyi képviselőjének adja ki, és ily esetekben is a végrehajtás a törvénykezési rendtartásban, tehát jelenleg az 1881 : LX. tcz.-ben meghatározott eljárás szerint eszközlendő.

A közadók kezelése tárgyában ujonan alkotott 1883 : XLIV. tczikk 77. §-a, midőn 3. s 4. bekezdésében a fenebbi 58. §. tartalmával ugyanazonos intézkedéseket foglal magában;

első bekezdésében már egyenesen hivatkozik az 1881 : LX. törvczikk 135—213. §-aira, mint a kérdéses végrehajtási esetekben alkalmazandó szabályokra.

Mihez képest tekintve, hogy a most idézett szabályozott eljárás szerint az ingatlanokra vezetendő végrehajtás esetén a tüzetesen előirott módon szerkesztendő s felszerelendő végrehajtási kérvény az előzetes szabályok értelmében a végrehajhajtás elrendelésére illetékes birósághoz nyujtandó be, és az illető telekkönyvi hatóság a végrehajtási jog bejegyzését csak azon bíróság megkeresése alapján és értelmében rendelheti el;

ugy tekintve, hogy az 1881 : LX. tcz. 2. §-ához képest a birói végrehajtásnak pénzügyi és közigazgatási határozatok alpján való elrendelésére, ha külön törvény ellenkező intézkedést nem tartalmaz, 500 frtot meg nem haladó követelésekre nézve azon kir. járásbiróság s ezentul azon kir. törvényszék illetékes, melynek területén a végrehajtandó határozat hozatalánál első fokban eljárt hatóság székhelye van: a kincstár képviselője a közigazgatási bizottságnak elől emlitett tárgyu határozatai folytán szabályszerüen felszerelt végrehajtási kérvényét az 1881 : LX. tcz. 2. §-a szerint illetékes biróságnál tartozik benyujtani.

Kelt a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1883. évi decz. 22-ik napján tartott teljes-ülésében.

Hitelesittetett a budapesti kir. itélőtábla polgári szakosztályának 1884. jan. 3-ik napján tartott teljes-ülésében.

»Csupán az ingatlanra kért folytatólagos végrehajtás elrendelésére a járásbiróság még akkor sem lenne illetékes, ha az alapvégrehajtás egyéb ingatlanra is elrendeltetett volna.« (738/882. sz. a. curiai hat.)

»Közjegyzői okirat alapján végrehajtást elrendelő végzés ellen emelt kifogás folytán tartott tárgyalás után hozott elsőbirósági végzést megváltoztató másodbirósági végzés ellen az 1881 : LX. tcz. 2. §-a és az 1874 : XXX. tcz. 119. §-a értelmében további felebbezésnek van helye.« (1128/883 sz. a. curiai hat.)

»Az 1881 : LX. t.-cz. 116. és 117. §§-ai csak az ingósá-

gokra vezető folytatólagos végrehajtást szabályozzák, s ingatlanokra nézve kivétel nélkül áll ugyanazon törvény 2. §-a, mely szerint a végrehajtás elrendelésére az 1. §. a—d pontjai esetében a perbiróság illetékes.« (1884. szept. 16-án, 5,424. sz. cur. hat.)

»A végrehajtási zálogjog bekeblezése csak az 1881 : LX. tcz. 2. §-ában felsorolt biróságoknak, ugyanezen tcz. 136. §-a értelmében áttett megkeresése, nem pedig közigazgatási hatóság bemutatott határozata alapján rendelhető el.« (5094/884. sz. a. kir. tábl. határozat.)

»Minthogy a telekkönyvi hatóság a végrehajtási zálogjog bekeblezését az illetékes biróság megkeresése nélkül a hozzá beadott kérelem alapján el nem rendelheti, a közigazgatási bizottságnak adótartozás bekeblezése iránti közvetlen megkeresése elutasitandó.« (5576/884. sz. a. curiai hat.)

»Ingatlanokra és az ezek jogi fogalma alá eső bekeblezett követelésekre illetőleg telekkönyvi zálogjogokra a folytatólagos végrehajtást elrendelni, ugy mint az alapvégrehajtást, rendszerint a per birája van hivatva.« (6086/885 sz. a. curiai határozat.)

»Ingatlanokra vonatkozólag, mind az alap-, mind a folytatólagos végrehajtás elrendelésére, az 1881 : LX. tcz. 2. §. általános rendelkezései értelmében a perbiróság illetékes.« (43402/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

»Királyi közjegyzői okiratok alapján hozott kielégitési végrehajtást elrendelő végzések mint birói határozatok után százalékos illeték csak akkor jár, ha ezek a birói végzések jogerejüvé váltak«. (3316/884. sz. a. m. kir. pénz. közig. birósági határozat.)

3. §.

A végrehajtásnak külföldi biróságok megkeresései, vagy végrehajtási záradékkal ellátott végrehajtható közokmányai alapján való elrendelésére első sorban az államszerződések szolgálnak irányadóul.

Ha államszerződés nincs, csupán a végrehajtató által bizonyitandó viszonosság (1868 : LIV. tcz. 63.

§.) esetében, de akkor is csak a következő előfeltételek alatt van helye a végrehajtás elrendelésének;

a) ha a végrehajtás alapjául jogerőre emelkedett birói határozat, vagy perbeli birói egyezség szolgál;

b) ha a meg nem jelenése folytán elmarasztalt magyar honosnak, a beidéző periratok, a perbiróság államában saját kezeihez, vagy megkeresés folytán valamely hazai biróság által szabályszerüen kézbesittetett;

c) ha azon államnak valamely birósága, a mely államnak területén a végrehajtandó határozat hozatott, vagy a végrehajtandó egyeség köttetett, jelen törvénynek az illetékességre vonatkozó határozatai szerint illetékes volt; végre

d) ha azon teljesitmény, mely a végrehajtás utján érvényesittetni szándékoltatik, hazai tiltó törvénybe nem ütközik.

Ezen esetekben a végrehajtás elrendelése fölött azon biróság határoz, mely a 18. §. szerint a végrehajtás foganatositására illetékes.

Ha a végrehajtás foganatositása végett több biróság kerestetik meg, a végrehajtás elrendelése fölött az első helyen emlitett törvényszék, ha csupán járásbiróságok kerestettek meg, az első helyen emlitett járásbiróság határoz, és határozatáról a foganatositásra illetékes többi hatóságokat értesiti.

A nem illetékes birósághoz intézett megkeresések, az illetékes birósághoz hivatalból teendők át.

A m. kir. igazságügyministeriumnak 1868. évi decz. 22-én 15714. sz. a. kelt rendelete, az ország valamennyi törvényhatóságához: *az olasz kir. biróságok határozatainak foganatositása tárgyában*:

»Az egykori szárd királyság törvényei szerint a polgári ügyekben külföldi biróságok által hozott határozatok, végre-

hajthatóság tekintetéből, minden esetben megindítandó, külön u. n »delibationalis« eljárás feltételéhez voltak kötve, mely abból állott, hogy minden birói határozat foganatositását megelőzőleg vizsgálat tartatott az iránt, vajjon az idegen biróság az illető peres ügyben illetékesen járt el, s a hozott határozat nem szembeötlőleg igazságtalan-e?

A lombard királyságnak 1859. évben történt megengedése után, a lombardiai biróságokra nézve is a fennebbi elvek váltak kötelezőkké.

Az 1866. évben beállott ujabb területi változások következtében, alkudozások indittattak meg az olasz kormánynyal arra nézve, hogy az idegen biróságok határozatainak végrehajtása tekintetéből a velenczei tartományokban az osztrák jog hatálya alatt meghonosult szabályok ugyanott nemcsak továbbra is fentartassanak, hanem, ha lehetséges, az olasz királysággal egyáltalán a polgári törvénykezés terén, minél kedvezőbb viszonyok állapittassanak meg.

Minthogy azonban a közös külügyminiszteriumnak f. évi október hó 19-én, 8854. sz. a. kelt közleménye szerint, a mondott alkudozások megfelelő eredményre nem vezettek, minthogy az olasz kormány egész határozottsággal kijelenté, hogy az olasz törvényhozás jelen állapotában az u. n. »delibationalis« eljárás elveitől eltérnie egyáltalán lehetetlen, és ugyanazon eljárás elvei a velenczei tartományokbeli biróságokra már tényleg ki is terjesztettek; annálfogva felhivom a (czimet), miszerint törvényszékét utasitsa, hogy a viszonosság elveit szem előtt tartván, az olasz biróságok végrehajtási megkeresvényeinek szintén csak a fentebb kifejtett feltételek alatt szerezzen foganatot.«

Arra nézve, hogy minő feltételek alatt van idegen biróságok itéletei alapján végrehajtásnak külföldön helye, lásd:

Németországra nézve: német birodalmi perrend 660—661. §§.

Francziaországra nézve: Code de proc. civile 546. art. és Code civile 2123. és 2128. art.-ok.

Olaszországra nézve: Codice di procedura civile de Regno d'Italia 559. és 941. art.-ok.

Genf Cantonra nézve: Loi sur la proc. civile du Canton de Genève 376. art.

Zürichre nézve: Gesetz, betreffend die Zürcherische Rechtspflege 752. §.

Szerbiára nézve: lsd az alant id. miniszteri rendeletet.

Belgiumra nézve: 1876-iki perrend 10. art.

Braziliára nézve: 1878-ik évi julius 27-diki rendelet.

Dániában: e tárgyra nézve törvényes rendelkezések nem léteznek.

Angliában feltétel, hogy az itélet végérvényes legyen, a per tárgyának lényegét tartalmazza és hogy illetékes biró által hozatott légyen.

Egyptomra nézve: lsd a nemzetközi biróság szervezetére vonatkozó 1875. év deczember 17-iki törvényt.

Spanyolországra nézve: az 1855. évi az 1881. február 15-iki törvény által revideált perrendtartást.

Egyesült államokban (*Amerika*) az idegen itélet végrehajthatóság szempontjából csupán formailag vizsgáltatik (illetékesség).

Görögországra nézve: perrendts 858—861. §§.

Hollandra nézve: perrendts 431. art.

Portugálra nézve: perrendts 31. art.

Monaccora nézve: perrendts 232. art.

Rumániára nézve: perrendts 374. art.

Oroszországra nézve: 1864-iki perrendt 1273—1281. art.-ok.

Svéd- és Norvégországban: az eddig még érvényben levő 1794-iki perrendtartás rendelkezéseket nem tartalmaz. A birósági gyakorlat szerint döntő a viszonosság.

Jegyzet: Mindezekről bővebben: »Charles Constant: De l'execution des jugements etrangers dans les divers pays, Paris Durand et Pedone Lauriel 1883. Lsd még »Magyar Igazságügy« czimü folyóirat 1877. évfolyam VII. kötetében Pechata közleményét.

17881. szám I. M. 1881. Körrendelet.

Valamennyi királyi biróságnak.

A császári és királyi közös külügyminiszter (egyetértve a magyar királyi kormánynyal) a svájczi szövetség tanácscsal f. é. márczius 13-án nyilatkozványt cserélt ki, melylyel a magyarországi és a waadti cantonbeli biróságok által polgári jogügyekben hozott és jogerőre emelkedett itéletek és határozatok kölcsönös végrehajtása biztosittatik:

Szövege a következő:

Forditás: Nyilatkozvány. Alólirott, ő császári és apostoli királyi Felsége császári házának és a külügyeknek miniszteré a svájczi szövetség tanácsával egyetértve kinyilatkoztatja, hogy megállapittatott, miszerint egyezőleg az osztrák-magyar monarchiában és a waadti cantonban hatályban lévő törvényekkel, a waadti canton illetékes birói hatóságai által polgári jogügyekben hozott és jogerőre emelkedett itéletek és határozatok az osztrák-magyar monarchiában és viszont, a viszonosság feltétele alatt végrehajtatnak.

Minek hiteléül alólirott jelen nyilatkozványt, a mely a svájczi szövetség tanácsának egy hasonló nyilatkozványával lesz kicserélendő, sajátkezü aláirásával és a császári és királyi külügyminiszterium pecsétjével ellátta.

Kelt Bécsben, 1885. márczius hó 7-én.

(L. S.) *Kálnoky* s. k.

Ezt ezennel köztudomására hozom és a kir. biróságokkal oly figyelmeztetéssel közlöm, hogy ezen nyilatkozatok által csupán csak az 1881 : LX. tcz. 3. §-ának második bekezdése szerint bizonyitandó viszonosság konstatáltatik a nélkül, hogy az ugyanazon szakaszban felsorolt feltételek alól ennek folytán kivételnek, vagy a 10. §-ban szabályozott eljárástól eltérésnek lenne helye.

Budapesten, 1885. évi április hó 20-án.

Az igazságügyminiszter rendeletéből.

Zádor Gyula s. k.
miniszteri tanácsos.

33,924/I. M. E. szám. *Igazságügyminiszteri körrendelet, az összes elsőfolyamodásu kir. törvényszékekhez és kir. járásbiróságokhoz, a szerb királyi biróságokhoz jogsegély nyujtása végett intézett megkeresvények tárgyában.*

Gyakori eset, hogy a kir. biróságok a polgári ügyekben kölcsönösen nyujtandó jogsegély iránt Szerbiával kötött és az 1882 : XXXII. törvényczikkbe iktatott államszerződés rendelkezéseinek figyelmen kivül hagyásával, a szerb kir. biróságok által nyujtandó jogsegély iránt vagy az illető szerb kir. biróságot közvetlenül keresik meg, vagy pedig a jogsegélynek kieszközlése végett Belgrádban székelő követségünk, esetleg consulságunk közvetitését kérik ki.

Ezen szabálytalanságok megszüntetése czéljából figyelmeztetem (czimet) a fentidézett államszerződés IV. czikkére, mely szerint a megkereső levelek ugy, mint a válasziratok átküldése diplomacziai uton történik, és ezen czikknek pontos betartása végett utasitom (czimet), hogy a szerb kir. biróságokhoz jogsegély nyujtása végett intézett mindennemü megkeresvényeit, diplomacziai uton leendő közvetités végett, mindenkor a vezetésem alatti kir. igazságügyminiszteriumhoz terjeszsze fel.

Felhivom továbbá (czimet), hogy a megkereső leveleket és válasziratokat az államszerződés IV., XIII. és XIV. czikkeinek megfelelően, német, franczia vagy szerb forditással felszerelve terjeszsze ide fel.

A szükségelt forditások eszközlésének módját és a forditások dijainak mikénti fedezését az 1876. évi márczius hó 24-én 8264. sz. alatt kelt (1876. évi »Magy. Rend. Tára« 29. száma) itteni körrendelet szabályozza; a hazai biróságoknál alkalmazott állandó tolmácsok névjegyzéke pedig az 1883. évi »Magy. Rend. Tárá«-ban 11. sz. alatt közzétett 24,939/882. számu körrendeletem mellé van csatolva.

Végül tudatom még (czimmel), hogy a Szerbiában eszközlendő egyszerü kézbesitések iránt az illető szerb birósághoz nem szükséges megkereső levelet intézni, hanem elégséges, ha a kézbesitendő iratok, a kellő forditásokkal felszerelve, továbbitás végett ide terjesztetnek fel.

Kelt Budapesten, 1883. évi szeptember hó 24-ik napján.

41,232/I. M. E. szám. Igazságügyminiszteri rendelet valamennyi ügyvédi kamarához, a birói illetékességnek a Szerbiában végrehajtandó itéletekben leendő kimondása és a végrehajtás foganatositását kérő átiratokban a végrehajtató fél meghatalmazottjának megjelölése tárgyában.

A Szerbiával 1881. évi május hó 6-án Bécsben a polgári ügyekben kölcsönösen nyujtandó jogsegély iránt kötött és az 1882. évi XXXII. t.-czikkbe foglalt államszerződés IX. czikkének 2-ik pontja szerint a végrehajtás valamely határozat alapján csak akkor foganatosittatik, ha az a biróság, mely a határozatot hozta, illetékes volt a megkeresett biróságnál érvényes szabályok szerint.

A hivatkozott államszerződés XIII. czikke szerint, a végrehajtás foganatositását kérő átirattal egyidejüleg hiteles kiadmányban a megkeresett birósághoz az az okirat is átküldendő, mely végrehajtási jogczimül szolgál.

A végrehajtási jogczimül szolgáló okirat legtöbb esetben a birói itélet, a melyen kivül a végrehajtási példányokhoz az illetékességre nézve felvilágositást nyujtó más okirat nem csatoltatik.

Ámde, főleg ha a birói itélet meg nem jelenés folytán hozatik, az, hogy az itteni biróság mi alapon mondotta ki magát illetékesnek, sem az itélet rendelkező részéből, sem annak indokaiból kivehető nem lévén: a szerb. kir. biróságok a magyar biróság által elrendelt végrehajtás foganatositását a hivatkozott államszerződés IX. czikkének 2-ik pontja alapján meg fogják tagadni, a mint azt tényleg egy esetben már meg is tagadták azon az alapon, mert a szerb törvények szerint személyes keresetekben a birói illetékességet, a mennyiben a kötelezettség teljesitésére bizonyos hely kikötve nincsen, rendszerint az alperesnek rendes lakhelye szabályozza.

Minthogy a felek képviseletével megbizott ügyvédek tudhatják csak első sorban, hogy mely birói itélet fog Szerbiában végrehajtatni: ezen figyelmeztető rendeletemet az ügyvédi kamarákkal, a területén székelő kamarai tagokkal leendő tudatás végett, közlöm oly megjegyzéssel, hogy ily esetekben

feleik érdekében kérjék az eljáró bíróságot, miszerint az itéletben mondja ki, hogy illetékességét mire alapitja.

Egyuttal az ügyvédi kamarákat, illetőleg a kamarai tagokat még a következőkre is figyelmeztetem:

A hivatkozott államszerződés XIII. czikkének 2-ik bekezdése szerint, azon bíróság, melynek területén a végrehajtás foganatositandó, ennek megengedhetősége iránt sommás tárgyalás után határoz, és ha a végrehajtás foganatositását kérő átiratban a végrehajtató fél meghatalmazottja meg nem jelöltetik, a végrehajtást foganatositó biróság az államszerződés XV. czikke értelmében köteles képviselőt kirendelni és erről a megkereső biróságot értesiteni.

A megkereső biróságnak ezen értesitése diplomatiai úton történvén, ez hosszabb időt igényel, semhogy a végrehajtató fél a sommás tárgyalás határnapjáig képviselőről gondoskodhatnék, miután a XIII. czikk utolsó bekezdése értelmében a tárgyalásra lehetőleg rövid határidő tüzendő ki, mely 15 napot meg nem haladhat azon naptól számitva, a melyen a végrehajtás foganatositását kérő átirat a megkeresett birósághoz érkezett.

Ez okból czélszerü lesz, ha az illető meghatalmazott ügyvéd, vagy a végrehajtás iránti kérvényben, vagy pedig külön beadványban, a Szerbiában eljáró meghatalmazottját megjelöli, hogy a végrehajtás foganatositását kérő magyar biróság átiratában a végrehajtató fél meghatalmazottját megjelölhesse, mert különben a képviselőt a végrehajtást foganatositó szerb biróság fogja kirendelni, és ez esetben is a végrehajtató fél tartozik a kirendelt képviselő dijait előlegezni, esetleg viselni.

Kelt Budapesten, 1883. évi október hó 31-én.

1882 : évi XXXII. Törvényczikk a Szerbiával 1881. évi május hó 6-án Bécsben a polgári ügyekben kölcsönösen nyujtandó jogsegély iránt kötött államszerződés beczikkelyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1882. évi junius hó 28-án. — A megerősitési okmányok kicserélése Bécsben, 1882. évi junius hó 16-án ment véghez. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1882. évi julius hó 5-én.)

Mi Első Ferencz József, Isten Kegyelméből Ausztriai Császár, Csehország Királya stb. és Magyarország Apostoli Királya

Kedvelt Magyarországunk és társországai hű főrendei és képviselői közös egyetértéssel a következő törvényczikket terjesztették szentesités végett Felségünk elé :

Ő Felsége Ausztria Császárja és Magyarország Apostoli Királya, és Ő Fensége Szerbia Fejedelme közt a polgári ügyekben kölcsönösen nyujtandó jogsegély tárgyában Bécsben 1881. évi május hó 6-án kötött államszerződés, miután az országgyülés által elfogadtatott, s utóbb a szerződő felek részéről szokott módon megerősittetett, ezennel az ország törvényei közé iktattatik.

Szövege a következő :

Ő Felsége Ausztria Császárja, Csehország Királya stb. stb. és Magyarország apostoli Királya és

Ő Fensége Szerbia Fejedelme azon óhajtól indittatva, hogy határozott módon állapittassék meg azon egyenlő elbánás, a melyben alattvalóikat a másik fél biróságai részesitendik, valamint a jogsegély, a melyet a két fél biróságai egymásnak polgári jogügyekben nyujtani kötelesek, elhatározták kölcsönös megegyezéssel, külön szerződést kötni, s e végből teljhatalmazottaikká kinevezték és pedig :

Ő Felsége Ausztria Császárja, Csehország Királya stb. stb. és Magyarország Apostoli Királya :

Nagy-Kállói Kállai Benjamin urat, kamarását és belső titkos tanácsosát, a császári és királyi külügyminiszterium

osztályfőnökét, a Szent-István-rend lovagját, a Takovo-rend nagykeresztesét, stb. stb.

Ő Fensége Szerbia fejedelme:

Pavlovitsch Gyögy urat, szerbiai semmitőszéki tanácsost, a Takovo-rend lovagját stb. és

Steitch Péter urat, a szerbiai külügyminiszterium osztályfőnökét, a Takovo-rend középkeresztesét, az osztrák-vaskorona-rend III. osztályu lovagját, stb.

kik jó és kellő alakban kiállitott teljhatalmazásaik közlése után, a következő czikkekben állapodtak meg.

I. czikk.

A magas szerződő felek mindegyikének alattvalói felhatalmaztatnak jogaikat a másik szerződő fél biróságai előtt, ezen utóbbi fél alattvalói ellen is érvényesiteni és védeni. A szerződő felek mindegyikének biróságai kötelesek őket e tekintetben belföldiekkel egyenlő elbánásban részesiteni.

A mennyiben az egyik vagy a másik szerződő félnek a polgári perrendttartást szabályozó törvényei a birói illetőségre, az eljárási költségek biztositására, és a személyi fogságra vonatkozólag olyan határozatokat tartalmaznának, melyek kizárólag külföldiek ellen alkalmazandók, ezen határozatok a két szerződő fél alattvalóira nem alkalmaztathatnak.

Különösen megállapittatik, hogy az egyik fél területén vezetett kereskedelmi könyvek kellőleg hitelesitett kivonatainak ugyanazon bizonyitó erejük legyen a másik fél biróságai előtt, mint a milyen az országban vezetett kereskedelmi könyvek kivonatainak van.

A szerződő felek mindegyikének alattvalói, midőn igényeiket valamely csőd ellen érvényesitik, szintén feltétlenül mindazon jogokat élvezendik, mint a belföldiek.

II. czikk.

A két szerződő fél biróságai polgári ügyekben egymásnak jogsegélyt nyujtanak, az itt alább felsorolt határozatok szerint.

Semmi esetben sem lehet helye a jogsegélynek:

1. Ha a kért jogcselekményre a megkeresett biróság nem

illetékes. Midőn azonban az akadály a megkeresésnek az illetékes bírósághoz átküldése által elhárítható, a megkeresett biróság köteles ezen átküldést teljesiteni a nélkül, hogy az ügy birálatába bocsátkoznék.

2. Ha valamely biróság, peres fél vagy harmadik személy által teljesítendő olyan cselekmény forog fenn, a mely az ezen biróságot kötelező törvény szerint meg nem engedhető.

III. czikk.

A jelen szerződés határozatai szerint nyujtandó jogsegély megengedhetősége és ezen jogsegély megtagadásának törvényessége iránt kizárólag a megkeresett biróságok határoznak, vagy a mennyiben helye van, azon szerződő fél felsőbb biróságai, a melyhez ezen első folyamodásu biróságok tartoznak.

IV. czikk.

A megkereső levelek ugy mint a válasziratok átküldése diplomatiai uton történik.

A megkereső levelek német vagy franczia forditással szerelendők fel, ha nem a megkeresett biróság nyelvén vannak szerkesztve. Ugyanez áll a megkereső levél azon mellékleteire is, melyeknek tartalmát a megkeresett biróságnak a végett kell ismerni, hogy a megkeresés szerint eljárhasson. Német vagy franczia forditás csatolandó a válasziratboz, ha ez nem a megkereső biróság nyelvén van szerkesztve.

V. czikk.

A jogsegély költségei a megkereső biróság által viselendők. A mi a szükséges kész kiadásokat illeti, ezek a megkeresett biróság által előlegezendők. Ugyanezen elvek alkalmazandók végrehajtás esetében is.

VI. czikk.

A szerződő felek mindegyikének biróságai, ha a II. czikk feltételei fenforognak, a lehető legnagyobb gyorsasággal tartoznak teljesiteni azon megkereséseket, melyeket a másik szerződő félnek vélamelyik birósága hozzájuk intéz kézbesitések, kihallgatások eszközlése, és bizonyitékok beszerzése

végett. A cselekmény eredménye a vevények, jegyzőkönyvek és más iratok csatolása mellett, a megkeresett birósággal közlendő.

Ugyanezen határozat alkalmazandó kézbesitések, kihallgatások eszközlésére, és bizonyitékok beszerzésére vonatkozó azon megkereséseknél is, a melyek a szerződő felek egyike által nem peres ügyekben tétetnek.

VII. czikk.

A jelen szerződés értelmében végrehajtásnak csak olyan megkeresés alapján van helye, mely pénzösszegre vagy más javakra vonatkozik.

A végrehajtás azon szabályok szerint foganatositandó, melyek érvényben vannak azon országban, a hol ez teljesitendő.

VIII. czikk.

A II. czikkben meghatározott feltételek alatt a végrehajtás foganatosittatik :

1. A szerződő felek mindegyikének polgári biróságai által hozott itéletek, fizetési meghagyások és más határozatok alapján, a mennyiben és a meddig ezen birósági cselekmények a határozatot hozó biróságnál érvényben álló törvény szerint végrehajtási jogczimet adnak.

2. A szerződő felek mindegyikének polgári biróságai előtt peres ügyben kötött egyezségek alapján, a mennyiben ezen egyezségek végrehajtási jogczimet adnak azon törvény szerint, a mely azon biróságnál van érvényben, a mely előtt az egyezség köttetett.

3. Választott birák által hozott határozatok alapján, a mennyiben ezek az ügyben akár irásban kötött egyezség folytán, akár oly törvény rendelkezése szerint vannak hivatva határozni, mely a választott biróság illetőségét bizonyos ügyekre megállapitja.

IX. czikk.

A végrehajtás valamely határozat alapján csak akkor fogonatosittatik :

1. Ha a kézbesités a per folyamában azon alperes részére, a ki ellen a végrehajtandó itélet hozatott, szabályszerüen történt, és ha az eljárás valamely más szabálytalansága követ-

keztében alperes a per folyama alatt jogai védelmétől megfosztva nem lett.

A kézbesités csak akkor tekintetik szabályszerünek, ha azon birósági okirat, melynek értelmében a per megindittatott, alperesnek saját kezéhez azon területen kézbesittetett, a hol az itélet hozatott, vagy ha a kézbesités a másik szerződő fél területén az e végett megkeresett illetékes hatóság által eszközöltetett.

2. Ha azon biróság, a mely a határozatot hozta, *illetékes volt a megkeresett biróságnál érvényes szabályok szerint.*

3. Ha azon biróság, mely a határozatot hozta, erre rávezette a záradékot, mely bizonyitja, hogy e határozat jogerő emelkedett.

X. czikk.

Végrehajtásnak nincs helye büntető biróságok határozatai alapján pénzösszegre vagy más javakra vonatkozó igényekre.

XI. czikk.

Biróság előtt kötött egyezség alapján végrehajtásnak csak akkor van helye, ha azon biróság, a mely előtt az egyezség köttetett, arra a végrehajtási záradékot rávezette.

XII. czikk.

Választott biróság által hozott határozat csak akkor hajtatik végre, ha a végrehajtási záradékot erre azon országnak valamelyik birósága rávezette, a hol a választott birósági határozat hozatott.

XIII. czikk.

A végrehajtás foganatositását kérő átirattal egyidejüleg hiteles kiadmányban a megkeresett birósághoz azon okirat is átküldendő, mely végrehajtási jogczimül szolgál. Ezen okirat a IV. czikk által megkivánt forditással felszerelendő.

Azon biróság, melynek területén a végrehajtás foganatositandó, ennek megengedhetősége iránt sommás tárgyalás után határoz.

Ezen tárgyalás azon feltételek létezésének megállapitására szoritkozik, melyek mellett a jelen szerződés értelmében a a végrehajtásnak helye van.

A tárgyalásra lehetőleg rövid határidő tüzendő ki, mely 15 napot meg nem haladhat azon naptól számitva, a melyen a végrehajtás foganatositását kérő átirat a megkeresett bírósághoz érkezett.

XIV. czikk.

Ha azon határozat vagy egyezség, melynek végrehajtása foganatositandó, váltón vagy közjegyzői okiraton, vagy olyan okmányon alapszik, mely az ország törvényei szerint hiteles okirat jellegével bir, és ha a közlött iratok által a végrehajtásnak a jelen szerződésben megállapitott feltételei kielégítőleg igazoltattak, a megkeresett biróság tartozik ez előbbi czikkben felemlitett tárgyalást kitüzni és *egyidejüleg a biztositási végrehajtást elrendelni.* Ezen végrehajtás haladék nélkül foganatositandó. Ezen esetekben a megkereső levélhez csatolandók: a váltó, a közjegyzői okirat, vagy az ezekkel hasonerejü okirat hitelesitett másolata, valamint a IV. czikk határozatai értelmében ezen másolat forditása is. Mielőtt a végrehajtás megengedhetősége iránt végérvényes határozat hozatott, az illető biztositás csak azon esetben szüntethető meg, ha a végrehajtató félnek teljes követelésére kielégitő biztositék nyujtatik.

XV. czikk.

Ha a végrehajtás foganatositását kérő átiratban a végrehajtató fél meghatalmazottja meg nem jelöltetik, a végrehajtást foganatositó biróság köteles képviselőt kirendelni, és erről a megkereső biróságot értesiteni. (V. cz.)

XVI. czikk.

Ha a szerződő felek egyikének területén *csőd* nyittatik és a közadós ezen ország területén le van telepedve, a csődben eljáró biróság megkeresésére kötelesek a másik szerződő fél biróságai saját törvényeik szerint intézkedni, hogy a közadósnak a területökön levő összes ingó vagyona biztosittassék, leltároztassék, és a csődbirósághoz átküldessék.

Az átküldés a csődbirósághoz azonban nem eszközöltetik, ha azon hely törvényei szerint, a hol az átküldetni kért ingóságok vannak, tulajdoni vagy más visszakövetelési jogok, megtartási, vagy elsőbbségi jogok, zálog vagy dologi jogok

támasztatnak, vagy ha ilyen ingóságoknak, különösen valamely örökségnek elkülönitése kéretik. Ezen esetekben a csődbirósághoz csak az küldhető át, a mi ezen ingóságokból a fentebb emlitett nemü jogokkal birók teljes kielégitése után fenmarad.

A mi pedig a közadós ingatlan javai feletti rendelkezést illeti, az minden esetben azon állam biróságainak illetőségéhez tartozik, a mely államban ezen javak feküsznek.

Az ingatlanok eladási árából a jogositott hitelezők közt felosztott összegen felül megmaradandó többlet a csődbiróságnak átküldendő.

Ha valamely csőd nyitása alkalmával az tehető fel, hogy a másik szerződő fél területén hitelezők vannak, a csődnyitás a másik országnak e czélra kijelölt hirlapjaiban is, és pedig az ott érvényben levő szabályok szerint, közzé teendő.

XVII. czikk.

A jelen szerződés hatályba lép a megerősitések kicserélésétől számitott három hó mulva és hatályban marad ezen naptól fogva tiz évig.

Ha tizenkét hónappal az emlitett időszak lejárta előtt, a szerződő felek egyike sem közölte szándékát, hogy a szerződést megszüntetni akarja, ez kötelező marad egy évig azon naptól számitva, melyen a szerződő felek egyike vagy a másika azt felmondotta.

XVIII. czikk.

Jelen szerződés meg fog erősittetni és a megerősitések, mihelyt lehetséges, Bécsben ki fognak cseréltetni.

Ennek hiteléül az illető teljhatalmazottak ezt aláirták és pecsétjeikkel ellátták.

Kelt Bécsben, kettős kiadványban, 1881. $\frac{\text{május hó 6-án.}}{\text{ápril hó 24-én.}}$

Mi e törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősitjük és szentesitjük, s mind Magunk megtartjuk, mind más Hiveink által megtartatjuk.

Kelt Schönbrunnban, 1882. évi junius hó 28-án.

A m. kir. igazságügyminiszter, f. évi 4948. sz. alatti rendelete valamennyi ügyvédi kamarához :

A szerb kir. biróságok a magyar kir. biróságok által elrendelt végrehajtás foganatositását a Szerbiával 1881. évi május hó 6-án Bécsben a polgári ügyekben kölcsönösen nyujtandó jogsegély iránt kötött, és az 1882. évi XXXII. t.-czikkbe foglalt államszerződös IX. czikkének 2. pontja alapján gyakran megtagadják, nevezetesen azért, mert a határozatot hozott magyar biróság a megkeresett szerb biróságnál érvényes szabályok szerint nem volt illetékes.

A most emlitett szerződési határozmánynál fogva szükségesnek találtam a szerb törvénynek az illetékességet megállapitó rendelkezéseit beszerezni.

Ezek közül az ügyvédi kamarákkal és a kamarai tagokkal leendő tudatás végett közlöm azokat, a melyek a hazai közönséget főleg érdeklik, a melyek alapján t. i. a külföldi biróságok illetékessége a szerb biróság által is elismertetik. Ilyen a szerb törvénykezési rendtartás 34. §-ának következő rendelkezése :

»A szerződés teljesitésére vagy érvénytelenitésére vagy a szerződésből eredhető károk megtéritésére vonatkozó perekre azon biróság illetékes, a melynek területén a szerződés teljesitendő, ha a szerződés teljesitésének helye megállapitva nincs, az esetre azon kerület birósága az illetékes, a melynek területén a szerződés köttetett.«

Látható ezekből, hogy a szerb kir. biróságok a külföldi biróságok illetékességét főleg azon esetekben ismerik el, a midőn a felek között a külföldi biróság területéhez tartozó helység van teljesitési helynek megállapitva.

Ugyanezen elv irányadó a szerb biróságra nézve a váltóknál is, és a külföldi biróságok illetékességét a szerb biróságok csak akkor ismerik el, ha a váltón fizetési helyül a külföldi biróság területéhez tartozó helység van feltüntetve. A szerb kereskedelmi törvény 80. §-ának ide vonatkozó 8-dik pontja ekkép szól :

»Az idegen váltónak tartalmaznia kell a helyet, hol a váltó fizetendő. Az intézványezett neve mellettt előforduló

hely, ha magán a váltón külön fizetési hely kijelölve nincsen, fizetési helynek és egyszersmind az intézvényezett lakhelyének is tekintetik.«

Felemlitendőnek tartom, hogy a szerb törvények az 1868 : LIV. t.-cz. 35. §-a második bekezdésének megfelelő illetékességi szabályt nem ismerik. Ennek következménye az, hogy a szerb biróságok a végrehajtás foganatositását jogosan tagadják meg, oly magyar határozatok alapján, a melyeknél a magyar biróság illetékességét pusztán arra alapitja, hogy a könyvek az ő hatósága alá tartozó helyen vitetnek (hivatkozott államszerződés IX. czikkének 2. pontja).

1883. évi október hó 31-én 41,232. sz. alatt kelt rendeletemben, tekintettel az emlitt államszerződés XIII. és XV. czikkeire, a hazai végrehajtató feleket saját érdekükben figyelmeztettem, hogy a szerb biróság előtti eljárásnál képviseltetésükről gondoskodjanak. Ezen figyelmeztetést azzal egészitem ki, hogy a képviseltetésükkel megbizott szerb ügyvédet a szükséghez képest esetleg már eleve utasitsák, miszerint a végrehajtás foganatositásának nem indokolt megtagadása esetében a szerb törvényekben engedett jogorvoslattal éljenek, mert az államszerződés 2-ik czikke szerint a két szerződő fél biróságai nyujtván egymásnak polgári ügyekben a jogsegélyt, a felek panaszszal tulajdonképen csak akkor élhetnek, ha a szerb biróságok előtt a használható jogorvoslati lépések megtétettek.

Kelt Budapesten, 1885. évi február hó 2-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 1884. márczius 29-én 9523. sz. a. valamennyi kir. tszkhez és kir. jbrsghoz intézett körrendelete a szerb kir. biróságok jegyzéke tárgyában. A szerb kir. biróság jegyzékét egy példányban használat végett a czimnek megküldöm. (Lásd a mintát 26. l.)

A szerb. királyi biróságok jegyzéke.

	A biróság neve és székhelye		A biróság neve és székhelye
1	Semmitőszék Belgrádban.	14	Nisi kerület törvényszéke Nisen.
2	Feltörvényszék Belgrádban.	15	Piroti kerület törv.-széke Piroton.
3	Városi törvényszék Belgrádban.	16	Podrinai ker. törv.-széke Lozniczán.
4	Kereskedelmi törvényszék Belgrádban.	17	Pozsarevaczi kerület törvényszéke Pozsareváczon.
5	Kerületi törvényszék Belgrádban.	18	Rudniki kerület törvény-zéke Gornji-Milanováczon.
6	Az alekszináczi kerület törvényszéke Alekszináczon.	19	Semendriai kerület törvényszéke Semendrián.
7	A valjevói kerület törvényszéke Valjevón.	20	Topliczai kerület törvényszéke Prokupljeban.
8	Vranjai kerület törv.-széke Vranján.	21	Csuprijai kerület törvényszéke Csupriján.
9	Jagodinai kerület törvényszéke Jagodinán.	22	Uzsiczei kerület törvényszéke Uzsiczén.
10	Knjazevaczi kerület törvényszéke Knjazeváczon.	23	Zrnorekai kerület törvényszéke Zajecsáron.
11	Kragujevaczi kerület törvényszéke Kragujeváczon.	24	Csacsaki kerület törvényszéke Csacsakon.
12	Krajinai kerület törvényszéke Negotinban.	25	Sabaczi kerület törvényszéke Sabaczon.
13	Krusevaczi ker. törv. széke Krusevaczon.		

A m. kir. igazságügyminiszter f. évi 35,488. sz. alatt, a következő rendeletet intézte valamennyi első folyamodásu birósághoz a Szerbiában végrehajtandó magyar birósági itéletekre vonatkozó megkeresések elküldése után felmerülő költségek tárgyában.

A Szerbiával 1881. május 6-án Bécsben a polgári ügyekben kölcsönösen nyujtandó jogsegély iránt kötött és az 1882. XXXII. t.-czikkbe foglalt államszerződés folytán, a szerződő felek mindegyikének polgári biróságai által hozott, és magánjogi igények behajtására vonatkozó itéletek végrehajtása kölcsönösen meg van engedve.

A magyar biróság, a mely előtt a végrehajtató a magyar birói itélet alapján a végrehajtás elrendelését kéri, köteles a szerb birósághoz a végrehajtás engedélyezése és foganatositása végett intézett megkeresésében a behajtandó főkövetelést és ennek járulékait megjelölni, nevezetesen pedig a per- és végrehajtási (végrehajtási kérvényért megállapitott) költségeket pontosan és számszerüleg felsorolni.

Szükséges pedig ugy a főkövetelésnek, mint a járulékoknak a megkereső levélben tüzetes felsorolása ; mert a szerb biróság az emlitett államszerződés XIII. czikke szerint tartandó sommás tárgyalás alkalmával a magyar birói itélet végrehajtásának engedélyezése esetében csupán a felszámitott és behajtatni kért főkövetelésnek és járulékainak végrehajtását engedélyezheti és a végrehajtás foganatositását teljesitő szerb rendőri hatóságot csupán a felszámitott összegek behajtására utasithatja.

A szerb birósághoz a végrehajtás foganatositása iránt intézett első megkereső levélben fel nem számitott végrehajtási költségeknek, valamint a végrehajtás engedélyezése és foganatositása folyama alatt felmerülhető összes költségeknek megállapitása a szerb biróságok hatásköréhez tartozik. A végrehajtató, vagy az általa kijelölt képviselő által ezen költségek megállapitása a szerb biróságok előtt kérelmezendő.

Miután a szerb biróság a végrehajtás foganatositása végett intézett első megkereső levélben részletezett követelésnek és esetleg az általa (szerb biróság által) megállapitott költségeknek behajtása után a végrehajtási ügyet befejezettnek

tekinti: a megkereső magyar biróság által a végrehajtás foganatositásának sürgetéseért a végrehajtás folyama alatt a hitelező és ügyvéde között folytatott levelezésért vagy tartott tanácskozásokért a szerb hatóságok által behajtott és a magyar biróságoknak beküldött pénzösszegeknek átvétele körüli eljárásért és más eféle teljesitésekért megállapitott költségek behajtására nézve nem intézkedik és ez okból erre irányzott megkereséseknek a szerb birósághoz diplomatiai uton elküldése teljesen eredménytelen.

Előfordultak oly esetek is, hogy a szerb biróság a hozzá intézett megkeresés alapján felszámitott főkövetelést, valamint a tudomásra hozott többi, és a szerb biróság által is megállapitott járulékokat mind behajtotta, és a behajtott pénzt a megkereső magyar birósagnak megküldötte a végből, hogy ez a beküldött pénzt a végrehajtatónak, a követelés bizonyitékául szolgáló okirat (kötelezvény, váltó) beszolgáltatás mellett adja ki, a végrehajtató azonban később felmerülő végrehajtási költségekre való utalással az okirat átadását megtagadta.

Ily esetben a magyar birósághoz érkezett pénz a vezetésem alatt álló miniszteriumhoz felterjesztendő, a mely a beküldött pénzt, miután a pénz kiszolgáltatásához kötött feltétel teljesedésbe nem ment, a szerb kormányhoz vissza fogja küldeni, a mely azután a Szerbiában hatályban levő törvények szerinti intézkedéseket fogja megtenni.

Kelt Budapesten, 1885. évi augusztus hó 8-án.

9016/I. M. szám, Igazságügyminiszteri körrendelet valamennyi kir. törvényszékhez, mely szerint a franczia biróságok megkeresvényei a hazai biróságok által nem foganatositandók.

Egyik hazai biróság a belföldi közadós Francziaországban lévő ingó vagyonának leltározása végett, az 1881. évi XVII. t.-cz. 75. §-a alapján az illetékes franczia biróságot megkeresvén, a megkeresés foganatositása megtagadtatott azon okból, mert a franczia törvények értelmében az ottani biróságok a külföldi biróságoknak itéleteit csak azon esetben hajthatják végre, ha a végrehajtandó itélet valamelyik franczia biróság által a végrehajthatósági záradékkal ellátatott.

Erről a kir. törvényszéket azon hozzáadással értesitem, hogy a fent hivatkozott szakasz értelmében a viszonosság elve lévén alkalmazandó, a franczia biróságoknak a hazai biróságokhoz netalán intézendő hasonló megkeresvényei szintén nem foganatosithatók.

Kelt Budapesten, 1884. évi márczius hó 20-án.

Dr. Pauler Tivadar s. k.

18123/I. M. sz. Igazságügyminiszteri körrendelet valamennyi e. f. kir. birósághoz, a német birodalomhoz tartozó államok biróságainak itéletei alapján kért végrehajtások tárgyában.

Tekintettel az 1881 : LX. törvényczikk 3. §-ának azon rendeletére, mely szerint külföldi biróságok végrehajtható közokmányai alapján a végrehajtás elrendelésének, ha államszerződés nincs, csupán a végrehajtató által bizonyitandó viszonosság esetében lehet helye, értesitem a királyi biróságokat miszerint a magyar kormány és a német birodalom kormánya között a polgári birói itéletek végrehajtását biztositó viszonossági nyilatkozatok kicserélése végett inditatott tárgyalások egyelőre eredményre nem vezettek.

Kelt Budapesten, 1884. évi május hó 24-én.

Dr. Pauler Tivadar s. k.

A m. kir. igazságügyminiszter, f. évi 2003. sz. alatti rendelet a kir. e. f. biróságokhoz és az ügyvédi kamarákhoz, — a magyar birói itéleteknek a rumén kir. biróságok által eszközlendő végrehajtása tárgyában.

A magyar birói itéleteknek és határozatoknak a rumén kir. biróságok által eszközlendő végrehajtása, feltételei s a magyar biróságok eljárása a következő igazságügyminiszteri rendeletekben állapittatott meg, illetőleg szabályoztatott:

1. 1871. jul. 12-én 12,055. szám.
2. 1871. decz. 16-án 22,155. »
3. 1873. jul. 1-én 19,923. »
4. 1875. jun. 18-án 13,980. »
5. 1875. jul. 17-én 20,360. »
6. 1876. jan. 19-én 1762. »
7. 1880. jul. 21-én 15,154. »

Ujabban arról értesültem, hogy a birósági itéletek végrehajtása többször akadályba ütközött a miatt, hogy a magyar végrehajtató felek nem gondoskodtak kellő képviseltetésükről Ruméniában.

Ennélfogva különösen az ügyvédi kamarákat értesitem, miszerint a végrehajtató felek érdekében áll, hogy Ruméniában meghatalmazottat rendeljenek, a ki az egyes végrehajtási cselekményeket kérelmezze és szorgalmazza, a bélyegeket és a végrehajtók dijait beszolgáltassa s a végrehajtató fél érdekeit a biróság előtt is képviselje.

Nem szükséges, hogy ezen meghatalmazott egyén ügyvéd legyen, de czélszerü, hogy a szükséges meghatalmazással elláttassék a végett, hogy szükség esetében különös meghatalmazott ügyvédet rendelhessen szóbeli tárgyalásra a biróságok előtt, ha t. i. a végrehajtás elrendelésénél vagy keresztülvitelénél per támad.

Szükséges továbbá, hogy minden egyes esetben mindkét peres félnek neve, polgári állása és lakása pontosan és érthetően megjelöltessék.

A fentebb idézett rendeletekben foglalt szabályokat, az áttekintés megkönnyitése végett, az alábbi szakaszszakaszokba összefoglalva közlöm :

1. §. Az illetékes magyar birói hatóságoknak polgári, kereskedelmi, tengeri és váltójogi ügyekben hozott s jogerőre emelkedett itéleteit és határozatait a rumén kir. biróságok a területükön levő törvényekkel egyezőleg a viszonosság feltétele mellett végrehajtják, ha ezen itéletek és határozatok a megjelelt hatóságokhoz diplomatiai uton juttatnak.

2. §. A jogerőre nem emelkedett határozatok alapján elrendelt biztositási végrehajtásokat a rumén kir. biróságok nem foganatositják.

3. §. Azon rumén kir. biróságokhoz, a melyek által a végrehajtás foganatositandó, megkereső levél intézendő.

4. §. A megkereső levélben a jogerejü itélet illetőleg a jogerejü határozat alapján a végrehajtás foganatositása egész átalánosságban kérendő ; a végrehajtató és a végrehajtást szenvedő felek pontosan megjelölendők ; a behajtandó fő-

és mellékkövetelés pontosan meghatározandó s a végrehajtató ruméniai meghatalmazottja is megnevezendő.

5. §. A megkereső levélhez nem csupán a végrehajtást elrendelő végzés, hanem a jogérvényességét s végrehajthatóságát tanusitó hivatalos záradékkal ellátandó marasztaló itélet vagy határozat hivatalos kiadványa is csatolandó.

6. §. A megkereső levélhez és mellékleteihez a végrehajtató fél költségén hiteles rumén forditások csatolandók.

7. §. A megkereső levél és mellékletei a forditásokkal felszerelve, a kézbesités közvetitése végett a királyi igazságügyminiszteriumhoz terjesztendők fel.

Kelt Budapesten, 1884. évi január hó 23-án.

Dr. Pauler Tivadar, s. k.

19,561/I. M. E. szám. Igazságügyminiszterirendelet a külföldi biróságokhoz intézett megkeresések czim ése tárgyában.

A francziaköztársaság igazságügyminisztere azt tapasztalta, hogy gyakran történik, miszerint a midőn idegen biróságok franczia biróságokhoz megkeresést intéznek tanukihallgatás, eskükivétel vagy más ilynemü perfelszerelési jogsegély nyujtása végett; a megkeresés azért nem teljesithető, mert a megkeresett bíróság időközben, például az által, hogy a kihallgatandó tanu más kerületbe tette át lakását, i letéktelenné vált, az illetékes biróság pedig nem kerestetett meg s ennélfogva nem járhat el.

Erről a franczia köztársaság kormánya a közös külügyminiszteriumot értesitette, s azon nézetének adott kifejezést, hogy ezen a bajon segiteni lehetne az által, ha a biróságok a megkeresett biróság neve mellé mindenütt oda tennék a következő toldalékot: »vagy a megkeresés teljesitésére hivatott minden más hatóság.«

Hasonló értelemben irt át hozzánk a belga királyi kormány.

Minthogy a külföldi államok bíróságai vagy más hatóságai, kivévén a szerb királyi biróságokat, az 1882 : XXXII. t.-cz. II. czikke alapján nem kötelezhetők arra, hogy a hozzájuk intézett megkeresést az illetékes hatósághoz különös fel-

hivás nélkül is áttegyék, sem arra, hogy a hozzájuk áttett, de nem nekik szóló megkeresést teljesitsék: figyelmükbe ajánlom az elsőfolyamodásu kir. biróságoknak, hogy a midőn külföldi biróságokhoz, főképen a franczia köztársaság és a belga királyság biróságaihoz megkeresést intéznek, a megkeresett biróság neve mellé mindenütt, különösen a megkeresés szövegében oda tegyék a következő toldalékot:

»vagy a megkeresés teljesitésére hivatott minden más hatóság.«

Kelt Budapesten, 1885. évi augusztus hó 2-án.

Az igazságügyminiszter rendeletéből:
Berczelly Jenő, s. k., miniszt. tanácsos.

4. §.

Az osztrák-magyar monarchia másik államában hozott birói határozat és kötött egyezség alapján ezen állam biróságainak megkeresésére, a végrehajtás a viszonosság előföltétele alatt, feltétlenül elrendelendő, kivéve azon esetet, ha azon teljesitmény, mely végrehajtás utján érvényesittetni szándékoltatik, hazai tiltó törvénybe ütközik.

A magy. kir. igazságügyi miniszteriumnak 1871-ik évi augusztus 17-én 13813/1871. sz. a. valamennyi törvényhatósághoz intézett rendelete,

a monarchia másik felének biróságai által a hazai biróságokhoz intézett végrehajtási megkeresvények foganatositása tárgyában:

»..... a lajtántuli biróság részéről polgári ügyben áttett végrehajtási végzés alapján, minden további lépés a végrehajtás teljes befejezéseig vagy annak megszüntetéseig, az itteni törvények szerint foganatositandó, s az e körül felmerülő minden további intézkedés is kizárólag a hazai biróságok által rendelendő el; szükségszerüleg következik ebből az is, hogy a záloglási és becslési jegyzőkönyvek nem küldendők el a végrehajtást elrendelő birósághoz s az árverés nem a lajtántuli biróság által rendelendő el, valamint hogy az ingóknak zárgondnok kezeibe való átadása s illetőleg elszállitása nem a végre-

hajtást elrendelő végzés folytán, hanem a végrehajtatónak a zálogolás alkalmával nyilvánitott kivánsága folytán, a végrehajtó által rendelendő el.

Magától értetik s a fennemlitett elvben is foglaltatik az, hogy a végrehajtási jogcselekmények ellen támasztható joglépések és orvoslatok az itteni biróságnál nyujtandók be, s a hazai biróságok által az itt érvényes törvények szerint intéztetnek el.«

A magy. kir. igazságügyminiszternek 26952/1875. sz. a. valamennyi e. f. kir. törvényszékhez és kir. járásbirósághoz intézett körrendelete,

hogy az osztrák biróságok által elrendelt polgári végrehajtások költségelőleg nélkül is foganatosittassanak :

»Az osztrák cs. kir. igazságügyminiszterium által biztosittatván arról, hogy a cs. kir. biróságok, a m. kir. biróságok által polgári peres ügyekben elrendelt végrehajtásokat az esetben is foganatositják, ha az illető megkeresvényhez költségelőleg nem csatoltatik: figyelmeztetem a kir. biróságokat, hogy e részben a teljes viszonosság alkalmazandó lévén, az osztrák biróságok által elrendelt polgári végrehajtások költségelőleg nélkül is foganatositandók.

Utasitom ennélfogva a nevezett biróságokat, hogy a midőn a birói kiküldött a foglalást hivatalból tartozik teljesiteni a végrehajtás foganatositásához szükségelt költséget a biróság irodaátalányából előlegezze, s az esetben, ha az előleg a végrehajtás eredményeül befolyt pénzösszegből le nem vonható, annak megtéritése végett válasziratában a végrehajtást elrendelő cs. kir. biróságot keresse meg.«

A magy. kir. igazságügyminiszternek az összes elsőfolyamodásu biróságokhoz intézett 14,370. számu körrendelete :

az osztrák cs. kir. biróságoktól érkező végrehajtási megkeresések foganatositásánál követendő eljárás tárgyában :

Már az 1871. évi augusztus hó 17-én 13,815. szám alatt kiadott, az 1871. évi rendeletek tárában 51. sz. a. közzétett igazságügyminiszteri rendelettel figyelmeztettek az összes e. f. hazai biróságok, hogy azon esetben is, ha a magyar biróságok a monarchia másik felében székelő biróságok megkeresései folytán végrehajtásokat foganatositanak, az osztrák cs. kir.

biróság részéről polgári ügyben áttett végrehajtási végzés alapján minden további lépés, a végrehajtás teljes befejeztéig vagy annak megszüntetéseig, az itteni törvények szerint foganatositandó, s az e körül felmerülő minden további intézkedés is kizárólag a hazai biróságok által rendelendő el.

Ezen elvből következik az, és erre előfordult panaszok folytán különösen figyelmeztetem ez alkalommal a $\frac{\text{törvényszéket}}{\text{járásbiróságot}}$ hogy a hazai biróságok hatásköréhez tartozik, a hazai biróságok által foganatositandó végrehajtás folyama alatt felmerűlhető összes költségek megállapitása, és e szerint a hazai biróság előtt folyamatban levő végrehajtás teljesitésénél felmerülő költségeket egyedül az illető — hazai-biróság állapithatja meg. Osztrák cs. kir. biróság pedig a végrehajtás folyama alatt felmerűlő költségeket egyáltalában nem állapithat meg oly joghatálylyal, hogy ezen költségek a hazai biróságok által végrehajtás utján behajtassanak.

Nem állapithat meg tehát az osztrák cs. kir. biróság a végrehajtás sürgetéséért, a végrehajtás alatt a hitelező és ügyvéde közt tartott tanácskozásokért s más efféle teljesitésekért sem költségeket, csakis azon költségeket, melyek a megkeresés előtt merülnek fel, pl. a végrehajtási kérvényért stb. állapitja meg a megkereső osztrák cs. kir. biróság.

Miután pedig a fent jelzett elv viszonos eljárás követése végett a megfelelő utasitással már 1871. évben az osztrák cs. kir. biróságokkal az ottani igazságügyminiszterium által közöltetett, ujból felhivom a kir. biróságokat, hogy az osztrák cs. kir. biróságoktól érkező végrehajtási megkeresések foganatositásánál szigoruan ragaszkodjanak a fent jelzett elvhez, és következetesen alkalmazzák azt, a végrehajtás alatt felmerülő költségekre is, midőn a végrehajtást szenvedőre nézve megállapitják azon végösszeget, melynek lefizetése által ez a követelés alól teljesen felszabadul.

A mi végre a folytatólagos végrehajtások iránt esetleg érkező megkereséseket illeti, ugy kötelesek a magyar biróságok ezek tekintetében is figyelemmel lenni arra, hogy a végrehajtasi jog megszűnése mindig a magyar jog szempontjából birálandó el.

A m. kir. igazságügyminiszter, f évi 13,113. sz. a. körrendelete valamennyi kir. bírósághoz.

Az osztrák cs. kir. igazságügyminiszter urtól nyert értesités szerint a magyar biróságok által elrendelt illetőleg engedélyezett biztositási végrehajtást az osztrák cs. kir. biróságok végre nem hajthatják, mert Ausztriában a magyar biróságoknak csak jogerőre emelkedett határozatai (itélet, fizetési meghagyás) képeznek végrehajtható közokiratokat.

Erről a kir. biróságokat tudomás és megfelelő viszonos eljárás végett avval értesitem, hogy a kielégitési végrehajtás foganatositása tárgyában az 1881 : LX. t.-czikk 4. §-ában említett viszonosság az osztrák cs. kir. biróságokkal fennáll.

Kelt Budapesten, 1885. évi junius hó 18-án.

A budapesti kir. itélőtábla polgári szakosztályának teljes ülésében hozott döntvény.

2. sz. Illetékes-e a végrehajtást foganatositó hazai biróság oly végrehajtás megszüntetése, vagy korlátozása iránti keresetek érdemleges elintézésére, melyek az osztrák-magyar monarchia másik állama biróságának megkeresése alapján foganatositott végrehajtásból felmerülnek ?

Határozat.

Az osztrák-magyar monarchia másik állama biróságának megkeresése folytán hazai biróság által foganatositott végrehajtás megszüntetése, vagy korlátozása iránti kereset érdemleges elintézése, a végrehajtást foganatositó hazai biróság hatáskörébe tartozik.

Indokok:

Az 1881. évi LX. tcz. 4. §-ának azon intézkedéséből, hogy az osztrák-magyar monarchia másik államában hozott birói határozat és kötött egyezség alapján, ezen állam biróságainak megkereséseire a végrehajtás a viszonosság előfeltétele alatt elrendelendő, nyilvánvaló, hogy azon kérdés fölött, van-e a megkeresvény alapján a végrehajtás elrendelésének helye vagy sem ? a foganatositás iránt megkeresett hazai biróság határoz : következőleg ily esetben végrehajtást elrendelő biróságnak a megkeresett hazai biróság lévén tekintendő, mint

ilyen az általa foganatositott végrehajtás korlátozása, vagy megszüntetése iránti keresetek érdemleges elintézésére ugyanazon törvény 30. szakasza szerint illetékes, és pedig annyival inkább, mert a hivatkozott törvény 31. §-ában foglalt, a szóban levő keresetek halasztó hatályára vonatkozó rendelkezésnek sem volna érvény szerezhető.

Kelt a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1883. évi junius hó 20. napján tartott teljes ülésében.

Hitelesittetett a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1883. évi junius hó 25-ik napján tartott teljes ülésében.

A m. kir. igazságügyminiszter, f. évi 2262. szám alatt a következő körrendeletet intézte az elsőfoku kir. biróságokkoz és az ügyvédi kamarákhoz.

Már több izben és utoljára az 1884. évi január hó 23-án 2003. sz. alatt kibocsátott igazságügyminiszteri rendeletben figyelmeztettek a kir. biróságok és ügyvédi kamarák, hogy a magyar biróságok polgári, kereskedelmi, tengeri és váltójogi ügyekben hozott és jogerőre emelkedett itéleteinek és határozatainak végrehajtása a román kir. biróságoktól diplomatiai uton vagyis a magy. kir. igazságügyminiszterim közvetitése mellett kérendő.

A midőn a czimnek figyelmét a magyar birói itéleteknek a román kir. biróságok által eszközlendő végrehajtása tárgyában kibocsátott és fölebb hivatkozott igazságügyminiszteri rendeletben foglalt egyéb határozmányokra és alakiságokra ujolag felhivom, megjegyzendőnek tartom, hogy a román kir. biróságok a külföldi biróságoknak birói cselekmények teljesitésére vonatkozó megkereséseit csak az esetre foganatosithatják, ha a külföldi biróság megkeresése hozzájuk diplomatiai uton érkezett.

Ezen okból ismételten figyelmeztetem, hogy a román kir. biróságok a nem diplomatiai uton hozzájuk érkezett magyar birói itéleteket és határozatokat végre nem hajthatják.

A hivatkozott igazságügyminiszteri rendeletben különösen az ügyvédi kamarák is értesittettek, miszerint a végre-

hajtató felek érdekében áll, hogy Romániában meghatalmazottat rendeljenek.

Nem okvetlenül szükséges ugyan, hogy a meghatalmazott az ügyvédi karnak tagja legyen, de czélszerü, hogy a meghatalmazott különösen arra is meg legyen hatalmazva, hogy az ügyvédi karból külön meghatalmazottat rendelhessen, a ki a román kir. biróságok előtt tárgyalhasson, a midőn a végrehajtás engedélyezése vagy keresztűlvitele alkalmából perek támadnak.

A román kir. kormánytól ismételten nyert értesitések folytán megemlités nélkül nem hagyhatom még azon tényt sem, hogy habár a román kir. biróságok a magyar itéleteket és határozatokat végrehajtási záradékkal számos esetben ellátták, a végrehajtás mégis igen gyakran foganatba nem vétethetett, mert a végrehajtató fél részéről a végrehajtás foganatosittatása végett senki sem jelentkezett.

A román kir. kormánytól legujabban nyert értesités szerint többször akadály származik abból, hogy az illető okirat (kötelezvény, váltó, szerződés stb), a mely a magyar birói határozatnak (itéletnek, sommás végzésnek) alapul szolgált és a melyből az itélő biróság illetékességének alapja kivehető, rendelkezésre nem áll.

A midőn ugyanis a magyar birói határozat végrehajtásának engedélyezése vagy az ez ellen a végrehajtást szenvedő részéről emelt kifogások fölötti tárgyalásnál — a mint ez többször történt — az érdekelt felek a kérdéses okiratnak előmutatását kérik, és a midőn azután az okirat azonnal elő nem mutatható : mellékperek és a végrehajtási ügynek szabályszerü további folyamában még egyéb zavarok is származhatnak.

Ezen hátrányok megelőzhetők az által, ha a román meghatalmazottnak kirendelése alkalmával a nevezett okiratok rendelkezésére bocsáttatnak.

Kelt Budapesten, 1887. évi márczius hó 1-én.

»Az 1881 : LX. tcz. 4. §-ából kétségtelen, hogy az osztrák-magyar monarchia másik államában ezen állam biróságainak megkeresésére a jogerőre emelkedett bírósági határozat vagy perbeli birósági egyezség alapján rendelhető csak el és

pedig a viszonosság előfeltétele alatt a kiel. végrehajtás és igy kétségtelen az is, hogy azon kérdés felett: van-e a megkeresvény alapján a végrehajtás elrendelésének helye avagy sem? — a foganatositás iránt a megkeresett biróság határoz.

Nyilvánvaló, hogy a hazai biróság emlitett határozata azáltal, hogy a megkereső bécsi termény- és liszt-tőzsde választott birósága által a végrehajtás már elrendeltetett, tulhaladottnak nem vehető és illetve az eljáró hazai biróság fönti kérdés fölött határozni jogositva volt.

Minthogy pedig a bécsi termény- és liszttőzsde választott birósága oly állami biróságnak és az azáltal hozott határozat oly birósági határozotnak, melynek alapján és illetve megkeresésére a végrehejtás elrendelhető lenne, figyelemmel az 1881 : LIX. tcz. 98. §-ára, épen nem tekinthető, az 1881 : LX. tcz. 1. §. *e*) pontjában emlitett hazai választott biróságok közé pedig a megkereső választott biróság nem tekinthető és igy e szakasz alapján a végrehajtás el nem rendelhető.« (41510/885 sz. a. kir. tábl. hat.)

»Az 1881. évi LX. t.-cz. 4. §-a szerint, az osztrák-magyar monarchia másik államában hozott birói határozat és kötött egyezség alapján, a végrehajtás a magyar biróság által, csak a másik állam biróságának megkereséseire levén elrendelhető, az Ausztriában hozott választott birósági itélet alapján a magyar biróság által a végrehajtást közvetlenül nem rendelhető el.« (kir. táblai határozat.)

»Az 1881. LIX. t.-cz. 29. §-a szerint figyelembe veendő cs. kir. igazságügyminiszteri bizonylat tartalma szerint az osztrák-magyar monarchia másik államában érvényben levő közjegyzői törvény 3. §-a értelmében a közjegyzői okirat, ha abban a jogositott és kötelezett fél, továbbá a követelés és annak jogczime, valamint a teljesités ideje kitéve van és a végrehajtás megengedése benne foglaltatik, végrehajtható birói egyességgel egyenlő hatályu, de a végrehajtási kérvényhez mellékelt és az érintett kellékekkel ellátott közjegyzői okiratnak X. pontjában végrehajtást szenvedő azt maga is végrehajtható birói egyességnek jelenti ki; és igy miután a B) C) D) E) alatti hivatalos bizonylatokkal a viszonosság előfelté-

tele is kellőleg igazoltatik; de különben is a végrehajtás bécsi cs. kir. országos törvszék végrehajtást elrendelő vég-a zésén, tehát birói határozaton alapul: a végrehajtásnak, tkvi foganatositásába — tkvi akadály fen nem forogván, az 1881 : LX. t.-cz. 4. §-ára hivatkozólag egyáltalában meg nem tagadható, ennélfogva a kir. itélőtáblának végzése, mely szerint a bécsi cs. kir. országos törvszék 1885. május 23-án 36382. sz. a. kelt végrehajtási végzésének tkvi foganatositása és az elsőbiróságnak azzal elválaszthatlanul összefüggő egyéb intézkedései minden következményeivel együtt hatályon kivül helyeztettek, megváltoztatandó és a foganatositásnak helyt adó elsőbirósági végzés helybenhagyandó, illetőleg annak joghatálya egész terjedelmében fentartandó volt.« (1886. april 14. 1490. sz. kelt curiai hat.)

»A bécsi gabona- s liszttőzsde választott birósága az 1881 : LX. tcz. 1. §. e) pontjában emlitett választott biróságok közé sorolható nem lévén: határozatai alapján a kiel. végrehajtás el nem rendelhető.« (1885. szept. 15. 36261. sz. a. kir. táblai hat.)

5. §.

Valamely magyar honosnak személyállapotát (status) tárgyazó kérdésekben, külföldi biróságok által hozott birói határozatok, a magyar honos ellen, belföldön végre nem hajthatók.

6. §.

A végrehajtás elrendelése rendszerint három példányban szerkesztett irásbeli beadványban kérendő, és az első példány a végrehajtás elrendelésének alapjául szolgáló eredeti okirattal szerelendő fel. Biróságok előtt kötött egyezség és sommás perben hozott itélet, a biróságnál levő eredetire való hivatkozás mellett, egyszerü másolatban is csatolható.

Váltóperekben, a végrehajtási kérvény első példányához, az eredeti váltó is mellékelendő; ha pedig ez azon biróság iratai közt léteznék, melynél a végre-

hajtás elrendelése kéretik, ezen körülmény a kérvényben megemlitendő.

Ha a végrehajtás több alperes ellen, vagy több helyen foganatositandó, a kérvény annyi példányban adandó be, hogy mindenik alperesnek és mindenik megkeresett hatóságnak, illetőleg mindenik kiküldöttnek, külön példány jusson.

A megkeresett hatóság, illetőleg a kiküldött részére szolgáló példányok mellékletek nélkül adandók be; a végrehajtási szenvedőt illető példányok mellé, pedig egyszerü másolatban, csupán azon mellékletek csatolandók, a melyek vele még közölve nem voltak.

Az 1. §. *e) f) g)* és *h)* pontjainak eseteiben a végrehajtás alapjául szolgáló közokiratnak a végrehajtató által e czélból beadandó s hivatalból hitelesitendő másolatai, a végrehajtást elrendelő biróságnál megtartandók.

A hiányosan felszerelt végrehajtási kérvények hiánypótlás végett visszaadandók.

Végrehajtási kérvényekre, ha a peres tárgy értéke 50 frtot meghalad, ivenként 50 kr., ha a peres tárgy értéke 50 frtot meg nem halad, ivenként 20 kr. bélyeg jár. (Lásd 1873 : IX. tcz. 2. §.)

7. §.

Sommás perekben, ingatlanokra vezetendő végrehajtás esetének kivételével, a végrehajtás elrendelése iránti kérelem szóval is előterjeszthető, mely esetben a biróság a szóval előterjesztett kérelemről jegyzőkönyvet veszen föl.

8. §.

A végrehajtási kérelemben, a végrehajtató, a végrehajtásra vonatkozó kérelmét szabatosan tartozik előterjeszteni.

A végrehajtási kérelemben továbbá megjelölendő azon biróság, vagy azon biróságok, a melynek, vagy a melyeknek a területén a végrehajtás foganatositandó, és ha a végrehajtató a végrehajtást hivatalból kivánja eszközöltetni, ez kifejezetten megemlitendő.

A végrehajtás, az annak alapjául szolgáló közokiratban megállapitott teljesitési határidő lejárta után kérendő.

9. §.

Az 1. §. *a)*, *b)* és *c)* pontjainak eseteiben a biróság azt, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló birói határozat szabályszerűen kézbesittetett, avagy kihirdettetett-e és a végrehajtásra halasztó hatálylyal biró jogorvoslat használtatott-e, hivatalból tartozik kinyomozni.

Ha a végrehajtási jog valamely feltételtől vagy viszontkötelezettség teljesitésétől függ, a feltétel beálltát, vagy a viszontkötelezettség teljesitését, valamint a végrehajtás egyéb feltételeit is, a végrehajtató tartozik igazolni, a mennyiben azok a birósági iratok által igazolva nincsenek.

10. §.

A végrehajtási kérvény rendszerint az ellenfél meghallgatása nélkül intéztetik el.

A 3. §. esetében kivétel nélkül, a 9., 13. és 15. §§. eseteiben pedig akkor, a mikor a végrehajtás elrendelésének előfeltételei közokirattal, vagy hitelesitett (1874: XXXV. tcz. 92. 93. §§.) magánokirattal nem igazoltatnak, a végrehajtási kérelem érdemleges elintézése előtt járásbiróságoknál: sommás, törvényszékeknél pedig: jegyzőkönyvi tárgyalás tartatik.

A 3. §. esetében, ha képviseltetéséről a végrehajtató nem gondolkodott, részére és költségére a biróság a tárgyalásra ügygondnokot rendel.

»Ha a végrehajtást elrendelő végzés hiányossága folytán az itélet végrehajtása akadályokba ütközik, ezeknek elháritására a végrehajtást rendelő biróság van hitva. (7234/883. sz. cur. hat.)

1874: XXXV. t. cz.:

92. §. A néva láirás valódiságának bizonyitása végett szükséges, hogy a fél a közjegyző előtt vagy sajátkezüleg irja alá az okiratot, vagy az ezen már létező aláirást sajátkezü aláirásának ismerje el.

A hitelesitési záradék az ügyszámra hivatkozással s a közjegyző aláirása s hivatalos pecsétje mellett, az eredeti okiratra jegyeztetik.

93. §. Ha a közjegyző a fél nyelvét nem érti, a hitelesités meghitelt tolmács közbenjöttével történik.

Az 1874 : XXXV. tcz. 92. §-a a kiegészittetett az 1886 : VII. tcz. 27. §-a által : »A keresztvonás vagy kézjegy valódiságának bizonyitásánál hasonló eljárás alkamazandó. Kézjegyeknek vagy keresztvonásoknak, valamint vakok aláirásának hitelesitése alkalmával a közjegyző a hitelesitendő okirat felolvasása és az okirat értelméről és következményeirői való felvilágositásra nézve az 1874 : XXXV. tcz. 61. §-ának intézkedéseit megtartani s a felolvasás és megmagyarázás megtörténtét a hitelesitési záradékban igazolni köteles. A felolvasás és megmagyarázásért s ennek tanusitásáért a közjegyzőt ivenként 50 kr. külön dij illeti. A névaláirás és keresztvonás vagy kézjegy hitelesitésénél a záradékba az is felveendő, hogy a közjegyző a felet személyesen ismeri, ha pedig személyesen nem ismeri, azon körülmény, hogy a fél személy azonosságáról mi módon szerzett magának meggyőződést, megemlitendő. (1874 ; XXXV. 70. §.)

11. §.

A végrehajtás elrendelése esetén, a végrehajtás utján érvényesitendő követelés, járulékaival együtt, a végzésben szabatosan kiteendő, és a végrehajtási kérelem körül felmerült költségek megállapitandók.

Ha a végrehajtást elrendelő biróság egyszers-

mind a végrehajtás foganatositására is illetékes, és a végrehajtás kiküldött által foganatositandó, a végzésben a kiküldött is kirendeltetik.

12. §.

A végrehajtás megrendeléséről a végrehajtató, a végrehajtási kérvény első példányára vezetendő végzés által, a kiküldött vagy megkeresett hatóság és a végrehajtást szenvedő pedig, a végrehajtási kérvény többi példányaira (6. §.) vezetendő és ez utóbbinak rendszerint a foganatositáskor kézbesitendő végzés által értesittetnek. A 7. §. esetében a végrehajtató, a kiküldött és a végrehajtást szenvedő, a jegyzőkönyv másolatára vezetett végzés által értesitendők.

Ha a végrehajtás el nem rendeltetik, arról a végrehajtási kérvény példányainak visszaadása mellett indokolt végzésben, csupán a végrehajtást kérő értesittetik.

Ha a végrehajtás annak elrendelésétől számitott 3 hó alatt nem foganatosittatott: a végrehajtást szenvedőnek, — a végrehajtást elrendelő vagy a foganatosítás végett megkeresett birósághoz benyujtott kérelmére, a végrehajtást elrendelő végzés közvetlenül kézbesitendő.

A végrehajtási végzés ilyetén kézbesitése és a végzés ellen netalán használt jogorvoslat, a végrehajtás szabályszerü foganatositását nem gátolja.

13. §.

A végrehajtás rendszerint a végrehajtható okirat szerint jogositott javára, és az abban kötelezett ellen rendelendő el.

Ha engedmény folytán a jogositott személyében változás történt és e változás közokirattal vagy hitelesitett magánokirattal igazoltatik, a végrehajtás az uj jogositott javára rendelendő el.

Ha a változás közokirattal vagy hitelesitett magánokirattal nem igazoltatik, a biróság — mielőtt a végrehajtás megrendelése felett határozna, az engedményezőt és az engedményest sommás, illetőleg jegyzőkönyvi uton meghallgatja.

Váltóköveteléseknél, a mennyiben az eredeti váltó a végrehajtási kérvény mellett mutattatik be, a végrehajtás meghallgatás nélkül rendelendő el akkor is, a mikor az engedményezés teljes bizonyitó erejü magánokirattal (1868: LIV. tcz. 167. és 168. §§.) van igazolva.

»Azon körülmény, hogy a végrehajtató mint engedményező az adóst az engedményezésről nem értesitette, az engedményest a végrehajtási jogtól meg nem fosztja.« (2628/884 sz. a. curiai hat.)

»Az 1881 : LX. tcz. 13. §-a esetében, ha az engedmény közokirattal, vagy hitelesitett magánokirattal nem igazoltatott a végrehajtás elrendeléséről az engedményező is értesitendő.« (36861/885. sz. a. kir. táblai hat.)

14. §.

Ha a marasztalt fél időközben meghalt, s a jogositott a végrehajtást csupán azon vagyonokra kivánja vezettetni, melyek a végrehajtást szenvedő fél hagyatékában találtatnak, vagy róla az örökösökre szállottak, a végrehajtás az ismert vagy igazolt, esetleg az ismeretlen örökösök ellen rendelendő el. A végrehajtás elrendelésével egyidejüleg, ha az örökösök ismeretlenek, ezek részére, — ha pedig nincs szabályszerüen igazolva, hogy a végrehajtási kérvényben megnevezett örökösöket a kizárólagos örökösödési jog illeti, a netalán még létező örökösök részére és költségére ügygondnok rendelendő. A végrehajtást rendelő végzés, ugy az ismert örökösök mindenikének, mint az ügygondnoknak kézbesitendő, s ennek alapján csakis azon vagyonra vezethető a végrehajtás, mely a végrehajtást szenvedőnek hagyatékában találtatik, vagy róla szállott át az örökösökre. (92. §.)

»Az örökösök ellen intézett, de csak az örökhagyó után maradt vagyonra, végrehajtást kérő, az 1881 : 60. tcz. 14. §-a értelmében nem tartozik már végreh. kérvényében kimutatni elhunyt adósa hagyatékának miségét.« (4280/882 sz. a. kir. táblai hat.)

»Ha az elmarasztalt adós a végrehajtás kérése előtt meghalt, a végrehajtási kérvény mindig az örökösök ellen intézendő. (3984/884 sz. a. kir. táblai határozat.)

15. §.

Ha a végrehajtató nem a végrehajtást szenvedő hagyatékában talált, vagy róla az örökösökre átszállott tárgyakra, hanem közvetlenül az örökösök ellen kivánja a végrehajtást intéztetni, kérelme felett sommás, illetőleg jegyzőkönyvi tárgyalás tartatik, és szükség esetében bizonyitási eljárás után, végzés által hozatik határozat. Azon kérdés, hogy a végrehajtás az örökösök ellen elrendelhető-e, a fennálló anyagi jogszabályok szerint döntendő el.

16. §.

Ha a jogositott halt el időközben, az örökösök a végrehajtás elrendelését kérhetik, ha szabályszerüen igazolják azt, hogy az örökösödési jog őket illeti. Ha az örökösödési jog nem igazolható, annak kérelmére, a ki örökösödési jogát valószinüvé teszi, a végrehajtás elrendeltetik ugyan, egyidejüleg azonban a követelés érvényesitésére ügygondnok neveztetik, ki a végrehajtás utján behajtott pénzt vagy értéket, — ha időközben az örökösödési kérdés el nem döntetik, — a hagyatéki biróságnak átszolgáltatja.

A perben megbizott ügyvéd mindaddig, mig a jogositott elhalálozása tudomására nem jut, a jogositott nevében, ha pedig az elhalálozás tudomására jut, mindaddig, mig az örökösök a fentebbiek szerint fel nem lépnek, az ismeretlen örökösök nevében a szükséges végrehajtási lépéseket megteheti, köteles azonban a behajtott pénzt vagy értéket, ha időközben az

örökösödési kérdés el nem döntetett, a hagyatéki biróságnak átszolgáltatni.

17. §.

Ha a jogositott személyében a végrehajtás folyamán történik változás: a végrehajtás folytatásának az uj jogositott javára való elrendelése azon biróságnál kérendő, mely a végrehajtást elrendelte. A kiküldött azonban addig is, mig a végrehajtást elrendelő biróság határoz, foganatositani köteles mindazon végrehajtási cselekményeket, melyek szükségesek a végből, hogy a követelés biztositva legyen.

Ha a végrehajtás foganatositása alkalmával tünik ki, hogy a végrehajtást szenvedő fél elhalt, vagy ha halála a végrehajtás elrendelése után következik be, a végrehajtás az azt elrendelő biróságnak ujabb határozata nélkül a hagyatékban talált, vagy a marasztaltról az örökösökre szállt vagyonra a 14. §. szerint foganatositandó. Ezen esetben a 14. §. rendelkezése szerint szükséges ügygondnokot a kiküldött nevezi ki.

18. §.

A végrehajtás foganatositására azon esetben, ha a végrehajtás ingatlanra vezettetik, az illető biróság mint telekkönyvi hatóság, minden más esetben azon járásbiróság illetékes, a melynek területén a végrehajtás foganatositandó. Ha ugyanazon végzésben részint telekkönyvi hatóság, részint járásbiróság által foganatositandó végrehajtás rendeltetett el, mindkét hatóság külön kerestetik meg.

Budapest főváros hatóságának területén mindazon végrehajtások, melyek nem telekkönyvi bejegyzés által teljesitendők, az igazságügyminiszter által e végből megbizott egy vagy két járásbiróság által foganatosittatnak.

»Valamely malomnak jövedelmekép szedett és szedendő termények nem mint önálló ingóságok, hanem mint a végre-

hajtás alá vett ingatlannak (malom) hasznai, gyümölcsei foglaltatván le és ilyeneknek igényperben itéletileg el is ismertetvén, — ezen termények tekintetében az 1881 : LX. tcz. 18. §-ához képest is, nem a járásbiróság, hanem ugyanazon telekkönyvi hatóság van a végrehajtás folytatására és befejezésére hivatva, a mely eddig is illetékesen járt el az ingatlanra és ennek hasznaira foganatositott végrehajtás körül. És a menynyiben a kérdéses termények lefoglalása által az ingatlan haszon élvezetére vezetett végrehajtásnak esete állott be, a telekkönyvi hatóság illetőségét az 1880 : LX. törv. 211. és 212. §§-ai is megállapitják. (1883. február 3-án, 170. szám alatt kelt cur. határozat.)

»Birói kézhez letett pénzösszegre vonatkozó elsőbbségi bejelentések elintézése az 1881 : LX. tcz. 111. 18. §§. értelmében a járásbiróság hatásköréhez tartozik. (2543/883 sz. a. cur. határozat.)

»A zárgondnok oly kérvénye, melylyel a zár alá vett tárgyaknak a zárlatot szenvedőtől karhatalommal való elvételét kérelmezi, a zárlat foganatositására illetékes biróság elé tartozik. (7190/883 sz. cur. hat.)

»A közpénztárból felvehető pénzösszegek kiutalványozása a végrehajtás foganatositására illetékes biróság hatásköréhez tartozik akkor is, ha a közpénztárból felvehető összegek lefoglalásáról, kiküldött kirendelésének mellőzésével, közvetlenül tartozik végrehajtást elrendelő biróság az illető pénztárt és ennek felettes hatóságát értesiteni. Végreh. törvény 18 §-a.« (1069/884 sz. a. curiai hat.)

»Ha a csőd ingóságai elárvereztetnek és elsőbbségi igény jelentetik be, nem a csődbiróság, hanem az 1881 : LX. t.-cz. 18. §-a értelmében illetékes járásbiróság hatáskörébe vág az elsőbbség felett dönteni.« (67/885 sz. a. curiai határozat.)

Igazságügyminiszteri rendelet. 3333. I. M. E. sz. a végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-cz. hatályba léptetése tárgyában.

Az 1811 : LX. t-czikkben foglalt végrehajtási eljárást, a 255. §-ban nyert felhatalmazás erejénél fogva, 1882. évi jan. 1-ső napjával léptetem hatályba.

A polgárositott határőrvidéken az ezen alkalomból szükséges átmeneti intézkedéseket az egyidejüleg kiadott 1881. évi 34,601. számu rendeletben állapitottam meg.

Az idézett t.-cz. végrehajtása czéljából egyebekre nézve a 18. és 260. §§. alapján rendelem:

I. Budapest főváros hatóságának területén a végrehajtásokat foganatositó járásbiróságok.

1. §. Budapest főváros hatóságának területén mindazon végrehajtásoknak foganatositásával, a melyek nem telekkönyvi bejegyzés által teljesitendők, a főváros Duna-jobbparti részében a budapesti I—III. ker. kir. járásbiróságot, a főváros Duna balparti részében pedig a budapesti V. ker. kir. járásbiróságot bizom meg (1881 : LX. t.-cz. 18. §-a.)

II. A kir. törvényszékeknél és a budapesti IV. VI—VII. és VIII—X. kerületi kir. járásbiróságoknál alkalmazott birósági végrehajtóknak áthelyezése és a végrehajtók feletti rendelkezés.

2. §. A budapesti és a pestvidéki kir. törvényszékeknél, valamint a budapesti IV., VI—VII. és VIII—X. kerületi kir. járásbiróságoknál alkalmazott bir. végrehajtókat 1881. deczember 31-vel egyelőre a budapesti V. ker. kir. járásbirósághoz, a kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél alkalmazottak közül pedig egyet, a kit azon törvényszéknek elnöke jelöl ki, a budapesti I—III. kerületi kir. járásbirósághoz, és a többit ugyancsak a budapesti V. ker. kir. járásbirósághoz helyezem át.

3. §. A többi kir. törvényszéknél alkalmazott végrehajtókat, ugyancsak 1881. évi deczember 31-vel, a törvényszéki székhelyekre nézve illetékes kir. járásbiróságokhoz helyezem át.

4. §. A kir. törvényszékeknek elnökei az áthelyezésről ezen rendeletemre hivatkozással, a bir. végrehajtóknak értesitvényt adnak.

5. §. A kézbesitéseknek esetleg bir. végrehajtó által teljesitethetése és a kisebb polg. peres ügyekben a végrehajtásoknak bir. végrehajtó által foganatosittathatása (1868 : LIV. t.-cz. 260. §. 1871 : LI. t.-cz. 13. §., 1875 : X. t.-cz. 1. §., 1877 : XXII. tcz. 66. §. és a kis polg. per-ügyvitel 21. §.) czéljából,

a budapesti IV., VI—VII. és VIII - X. kerületi kir. járásbiróságok a budapesti V. kerületi kir. járásbiróságnál alkalmazott végrehajtók felett rendelkeznek.

A felek a végrehajtásra illetékes kir. járásbiróságnál alkalmazott végrehajtóknak az 1868 : LIV. t.-cz. 260. §-a esetében, a járásbiróság végrehajtási területén teljesitendő kézbesitésre (1875 : IX. t.-cz. 3. §-a) közvetlenül adhatnak megbizást.

A kir. törvényszékeknek a bir. végrehajtók feletti rendelkezési joga, az 1875: IX. t.-cz. 1. §-ában van meghatározva.

III. A folyamatban levő végrehajtási ügyek.

6. §. A kir. törvényszékeknek elnökei, a budapesti IV. VI—VII. és VIII—X. kerületi kir. járásbiróságnak vezetői kellőleg intézkedjenek, hogy az 1881. évi deczember 31-én folyamatban levő végrehajtási ügyekre vonatkozó iratok, — a mennyiben az alábbi pontokban eltérő intézkedés nem foglaltatik — az ezen rendelettel hatályba léptetett 1881 : LX. t.-cz. 257-ik §-a értelmében, az eljárás további folytatása végett, az idézett t.-cz. 18. §-a és illetve jelen rendeletemnek 1-ső §-a szerint illetékes kir. járásbiróságokhoz ügyenként rendezve, külön-külön iratjegyzék — és lehetőleg egy kisérő átirat — mellett, 1882. évi január 1-én tul késedelem nélkül megküldessenek.

A kisérő átirathoz az átküldött ügyiratoknak számjegyzéke csatolandó, a mely a végrehajtásnak foganatositására illetékes kir. járásbiróság által, az átvételnek elismeréseül, aláirandó és az iratokat átküldött kir. járásbirósághoz visszaküldendő.

Azon végrehajtási ügyekre vonatkozó iratok, a melyekben az 1881. évi deczember 31-éig igénykereset, elsőbbségi bejelentvény, vagy a végrehajtás megszüntetésére, avagy korlátozására nézve kérelem adatott be, csakis az igénynek, illetve az elsőbbségi jognak, vagy a végrehajtás megszüntetése avagy korlátozása kérdésének jogerejü birói határozattal lett eldöntése után küldendők át, a végrehajtás további folytatására illetékes kir. járásbiróságokhoz.

Azon ügyekről pedig, a melyekre vonatkozó iratok, a

végrehajtási eljárásnak teljesitése végett, kir. közjegyzőknél vagy bir. végrehajtóknál vannak, a végrehajtási eljárás folytatására illetékes kir. járásbiróságoknak az irattárban őrzött vonatkozó előiratokkal együtt kimutatások küldendők, a mely kimutátásokban kiteendő az ügyszám, a végrehajtási eljárás neme, és a kiküldöttnek neve.

Az emlitett kiküldöttek egyidejüleg odautasitandók, hogy a teljesitett eljárásról jelentéseiket, az ügyiratokkal együtt, a végrehajtás foganatositására illetékes (megnevezendő) kir. járásbirósághoz nyujtsák be.

A végrehajtási eljárás foganatositása végett netalán birónál, vagy bir. hivatalnoknál levő ügyiratok, ezektől bekivánandók, és a végrehajtásnak foganatositására illetékes kir. járásbiróságoknak szintén megküldendők.

A felebbviteli biróságoknál levő végrehajási ügyekre vonatkozó iratoknak átküldése akkor eszközlendő, miután azok az emlitett biróságoktól leérkeztek.

Ennélfogva a felebbviteli biróságok által az emlitett ügyekre vonatkozó iratok még azon esetben is a felterjesztő birósághoz küldendők vissza, — ha annak illetékessége a felebbvitt ügyre nézve, az ezuttal hatályba léptetett törvénynél fogva megszünt volna.

7. §. A végrehajtás foganatositására illetékes kir. járásbiróságok az ügyiratokat, ügyenként a biróság iktatókönyvébe beiktatják, azoknak iktató számait a kisérő átiratokra ráirják és az átiratokat az elnöki iktatókönyvekbe bevezetik ; — arról pedig, hogy az eljárás általuk fog hivatalból folytattatni, az illető feleket tudósitják és a további intézkedéseket, az ezuttal hatályba léptetett törvény értelmében, megteszik.

IV. Óvadékképes értékpapirok.

8. §. A jelen rendelettel hatályba léptetett törvény intézkedései szerint, a végrehajtási eljárás folyamán, biztositékul — ha erre nézve a felek között más megállapodás nem jött létre — a kormány által óvadékképesnek-nyilvánitott értékpapirok is elfogadandók.

Ily értékpapírokul a következőket jelölöm meg :

I. A magyar és osztrák »államkötvények«.

Az államkötvény elnevezés alatt általánosságban veendők **nemcsak** azon állampapirok, a melyek természetüknél fogva **az államkötvény** nevét viselik, hanem mindazon állami értékpapirok is, a melyek által a magyar vagy az osztrák állam magát bizonyos tőke, kamat, nyeremény, vagy járadék fizetésére kötelezte, mihez képest a tulajdonképeni állami kötvényeken kivül az állami záloglevelek, kincstári utalványok, pénztári jegyek, sorsjegyek és sóbánya utalványok is egyaránt ide sorozandók, továbbá az állami biztositást élvező, a forgalomnak már átadott, és teljes üzletben levő magyar és osztrák vasutak elsőbbségi kötvényei.

II. A következő magánvállalatok záloglevelei, és pedig:

1. az osztrák-magyar banknak (1878-ik évi XXV. t.-cz),
2. a magyar földhitelintézetnek,
3. a magyar jelzáloghitelbanknak,
4. a magyar általános földhitel-részvénytársulatnak,
5. a pesti magyar kereskedelmi banknak és
6. a kisbirtokosok országos földhitelintézetének (1879: XXXIX. t.-cz.) záloglevelei.

9. §. Ezen rendeletemnek kiegészitő részét képezik:

1. a birói ügyviteli szabályoknak módositása és kiegészitése tárgyában folyó évi 3274. elnöki sz. a., és
2. az 1875: IX. t.-cz. végrehajtása tárgyában 1875. évi 26,020. sz. a. kiadott rendeletnek módositására nézve f. é. 3406. elnöki sz. a. kiadott rendeletek.

Kelt Budapesten, 1881. évi nov. hó 1-én.

A m. kir. pénzügyminiszternek 1884. okt. 10-én 60,634. sz. körrendelete, mely szerint a magyar jelzálog-hitelbank által kibocsátott kamatozó nyeremény kötvények biztositékul elfogadhatók.

A m. kir. minisztertanácsnak 1879. évi október hó 22-én 50/M. T. sz. hozott elvi megállapodásai értelmében, és a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriummal egyetértőleg kijelentetik, hogy a magyar jelzálog-hitelbank által kibocsátott o. é. 100 forintról szóló 4%-kal kamatozó, nyereményekkel egybekötött, minden év január, május és szeptember 15-én tartandó kisorsolás utján 50 év alatt visszafizetendő

»nyeremény-kötvények« a pénzügyi hatóságok és hivatalok által üzleti biztositékul, és az 1882. évi junius hó 27-én 33,062. sz. a. kelt körrendelet 8-ik kikezdés eértelmében bánatpénzül is elfogadhatók.

A m. kir. pénzügyminiszternek 1884. decz. 19-én 74,134. sz. körrendelete, a nagyszebeni földhitelintézet által kibocsátott zálogleveleknek biztositékul és bánatpénzül leendő elfogadása tárgyában.

A m. kir. minisztertanácsnak 1879. évi október hó 22-én 50/M. T. sz. a. hozott elvi megállapodás értelmében, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériummal egyetértőleg kijelentem, hogy a nagyszebeni földhitelintézetnek $5^1/_2$%-os 24 év alatt törlesztendő s 20%-nyi jutalommal ellátott 100, 500 és 1000 frtos, továbbá 6%-os 17 év alatt törlesztendő s 5%-nyi ráfizetéssel ellátott 100 és 1000 frtos, és végül 6%-os 27 év alatt törlesztendő, jutalom nélküli, valamint $5^1/_2$%-os 31 év alatt törlesztendő s ugyancsak jutalom nélküli 100, 500 és 1000 frtos záloglevelei a pénzügyi hatóságok és hivatalok által üzleti biztositékul és az 1882. évi junius hó 27-én 33,062. sz. a. kiadott körrendeletet 8. kikezdése értelmében, bánatpénzül is elfogadhatók.

8083. sz. I. M. 1885. F. évi január 15-én 56726/84 sz. a. kelt körrendeletem kapcsában értesitem Elnök Urat, hogy az 1885 évi 37., — 1884 évi 29., 30., és 39., törv. czikkek értelmében az állam által átvett tiszavidéki, első erdélyi, Báttaszék — Dombovár-zákányi dunu-drávai és Alföld-fiumei vasuttársulatok fokozatosan beváltandó részvényei a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régibb napi árfolyam szerinti értékben, — de soha névértéken felül, — üzleti biztositékul elfogadhatók. — Budapest 1885. évi február hó 26-án Az igazságügyminiszter rendeletéből, Kovács Kálmán sk. miniszteri tanácsos.

19. §.

A végrehajtási kérvénynek, a végrehajtást elrendelő végzéssel ellátott első példánya a végrehajtatónak kézbesittetvén, a többi példányok rend-

szerint a kiküldöttnek adatnak ki, illetőleg a végrehajtás foganatositására illetékes birósághoz tétetnek át.

Ha a végrehajtató ugy kivánja, az összes végrehajtási példányok neki kézbesittetnek, melyekkel a kiküldötthöz, vagy a végrehajtás foganatositására illetékes hatósághoz közvetlenül fordulhat; ezen eljárásért azonban külön költségfelszámitásnak helye nincs.

A végrehajtás foganatositására illetékes biróság, a végzéssel ellátott végrehajtási kérvények megérkezte vagy bemutatása után, ha a végrehajtás kiküldött által foganatositandó, a kiküldöttet azonnal kirendeli, s a végrehajtási végzésekkel s a kiküldetéssel ellátott végrehajtási kérvényeket a kiküldöttnek, vagy ha kéretik, a végrehajtatónak rövid uton kézbesiti.

A végrehajtás foganatositására rendszerint birósági végrehajtók és sürgős esetekben, ha a végrehajtók akadályozva vannak, birósági hivatalnokok vagy joggyakornokok küldetnek ki. Fontosabb esetekben a biróság, a végrehajtás foganatositásával, birósági tagot, vagy kir. közjegyzőt bizhat meg. (154. §.)

Lásd: 1871: II. tcz. (a birósági végrehajtókról), 1875: IX. tcz. (a birósági végrehajtókról szóló 1871: II. tcz. módositásáról), a m. k. igazságügyminiszternek 1872. évi január 29-én 3564. sz. a. kiadott utasitását a birósági végrehajtók részére, továbbá az 1875: IX. tcz. végrehajtása tárgyában 1875. évi 26020. sz. a. és az ezen rendelet módositására nézve 1881. évi november hó 1-én 3406. sz. a. kiadott igazságügyminiszteri rendeleteket. (függelék.)

Lsd még: Civilprozessordnung für Bosznien u. die Herzegovina 466. §.

»Ha valamely jogcselekménynek, királyi birósági végrehajtó által eszközlendő foganatositásánál azon fél, kinek érdekében a jogcselekmény elrendeltetett, meg nem jelenik,

vagy magát képviseltetni nem kivánja; a birói végrehajtó a szükséges bélyeget sajátjából előlegezni nem tartozik; s a netáni bélyegröviditésekért csak az esetben felelős, ha mulasztása miatt a kincstárra kár háramlik. — Ha a birói végrehajtó a hiányt megleletezi, vagy ezt eszközölteti, s a hivatalos bélyeglelet illetékes helyére küldetik, a felelősség alól feltétlenül felmentetik.« (465/884. sz. a. kir. pénz. közig. birósági hat.)

»A kir. birósági végrehajtók a reájuk hivatalból bizott ügyekben való ténykedésük és eljárásuknál hivatalos személyek; ebből kifolyólag a kir. birósági végrehajtókra hivatalból bizott ügyekben azokhoz intézett irásbeli megkeresések és levelek, az azokhoz foglalt kérelemhez, illetve azok tartalmához képest, a megfelelő beadványi bélyegkötelezettség alá esnek.« (1255/884. pénz. köz. bir. hat.)

A m. kir. igazságügyminiszter, f. évi 12,881. szám alatt a következő körrendeletet intézte az összes első folyamodásu kir. törvényszékek és járásbiróságokhoz, a fiumei kir. törvényszék és kir. járásbiróság kivételével.

A kir. közjegyzőkről szóló 1874: évi XXXV. törvényczikket módosító és kiegészitő 1886: VII. t.-cz. f. évi április 7-én hatályba lépvén, a kir. biróságokat a következők iránt utasitom:

I. A 30. §. szerint mindazon ügyekben, a melyek a kir. biróságok hatósági körébe tartoznak, a tárgyalásnak vezetése a biróságok által közjegyzőre lévén bizandó, a biróságok előtt folyamatban levő összes örökösödési ügyek, a melyekben tárgyalási határidő még kitüzve nincs, az illető kir. közjegyzőnek haladék nélkül kiadandók.

Ezen, a fenti törvényszakasz és jelen rendeletem alapján átadott örökösödési ügyekről az átadó, és az átvevő közjegyző által aláirandó jegyzék készitendő, mely a következő rovatokból áll:

a) folyó szám,

b) birósági ügyszám,

c) a tárgy rövid kivonata,

d) a közjegyző s székhelyének neve, a kinek kiadatott,

e) észrevételek.

II. A mennyiben a hitbizományi ügyekben követendő eljárást szabályozó 1869. évi ápril 7-ki itteni rendeletnek 3., 5. és 19. §-ai értelmében leltározás szüksége merült fel, és ez iránt kiküldetés nem történt, vagy az illető kiküldött birói tag működését még nem kezdte meg, a 35. §. alapján a leltározás eszközlésével az illető kir. közjegyző bizandó meg.

III. Ha valamely csődtömegnek zár alá vételét a csődtörvény 112. §-a alapján a biróság, vagy leltározását a 114-ik §. alapján a csődbiztos elrendelte, s ennek foganatositása végett az ügy fontossága miatt nem kir. végrehajtó, hanem birói tag küldendő — vagy küldetett ki, de ez működését a jelen rendeletem vételéig nem kezdte meg, annak teljesitése a 35. §. második bekezdésében emlitett esetek kivételével, az illető kir. közjegyzőre bizandó.

IV. Mindazon végrehajtási cselekmények teljesitése, melyek foganatositása végett az 1881 : 60. tczk. 19. és 154. §§-ai alapján birói tag küldetett ki, de a kiküldött eddig működését nem kezdte meg, azonnal az illető kir. közjegyzőre bizandó.

Ez alkalomból figyelmeztetem a biróságokat, hogy az 1886 : VII. t.-cz. 36. §-a által a végrehajtási törvény 19. és 154. §§-ai részben módosittatván, végrehajtási cselekmény teljesitésével birói tag többé nem bizható meg, hacsak azon járásbiróság székhelyén, a melynek területén a végrehajtási cselekmény teljesitendő, közjegyző alkalmazva nincs.

A végrehajtási cselekmények teljesitésének közjegyzőre bizásánál a biróságoktól elvárom, hogy a fontosabb esetekben és olyképen veszik a közjegyzők közbenjárását igénybe, nehogy a birósági végrehajtók jövedelme ok nélkül csonkittassék és tőlük esetleg a megélhetési mód elvonassék.

V. A kir. közjegyzőktől a 37. §. alapján netalán érkező megkeresések mindenkor pontosan és lehető gyorsasággal teljesitendők.

VI. Ha valamely kir. közjegyző a nyert megbizás teljesitésében késedelmet tanusit, vagy ellene a 34. §. alapján panasz emeltetik, ugy hogy az ezen szakaszban előirt eljárást kellene alkalmazni, erről egyidejüleg hozzám jelentés teendő.

VII. A jelen rendeletem II. III. és IV. pontjai alapján adandó birói megbizásokról az I. pontban előirt jegyzékkel hasonszerü jegyzékek készitendők, és mind eme négy jegyzék egy példánya a biróságnál megtartandó.

Kelt Budapesten, 1886. évi április hó 16-án.

20. §.

A kiküldött a végrehajtást hivatalból csak akkor köteles foganatositani, ha a végrehajtást elrendelő végzésben a végrehajtás hivatalból foganatositandónak mondatott ki, hacsak a foganatositás előtt a végrehajtató, vagy megbizottja, a végrehajtástól való elállását, vagy a végrehajtásnak felfüggesztését a kiküldöttnek irásban be nem jelenti.

A 3. és 4. §§. esetében a végrehajtás hivatalból foganatositandó, hacsak a megkeresvényben, vagy kérvényben világosan az ellenkező nem foglaltatik.

A mennyiben a végrehajtás nem helyben teljesitendő, a kiküldött a költségek előlegezését követelheti. Erről, hivatalból foganatositandó végrehajtás esetében, a végrehajtató, megkeresés esetében pedig, — ha a végrehajtatónak vagy képviselőjének lakása nem tudatnék, — a megkereső hatóság a kiküldetés alkalmával értesitendő.

19,841. I. M. E. sz. Igazságügyminiszteri körrendelet valamenynyi elsőfolyamodásu kir. törvényszékhez és kir. járásbirósághoz, a boszniai és herczegovinai hatóságok által elrendelt és hivatalból foganatositandó polgári végrehajtásoknak költségelőleg nélküli foganatositása tárgyában.

A boszniai és herczegovinai országos kormány 1883. évi május hó 1-én 2973/III. sz. a. kibocsátott körrendeletével utasitotta az ottani hatóságokat, hogy a m. kir. biróságok által polg. peres ügyekben elrendelt és hivatalból foganatositandó végrehajtásokat az esetben is foganatositsák, ha az illető megkeresvényhez költségelőleg nem csatoltatik; ugyanazért figyelmeztetem a kir. biróságokat, hogy e részben a teljes viszonosság alkalmazandó lévén, a boszniai és herczegovinai hatóstá-

gok által elrendelt és hivatalból foganatositandó polgári végrehajtások költségelőleg nélkül is foganatositandók.

Utasitom ennélfogva a kir. biróságokat, hogy az 1881 : LX. t.-czikk 20. §-ában megjelölt esetekben, a midőn a birói kiküldött a foglalást hivatalból tartozik teljesiteni, a végrehajtás foganatositásához szükségelt költséget a biróság irodaátalányából előlegezze, s az esetben, ha az előleg a végrehajtás eredményeül befolyt pénzösszegből le nem vonható, annak megtéritése végett válasziratában a végrehajtást elrendelő boszniai v. herczegovinai hatóságot keresse meg.

Kelt Bpesten, 1883. évi május hó 24-én.

A m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság döntvénye. 6. szám. A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-cz. rendelkezései értelmében, a peres-eljárásban hivatalból foganatositott végrehajtásról felvett jegyzőkönyvtől járó állandó vagy fokozatos bélyegilleték lerovása iránti kötelezettség kit terhel, és ennek a kötelezettségnek az illetékköteles fél mely időben tartozik eleget tenni?

Határozat:

A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-cz. rendelkezései értelmében, a peres eljárásban hivatalból foganatositott végréhajtásról felvett jegyzőkönyvtől járó állandó vagy fokozatos bélyegilleték lerovása iránti kötelezettség mindenkor a végrehajtató felet terheli és ez az illetéket annak a birói végzésnek, melylyel a végrehajtás teljesitéséről érintést nyer, — kézbesitésétől számitott három nap alatt leróvni köteles.

Indokok:

A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-cz. 20,105. és 169. §§-ai szerint a peres eljárásban hivatalból foganatositandó végrehajtásokról, ennek a törvénynek 26. illetőleg 110 és 173. §§-ai értelmében jegyzőkönyv vétetik fel.

Ezek a jegyzőkönyvek az illetéki dijjegyzék 52. tét. B. I. alatt megállapitott állandó, illetőleg a dijjegyzék 7. tétele (»Árverési jegyzőkönyvek«) szerint fokozatos illeték alá esnek.

Minthogy pedig a végrehajtás a végrehajtató fél érdekében eszközöltetik, és az erről felvett jegyzőkönyv az illetéki dijjegyzék 46. tét. 3. pontja szerint a hivatalos kiadványokhoz

soroztatik, — az ettől a jegyzőkönyvtől lerovandó illeték kötelezettsége a bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok hivatalos összeállitása 89. §-ának e) pontja értelmében a végrehajtató felet terheli.

Tekintve azonban azt, hogy a midőn a hivatalból foganatositott végrehajtás a végrehajtató fél vagy képviselőjének közben jötte nélkül eszközöltetik, a felvett végrehajtási jegyzőkönyvtől járó bélyegilleték önértőleg a jegyzőkönyv felvétele alkalmával azonnal nem rovathatik le, s ehhez képest ennek a lerovásnak kötelezettsége csak akkor állhat be, a midőn a végrehajtató fél a végrehajtás teljesitéséről tudomást szerez. (1881 : LX. tcz. 27., 113. és 188. §§.)

Minthogy pedig arról, hogy a hivatalból teljesitett végrehajtásokról felvett jegyzőkönyvek tekintetében az illetékköteles fél illeték-lerovási kötelezettségének mely időben tartozik eleget tenni, az illetéki törvények és szabályok határozott intézkedést nem tartalmaznak, az 1881 : XXVI. t.-cz. 17. §-a azonban analog esetekben azt rendeli, hogy az illeték a birói cselekményről nyert értesitéstől számitott három nap alatt rovandó le : azért a hivatalból foganatositott végrehajtásokról felvett jegyzőkönyvek tekintetében is, a most idézett törvényes intézkedés czélzatához képest, az illeték-lerovásának kötelezettségére nézve a végrehajtás foganatositásáról vett birói értesitéstől számitott három napi határidőt kell mérvadónak tekinteni.

Mindezekhez képest kimondani kellett, hogy :

A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-cz. rendelkezései értelmében a peres eljárásban hivatalból foganatositott végrehajtásról felvett jegyzőkönyvtől járó állandó vagy fokozatos bélyegilleték lerovása iránti kötelezettség mindenkor a végrehajtató felet terheli, s ez az illetéket annak a birói végzésnek, melylyel a végrehajtás teljesitéséről értesitést nyer, — kézbesitésétől számitott három nap alatt leróvni köteles.

Kelt Budapesten, a m. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak 1884. évi novemb. hó 15-én tartott teljes tanácsüléséből.

Hitelesittetett a m. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak 1884. évi november hó 15-én tartott teljes ülésében.

1. »Ha valamely jogcselekménynek kir. birósági végrehajtó által eszközlendő foganatositásánál az a fél, kinek érdekében a jogcselekmény elrendeltetett, magát képviseltetni nem kivánja : a kir. birói végrehajtó, a szükséges bélyeget sajátjából előlegezni nem tartozik, s a netáni bélyegröviditésért csak az esetben felelős, ha mulasztása miatt a kincstárra kár háramlik.

2. Ha a bélyeghiányt megleletezi vagy ezt eszközölteti, s a hivatalos bélyegleletet illetékes helyére küldi, a felelősség alól feltétlenül felmentetik.« (465/884. sz. kir. pénz. köz. bir. határozat.) (Lsd fennti döntvényt.)

»Ha peres eljárásban ingóknak hivatalból foganatositott árverése alkalmával a jegyzőkönyvi és jogügyleti bélyeget, midőn végrehajtató bélyegköltséget nem előlegez, a birói végrehajtó az árverésen netán befolyt vételárból nem fedezi : s általában az általa felvett bélyegköteles hivatalos iratok, jegyzőkönyvekre, a bélyeghiány miatt hivatalos leletet fel nem vesz, s az illetékes kir. pénzügyi hivatalhoz azt át nem juttatja : a kir. birósági végrehajtó a hiányzó s arra törvényesen kiszabott felemelt bélyegilleték megfizetésére kötelezhető.« (1415/884. sz. pénz. köz. bir. hat.) (Lsd fennti döntvényt.)

»Peres eljárásban, midőn a végrehajtás hivatalból foganatosittatik, a végrehajtási jegyzőkönyv bélyegének hiánya miatt előirt felemelt bélyegilleték még akkor sem engedhető el, ha a végrehajtató fél vagy képviselője a végrehajtásnál jelen nem volt, s a bélyeg megküldésére fel nem hivatott.« (1366/884. sz. pénz. közig bir. hat.) (Lsd fennti döntvényt.)

»A bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok hivatalos összeállitása 27. §-ának az a határozata, mely szerint, — ha a bizonyitó fél közbenjötte nélkül tartatik birói szemle vagy tanuk avagy szakértők kihallgatása, — a jegyzőkönyvi bélyegilleték a tanuhallgatás vagy birói szemle alapján hozott határozat kihirdetése alkalmával, vagy annak kézbesitése után három nap alatt beszolgáltatandó : kiterjesztetik arra az esetre is, ha a kielégitési végrehajtás, végrehajtató értesitése nélkül hivatalból lesz teljesitve. (1704/884. pénz. közig. bir. hat.)

21. §.

A kiküldött a hivatalból teljesitendő végrehajtásokat a kiküldetésnek, nem hivatalból teljesitendő végrehajtásokat pedig a jelentkezésnek sorrendjében, késedelem nélkül foganatositani köteles, a nem helyben teljesitendő végrehajtásokat azonban csak akkor, ha a szükséges költségelőleg rendelkezésére bocsáttatott. A jelentkezés napját és óráját, a kiküldött, a végrehajtató kérelmére, a jelentkezés sorrendét kitüntető sorszám alatt, a végrehajtást elrendelő végzésnek a végrehajtatót illető példányára feljegyezni, aláirásával elismerni, és ha valamely sürgős végrehajtás tejesitésében akadályoztatnék, az iratokat a végrehajtató kivánságára, a helyettesités eszközöltetése végett, téritvény mellett, a végrehajtatónak kiadni köteles.

A késedelemért a kiküldött vagyonilag is felelős.

22. §.

Reggel 8 óra előtt és este 8 óra után a végrehajtási cselekményt megkezdeni, vagy a megkezdettet folytatni, rendszerint nem lehet. Sürgős esetekben a végrehajtásnak esteli 8 óra után, vagy reggeli 8 óra előtt való foganatositására a birósági főnök és pedig előlegesen is engedélyt adhat.

A Gergely-naptár szerint való közönséges ünnepeken, és a végrehajtást szenvedő vallási ünnepein csak azon végrehajtási cselekvények teljesithetők, melyek a végett szükségesek, hogy a végrehajtandó követelés biztositva legyen.

23. §.

Ha nem hivatalból foganatositandó valamely végrehajtás foganatba vétele, a kiküldöttnél 3 hónapon át nem szorgalmaztatik, a végrehajtási iratok, a biróságnak jelentés mellett bemuttatván, irattárba tétetnek.

A végrehajtási jog, a követelés minőségére és

jogczimére való tekintet nélkül, az itélet jogerőre emelkedésétől, vagy más végrehajtható közokiratban foglalt teljesitési határidőtől számitott és semmi körülmény által félbe nem szakitható, rendes magánjogi elévülési határidő alatt évül el. Az elévülési határidőn belül, a végrehajtató kérelmére, ujabban rendeltetik kiküldött.

24. §.

A birói kiküldött, a végrehajtás foganatositásának megkezdése előtt, a végrehajtást elrendelő végzést a végrehajtást szenvedőnek kézbesiteni köteles.

A végrehajtás foganatositásánál az érdeklettek és ezeken kivül ugy a végrehajtató, mint a végrehajtást szenvedő részéről felhivott két-két felnőtt férfi tanu lehetnek jelen.

Ha a végrehajtást szenvedő honn nem találtatik, a végzés háznépének, vagy megbizottjának kézbesittetik. Ilyenek nemléte esetében, a végrehajtás a kiküldött által meghivott két tanu jelenlétében foganatosittatik, a végrehajtási végzés pedig, a végrehajtást szenvedő részére, a kiküldött által kinevezendő ügygondnoknak kézbesittetik.

»Az 1881. évi LX. t.-cz. nem rendelkezik az iránt, hogy a végrehajtás foganatositásához, a végrehajtást szenvedő fél részére kinevezett ügygondnok dijait, a végrehajtató tartozzék akár viselni akár előlegezni, és az ily végrehajtási ügygondnok az 1881. évi LX. tcz. 75. §. szerint zárgondnokkal azonositható nem lévén, rá nézve a hivatolt törvény 250. és 253. szakaszai sem nyerhetnek alkalmazást, de a dolog természetéből sem folyik, hogy a végrehajtást szenvedő érdekei megvédése, illetőleg annak képviselése végett kinevezett ügygondnok dijjai kifizetésére, a végrehajtató mint ellenfél legyen kötelezhető.« (Kir. táblai határozat.)

»A végrehajtató a végrehajtást szenvedő részére kirendelt ügygondnok dijait előlegezni tartozik,« (6513/885. sz. a. kir. táblai határozat. Ezzel kapcsolatosan lsd a kir. tábla fennti 37324/884. sz. a. határozatát.)

25. §.

Ha a végrehajtás a marasztalt fél lakhelyétől különböző helyen teljesitendő, a kiküldött ügygondnokot rendel, a végzést ennek kézbesiti, s erről a végrehajtást szenvedőt, — ha lakhelye vagy tartózkodási helye tudva van, — a végrehajtás befejezésétől számitott 24 óra alatt postára adott ajánlott levélben értesiti. A kir. kincstár és a közalapitványok ellen vezetett végrehajtások eseteiben, a kiküldött, a végrehajtás befejezésétől számitott 24 óra alatt, postára adandó ajánlott levélben a kincstár, vagy a közalapitványok képviseletére hivatott központi közeget értesiteni köteles.

A feladási vevények az iratokhoz csatolandók.

Ha a végrehajtás a biróság székhelyén kivül teljesittetik, a végrehajtást szenvedő pedig a biróság székhelyén lakik: ügygondnok-kirendelés mellőzésével, a végrehajtást rendelő végzés, a végrehajtás foganatositása után, magának a végrehajtást szenvedőnek kézbesitendő. (24. §.)

Lsd az előbbi szakasznál id. kir. táblai határozatokat.

26. §.

A végrehajtás foganatositásáról jegyzőkönyv vétetik fel, melybe a következők foglaltatnak:

a) a végrehajtási eljárásnak a felek neveire, a végrehajtást elrendelő végzésre és a mennyiben a végrehajtás megkeresett biróság által foganatosittatik, a kiküldést tartalmazó végzésre való hivatkozás melletti megjelölése;

b) a végrehajtás helye és ideje, a végrehajtás megkezdési és befejezési időpontjának óra szerint való pontos megjelölésével. Nagyobb városokban a végrehajtás helye, az utcza és házszám, esetleg a városrész kitétele mellett jelölendő meg;

c) a kiküldöttnek és a jelenlevő feleknek vagy képviselőinek megnevezése;

d) azon kötelezettségnek és járulékainak megjelölése, a melyekre nézve a végrehajtás elrendeltetett;

e) a végrehajtási cselekvény pontos leirása;

f) a felek és a netalán érdeklettek kérelmei és az ügyre tartozó megjegyzései. utóbbiak lehető röviden összevonva.

A kiküldött, a felek, illetőleg képviselőik, a jelen volt többi érdeklettek és a kiküldött, vagy a felek által netalán meghivott tanuk (24. §.) által a jegyzőkönyv aláirandó. Az aláirás megtagadása, ugyszintén az aláirást netalán gátló körülmény, a jegyzőkönyv aláirásánál megjegyeztetik.

A jegyzőkönyvet és az összes végrehajtási iratokat, a felek és érdeklettek, vagy képviselők megtekinthetik s azokról saját költségükre másolatot vehetnek.

27. §.

A végrehajtási költségeket a marasztalt fél viseli akkor is, ha a perköltségek megfizetésére nem köteleztetett.

A kérvény beadásakor és minden eljárás alkalmával, az addig felmerült költségek külön számitandók fel és állapitandók meg, mi végből a kiküldött, az eljárás befejezésétől számitott 3 nap alatt, az iratokat a kiküldő biróságnak bemutatni köteles. A biróság az eljárás költségeit, — ideértve a birósági végrehajtók dijait és költségeit is — megállapitja, arról a feleket értesiti, s a mennyiben az eljárás további foganatositása igénylené, az iratokat a kiküldöttnek visszaadja.

»Ugyanazon végzés alapján, ha több alperes ellen foganatosittatik a végrehajtás, az eljárási dij és költség alperes ellen csak egyszer számitható fel.« (kir. táblai határozat.)

»A végrehajtás csak megkiséreltetvén, de nem foganatosittatván, és pedig végrehajtató határozott akaratából: a költségek végrehajtást szenvedők ellen meg nem állapithatók«. (32308/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

28. §.

Ugy a végrehajtást elrendelő, mint a végrehajtás foganatositására megkeresett biróság a végrehajtást szenvedő kérelmére a végrehajtást felfüggeszteni, vagy kisebb terjedelemre szoritani köteles, ha a végrehajtást szenvedő közokirat által igazolja a következő tények valamelyikét:

a) hogy azon határozatot, melynek alapján a végrehajtás elrendeltetett, a felsőbb biróság jogerőre emelkedett határozat által egészben vagy részben megváltoztatta, vagy póteljárás elrendelése nélkül az egész eljárást megsemmisitette;

b) hogy halasztó hatálylyal nem biró igazolás, perujitás, semmiségi per avagy a végrehajtás megszüntetése, korlátozása, vagy felfüggesztése iránt inditott, de halasztó hatálylyal nem biró kereset folytán hozott jogerejü határozattal a végrehajtás alapjául szolgáló határozat egészben vagy részben megváltoztattatott, hatályon kivül tétetett, felfüggesztetett vagy megsemmisittetett.

A biróság ezen esetekben a körülményekhez képest, a már foganatositott végrehajtási cselekmények hatályon kivül tételét is megrendeli.

29. §.

A marasztalt fél ellen elrendelt csőd hatályára, és a csőd elrendelése előtt foganatositott végrehajtásoknak mi módon való folytatására nézve, a csődtörvény rendelkezései alkalmazandók.

1881: XVII. tcz. (Csődtörvény) 12. §:

»A csődnyitás hatályának kezdete után a csődtömeghez tartozó dolgokra vagy jogokra, a közadós tartozása alapján, a csődtömeg elleni hatálylyal tulajdon-, zálog- vagy megtartási jogot szerezni, biztositást, zárlatot vagy végrehajtást elrendelni vagy az elrendeltet foganatositani nem lehet; és ha foganatosittatott, az joghatálylyal nem bir.«

13. §. »A csődnyitás után elrendelt telekkönyvi bejegy-

zés érvényes, ha az e végre szolgáló kérvény vagy megkeresés a csődnyitás hatályának kezdete előtt érkezett a telekkönyvi hatósághoz. A csődnyitás hatályának kezdete előtt szerzett zálog-, megtartási- vagy visszakövetelési jognak a tömeghez tartozó dolgokra vagy jogokra leendő érvényesitése végett a végrehajtást a csődnyitás után is el lehet rendelni, és azt foganatositani.

A hitelezőnek a csődnyitás előtt szerzett azon jogán, mely szerint az magát a zálogból birói közbejövetel nélkül is kielégitheti, a csődnyitás által változás nem történik.«

30. §.

Ha a végrehajtatónak végrehajtási joga egészben vagy részben elenyészett, vagy időhaladék engedése által felfüggesztetett: a végrehajtást szen vedő a végrehajtásnak megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt a következő esetekben indithat keresetet:

a) birói határozatokon alapuló végrehajtások eseteiben: ha a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránti kérelem olyan ténykörülményen alapul, a mely a határozat hozatalát megelőző peres eljárás befejezése után merült fel;

b) perbeli egyességen alapuló végrehajtások eseteiben: olyan ténykörülmény alapján, mely az egyesség megkötése után következett be;

c) közjegyzői okiratok alapján elrendelt végrehajtások eseteiben: olyan ténykörülmény alapján, mely a végrehajtást elrendelő végzés kézbesitése után merült fel avagy egyébként az 1874: XXXV. tcz. 113. és következő §§-ban szabályozott kifogás utján nem érvényesithető.

A kereset a végrehajtást elrendelő biróságnál adandó be, s jegyzőkönyvi, illetőleg sommás uton tárgyaltatik, és itélet által döntetik el.

Két egyenlő itélet ellen további felebbezésnek helye nincs.

A végrehajtási eljárás folyamán a biróság itélet által határoz még, a 94. 143. 168. 216. 236. és 249. §§. eseteiben.

Lsd. a 34. §-nál id. pénzügyminiszteri rendeletet.

»Azon birói itéletek elleni felebbezések, melyek a végrehajtási eljárásban az 1881 : 59 : tcz. 30. 94. 143. 168. 216. és 249. §§-aiban emlitett ügyekben hozatnak, a pertárgynak 50 frtot meg nem haladó vagy azt meghaladó értékéhez képest 1 frt vagy 2 frt 50 kr állandó bélyegilleték alá esnek« (Illet. dijj. 100. tétel.)

»Midőn a biróság a végrehajtási eljárás folyamában az 1881 : 59. tcz. 30. 94. 143. 168. 216. 236. és 249. §§-aiban emlitett ügyekben itélet által határoz, ezen itéletek után 1 frt v. 2 frt bélyegilleték jár, a mint a pertárgya 50 frtot meg nem halad vagy meghalad.« (Ill. dijj. 100 tétel).

»Az, hogy a végrehajtás megszüntetés iránti beadvány kérelemnek és nem keresetnek czimeztetett, nem oly alaki sérelem, mely az egész eljárás megsemmisitését vonná maga után.« (3369/886. cur. hat.)

A budapesti kir itélő tábla polgári szakosztályának teljes ülésében hozott Döntvény.

2. sz. Illetékes-e a végrehajtást foganatositó hazai biróság oly végrehajtás megszüntetése, vagy korlátozása iránti keresetek érdemleges elintézésére, melyek az osztrák-magyar monarchia másik állama biróságának megkeresése alapján foganatositott végrehajtásból felmerülnek ?

Határozat.

Az osztrák-magyar monarchia másik állama biróságának megkeresése folytán hazai biróság által foganatositott végrehajtás megszüntetése, vagy korlátozása iránti kereset érdemleges elintézése, a végrehajtást foganatositó hazai biróság hatáskörébe tartozik.

Indokok:

Az 1881. évi LX. tcz. 4. §-ának azon intézkedéséből, hogy az osztrák-magyar monarchia másik államában hozott birói határozat és kötött egyezség alapján, ezen állam birósá-

gainak megkereséseire a végrehajtás a viszonosság előfeltétele alatt elrendelendő, nyilvánvaló, hogy azon kérdés fölött van-e a megkeresvény alapján a végrehajtás elrendelésének helye vagy sem ? a foganatositás iránt megkeresett hazai biróság határoz ; következőleg ily esetben végrehajtást elrendelő bíróságnak a megkeresett hazai biróság lévén tekintendő, mint ilyen az általa foganatositott végrehajtás korlátozása, vagy megszüntetése iránti keresetek érdemleges elintézésére ugyanazon törvény 30. szakasza szerint illetékes, és pedig annyival inkább, mert különben a hivatkozott törvény 31. §-ában foglalt, szóban levő keresetek halasztó hatályára vonatkozó rendelkezés nek sem volna érvény szerezhető.

Kelt a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1883. évi junius hó 20. napján tartott teljes ülésében.

Hitelesittetett a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1883. évi junis hó 25-ik napján tartott teljes ülésében.

»Az osztrák biróság által elrendelt és a hazai biróság által foganatositott végrehajtás ellen beadott korlátozási kereset tekintetében, a hazai foganatositó biróság illetékes.« (6345/884. sz. a. curiai határozat.)

»A marasztalt fél halála után lefoglalt, de nem a hagyatékhoz, hanem az örökös külön vagyonához tartozó tárgyak zár alóli feloldása igényper, nem pedig végrehajtás-megszüntetési kereset utján szorgalmazandó.« (3078/884. sz. a. curiaihat.)

»A végrehajtás elrendelése által okozott sérelem megszüntetési vagy korlátozási kereset utján nem orvosolható.« (1283/884. sz. a. curiai határozat.)

»Végrehajtás korlátozása vagy megszüntetése iránti keresetnek csak kielégitési és nem biztositási végrehajtás ellenében van helye.« (2329/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

»Váltóbiróság által elrendelt végrehajtásnak megszüntetése vagy korlátozása iránt a váltóbiróság előtt folyamatba tett perek nem a váltóeljárás, hanem a végrehajtási törvény (1881 : LX. törv.-czikk) szabályai szerint tárgyalandók s birálandók el.«

»A végrehajtási törvény 30. §-a *a*) pontjának azon kifejezése :« »ha a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy

felfüggesztése iránti kérelem olyan ténykörülményen alapul, a mely a határozat hozatalát megelőző pereseljárás befejezése után merült fel« — nem értelmezhető olyképen, hogy azon ténykörülménynek a perben hozott birói határozat után kellett felmerülnie; mert a törvény idézett rendelkezésének csak az lehet czélja, hogy a végrehajtás megszüntetése oly ténykörülmények alapján kérelmeztethessék, melyek oly időben következtek be, midőn a per során már érvényesithetők nem voltak-akár hozatott már határozat, akár nem; ebből folyólag a végrehajtás megszüntetésére alapul szolgálhat oly ténykörülmény is, mely a peres eljárás befejezése és a birói határozat kelte közötti időszakban merült fel.« (911/883. v. sz. a. curiai hat.)

»Végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt inditott kereset megbirálására egyedül azon biróság van hivatva, melynél az alapvégrehajtás kéretett, nem pedig az, mely az 1881. LX. tcz. 117. és 118. §§-ai eseteiben folytatólagos végrehajtást rendelt. Végrehajtási eljárásban és az ebből fejlődő, az 1881. LX. tcz. által szabályozott és határozott biróságokhoz utasitott ügyekben a rendes birói illetékességtől egyáltalán nincs eltérésnek helye.« (2227/884.) sz. curiai határozat.)

»Végrehajtás korlátozása iránt folytatott perekben, tekintet nélkül arra, hogy a végrehajtás váltó v. egyéb polgári ügy kifolyása volt-e, a felebbezési határidő 15 napi.« (5832/882 sz. a. kir. táblai határozat.)

»Ha a követelésnek a végrehajtás elrendelése és foganatositása közötti időben történt megszüntén alapuló végrehajtás megszüntetése iránti kereset a törvényszéknél beadatott, mely helyesen elrendelte volt a végrehajtást, s nem azon járásbiróságnál, mely utóbb a követelés megszünte után, a végrehajtás oganatositását elrendelte, az illetéktelenség nem képez az 1881 : LIX. tcz. 39. §. c) pontjában megirt s hivatalból figyelembe veendő semmiségi okot. (7772/883. sz. a. curiai hat.)

»A megszüntetési kereset az 1881 : LX. tcz. 30. §-ának c) pontja alapján azon okból indittatván, mivel felperesek a közjegyzői okiratból kifolyó kötelezettségüknek állitólag a végrehajtás elrendelését megelőzőleg eleget tettek, de az 1874 :

XXXV. tcz. 113. §-a értelmében kifogásukat nem érvényesithették, azon körülmény, hogy felperesek a végrehajtás további folyamának megakasztása végett a tartozási összeget feltételesen még egyszer lefizették, és hogy ennélfogva a végrehajtás tényleg nem folytattatik, teljesen közönyös. — 1881 : LIX. tcz. 39. §. o) pontja. (1804/884. sz. a. curiai hat.)

»1. Végrehajtás felfüggesztése iránt nem kell kereset inditani, mint ezt a végrehajtási törvény 30., 31. §§. rendeli, hanem előterjesztés utján is érvényesithető az, ha a végrehajtási törvény 46. §-ára van az alapitva. 2. Ha a végrehajtás a végrehajtási törvény 45. §-ától eltérőleg előbb az ingatlanra, azután az ingókra foganatosittatik, az árverés az ingókra nézve fel nem függeszthető azon ok miatt, mert az ingatlan vételárából a követelés tulzólag is fedezetet nyer. (24027/884. sz. a. kir. táblai határozat.)

»Ha az örökhagyó ellen vezetett végrehajtás esetén, a végrehajtás az örökösöknek nem az örökhagyótól örökölt ingatlanára is elrendeltetik, végrehajtás korlátolásnak van helye.« (1775/885. sz. cur. hat.)

»A végrehajtás megszüntetése iránti keresetben nemcsak a végrehajtás megszüntetése, hanem egyuttal az is kérhető, hogy a végrehajtató a jogtalanul behajtott összeg megfizetésére végrehajtás terhe alatt köteleztessék. (1101/885. sz. a. curiai határozat.)

»Az 1881 : LX. tcz. 30. §-ának utolsó bekezdéséből folyó azon szabály, mely szerint végrehajtás felfüggesztése iránti perben hozott, az elsőbirósági itéletet megváltoztató másodbirósági itélet ellen további felebbezésnek helye van, ki nem terjeszthető oly esetre, melyben az első- és a másodbiróság a végrehajtás felfüggesztésének kérdésében ugyan, de nem a 30. §. szerinti per folytán, egymástól különböző végzésekkel határozott. Ily esetben a másodbiróság végzése ellen további felfolyamodásnak helye nincs. (334/885. sz. a. cur. hat.)

»A végrehajtási eljárás hatályon kivül helyezése helyt nem foghat, midőn végrehajtást szenvedő jogerejü itélet által fizetésre köteleztetvén, e helyett a marasztalási összeget birói kézbe tette le. (1885. szept. 23. 14815. sz. a. kelt kir. táblai hat.)

»Azon kérdés, hogy végrehajtást szenvedett az állitólag jogtalanul felvett összeget tartozik-e visszafizetni, nem külön perben, hanem a végrehajtás megszüntetés iránti perben oldható meg.« (1101/886. sz. cur. hat.)

31. §.

A végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránti kereset a végrehajtás folytatására halasztó hatálylyal csak akkor bir, ha eredetiben bemutatott közokirattal vagy teljes bizonyitó ereju magánokirattal bizonyitott tényen alapul, s egyszersmind vagy a végrehajtás foganatositásától, illetőleg a végrehajtási jog telekkönyvi bejegyzését tudató végzés kézbesitésétől számitott 3 nap alatt, avagy ha a végrehajtási jog későbbi tény folytán szünt meg, az ezen tény felmerülte után foganatositott további végrehajtási eljárás befejezésétől, illetőleg a biróság vagy a kiküldött által hozott végzésnek kézbesitésétől számitott 3 nap alatt adatik be.

Az iránt, hogy a kereset halasztó hatálylyal bir-e vagy nem, a biróság a tárgyalást elrendelő végzésben határoz, s a mennyiben a végrehajtás folytatását felfüggeszti, a kiküldöttet, illetőleg a megkeresett hatóságot haladéktalanul értesiteni köteles. A kereset alapjául szolgáló okirat eredetije a bíróságnál megtartandó.

A végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt beadott, nyilván alaptalan halasztó hatályú kereset, 500 frtig terjedő pénzbirsággal büntettetik.

Lásd az 1868 : LIV. tcz. 59. §-ának jegyzeteit.

»Az 1881 : LX. t.-cz. 31. §-ából nem tünik ki, hogy a végrehajtás megszüntetési kereset csak a végrehajtás foganatositása után volna meginditható ; ezen törv. szakasz csak arról rendelkezik, hogy a halasztó hatályu végrehajtás megszüntetési vagy felfüggesztési kereset mely időponttól számitva, mely határidő alatt adandó be, de a törvény ezen intézkedése nem

zárja ki azt, hogy az ily kereset az elrendelt végrehajtás foganatositása előtt is már megindittassék.

Ezek szerint nem levén a törvény által tiltva a végrehajtás megszüntetése iránti keresetnek a végrehajtás foganatositása előtt való megindítása, az elrendelt végrehajtás megszüntetése iránt inditott kereset azon alapon, mert a végrehajtás még foganatositva nem lett, idő előtt inditottnak nem tekinthető.« (886/886 sz. cur. hat.)

32. §.

A végrehajtás foganatositását ellenmondással, kifogással vagy ellenszegüléssel gátolni nem szabad.

A kiküldött, a mennyiben a végrehajtási cselekmény foganatositása szükségessé teszi, a végrehajtást szenvedő lakását és tartályait felnyittathatja és kutatásokat eszközölhet.

Ellenszegülés esetében a végrehajtás az illető törvényhatóság vagy község legközelebbi közbiztonsági közegének segélyével foganatositandó, melyhez a megkeresést a kiküldött közvetlenül intézi. A netalán szükséges katonai karhatalom megszerzése végett a kiküldött a kiküldő biróság főnökéhez köteles fordulni.

A végrehajtásnak ellenszegülés által való meggátlása esetében, a kiküldött a bünvádi eljárás megindítása végett, hivatalból külön jelentést tartozik tenni.

A m. kir. igazságügyminiszternek 1874. ápril 18-án 8405. (közigt.) sz. a. az e. f. kir. törvényszékek elnökeihez és a kir. járásbirákhoz intézett körrendelete, a *birósági végrehajtások alkalmával a karhatalomnak s illetőleg a rendőri segélynek miképen leendő igénybevétele tárgyában*... : a m. kir. belügyminiszteriummal e tekintetben létesitett egyértelmü megállapodás nyomán felhivandónak találtam $\frac{\text{elnök}}{\text{járásbiró}}$ ur figyelmét azon különbségre, mely az 1870: 42. tcz. 58. §-a *m*) pontjában emlitett »karhatalom« s az igénybevehető »rendőri segély« között ezen két fogalom belső lényegéből kifolyólag fennáll.

Ha ugyanis a megfékezendő ellentállás oly mérvü, hogy nemcsak egy, hanem két vagy több járásbeli rendőrség (pandurok) összpontositott kirendelését, avagy általában tetemesb erő alkalmazását teszi szükségessé, akkor, minthogy ilyszerü intézkedés az egyes járási tisztviselők hatáskörét meghaladja, az 1870 : 42. tcz. 58. §-nak *m*) pontjához képest, az alispán által elrendelendő »karhatalom« esete áll elő, — ha ellenben, amint ez az 1868 : 54. tcz. 379. §-nak eseteiben állani szokott, egy-két közbiztonsági közeg közremüködése is elegendő, — az esetben csakis a »szükebb körü« rendőri segélyről lehet szól.

33. §.

A királyi palotában és általában a királyi udvari épületekben, — a királyi ház valamely tagjának laképületeiben és a területen-kivüliség jogát élvezők lakásán végrehajtási cselekmények csak a főudvarnagyi hivatal kiküldöttje, vagy az általa megkeresett birósági közeg által teljesithetők.

Katonai, vagy katonaság használatában levő épületekben végrehajtási cselekmények csak az illető parancsnok értesitése után foganatosithatók. A parancsnok a végrehajtási cselekmény foganatositásánál való jelenlétel végett katonai személyt bizhat meg.

34. §.

A végrehajtási eljárás során hozott birósági végzések ellen, a mennyiben a törvény ki nem zárja, felfolyamodásnak, — a kiküldött eljárása, végzései és intézkedései ellen pedig előterjesztésnek van helye.

A felfolyamodásra nézve, a mennyiben a jelen törvény különös intézkedést nem tartalmaz, az általános rendelkezések alkalkalmazandók.

»A hagyatéki zárlat foganatositása alkalmával szenvedett sérelem orvoslása czéljából nem a zárlatot rendelő biróságnál beadott kérvénynek, hanem az 1881 : LX. tcz. 34. és 35. § aihoz képest a kiküldött eljárása ellen, a kiküldő biróságnál beadandó előterjesztésnek van helye.« (55680/885. sz. k. táblai hat.)

A m. kir. pénzügyminiszterium, f. évi 10,816. sz. alatti körrendelete valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz és illeték-kiszabási hivatalhoz, az 1881. évi LX. törvényczikkben meghatározott perorvoslatnak igénybe vétele esetében lerovandó bélyegilletékek tárgyában.

Minthogy a törvénykezési rendtartásról szóló 1868. évi LIV. törvényczikknek a végrehajtási eljárásra vonatkozó rendelései, az 1881. évi LX. t.-cz. által hatályon kivül helyeztettek, ennélfogva az utóbb idézett törvény alapján igénybe vehető jogorvoslatok esetén lerovandó bélyegilletékekre nézve felmerülhető kételyek eloszlatása és egyöntetü eljárás végett, egyetértőleg a m. kir, igazságügyminiszter urral, ezennel kijelentem, hogy a végrehajtási eljárás folyamában hozott birósági végzések ellen a törvény 34. §-a szerint megengedett »felfolyamodás« igénybe vétele esetében, ha a felfolyamodás a törvény 199,232. és 243. §§-ai alapján nyujtatik be, az illeték az 1873. évi IX. tcz. 3., illetőleg 6. §-ának határozmányai szerint rovandó le; minden más esetben pedig a felfolyamodástól az illetékszabás 13. tétele 12. pontjában megállapitott bélyegilleték jár, önként értetvén, hogy a fentebb idézett 34. §. szerint a biróság kiküldöttjének eljárása, végzései és intézkedései ellen megengedett előterjesztés, mint egyszerü peres beadvány, az 1873. évi IX. t.-cz. 2. §-ának rendelései szerint járó bélyegilleték alá esik.

Az 1881. évi LX. törvényczikk abbeli intézkedésére pedig, minélfogva a 30 , 94., 143., 168., 216., 236. és 249. §§-ban emlitett ügyekben a biróság itélet által határoz, miheztartás végett megjegyzem, hogy miután a szóban forgó peres ügyek csakis az alapperben hozott itélet végrehajtása folyamában keletkeznek, s igy az illeték-szolgáltatás szempontjából a peres ügyben felmerült mellékkérdést képeznek : az idézett §§. értelmében birósági itéletek után az illetékszabás 48. tételének B. a) és b) pontjai alatt meghatározott (1 vagy 2 frt 50 kr.) állandó bélyegilleték jár.

Az ilyen itéletek ellen intézett felebbviteli beadványok pedig, az 1873. évi IX. tcz. 3. és 6. §§-ainak határozmányaihoz

képest, a tárgy értéke szerint 1 frt vagy 2 frtos bélyeggel látandók el.

Kelt Budapesten, 1882. évi február hó 25-én.

»A birói végrehajtási eljárásra vonatkozó 1881. évi LX. t.-cz. 34. §-a értelmében a birói végrehajtásra kiküldöttnek eljárárása, végzései és intézkedései ellen »előterjesztés«-nek van helye; ezen előterjesztésre hozott birósági végzés, mint birói határozat, bélyegilletékmentes.« (684/884. sz. m. kir. pénz. közig. bir. hat.)

»Peres eljárásban árverést elrendelő birói végzések ellen beadott folyamodások 1 frtos beadványi bélyegkötelezettség alá esnek.« (1762/884. pénz. közig. bir. hat.)

»Peres eljárásban, végrehajtás elrendelése iránti kérvényt elutasitó első foku birói határozat ellen beadott felfolyamodás első ivére 1 frt bélyeg jár. (1885. január 7. 6943/1884. sz. a. pénz. közig. bir. hat.)

A királyi Curia döntvényei. (Polgári ügyekben.) 10. szám. »A végrehajtás folyamábanhozott elsőbirósági határozat elleni felebbvitelt visszautasitó másodbirósági végzés ellen van-e felfolyamodásnak helye?« (1883. évi 387., 388., 5986. és 6225. polgári számokhoz.)

Határozat.

Azon esetben, midőn a másodbiróság oly első birósági határozat ellen közbevetett felebbviteli beadványt utasit vissza, a mely határozatnak végérvényes felülbirálására volt a törvény értelmében hivatva, végzése ellen további felfolyamodásnak nincs helye.

Ha azonban a másodbiróság által visszautasitott felebbviteli beadvány oly elsőbirósági határozat ellen intéztetett, mely esetleg harmadbirósági felülbirálat tárgyat képezheti, végzése ellen a további felfolyamodás helyt foghat.

Indokok:

Tekintve, hogy a végrehajtási eljárás folyamában az első birósági határozatok ellen használt jogorvoslatok felett a másodbiráság rendszerint végérvényesen határoz;

tekintve, hogy ezen általános szabály alól a körülmények által indokolt kivételek a végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. törvény-czikkben esetenként megjelölvék;

tekintve, hogy azon eset, midőn a másodbiróság az első biróság határozatát nem érdemileg birálja felül, hanem a felebbviteli beadványt visszautasitja egész általánosságban nem tartozik ugyan azon kivételek közé, melyekben az idézett törvényczikk értelmében a harmadbirósághoz további felfolyamodásnak van helye;

tekintve mégis, hogy a másodbiróságnak az első biróság határozatát érdemileg felülbiráló, vagy a felebbviteli beadványt visszautasitó határozatai közt az azok ellen netán használható jogorvoslatokra nézve különbséget tenni nem lehet:

ezeknél fogva a szóban forgó kérdés eldöntésénél különbség volt teendő azon két eset között, vajjon

1. a másodbiróság oly elsőbirósági határozat ellen közbevetett felebbviteli beadványt utasitott-e vissza, a mely határozatnak vegérvényes felülbirálására volt a törvény értelmében hivatva, avagy

2. a másodbiróság által visszautasitott felebbviteli beadvány oly első birósági határozat ellen volt-e intézve, a mely esetleg harmadbirósági felülbirálat tárgyát képezheti?

s az előadottak alapján egyuttal ki volt mondandó, hogy az első esetben a másodbiróságnak visszautasitó végzése ellen a további felfolyamodás ki van zárva, mig ellenben a második esetben a visszautasitó végzés ellen a további felfolyamodás helyt foghat.

Kelt Budapesten, a kir. Curia polgári szakosztályainak 1883-ik évi szeptember hó 20-án tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett az ugyanazon évi október hó 18-án tartott teljes ülésben.

Van-e a birósági végrehajtónak a dijai és költségei megállapitása tárgyában hozott birói határozat ellen felfolyamodási joga?

Határozat:

A birósági végrehajtót, a dijai és költségei megállapitása tárgyában hozott birói határozat ellen felfolyamodási jog illeti.

Indokolás:

Mert az 1881 : LX. tczikk 34. §-a szerint a végrehajtás. eljárás során hozott birósági végzések ellen, a mennyiben a törvény ki nem zárja bármely, érdekelt fél felfolyamodással élhet; mert a birósági végrehajtó a dijai és költségei megállapitása iránt intézkedő birói határozatokra nézve érdekelt félnek tekintendő; és végre

mert sem az 1881 : LX. tczikk, sem az 1881 : LIX. tczikknek a felfolyamodásra vonatkozó intézkedései nem tartalmaznak oly rendelkezést, mely a birósági végrehajtót a kérdéses irányban felfolyamodhatási jogától elzárná.

Kelt a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1883. évi deczember hó 22-dik napján tartott teljes ülésében.

Hitelesittetett a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1884. évi január hó 3-ik napján tartott teljes ülésében.

»Tekintve hogy az 1881 : LX. tcz. 34. §-a szerint végrehajtási ügyekben, következésképen a a IV. czim II. fejezetében szabályozott zárlati ügyekben is, a felfolyamodásra nézve, mennyiben az idézett törvény különös intézkedést nem tartalmaz, az általános intézkedések alkalmazandók; és tekintve, hogy ugyanazon törvény 243. §-a a másodbirósági végzések elleni felfolyamodás iránt nem rendelkezik; következésképen jelen esetben az 1881. LIX. tczikknek a másodbirósági végzések elleni felfolyamodás iránti általános rendelkezést tartalmazó 59. §-a alkalmazandó; ennek értelmében pedig neheztelt másodbirósági végzés ellen további felfolyamodásnak nincs helye.« (1882. nov. 4-én, 7688. szám. cur. hat.)

»Az örökhagyó gyermekei, az örökhagyó hagyatéka tekintetében feltétlenül érdekelt személyeknek tekintendők, s azért a hagyaték ellen vezetett végrehajtási eljárásban felfolyamodással élhetnek.« (1882. október 31-én, 8131. szám. cur. határozat.)

»Oly esetben, midőn az 1881 : XL. tcz. 140. §-a alkalmazhatónak azért nem tartatik, mert ezen törvény 2. §-ának végbekezdése világosan kimondja, hogy a közjegyzői okiratok végrehajthatóságának feltételei a kötelezett fél kifogásolási jo-

gát és az e tárgybeli eljárást az 1874 : XXXV. tcz. 10. fejezete szabályozza. Ezen törvény 119. §-a szerint pedig a kifogások folytán tartott tárgyalás után hozott végzés ellen a törvénykezési szabályok szerinti jogorvoslatnak van helye. Minthogy pedig a közjegyzői törvény az 1868 : LIV. tcz. hatálya alatt keletkezett, az abban hivatkozott jogorvoslatokra pedig az 1881 : LX. tcz. tüzetes intézkedést nem tartalmaz: ezen jogorvoslatokra nézve fentartottnak tekintendő az 1868: LIV. tcz. 295. §-ának azon rendelkezése, mely szerint két egybehangzó végzés ellen további jogorvoslatnak ugyan helye nincs, de az elsőbiróság végzését megváltóztató másodbirósági végzés ellen a felebbvitel a harmadbirósághoz meg van engedve.« (1883. mártius 9-én, 1228. sz. a. cur. hat.)

»A végrehajtó biróság nincs jogositva ingók árverését hivatalból, azaz a felek előterjesztése nélkül, megsemmisiteni azon okból, mert a kiküldött annak foganatositásánál az árukat együttesen bocsátván árverés alá, szabálytalanul járt el.« (48862/884 sz. a. kir. táblai határozat.)

»Bánya-végrehajtási ügyekben a polg. törv. rendtartás 29. §-a szerint még jelenleg is az ideigl. törv. szabályok lévén mérvadók, ezeknek 102., illetőleg 141. §§-ai alapján bányavégrehajtási ügyekben a másodbiróság végzése ellen további felfolyamodásnak helye van.« (1885. deczember 17. 857. v. sz. cur. hat.)

»Az 1881 : LIX. t.-cz. 26. §-a szerint, mely az 1881 : LX. t.-cz. 34. §-hoz képest végrehajtási ügyekben is alkalmaztatik, a felebbviteli beadvány az elsőbirósághoz nyujtandó; be; mely alatt a 28. és 30. §§-nak az érintett 26. §-sal való egybevetése alapján, egyedül azon első biróság érthető, mely a megtámadott határozatot hozta.« (1885. szept. 2. 18,766. sz. a kelt kir. tábl. hat.)

»Az előterjesztés, mely az 1881 : LX. t.-cz. 34. §. szerint a birói kiküldött eljárása, végzései s intézkedései ellen van jogorvoslatul előirva, s felette a biróság esetleg a feleknek vagy a kiküldöttnek a 35. §. értelmében való meghallgatása után végzéssel határoz — a végrehajtás korlátozási keresettel, melynek a 30. §-ban felsorolt esetekben van helye, s ugyan-

ezen §. szerint itélettel döntendő el — egy és ugyanazon beadványban egybekapcsolva be nem nyujtható: ilynemü beadvány tehát birói eljárás alapját nem képezheti.« (1885. szept. 2. 24,327. sz. a. kelt kir. táblai hat.)

»A felfolyamodás arra alapittatván, hogy a végrehajtást rendelő I. birósági végzésbe leirási tollhiba csuszott be, az I. biróság a végzés ujabb kiadmányozására utasitandó.« (25613/885 sz. a. kir. táblai határozat.)

»A biróság a kiküldött végrehajtó eljárását hivatalból csak az 1881 : LX. tczikkben kijelölt esetekben, vagy akkor veheti érdemleges vizsgálat alá, ha az megbizatása ellenére járt el.« (32970/885 sz. a. kir. táblai határozat.)

»Ha a végrehajtást rendelő I. birósági végzés feloldatik, a foganatositott végrehajtás hatályon kivül helyezendő, ennélfogva az biztositási alakban sem tartható fen. (41796/885 sz. a. kir. táblai hat.)

»A végrehajtást elrendelő végzés ellen a foganatositás végett megkeresett biróságnál beadott felfolyamodás hivatalosan visszautasitott.« (42451/885 sz. a. kir. táblai határozat.)

»Nem előterjesztés, hanem igényper utján orvosolandó azon jogsérelem, hogy a közkereseti társaság valamelyik tagjának tartozása fejében a társaság közös vagyona lett lefoglalva.« (276/886. sz. kir. táblai hat.)

35. §.

Az előterjesztés a sérelmes eljárástól és intézkedéstől, vagy a sérelmes végzés kézbesitésétől, 8 nap alatt a birósághoz vagy a kiküldötthöz adandó be, ki az iratokat, jelentés kiséretében, a birósághoz 24 óra alatt beadni köteles.

Az előterjesztés felett, és pedig a szükséghez képest a feleknek vagy a kiküldöttnek meghallgatása után, a 18. §. szerint illetékes biróság 8 nap alatt határoz, és a mennyiben valamely eljárást a kiküldött által elkövetett szabálytalanság miatt megsemmisit, a kiküldöttet, a felek kérelme és felszámitása alapján, az okozott költségek 15 nap alatti megfizetésében elmarasztalhatja.

36. §.

Az előterjesztésnek halasztó hatálya annyiban van, a mennyiben annak érdemleges elintézéseig árverést foganatositani, a lefoglalt követelést a végrehajtatóra átruházni, készpénzt utalványozni és a marasztalás tárgyát a végrehajtatónak átadni nem lehet.

37. §.

A birósági végzések elleni felfolyamodásnak csupán az ingó vagyon árverésén befolyt vételár kiadására, az ingatlan árverés foganatositására, a lefoglalt követelésnek a végrehajtatóra való átruházására, készpénz utalványozására, a marasztalás tárgyának a végrehajtató részére való átadására és a 35. §. szerint elmarasztalt kiküldött elleni kielégitési végrehajtás elrendelésére van halasztó hatálya.

A végrehajtást elrendelő végzés ellen beadott felfolyamodásnak a lefoglalt ingóságok árverésére is halasztó hatálya van.

Ha a másodbiróság helybenhagyó vagy megváltoztató határozat által árverést, a lefoglalt követelésnek a végrehajtatóra átruházását, készpénz utalványozását, vagy a marasztalás tárgyának a végrehajtató részére való átadását rendeli meg: az ezen másodbirósági határozat foganatba vétele tárgyában hozott elsőbirósági végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

38. §.

Ha az előterjesztés folytán a kiküldött eljárása, intézkedése vagy végzése megsemmisittetik, illetőleg megváltoztattatik: az e tárgyban hozott birósági végzés ellen a végrehajtató részéről beadott felfolyamodásnak annyiban van halasztó hatálya, a mennyiben annak érdemleges elintézéseig a foganatositott végrehajtási cselekmények a felfolyamodás elintézésétől függő joghatálylyal fentartandók.

39. §.

A végrehajtás folytatására nézve a 36. §-ban körülirt halasztó hatálylyal bir:

a) a felsőbb biróságnak még jogerőre nem emelkedett azon határozata, mely a végrehajtás alapjául szolgáló határozatot megváltoztatta, vagy az egész eljárást póteljárás elrendelése nélkül megsemmisitette;

b) a felsőbb biróságnak azon határozata, a mely a végrehajtás alapjául szolgáló határozatot feloldotta vagy póteljárás elrendelése mellett megsemmisitette;

c) halasztó hatálylyal nem biró igazolás, perujitás vagy semmiségi per folytán hozott, még jogerőre nem emelkedett azon határozat, mely a végrehajtás alapjául szolgáló határozatot hatályon kivül helyezte, megváltoztatta vagy megsemmisitette;

d) a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt inditott, de halasztó hatálylyal nem biró kereset (31. §) folytán, a végrehajtásnak megszüntetését, korlátozását vagy felfüggesztését kimondó, még jogerőre nem emelkedett itélet.

Részben megváltoztató, feloldó, hatályon kivül helyező vagy megsemmisitő, ugy a végrehajtásnak részbeni megszüntetését, korlátozását vagy felfüggesztését kimondó határozatok csak a végrehajtás azon részére birnak halasztó hatálylyal, a melyre vonatkoznak.

Folytatandó a végrehajtás, az *a)* pont esetében ha a felsőbb birósági határozat megváltoztatásával azon határozat, melynek alapján a végrehajtás elrendeltetett, helybenhagyatik; a *b)* pont esetében, ha ujabb végrehajtható határozat hozatik; a *c)* pont esetében, ha jogerőre emelkedett határozat által a felsőbb biróság az igazolásnak, a perujitásnak vagy semmiségi pernek helyt nem ad, vagy ujabb végrehajtható határozatot hoz; a *d)* pont esetében pedig, ha a megszüntetés, korlátozás vagy felfüggesztés iránt inditott kereset jogerőre emelkedett birói határozattal elutasittatik.

40. §.

Visszvégrehajtásnak helye van:

a) ha azon határozatot, melynek alapján a végrehajtás elrendeltetett és foganatosittatott, felebbezés vagy felfolyamodás folytán hozott, s jogerőre emelkedett határozat által a felsőbb biróság megváltoztatta vagy póteljárás rendelése nélkül az egész eljárással együtt megsemmisitette;

b) ha halasztó hatálylyal nem biró igazolás, perujitás vagy semmiségi per folytán hozott s jogerőre emelkedett birói határozat által azon határozat, melynek alapján a végrehajtás elrendeltetett és foganatosittatott, hatályon kivül helyeztetik, egészben vagy részben megváltoztattatik avagy megsemmisittetik;

c) ha a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt inditott, de halasztó hatálylyal nem biró kereset folytán hozott s jogerőre emelkedett itélettel a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése kimondatott.

A fentebbi *a)*, *b)* és *c)* pontok esetében akkor is helye van a visszvégrehajtásnak, ha a végrehajtást szenvedő, a végrehajtatót a végrehajtás megelőzése szempontjából önként kielégitette, de csak akkor, ha a kielégités vagy a biróság közbenjöttével vagy a kiküldött előtt végrehajtási eljárás alkalmával történt, vagy közokirattal igazoltatik.

A visszvégrehajtás a végrehajtásra nézve megállapitott szabályok szerint történik.

41. §.

Jogában áll a marasztalt félnek a végrehajtás elrendelése után, sőt a végrehajtás elrendelését megelőzőleg is, a marasztalási összeg kifizetését a perbiróság közbenjöttével teljesiteni.

Ha e végből mindkét fél személyesen jelentkezik: a személyesen nem ismert felek személyazonosságának igazolása után a kifizetés tényéről jegyző-

könyv vétetik föl, mely a felek által aláiratik és az iratcsomóhoz csatoltatik. A fizető e mellett külön nyugta kiadását is követelheti.

A marasztalt fél egyoldalu jelentkezése esetében a nyertes fél, illetőleg perbeli képviselője késedelem nélkül megidézendő, és ha személyesen vagy pénzfelvételre jogositott meghatalmazottja által meg nem jelennék: a marasztalt félnek jogában áll a marasztalási összeget, mint visszavonhatlanul a nyertes felet illetőt, ennek részére a biróságnak letenni.

A nyertes félnek vagy képviselőjének megjelenése által okozott költségeket a marasztalt fél köteles viselni.

Ugyanily módon teljesithető a fizetés a végrehajtás foganatositása végett megkeresett biróság közbenjötte mellett is, de csak akkor, ha a nyertes fél a végrehajtás foganatositása végett megkeresett biróság területén lakik, vagy annak ott a pénzfelvételre jogositott meghatalmazottja van.

A fentebbi szabályok megfelelően alkalmazandók nem készpénzbeli marasztalások teljesitésére is, de csak akkor, ha minőségénél fogva a kötelezettség a biróság hivatalos helyiségében akadálytalanul teljesithető.

A birói letétek kezelésére nézve 1881. év deczember hó 6-án 39425 sz. a. és a 20762/882. sz. a. kiadott igazságügyminiszteri rendeletek intézkednek.

A kir. Curia polgári szakosztályainak teljes ülésében hozott Döntvények. 21. szám.

A végrehajtás foganatositásával megbizott birósági végrehajtó által a foglalás befejezése után, de az árverés előtt átvett kielégitési összeg (végrehajtási állomány) hivatalos állásánál fogva kezeihez jutottnak tekintendő-e? 5069/84. B. számhoz.

Határozat.

Tekintve, hogy az 1881 : LX. tcz. 41. §-a, valamint az ezzel hasonértelmü 82. §-a szerint a marasztalási összeg meg-

fizetése a perbiróság, illetőleg a végrehajtás foganatositása végett megkeresett biróság közbenjötte mellett teljesitendő;

tekintve, hogy ezen általános szabálytól eltérésnek csak az idézett törvényben különösen meghatározott egyes esetekben lehet helye;

tekintve, hogy ezen különös esetek, a végrehajtás foganatositával megbizott birósági közegek tekintetében ugyanazon törvény 73., 105., 108., 113., 121., 170. és 175. §-aiban tüzetesen meg vannak jelölve:

ezeknek megfelelően a kir. Curia polgári és büntető tanácsainak teljes ülése, vonatkozólag az 5069/84. B. szám alatt felmerült esetre kimondja:

hogy a végrehajtás foganatositásával megbizott birósági végrehajtó, vagy más, a végre kiküldött közegeihez teljesitett fizetés csak azon esetekben tekintendő a végrehajtó közeg által hivatalánál (megbizatásánál) fogva átvettnek, ha az átvétel, foglalás, árverés, vagy ezzel egy tekintet alá eső tőzsdei eladás (121. §.) foganatositása közben, vagy ezen cselekmények bármelyikének elháritása végett azon alkalommal történt, midőn a foglalás, árverés, vagy az árverés mellőzésével értékesitendő hitelpapirok eladása (121. §.) foganatositandó lett volna, és a teljesített fizetés az illető eljárási jegyzőkönyvben kitüntettetett, vagy ha végre az átvett összeg bánatpénzt, vagy az eladott dolgok olyan vételárát képezi, mely a törvény (például 108. §), illetőleg az árverési feltételek értelmében a végrehajtó közegnek volt fizetendő.

Ezen eseteken kivül, következőleg a jelen határozatra alkalmat szolgáltatott kérdésben megjelölt esethez hasonló esetben is, a végrehajtó közeg fizetések elfogadására jogositva nincs, következőleg a kezeihez teljesitett ilyen fizetések nem tekinthetők általa hivatalánál vagy megbizatásánál fogva átvetteknek.

Kelt Budapesten, a kir. Curia polgári és büntető tanácsainak 1885. évi január hó 8-án tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett a polgári és büntető tanácsoknak ugyanazon évi január hó 30-án tartott ülésében.

42. §.

Ha a végrehajtást szenvedő azon itélet ellen, melynek alapján a végrehajtás elrendeltetett, halasztó hatálylyal nem biró felebbezéssel él, vagy halasztó hatálylyal nem biró igazolást, perujitást avagy semmiségi pert indit s egyszersmind kimutatja, hogy az itélet megváltoztatása, feloldása, megsemmisitése, vagy hatályon kivül tétele esetében visszvégrehajtási igénye veszélyeztetve van: kivánhatja, hogy a kielégités, illetőleg a kielégitési végrehajtás a végrehajtató által nyujtandó biztositástól tétessék függővé, ilyen biztositás nem nyujtása esetében pedig engedtessék meg, hogy fizetés helyett a végrehajtási összeget vagy a végrehajtás tárgyát s a mennyiben utóbbi a biróságnál való letételre nem alkalmas, a biróság által — szükség esetében szakértők meghallgatásával — megállapitandó készpénzbeli egyenértéket a biróságnál tegye le.

Ezen kérelem a per biróságához adandó be, mely szükség esetében az ellenfél meghallgatása után határoz.

Biztositékul — ha ez iránt a felek között más megállapodás nem jő létre, — készpénz vagy a kormány által óvadékképesnek nyilvánitott értékpapirok fogadandók el az árfolyam két-harmadáig, de semmi esetre se a névszerinti értéken felül.

A beadott kérvény a végrehajtás elrendelésére és az elrendelt végrehajtás foganatositására csak akkor bir halasztó hatályal, ha a marasztalás összege vagy a marasztalás tárgya, illetőleg ennek egyenértéke a biróságnál letétetett.

»A kir. adóhivataloknál birói letétként kezelt és birói-lag kiutalt összegek után kiállitott vétbizonylatok illetve nyugták, felvevők részéről II. fokozatu bélyegilletékkel látandók el még akkor is, ha a birói letétként kezelt összegek után jogosult fél kamatokat nem is vesz fel.« (1672/884 sz. közig. bir. hat.)

MÁSODIK CZIM.

Végrehajtás készpénzbeli követelés behajtására.

43. §.

Készpénzbeli követelés behajtására irányzott végrehajtás a végrehajtató választása szerint, a végrehajtást szenvedőnek ingóságaira vagy ingatlanaira vagy egyidejüleg mindkét minőségü vagyonaira vezethető.

A végrehajtás elrendelése iránt beadott kérvényben, vagy a 7. §. szerint felvett jegyzőkönyvben, a végrehajtató nyilatkozni tartozik az iránt, hogy minő vagyonra kivánja a végrehajtást intéztetni. Ha a végrehajtató a végrehajtást ingóságokra kivánja vezettetni,elegendő azon járásbiróság megnevezése, melynek területén a végrehajtás alá vonandó ingóságok léteznek.

A végrehajtást elrendelő végzésben a készpénzbeli tőkekövetelésen kivül a kamatok is kamatláb és a kamatozási időpont megjelölésével kiteendők.

Ha a végrehajtás alapjául szolgáló itéletben vagy egyezségben kamatfizetési kötelezettség nem foglaltatik: a teljesitési határidő lejártától a kielégitésig hat száztóli késedelmi kamat jár.

44. §.

Ha több járásbirósági területen lévő ingóságokra, vagy ingóságokra és ingatlanokra kért végrehajtás rendeltetett el: végrehajtató ezen végrehajtások mindenikének foganatositását kivánhatja.

Ha a végrehajtató, bár tudta, hogy a már előbb ingóságokra foganatositott végrehajtás által a követelés és a járulékok teljes fedezetet nyertek, máshelyen a végrehajtást még is foganatositotta: a végrehajtást szenvedő azon biróságnál, mely a végrehajtást megrendelte, kérheti, hogy az utóbb eszközlött végrehajtás által okozott költségek alól mentessék fel és az okozott költségek viselésében a végrehajtató marasztaltassék el.

A kérelem felett a biróság, szükség esetében a

felek meghallgatása és a végrehajtási iratok bekivánása után határoz. A hozott végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs.

45. §.

Ha a végrehajtás több járásbirósági területen levő ingóságokra foganatosittatott, a mennyiben az első izben foganatositott árverésen bejött vételárból, a végrehajtató követelése járulékaival teljes kielégitést nyert, a többi végrehajtások a végrehajtást szenvedő kérelmére feloldottaknak nyilvánitandók és a megkeresett biróságok értesitendők.

Ha ingók és ingatlanokra vezettetik a végrehajtás, és a végrehajtató követelése az ingóságokra foganatositott árverés során teljesen kielégittetett: a végrehajtást elrendelő biróság a végrehajtási iratok beérkezte után azon biróságot, mely az ingatlanra vezetett végrehajtás foganatositására illetékes, haladéktalanul megkeresni köteles a végből, hogy a végrehajtás megszüntetésével a netalán teljesitett végrehajtási bejegyzések törlését eszközöltesse.

Ugyanezen szabályok megfelelő értelemben akkor is alkalmazandók, a mikor több telekkönyvi hatóság területén fekvő ingatlanokra rendeltetett el a végrehajtás.

46. §.

Az előző §. eseteiben, ha a megtartott árverésen eladott ingóságokból befolyt vételár felosztását elsőségi kérdések eldöntése akadályozza, vagy az elárverezett ingatlan vételárának felosztása még meg nem történt; a végrehajtást szenvedő a további végrehajtási cselekvények felfüggesztését a foganatositásra illetékes biróságnál kérheti, ha kimutatja, hogy a vételárból a végrehajtás alatt álló követelés járulékaival együtt, minden valószinüség szerint teljes kielégitést fog nyerni.

»Végrehajtás felfüggesztése iránt nem kell keresetet inditani, mint ezt a végrehajtási törvény 30., 31. §§. rendeli,

hanem előterjesztés utján is érvényesithető az, ha a végrehajtási törvény 46. §-ára van az alapitva. Ha a végrehajtás a végrehajtási törvény 45. §-ától eltérőleg előbb az ingatlanra, azután az ingókra foganatosittatik, az árverés az ingókra nézve fel nem függeszthető azon ok miatt, mert az ingatlan vételárából a követelés tulzólag is fedezetet nyer.« (24027/884. sz. a. kir. táblai határozat.)

I. Végrehajtás ingóságokra.

47. §.

Ingóságok végrehajtási foglalása, a kiküldött által a helyszinén teljesitendő összeirás által foganatosittatik.

A foglalás azon időtől fogva, melyben az összeirás történt, az összeirt tárgyakra nézve zálogjogot ad.

Ha a foglalás alá vehető ingóságok oly csekély értéket képviselnek, hogy abból előreláthatólag az árverési költségeknél több nem kerülne ki: a foglalás mellőzendő.

A végrehajtás alá veendő ingóságokra nézve a kijelölési jogot a végrehajtató gyakorolja akkor is, ha követelése már zálogilag van biztositva.

Midőn a végrehajtás a végrehajtató képviseltetése nélkül hivatalból teljesittetik: a kijelölés joga a kiküldöttet illeti.

A foglalás addig folytatandó, mig a végrehajtató kivánja, hivatalból teljesitendő végrehajtásoknál pedig addig, mig a követelés járulékaival együtt teljesen fedezettnek látszik. Azon tárgyak, melyekről a végrehajtást szenvedő vagy bárki más azt állitja, hogy másoknak a tulajdonai, avagy a melyek a körülményekből mások tulajdonainak vélelmezhetők, csak akkor vétethetnek foglalas alá, ha a végrehajtást szenvedőnek egyéb ingóságai a követelésre nézve teljes fedezetet nem nyujtanak. Az állitólagos igénylők neve és lakhelye a végrehajtási jegyzőkönyvben kitüntetendő.

A m. kir. igazságügyminis ternek 1884. okt. 9-én 29,921. sz. a. valamennyi e. f. kir. birósághoz intézett rendelete, a találmány szabadalmakra elrendeltetni kért végrehajtásnál követendő eljárás tárgyában.

Hivatalos uton értesültem arról, hogy a magyar biróságok

1. a találmányi szabadalmakra elrendeltetni kért végrehajtást a magyar állam területére engedélyezett találmányi szabadalmakra korlátolják, még azon esetre is, ha a végrehajtás az osztrák-magyar monarchia mindkét államában engedélyezett találmányi szabadalomra, vagy ha a végrehajtás minden további megjegyzés nélkül pusztán »szabadalom«-ra kéretik;

2. tudomásomra hozatott az is, hogy a kir. biróságok, midőn a végrehajtást ugy a magyar állam, mint az örökös tartományok területére engedélyezett találmányi szabadalmakra elrendelik, és illetőleg engedélyezik, ezen végrehajtási cselekménynek feltüntetését csak a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnál vezetett szabadalmi lajstromban eszközlik.

Az 1. pontban emlitett két esetre azt jegyzem meg, hogy a hozott birói határozat folyamodó kérelmét nem meriti ki teljesen, a 2. pontban emlitett esetre pedig azt, hogy a végrehajtás feljegyzésének a magyar szabadalmi lajstromra való korlátozása, alkalmul szolgálhat csalódásokra és tévedésekre, a melyek egyrészről a szabadalmi lajstromokba történt bevezetésekbe bizó érdeklettekre nézve káros kihatással lehetnének és másrészről az eljáró hatóságokkal szemben felszólalások alapját képezhetnék.

Szükségesnek tartom ezekre a kir. biróságokat azon felhivással figyelmeztetni, hogy az osztrák-magyar monarchia mindkét államára kiterjedő végrehajtási cselekményeknek feltüntetése, illetőleg feljegyzése végett, egyuttal az illetékes bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszékhez is megkeresést kell intézni a végett, hogy a végrehajtási cselekmények az osztrák cs. kir. kereskedelmi miniszteriumnál vezetett szabadalmi lajstromban is feljegyeztessenek.

48. §.

A végrehajtást szenvedőnek birlalásában levő ingóságok feltétlenül, másnak a birlalásában levő ingóságok pedig rendszerint akkor foglalhatók le, ha a birlaló a foglalásba beleegyezik. A birlaló ellenzése esetében is foganatositandó a végrehajtás, ha a végrehajtató által előterjesztett bizonyitékokból valószinünek látszik, hogy a foglalás alá veendő ingóságok a végrehajtást szenvedőnek tulajdonát képezik. Ezen esetben a birlaló vagy háznépe, illetőleg a részére kinevezett ügygondnok (24. §.) a kiküldött által értesitendő. A birlalót az eljárás ellen előterjesztési és felfolyamodási jog illeti, és ha előterjesztése folytán a kiküldött eljárása megsemmisittetik: az e tárgyban hozott végzés ellen beadott felfolyamodás, a lefoglalt tárgyaknak a foglalás által való felmentésére halasztó hatálylyal nem bir.

Ha nem látszik valószinünek, hogy a másnak birlalatában levő ingóságok a végrehajtást szenvedőnek tulajdonát képezik; a foglalás ellenzése jegyzőkönyvbe vétetik és a birlaló a végrehajtatónak az ellenzés által okozott károkért a jegyzőkönyv felvételének időpontjától felelős. A kártéritési követelés a törvény rendes utján érvényesithető.

49. §.

A házas felek együttlakásának tartama alatt a házasfelek közös birlalásában levő ingóságok a férj ellen vezetett végrehajtás esetében lefoglalhatók,kivéve azon arany- és ezüstnemüeket, drágaságokat és ruhanemüeket, melyek a nőnek nevével vagy nevének kezdőbetüivel megjelölve vannak, és azon ingóságokat, a melyek nyilván való rendeltetésöknél fogva a nő használatára vannak szánva. — A nő ellen vezetett végrehajtás esetében pedig lefoglalhatók azon arany- és ezüstnemüek, drágaságok és ruhanemüek, a melyek a nő nevével vagy nevének kezdőbetüivel megjelölve van-

nak, továbbá azon ingóságok, a melyek nyilván való rendeltetésüknél fogva a nő használatára vannak szánva, végre azon ingóságok, a melyekre nézve a végrehajtató által előterjesztett bizonyitékokból valószinünek látszik, hogy a végrehajtást szenvedő nőnek a tulajdonát képezik (92. §.)

A végrehajtást szenvedő apával vagy anyával közös háztartásban levő gyermekek használatára rendelt ruhanemüek nem foglalhatók le.

»A férj ellen elrendelt végrehajtás a nő által haszonbérben birt szőllőbirtokon nem foganatositható azért sem, mert a haszonbérbe vevő, a bérlemény és tartozékai fentartása iránt a haszonbérbe adó tulajdonosoknak felelősséggel tartozván, a maga érdekében is jogositva van a tulajdonosok jogán igényperrel föllépni (5678/883. sz. cur. hat.)

»A hozományi és örökölt ingóságokra nézve a nő tulajdoni jogát házasságkötés folytán sem veszti el és az 1881 : LX. tczikk 49. §-a ki nem zárja a nő azon jogát, hogy az érintett §. értelmében lefoglalt ingóságokra nézve tulajdonjogát igényperrel kimutathassa. (4387/884. sz. a. cur. hat.)

»Az 1881 : LX. tcz. 49. §-a azon rendelkezése, hogy a házasfelek együttlakásának tartama alatt a házasfelek közös birlalatában levő ingóságok a férj ellen vezetett végrehajtás esetében lefoglalhatók, még nem zárja ki, hogy azokra a nő kizárólagos tulajdoni igényét érvényesithesse.« (387/884. sz. a. cur. hat.)

»Semmiséget képez, ha a nő ellen intézett végrehajtásnál nem a végreh. törv. 49. §-ában a nő sajátjaként kijelölt ingóságok, hanem olyanok foglaltattak le, melyek a férj tulajdonául tekintendők; min nem változtat annak igazolása, miszerint a nő örökségének ára a közös háztartásba lett befektetve. (1886. jan. 22. 36361. sz. a. kir. táblai hat.)

50. §.

Az ingóságok a szobáknak vagy más helyiségeknek megjelölése mellett, számrendben folyó tételenkint iratnak össze.

Mindenik tétel a végrehajtási jegyzőkönyvbe a minőség, mennyiség, darab. szám, suly, mérték vagy más ismertető jelek lehető pontos kitétele mellett vezetendő be.

Ugyanazon fajbeli csekélyebb értékü ingóságok együtt egy tételbe vehetők, de akként csoportositva, hogy az igy összesitett tétel együttes becsértéke 100 frtot meg nem haladhat.

A kiküldött csak az általa megszemlélt, előtte felszámlált vagy megmért ingóságokat irhatja össze.

51. §.

Végrehajtás alá nem esnek, s ennélfogva le sem foglalhatók:

a) az isteni tiszteletre közvetlenül szánt tárgyak;

b) az isteni tiszteletre szánt helyiségekhez tartozó szerelvények, a mennyiben nem magántulajdont képeznek;

c) a vallási ereklyék, de foglalványaik lefoglalhatók;

d) köz- vagy magán-hivatalhoz tartozó tárgyak pecsétnyomók, irományok, jegyzőkönyvek stb.

e) rendjelek, érdempénzek s egyéb diszjelek;

f) közhivatalnokoknak és a hadsereghez, hadi tengerészethez és honvédséghez tartozó személyeknek egyenruházata;

g) a hadsereghez, hadi tengerészethez és a honvédséghez tartozó személyek fegyverzete és a véderőbeli felszereléshez szolgáló eszközök, szerszámok, müszerek és lovak;

h) a végrehajtást szenvedő és háznépe részére szükséges öltözetek, ágynemü, továbbá ugyanezek részére a legszükségesebb élelmi és tüzelőszerek a legközelebbi 15 napra, végre a szükséges konyha és konyhaedény;

i) a végrehajtást szenvedő és családja részére szükséges ima- és iskolakönyvek és taneszközök;

k) a családi arczképek, de kereteik lefoglalhatók;

l) a keresetmód folytatásához, a polgári rendeltetés betöltéséhez és a személyes biztonsághoz szükséges fegyvek;

m) tudósok és müvészeknek hivatásuk betöltéséhez szükséges könyvei, mintái és szerei;

n) az iparosok, gyármunkások és napszámosoknak szükséges munkaszerei:

o) az iparosoknak feldolgozás alatt álló anyagkészlete 50 frt érték erejéig;

p) a végrehajtást szenvedő és házuépe eltartásához szükséges egy tehén, vagy e helyett a végrehajtást szenvedő választásához képest négy juh vagy négy kecske, ugyszintén ezen állatok részére egy hónapi időtartamra szükséges takarmány;

r) a végrehajtást szenvedő által tulajdonul birt s általa házilag mivelt, vagy miveltetett szántóföldek bevetéséhez szükséges vetőmag öt hectolitert meg nem haladó mennyiségben.

Lak- vagy üzlethelyiség bérletéből felmerülő követeléseknél az *m)* és *o)* pontokban foglalt tárgyak végrehajtás alá vonhatók annyiban, a mennyiben a bérleti követelés más vagyon lefoglalásával teljesen nem fedezhető.

1886 : XXXII. Törvényczikk a külföldi vasutak üzleteszközeinek lefoglalás alól való mentesitése tárgyában.

»Szentesitést nyert 1886. évi október hó 28-án. Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1886. évi október hó 31-én.

1. § Nyilvános személy- és áruforgalom közvetitésére szolgáló külföldi vasutak üzleteszközei, forgalomba helyeztetésük napjától a vasuti birtokállományból való végleges kiválásukig a magyar korona országai területén azon esetben le nem foglalhatók, ha e tekintetben az illető állam által a viszonosság biztositva van.

2. §. Ezen törvény kötelező ereje, annak a törvénytár-

ban történt kihirdetése napjával kezdődik: és az igazságügyminiszterrel, illetve Horvát-Szlavon országokra nézve a horvát-szlavon-dalmát országok bánjával leendő egyetértő végrehajtásával a közmunka- és közlekedési miniszter bizatik meg.

»A gyógyszertár személyes jogu tulajdonosának halála után a gyógyszertári jogositvány haszonélvezete a tulélő özvegyre, illetve ennek elhalálozása vagy ujra férjhez menetele esetében a gyermekek nagykoruságáig ezekre száll, s igy a mennyiben a gyógyszertár a férj halála után haszonbérbe adatik, a haszonbér is ezeket illeti, és ebből a meghalt személyes jogu tulajdonosnak hitelezői követeléseik törlesztését nem igényelhetik.« (4765/883 sz. a. curiai hat.)

»Egyedül a közkereseti társaság ellen hozott elmarasztaló itélet alapján a beltag magánvagyonára végrehajtás nem intézhető.« (4761/883 v. kir. tábl. hat.)

»Hagyatéki ingók az öröklési kérdés eldöntése előtt az öröklést igénylő személyek tartozása fejében birói foglalás tárgyát nem képezhetik.« (4768/885 sz. a. curiai határozat.)

»Gőzgépek és gőzkazánok a gőzmalomnak oly lényeges alkotó részeit képezik, melyek az ingatlan értékére döntő befolyással birnak, és melyek ennélfogva, mint az ingatlan tartozékai, ettől elkülönitve mint ingóságok az egyedül ingókra vezetett végrehajtás folytán le nem foglalhatók.« (16,255/887 sz. a. cur. hat.)

A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter, f. évi 13,128. sz. alatt a következő körrendeletet bocsátotta ki, — a vasuti üzleteszközöknek foglalás alól való mentessége tárgyában.

Az 1886. évi XXXII. tcz. 1. §-a értelmében a német birodalom kormányával a vasutak üzleteszközeinek foglalás alól való mentessége tárgyában viszonossági nyilatkozat cseréltetett ki, melynek hiteles szövege a következő:

Nyilatkozat
a vasuti üzleteszközöknek foglalás alól való mentessége tárgyában

Az osztrák cs. kir. és a m. kir. kormányok egyrészről, a német cs. kormány másrészről kölcsönösen tudomásul vették a

német birodalomban és az osztrák-magyar monarchiában érvényben álló azon törvényeket, melyek egyértelmüleg megállapitják, hogy a viszonosság biztositásának feltétele alatt külföldi vasutak üzleteszközei, melyek a nyilvános forgalomban személyeket és árukat szállitanak, első forgalomba helyeztetésüktől az állományból való végleges kiválásukig, — le nem foglalhatók.

Erre való tekintettel a jelen nyilatkozat kicserélésével elismertetik, hogy az emlitett törvényes határozmánynak az osztrák-magyar monarchiában való alkalmazásánál a viszonosság a német birodalomban; ezen határozmánynak a német birodalomban való alkalmazásánál pedig a viszonosság az osztrák-magyar monarchiában biztosítva van.

Kelt Bécsben, 1887. évi márczius hó 24-én.

Ő császári és Apostoli királyi Felségének házi és külügyi minisztere.

Ezen nyilatkozat, szószerinti szövegében, oly megjegyzéssel tétetik közzé, hogy az abban elismert viszonos eljárás folytán a német birodalom területéről az osztrák-magyar monarchia területére átjövő vasutüzleti eszközökre az utóbbi területen, és viszont az osztrák-magyar monarchia területéről a német birodalom területére átmenő vasutüzleti eszközökre ezen birodalom területén az érdekelt államok területén érvényben álló egyértelmü törvények erejénél fogva — foglalás, zálogolás, vagy más bármilyen nemü, habár csak ideiglenes biztositási vagy végrehajtási intézkedés is, azon vasuti intézet ellen, mely az üzleteszköz tulajdonosa, semminemü követelések miatt el nem rendelhető és nem foganatositható.

Kelt Budapesten, 1887. évi április hó 6-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 1884. febr. 27-én 6602. sz. a. valamennyi kir. törvényszékhez és járásbirósághoz intézett körrendelete, a katonatisztek tulajdonát képező lovakra vezetendő végrehajtások alkalmával felmerülhető elvi kérdések eldöntése tárgyában.

Az 1881 : LX. t. cz. 51. §-ának g) pontja szerint a hadsereghez, hadi tengerészethez és a honvédséghez tartozó sze-

mélyek fegyverzete, és a véderőbeli felszereléshez szolgáló eszközök, szerszámok, müszerek és lovak végrehajtás alá nem esnek, s ennélfogva le sem foglalhatók.

Legközelebb azon kérdés került elvi elbirálás alá, vajjon valamely tisztet tulajdonjogilag megillető ló a véderőbeli felszereléshez szolgáló lónak tekintendő-e vagy nem?

Minthogy a hadsereg és a honvédség számára kiadott illetékszabályzatok 4. §-a szerint, a tiszteknek még tulajdon lovai is oly számban tartoznak a véderőbeli felszereléshez, a mely számban a tiszteknek szolgálati alkalmaztatásuknál fogva lótáp-illetményekre van igényök, és minthogy az illetékszabályzatok hivatkozott 4. §-a szerint a lótáp-illeték és ebből kifolyó lótartási kötelezettség az illető tiszt rendi fokozatához kizárólag kötve nincs: utasitom a kir. biróságokat, hogy mindazon esetekben, a midőn valamely tisztnek tulajdon lova vagy lovai foglaltatnak le, és az egy vagy több ló akár a végrehajtást szenvedő tiszt által, akár az 1881 : LX. t. cz. 33. §-a szerint a végrehajtás foganatositásánál való jelenléttel megbizott katonai személy által a véderőbeli felszereléshez tartozónak mondatik, azon cs. és kir. hadtestparancsnoksághoz, vagy a mennyiben honvédtiszt lovának lefoglalása forog szóban, azon honvédkerületi parancsnoksághoz forduljanak, a melynek területén a végrehajtást szenvedő tiszt állomásoz.

Az imént jelzett katonai hatóságokhoz intézendő átiratban a lefoglalt lónak vagy lovaknak leirása mellett felvilágositás kérendő arra nézve, vajjon a foglalás alá vett ló az illető tisztnek korlátlan tulajdon-e vagy nem, és a mennyiben korlátlan tulajdona volna, vajjon az illető tiszt a szolgálat érdekében hány tulajdon lovat köteles tartani, illetőleg hány tulajdon ló után kapja a lótápot a kincstártól.

Az ekkép nyert hivatalos értesités alapján a tiszteknek csakis azon korlátlan tulajdonát képező lovai lesznek zár alatt tartandók, a melyek felülmulják azon számot, a melyet tartani kötelezve vannak; — ellenben azon lefoglalt lovak, a melyek a hivatalos értesités szerint a véderőbeli felszereléshez szolgálnak, a birói zár alól haladéktalanul feloldandók.

Minthogy továbbá a cs. és kir. közös hadügyminiszte-

terium és a m. kir. honvédelmi miniszterium kötelezőleg kijelentették, hogy a lefoglalt, de a végrehajtást szenvedő által vagy a kiküldött katonai személy által a véderőbeli felszereléshez tartozónak kijelentett lónak, a foglalás alkalmával becsü utján megállapitott értékeig azon esetre, ha a föntebb jelzett katonai, illetőleg honvédhatóság kimondja, hogy a lefoglalt ló nem tartozik a véderőbeli felszereléshez, szavatosságot vállalnak ; és minthogy a véderőbeli felszereléshez tartozó lovat ennek tulajdonosa vagy birlalója még a legrövidebb ideig sem nélkülözheti : mindezek folytán felhivom a kir. biróságokat, hogy a birósági végrehajtókat utasitsák, miszerint ezek a lefoglalt, és a végrehajtást szenvedő vagy a kiküldött katonai személy részéről a véderőbeli felszereléshez tartozónak mondott lóra nézve — a végleges katonai határozat meghozataláig — a szoros zárt el ne rendeljék, és a kérdéses lovat zárgondnoki kezelés alá ne adják ; a kir. biróságokat pedig felhivom, hogy a birósági kiküldöttek által a végleges katonai határozat meghozatala előtt esetleg mégis elrendelt szoros zárra és zárgondnoki kezelésre vonatkozó eljárást hatályon kivül helyezzék.

1871 : XXXIV. t. cz. 19. §-a : Az intézet által az adósnak engedélyezett kölcsönre — ez akár értékpapirokból, akár készpénzből álljon, harmadik személyek javára az illető adós beleegyezése v. utalványa nélkül, sem biztositás, sem végrehajtás, sem bárminemü tilalom nem intézhető, s az intézet az általa engedélyezett kölcsönökre nézve birói vagy pénzügyi hatóságok tilalmát elfogadni nem tartozik.

Magánfelek letéteményeire nézve a birói végrehajtásnak vagy birói tilalomnak az intézet csak a letéteményről adott elismervénye vagy téritvénye visszaszolgáltatása mellett köteles foganatot szerezni, de ezen esetben is az intézetnek, ha a letétemény birtokosa ellen követelése van, elsőbbségi s illetőleg önkielégitési joga azon letéteményre nézve csorbát nem szenvedhet, kivéve ha egy harmadiknak a letéteményre vonatkozó joga már korábban fennállott s e jog az intézet előtt már a letéteményezéskor világosan tudva volt.

1875 : XXXVII. t. cz. 95. § : Az egyes társasági tagok magánhitelezői a társasági vagyonhoz tartozó dolgokat, köve-

teléseket, jogokat vagy az egyes tagok e tekintetbeni illetőségét sem biztositás, sem kielégités végett igénybe nem vehetik. Biztositás vagy kielégítés tárgyául a magánhitelezőkre nézve csak az szolgálhat, mit az egyes tagok évi kamatok, munkadij vagy jutalék fejében követelhetnek vagy a mi nekik a felszámoláskor jut.

Mindazonáltal azon jogokra, melyek az egyes tag által a társaságba hozott tárgyakra a behozatal idejekor már megszereztettek, az érintett intézkedések alkalmazást nem nyernek.

1875 : 37. tcz. 143. §-a :

A jelen törvény 95, 96. és 97. §§-ban foglalt intézkedések a betéti társaságokra is alkalmazást nyernek.

233. §. Ki fennálló szövetkezetbe lép, a belépése előtt keletkezett minden társasági kötelezettségért felelős.

Az ezzel ellenkező szerződés harmadik személyek irányában joghatálylyal nem bir.

239. §. A jelen törvény 95. és 96. §§-ainak a magánhitelezőkre s a beszámitásra vonatkozó intézkedései a szövetkezetekre is alkalmazást nyernek.

A magánhitelező, ki a szövetkezeti tag magánvagyonára sikertelenül vezetett végrehajtás után adósának a társaság feloszlása esetére jutandó illetményét veszi végrehajtás alá, kielégitése végett elöleges felmondás után, a társasági tag kiválását követelheti, tekintet nélkül arra, hogy a társaság határozott v. határozatlan időre alakult.

A felmondásnak az üzleti év letelte előtt legalább négy héttel kell történnie.

450. §. A közraktárban letett tárgyakra az áru vagy zálogjegy birtokosának hitelezői sem biztositást, sem végrehajtást nem vezethetnek.

Maga az áru illetőleg zálogjegy ugy biztositás mint végrehajtás tárgya lehet.

1879 : XXXIX. t.-cz. 2. §. : Az 1871 : XXXIV. t.-cz. határozatai, a mennyiben jelen törvény eltérést nem tartalmaz, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetére kiterjesztetnek.

Lásd még : 1884 : XVI. tcz. (a szerzői jogról) 4. §.

1885 : IX. tcz. (a postatakarékpénztárakról) 24. §.

1885: XI. tcz. (az állami tisztviselők stb. nyugdijazásáról) 55. §.

1885: XXIII. tcz. (a vizjogról) 120. §.

52. §.

A posta-jog, továbbá a posta-szolgálatra rendelt fuvarozási eszközök, készletek és szerek, az államkincstár számára beszedett postailleték és vitelbérösszegek, végre a postamestereknek szállitási és irodaátalányi járandóságai, a végrehajtásnak nem tárgyai. A postára elküldés végett feladott készpénz és más érték-küldemények, posta utánvételi összegek, postai vagy távirati uton utalványozott összegek végrehajtás alá szintén nem vétethetnek.

53. §.

Iparüzleti jog csak ugy vonathatik végrehajtás alá, ha a fennálló iparszabályok szerint érvényesen átruházható.

Mennyiben van helye végrehajtásnak az állami egyedáruság tárgyaira s azok termeléséhez vagy eladásához szükséges eszközökre, továbbá lottónyereményekre és vámkezelés alatt levő árukra: a fennálló jövedéki törvények szerint döntendő el.

1876: XIV. tcz. 128. §. »A gyógyszertárak, gyógyszerészi szakértők által állami engedély folytán felállitott közegészségi intézetek s más ilyenek az iparüzletek sorába nem tartoznak.«

130. §. A reáljogu gyógyszertárak valamint eddig ugy ezentul is szabadon eladhatók, örökölhetők és hagyományozhatók: szóval magánjogi szerződések és a fennálló szabályoknak megfelelő átruházások tárgyaivá tehetők.

131. §. A gyógyszertár személyes üzleti joga a gyógyszertári jogositvánnyal felruházottnak személyéhez van kötve. Ily jogositvány el nem adható s nem hagyományozható.

133. §. Reálgyógyszerészeti jog ezentul nem adományozható.

54. §.

Álladalmi, törvényhatósági és községi szolgálatban levő tisztviselők és hivatalnokok, egyházközségi lelkészek és segédlelkészek, állami, községi és felekezeti nyilvános tanintézeteknél alkalmazott tanárok, tanitók és tanitónők, a véderőhöz tartozó személyek, közhasználatra szolgáló gőzmozdonyu vasutak hivatalnokai, a nemzeti szinháznál alkalmazott igazgatósági, müvezetési és gazdasági tisztviselők, drámai és operai magánszereplők, végül a börtönőrök, az állami hivatalszolgák és a gőzmozdonyu vasutak szolgái rendes fizetésének, illetőleg várakozási illetékének, személyes (működési) és korpót-dijainak legfölebb egyharmada, és ez is csak ugy vehető végrehajtás alá, hogy a végrehajtást szenvedő részére évi 800 frt, a foglaláson tul is érintetlenül fennmaradjon.

A fölebb elősorolt személyek lakpénzei csak lakbér fejében, a szolgálat után járó más illetményeik pedig épen nem foglalhatók le.

»Az élelmezésből, ruházatból, lakásból s egyéb az élet fentartására szükségesekből álló eltartási követelmény oly személyhez kötött követelési jog, mely a forgalom tárgyát nem képezi és annál kevésbbé vonható végrehajtás alá, mert az 1881 : LX. tcz. 54—62. §-ai szelleméből kiindulva, végrehajtást szenvedő az életének fentartására szükséges eltartástól meg nem fosztható.« (7758/85. sz. a. kir. táblai hat.)

55. §.

Az 54. §-ban említett személyeknek, vagy ezek özvegyeinek nyugdijai, vagy kegydijai, ugyszintén a nyugalmaztatás folytán járó személyes pótdijak, valamint a lelkészek aggastyáni fizetései, szintén csak egy harmadrészben foglalhatók le, de csak ugy, hogy a végrehajtást szenvedő részére évi 500 frt a foglalás után is szabad rendelkezésre fennmaradjon.

Ha az 54. §-ban elősorolt személyek nyugdij helyett végkielégitést, vagy a véderőhöz tartozó sze-

mélyek, katonai ranguk elvesztésével, kegydijt kapnak: ez a végrehajtási foglalás tekintetében, a nyugdijjal egyenlő tekintet alá esik.

56. §.

A rokkantak ellátási dijaira, a sebesültek pótdijaira, a vitézségi érmek után járó dijakra, az elhunyt katonai személy családjának halálozási évnegyed czimen kiutalt illetményekre vagy végkielégitési összegre, a jelen és az 54. §-ban emlitett személyek özvegyeinek vagy gyermekeinek, a férj, illetőleg az atya szolgálataiért adományozott illetményekre, végrehajtást vezetni nem lehet.

57. §.

A katonai házassági biztositék kamatainak csak egy harmada, és csak ugy foglalható le, hogy a kamatokból egy évre legalább 500 frt a végrehajtás alól ment maradjon. E korlátozás mellett is a végrehajtás csak oly kötelezettségek miatt engedhető meg, melyeket a házassági kötelék tartama alatt, mindkét házastárs közösen, vagy a házassági kötelék megszünte után, a nő vállal magára.

A katonai házassági biztositék tőkéje csak azon korlátozással vonható végrehajtás alá, hogy a tőke a végrehajtás utján behajtandó követelés kielégitésére, csak a biztositéki kötelék feloldása után fordittathatik.

58. §.

Az 54. és 55. §§. rendeletei alól kivételnek van helye az esetben, ha a végrehajtás az adós ellen feleségét, törvényes leszármazóit vagy szülőit illető tartás miatt intéztetik. Ez esetben a marasztaltnak 300 frtot meghaladó tényleges szolgálati illetményei (54. §.), tényleges szolgálaton kivül annak egész nyugdija és személyes pótdija korlátlanul lefoglalhatók.

A katonai házassági biztositék kamatai az adós feleségének vagy törvényes leszármazóinak tartása

miatt szintén korlátlanul, teljes összegeikben vonhatók végrehajtás alá.

Az adós szüleinek tartása miatt azonban a végrehajtásnak a házassági biztositék kamatait illetőleg, csak az 500 frtot meghaladó részre van helye.

»Az 1881 : LX. tcz. 58. §-ában foglalt kivétel csak a törvényes leszármazók tartását illetvén meg : az a házasságon kivül származó gyermek tartására nézve, a törvénytelen atya ellen alkalmazást nem nyerhet.« (37146/885. sz. kir. tábl. hat.)

»Künn levő végrehajtói dijak végrehajtás alá nem vonhatók«. (Kir. táblai határozat.)

»Vasuti mozdonyvezető mérföld-pénzei végrehajtás alá nem vonhatók.« (5598/884. sz. a. kir. táblai határozat.)

»A végreh. törvény 58. §-ának mikénti alkalmazásának kérdése nem peres utra, hanem a végrehajtó biróság hatáskörébe tartozik ; azon alapon tehát, hogy a vasuti hivatalnok felentes hatósága még az érintetlenül hagyandó 300 frtból is különböző czimeken levonásokat eszközöl : nincs kártéritési pernek helye. Ez esetben a végrehajtó biróság hivatott arra, hogy a kérdéses pénztár részére utasitást adjon. Különben is a kérdés peres uton a végrehajtató fél meghallgatása nélkül érdemlegesen el sem is birálható.« (54464/886. kir. táblai hat.)

1877 : XX. t.-cz. 11. §. :

A vagyontalan kiskoruakat első sorban az atya, ha ez erre magában nem képes, vele együtt az anya, ha atya nincs vagy arra teljesen képtelen, az anya, végre a nagyszülők tartoznak eltartani és nevelni.

A törvénytelen gyermekek tartását és nevelését tárgyazó kötelezettségre nézve a fennálló jogszabályok érintetlenül hagyatnak s e kötelezettség iránt, ha az vitássá válik, a biróságok határoznak.

Az anya azonban addig is, mig a tartási és nevelési kötelezettségre nézve a biróságok határoznak, a törvénytelen gyermeket tartani és neveltetni köteles.

A szülők és nagyszülőknek azon jogára nézve, hogy gyermekeiktől v. unokáiktól tartást követelhessenek, a fennálló jogszabályok érintetlenül hagyatnak.

A kiskoru gyermek v. unoka részéről a szülő vagy a mennyiben ennek a fennáló jogszabályok szerint helye van, nagyszülői részére és viszont fizetendő tartási összeget a gyámhatóság állapitja meg.

Az ez iránti határozat a felsőbb gyámhatósághoz hivatalból felterjesztendő.«

59. §.

Az 54. és 55. §§-ban érintett személyeknek olyan illetményei és járandóságai, melyek őket hivatalos kiküldetésük folytán vagy hivatalos állásuknál fogva tett utazásaik következtében a fennálló szabályok szerint illetik, végrehajtás alá nem vonhatók, habár ezen illetmények és járandóságok nem a közpénztár által fizetendők is.

»Az 1881 : LX. tcz. 59. §-a szerint az állami szolgálatban lévő személyeknek olyan illetményei és járandóságai, melyek őket hivatalos kiküldetésük folytán, vagy hivatalos állásuknál fogva tett utazásaik következtében a fennálló szabályok szerint illetik, végrehajtás alá nem vonhatók, habár ezen illetmények és járandóságok nem a közpénztár által fizetendők is. Minthogy pedig a végrehajtó végrehajtási eljárása tekintetében az állam szolgálatában álló személynek tekintendő, annálfogva a végrehajtó dijai foglalás tárgyát nem képezhetvén, a foglalást rendelő végzésnek azon részét, mely szerint a végrehajtói dijainak lefoglalása rendeltetett, megsemmisiteni, az ezen végzés alapján foganatositott végrehajtási eljárást pedig hatályon kivül helyezni kellett.« (1884. évi deczember hó 22-én 37,308. sz. kelt curiai határ.)

60. §.

Az 54—59. §§-ban a végrehajtás korlátozására vonatkozólag megállapitott intézkedésektől eltérő egyezmény, vagy a végrehajtást szenvedő részéről való lemondás, hatálylyal nem bir.

A fizetésre kieszközölt végrehajtás nem veszti el hatályát akkor sem, ha a végrehajtást szenvedő áthelyeztetett, magasabb fizetés élvezetébe lépett, vagy

előléptettetett. A fizetésre kieszközlött végrehajtás a végrehajtást szenvedőnek nyugdijára, és végkielégitési jutalékára is hatálylyal bir.

»Jóllehet a végrehajtási törvény határozott intézkedést nem tartalmaz az iránt, hogy a törvényhatósági választás alá eső tisztviselő fizetésére kieszközölt végrehajtás ujabbi megválasztás esetében is megtartja-e joghatályát: mind a mellett, miután az 1881. LX. tcz. 60. §-a második bekezdésében nyilván kifejezést nyert az, hogy a fizetésre kieszközölt végrehajtás hatályát akkor sem vesziti el, ha a végrehajtást szenvedő áthelyeztetik vagy előléptettetik, a törvény ezen rendelkezéséből következtetendő, hogy az uj választás alá eső, de eddigi müködési területén müködését szakadatlanul folytató törvényhatósági tisztviselő fizetésére foganatositott végrehajtás hatálya megbirálásánál is a fentebb idézett törvényben kifejezést nyert szempont lehet az irányadó; ennek értelmében pedig elsőbbséget igénylőnek a korábban nyert birói zálogjoga megóvása tekintetéből, az általános tisztujitás alkalmából a foglalást ismételni szüksége nem volt, és a mennyiben ezt még is megtette, az elsőségi jogára befolyással nem birhat.« (8074/885. sz. a. curiai határozat.)

61. §.

Nyilvános számadásra kötelezett társulatoknál és gőzhajózási vállalatoknál alkalmazott hivatalnokok és szolgák, valamint általában állandó köz- vagy magánalkalmazásban lévő, de az 54. §-ban fel nem sorolt egyének évi fizetéseinek és járandóságainak vagy nyugdijainak csak fele része és ez is csak ugy vonható végrehajtás alá, hogy a végrehajtást szenvedő részére legalább évi 500 frt fennmaradjon.

Ugyanezek özvegyeinek és gyermekeinek nyugdijaira, vagy az atya, illetőleg férj szolgálataiért adományozott illetményeire végrehajtás nem vezethető.

Állandóan alkalmazottnak tekintendő az, a ki a törvény, a szerződés vagy a szokás szerint legalább egy évi időtartamra van alkalmazva, határozatlan

időre szóló alkalmazás esetében pedig az, a kinek alkalmazása előrebocsátott, legalább hat heti felmondásra szüntethető meg.

1877 : XXXVII. tcz. (kereskedelmi törvény) 57. §. : »A szolgálati viszony a főnök és segéde közt, a mennyiben szerződésileg rövidebb vagy hosszabb határidő nem állapittatott meg, előleges hat heti felmondás mellett ugy az egyik, mint a másik fél részéről felbontható.

Fontosabb teendőkkel megbizott segédek, jelesen könyvvivők és pénztárnokok tekintetében, — a kölcsönös felmondási határidő három hónapot tesz.

A jelen czikk határozatai a főnök ellen elrendelt csőd esetében is irányadóul szolgálnak.«

62. §.

Napidijaknak csak a napontai egy frt 50 krt meghaladó része vonható végrehajtás alá. Azok napdijai azonban, a kik legalább 500 frtra rugó és a végrehajtás alól mentesitett nyugdijt is élveznek, valamint az országgyülési képviselők napidijai is korlátlanul lefoglalhatók.

Munkabéreknek, ha nap- vagy hétszám szerint fizettetnek, csak azon része vehető végrehajtás alá, mely a napontai 1 frt 50 krt meghaladja.

Gazdasági cselédek bérei és élelmi czikkei, akár előlegeztettek a gazda által, akár még kiadva nincsenek, szolgálatban létük alatt le nem foglalhatók,

»Az élelmezésből, ruházatból, lakásból s egyéb, az élet fentartására szükségesekből álló eltartási követelmény oly személyhez kötött követelési jog, mely a forgalom tárgyát nem képezi és annál kevésbé vonható végrehajtás alá, mert az 1881 : 60. t.-cz. 54—62. §-ai szelleméből kiindulva, végrehaj tást szenvedő, az életének fentartására szükséges eltartástól meg nem fosztható.« (4758/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

1875 : 1. tcz. 4. §-a : »Az országgyülési képviselőséggel össze nem férhető helyzetbe jut azon képviselő :. . . b) a kinek

napdijára v. lakbérilletményére valamely jogérvényesen megitélt követelés erejéig kielégitési végrehajtás intéztetett, ha a birói zár a foganatositás napjától 3 hó alatt fel nem oldatott«.

63. §.

A 61. és 62. szakaszok korlátozó intézkedései a végrehajtást szenvedő feleségét, fel- vagy lemenő rokonait illető tartás miatt foganatositandó végrehajtások eseteiben, munkabéreknél pedig a munkásnak vagy családjának élelmezéséből és lakbérletéből felmerülő követelés miatt vezetett végrehajtások eseteiben nem alkalmazandók.

64. §.

A közpénztárakból vagy szegény- és alapitványi pénzalapból fizetendő kegydijakra, és olyan jótékonysági és alamizsna-pénzekre, melyek özvegyeknek, árváknak és általában a szükölködőknek, társulatok, intézetek, alapitványok vagy egyesek által nyujtatnak, végrehajtás nem intéztethetik.

65. §.

Egyrészről a kincstár, a köztörvényhatóságok és az országos alapok, más részről magánszemélyek között kötött szerződési viszony tartama alatt, az ezen szerződés folytán szállitandó tárgyakra, továbbá a kincstár, a törvényhatóság vagy az alap által adandó előlegekre vagy részletfizetésekre épen nem, a szerződés teljesitéséhez szükséges eszközökre pedig csak ugy vezethető végrehajtás, hogy ez által az eszközöknek a szerződés betöltésére való forditása ne gátoltassék.

A kincstárral, a törvényhatósággal vagy az országos alapokkal szerződött magán-személynek a szerződés teljesitése és a végszámolás megtörténte után esedékes követelései a szerződési időtartam alatt is lefoglalhatók.

Óvadékul adott pénz vagy érték végrehajtás utján lefoglalható ugyan, de a foglaltató hitelező csak

akkor és annyiban követelheti kielégittetését, a mikor és a mennyiben az óvadéki minőség megszüntettetett.

66. §.

A kedvezményezettet illető életbiztositási öszszeg, a biztositott adósságai miatt, végrehajtás alá nem vonható. — E szabály áll akkor is, ha a kedvezményezetteknél a biztositott örökösei — habár minden közelebbi megjelölés nélkül, — vannak megnevezve.

Épületek tüzkár elleni biztositása folytán, a biztositó által fizetendő kártéritési összeg, a biztositott adósságai miatt, végrehajtás alá vonható ugyan, de azon jelzálogos hitelezők, kik a tüzkárt megelőző időpontban nyertek zálogjogot, a végrehajtási eljárásról a kiküldött által értesitendők. E hitelezőknek jogukban áll, a foglaltató ellen, kielégitési elsőbbségi jogaikat érvényesiteni, avagy pedig azt követelni, hogy a kártéritési összeg zár alá vétessék, és a leégett épület helyreállitására fordittassék.

Biztositott ingóságokért fizetendő kártéritési összeg, a biztositott adósságaiért, végrehajtás alá vehető; azonban azok, a kik a biztositott ingóságokra szereztek zálogjogot, kielégitési elsőséget igényelhetnek, ha ebbeli igényeiket a biztositott összeg utalványozása előtt bejelentik.

»Ámbár az 1881. LX. t.-cz. 66. §. első bekezdése tüzetesen csak azon esetekről rendelkezik, melyekben az élet-biztositási kötvény valamely meghatározott személy, vagy a biztositottnak örökösei, jól lehet minden közelebbi megjelölés nélkül vannak megnevezve, mindamellett az sem szenved kétséget, hogy az előmutatóra szóló életbiztositási bárcza is már jogi természeténél fogva a biztositottnak hagyatékához rendszerint szinte nem tartozik, azonban még sincs kizárva annak lehetősége, hogy az előmutatóra szóló életbiztositási bárcza a biztositott hagyatékához tartozó vagyont képezzen, nevezetesen azon esetben, ha bebizonyittatik, hogy az előmutatóra szóló életbiztositási bárcza a biztositottnak, haláláig annak kizáró-

lagos birtokában volt avagy, mint jelen esetben történt, maga a biztositott által tartozásának fedezetéül elzálogosittatott és azt a zálogtartó nem saját, hanem a biztositott nevében birlalja.

Minthogy pedig maga felperes sem vonja kétségbe, hogy az igényelt életbiztositási bárczát mindaddig, mig a biztositott élt, illetőleg mig azt a tisztviselők egyleténél fennállott tartozásának fedezetére el nem zálogositotta, kizárólag maga birta, ezen elismert körülmények mellett tehát meg kellett állapitani, hogy az igényelt biztositási kötvény a biztositottnak hagyatékában találtatott s ekként hagyatéki vagyont képez s mint ilyenre, az örökhagyónak adósságai miatt a végrehajtás jogszerüen vezettethetett s ez okokból a keresetileg kért zár aluli feloldásnak helyt adni nem lehetett.« (1886. márcz. 2-án 7548. sz. a. kelt curiai hat.)

67. §.

Mezei gazdálkodással foglalkozó egyéneknek azon igavonó jószágai és gazdasági eszközei, a melyek saját tulajdonukat képező, 12 catast. holdat meg nem haladó és általuk házilag mivelt vagy miveltetett földbirtokon a gazdálkodáshoz okvetlenül szükségesek, végrehajtás alá vétethetnek ugyan, de ha a végrehajtást szenvedő azokat a folytatott gazdálkodáshoz használni kivánja, és a jószágok kellő élelmezéséről gondoskodik, ezek tőle, vagy rendelkezése alól, el nem vonhatók, és az évnek márczius hó 15-től november hó 15-ig terjedő szakában árverés alá nem bocsáthatók.

68. §.

Gőzhajózási és vasuti vállalatoknak, vagy más fuvarosnak, fuvarozás végett átadott tárgyak, annak tartozásaiért, kinek az áruk kiszolgáltatandók, csak az árunak a rendeltetési helyre való megérkezése és a fuvarlevélnek az átvevő részére történt kézbesittetése után foglaltathatnak le.

A feladó tartozásaiért, a fuvarozás végett feladott áruk csak azon esetben foglalhatók le, ha feladási vevény, vagy rakjegy nem adatott ki, s egyszersmind a fuvarozó, vaspályáknál és gőzhajózási vállala-

toknál pedig azon állomás főnöke, melynél a leadásnak történni kell, a foglalás megtörténtéről olyan időben értesittetnek, midőn a fuvarlevélnek a vevő részére való kézbesitése még megelőzhető.

Ha rakjegy, vagy feladási vevény állittatott ki, a fentebbi előfeltételek mellett a fuvarozás végett átadott áruk, a rakjegy, vagy feladási vevény birtokosainak tartozásaiért lefoglalhatók ugyan, de csak akkor, ha a rakjegy, vagy a feladási vevény megtaláltatik, és vagy birói kézhez tétetik, vagy reá a foglalás feljegyeztetik. (80. §.)

A fuvarozó azon követelésének kielégitése előtt, melyre nézve őt az 1875. évi XXXVII. tcz. 411. §-a szerint zálogjog illeti, a lefoglalt tárgyakat egyik esetben sem köteles kiadni, s ha kiadja is, zálogjoga épségben maradván, ezen követelése az árverésen befolyt vételárból előzetesen elégittetik ki.

Ha a végrehajtató a fuvarozónak ezen követelését kielégiti, a zálog- és kielégitési elsőségi jogot illetőleg, a fuvarozó jogaiba lép.

1875 : XXXVII. tcz. (keresk. törvény) :

411. §. A fuvarozót, a fuvarozási szerződésből eredő követelések, különösen a fuvardij, fekbér, valamint a vámok és egyéb kiadások erejéig, a fuvarozott árukra zálogjog illeti. E jog addig áll fenn, mig a fuvarozott áruk az átvevőknek kiszolgáltatva nem lettek.

A zálogjog alapján, mely a tulajdonos ellen elrendelt csőd esetben is hatályos, a fuvarozó követelésének kielégitése végett, a 409. §. értelmében, a fuvarozott áruk részbeni, vagy teljes eladását követelheti.

Lásd még keresk. törvény 393—433. §§.

69. §.

A kiküldött a foglalás megkezdése előtt, a végrehajtást szenvedő kivánságára, a végrehajtató követeléseit és járulékait felszámitani, és e felszámitást a végrehajtási jegyzőkönyvbe beigtatni köteles.

70. §.

A kiküldött a foglaláskor lehetőleg kipuhatolni és a jegyzőkönyvben kitüntetni tartozik, hogy azon ingóságok, melyekre a végrehajtás vezettetik, korábbi végrehajtás folytán foglalás alatt állanak-e, vagy sem?

Korábbi foglalás alatt álló ingóságoknak ujabb lefoglalása rendszerint felülfoglalás által teljesittetik.

A felülfoglalás, ujabb összeirás nélkül, az által eszközöltetik, hogy a felülfoglalás az ujabb végrehajtatónak és esetleg képviselőjének nevére, lakhelyére, a követelés összegére, a végrehajtás elrendelését és a kiküldetést tartalmazó végzésre való hivatkozás mellett, a korábbi foglalásról felvett jegyzőkönyv eredeti példányára feljegyeztetik s e feljegyzés, a felülfoglalás idejének pontos kitétele mellett a kiküldött által aláiratik.

A felülfoglalt ingóságokon kivül netalán lefoglalt más ingóságok összeirása szabályszerüen eszközöltetik.

Ha a korábbi végrehajtás alkalmával a lefoglalt dolgok szoros zár alá nem vétettek és a korábbi foglalás az ujabb végrehajtást megelőzőleg, több mint hat hónappal történt, vagy ha az alapvégrehajtási jegyzőkönyv elő nem szerezhető, az ujabb végrehajtás nem felülfoglalás által, hanem szabályszerü ujabb összeirás által teljesittetik. A kiküldött ezen eseteken kivül is, saját belátása szerint, vagy az érdeklettek valamelyikének kivánságára, ujabb összeirás által teljesiti a végrehajtást akkor is, ha a körülményekből az látszik valószinünek, hogy időközben változás történt a lefoglalt dolgokban. A kipuhatolt korábbi foglalás, a foglaltató vagy képviselője lakhelyének, és a követelési összegnek felemlitése mellett, a jegyzőkönyvben ezen esetekben is kitüntetendő.

71. §.

A lefoglalt ingóságok értéke, a foglalással egyidejüleg, becsü utján állapittatik meg, s a becslés, a

végrehajtó által hivatalból kinevezett egy becsüs által teljesittetik. A biróság székhelyén foganatositandó végrehajtások eseteiben becsüsül rendszerint, a biróságnál állandóan alkalmazott becsüsök valamelyike nevezendő ki.

A végrehajtatónak és végrehajtást szenvedőnek jogában áll, a becsértéknek közmegegyezés utján való megállapitásában megegyezni, vagy a becsérték megállapitását a kiküldöttre bizni.

A kiküldött állapitja meg a becsértéket akkor is, ha azon községben vagy pusztán, melyen a végrehajtás teljesittetik, alkalmas becsüs nem találtatik.

A becsérték a végrehajtási jegyzőkönyvben kitüntetendő.

72. §.

Ha olyan ingóságok foglaltatnak le, melyekre annak, kitől a végrehajtást szenvedő bérletet vagy haszonbérletet bir, vagy birt, törvényes zálogjoggal biztositott követelése lehet: a bérbe- vagy haszonbérbeadót, a foglalás megtörténtéről, a kiküldött, a végrehajtás befejezésétől számitott 24 óra alatt, postára adandó ajánlott levélben értesiti. A feladási vevény az iratokhoz csatoltatik.

Törvényes zálogjog illeti a bérbeadót, a kibérelt helyiségben levő ingóságokra, félévi bérösszeg erejéig, a haszonbérbeadót pedig a haszonbérelt jószágon levő vagy ahhoz tartozó terményekre, gazdasági felszerelvényekre és lábas jószágokra, egy évi haszonbér-összeg erejéig. Ezen félévi bérösszeg, illetőleg egy évi haszonbér erejéig érvényesithető a törvényes zálogjog, akár a már lejárt, akár a legközelebb lejárandó, akár a részben lejárt, részben lejárandó részletekre nézve, és pedig arra való tekintet nélkül, hogy az ingóságok a bérlő vagy haszonbérlő tulajdonát képezik-e, avagy nem. Azon tárgyakra azonban, melyek a bérlő, vagy haszonbérlő birtokába törvény által tiltott módon jutottak, a törvényes zálogjog ki nem terjed.

»A végrehajtási törvény 72. §-a által a bérbeadónak engedélyezett törvényes zálogjog albérlőivel szemben a bérlőt is megilleti.« (7268/884. sz. a. curiai határozat.)

»A bérbeadónak törvényes zálogjoga a per, végrehajtási és egyéb költségekre ki nem terjeszthető.« (89/885. sz. a. curiai határozat.)

»A bérbeadót törvényes zálogjog és elsőbbség illeti nemcsak a foglaláskor lejárt vagy után lejárandó félévi, hanem ezen kivül még az árverésig lejárt egy további negyedévi bér tekintetében.« (4631/885. sz. cur. hat.)

»Csupán a bér- és haszonbér követelések, nem pedig a bérleti viszonyból származó más, nevezetesen kártértési keresetek birván törvény szerint törvényes zálogjoggal, utóbbiak előnyös sorozást nem igényelhetnek.« (16766/885. sz. a. tábl. hat.)

73. §.

A kiküldött, az összeirt tárgyak között talált készpénzt, ha a végrehajtást szenvedő annak a követelés kielégitésére, vagy törlesztésére való forditásába bele nem egyezik, továbbá az arany- és ezüstnemüeket és más drágaságokat, a megbecslés után, végre az értékpapirokat (80. §.) magához veszi, erről a végrehajtást szenvedő részére, és ha kivántatik, a végrehajtató részére is téritvényt ad és e tárgyaknak birói letétbe helyezése iránt haladéktalanul külön jelentést teszen.

A végrehajtatónak és végrehajtást szenvedőnek jogában áll ellenőrködni az iránt, hogy a kiküldött a letételt haladéktalanul eszközölje, mi, ha nem történnék, a mulasztást a biróságnak szóval vagy irásban bejelenthetik.

Lsd a királyi Curiának a 41. §-nál idézett 21. számu döntvényét.

74. §.

A lefoglalt ingóságok, az előző szakaszban emlitettek kivételével, a kiküldött által, rendszerint szoros zár alkalmazása nélkül, birói zár alá vetteknek

nyilvánittatnak. Az elidegenités, vagy szándékos megrongálás büntetőjogi következményeire a végrehajtást szenvedő, vagy ennek távollétében azok, kik a végrehajtásnál jelen vannak, figyelmeztetendők.

Ha valamely lakásban, vagy raktárban eszközöltetett a végrehajtás, a lakás, vagy raktár főbejárásának ajtajára birói pecsét alkalmazandó.

1878: V. tcz. (büntető-törvénykönyv):

359. §. Sikkasztásnak tekintetik és a 358. §-ban foglalt megkülönböztetés szerint, egy évig terjedhető fogházzal, illetőleg öt évig terjedhető börtönnel büntetendő, ha a biróság vagy más hatóság által zár alá vett dolog tulajdonosa, a nála hagyott, vagy reá bizott ezen dologra nézve, a 355. §-ban megjelölt cselekmények valamelyikét elköveti. A szabadságvesztés büntetésen felül a hivatalvesztés is kimondandó.

360. §. A ki a zár eszközlésénél, a biróság, vagy más hatóság közege által alkalmazott pecsétet illetéktelenül eltávolitja, feltöri vagy megsérti, vagy pedig a lezárolt dolgok megőrzésére szolgáló helyiséget vagy tartályt felnyitja, a mennyiben a 359. §. esete nem forog fenn, zártörés miatt hat hónapig terjedhető fogházzal és ötszáz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

75. §.

A végrehajtató kérelmére, a kiküldött, a lefoglalt ingóságoknak szoros zár alá vételét rendelheti el.

A szoros zár rendszerint az által foganatosittatik, hogy a kiküldött, a végrehajtató ajánlatának meghallgatása után, zárgondnokot nevez és a lefoglalt ingóságokat annak kezelése alá adja.

Ha kereskedelmi áruczikkek foglaltattak le, azokat a kiküldött a bolt vagy raktár bezárása, s ha nem az egész árutár foglaltatik le, a lefoglalt árúknak tartályokba helyezése és lepecsételése által szoros zár alá venni köteles, hacsak a jelenlevő végrehajtató a szoros zár alkalmazásának mellőzését kifejezetten nem kivánja.

Más lefoglalt tárgyaknak elzárását, vagy birói pecsét alá vételét a kiküldött csak azon esetben eszközölteti, ha ez által a végrehajtást szenvedőnek és családjának szükséges lakása és rendes foglalkozása gátolva nincsen.

»A zárgondnok a zárgondnoki tiszt elfogadása által a zárlat tárgyai iránt felelősséget vállal, és ennek következményei ellen a tárgyak át nem vételével nem védekezhetik.« (13514/884. kir. táblai és 6738/884. sz. a. curiai határozat.)

»A végrehajtató nem tartozik előlegezni a végrehajtást szenvedő részére kirendelt ügygondnok dijait.« (37324/884. sz. tábl. hat.)

»A zárgondnoki dijak rendszerint a végrehajtási tömeget terhelik«. (21397/885. sz. a. kir. tábl. hat.)

»A zárgondnok olyan tárgyakért, melyek neki tényleg át nem adattak, felelősséggel nem tartozik.« (2883/885. sz. a. curiai határozat.) (Lsd fennti határozatot).

»Zárgondnok dijának és költségének végrehajtató irányában megállapitása a végrehajtást rendelő biróság hatáskörébe tartozik.« (2611/882. sz. a. kir. táblai hat.)

76. §.

A végrehajtás alá vett ingóságoknak átszállitását a végrehajtató kérelmére, mely vagy a végrehajtási jegyzőkönyvben, vagy külön terjesztendő elő, a 18. §. szerint illetékes biróság rendeli el, ha a végrehajtatónak biztositására szükségesnek látja. Az elrendelés előtt, a biróság a végrehajtást szenvedőt meghallgathatja s a mennyiben szükségesnek látja, az átszállitást a végrehajtató által leteendő biztositéktól (42. §.) teheti függővé.

Az átszállitás a végrehajtató felelősségére történik.

77. §.

Felülfoglalás esetén, a mennyiben a korább foglaltató kérelmére szoros zár nem alkalmaztatott, a később foglaltató kérelmére a szoros zár foganatosi-

tandó ugyan, de a korább foglaltató, a zárgondnok javaslatba-hozatala iránt a kiküldött által meghallgatandó, s addig, mig ez megtörténik, csak ideiglenes zárgondnok nevezhető.

Ha a felülfoglaltató az átszállitás elrendelését kéri: ennek elrendelése előtt a biróság a korábbi foglaltatót minden esetben meghallgatni köteles.

78. §.

Ha a végrehajtást szenvedő, a korábbi foglaltató, az igénylő, vagy bármely más érdekelt annak biztositására, hogy a lefoglalt tárgyak az árveréskor sértetlenül meglesznek, azok becsértékét, vagy a mennyiben kisebb összegre rugna, a végrehajtás utján behajtandó követelést és járulékait biztositékul birói kézbe leteszi (42. §.), a szoros zár foganatositása és az átszállitás elrendelése mellőzendő, illetőleg a szoros zár feloldandó s az elszállitott tárgyak a végrehajtást szenvedő birtokába visszabocsátandók.

79. §.

Ha a végrehajtást szenvedőnek harmadik személy elleni követelése foglaltatik le, a foglalásról a végrehajtást szenvedőnek az adósa, vét-bizonyitvány mellett, az első végzések kézbesitésére vonatkozó szabályok szerint, de hirdetményi idézés mellőzésével kézbesitendő rendelvény által értesittetik.

Ha a lefoglalt követelésről irásbeli okirat találtatik, erre a foglalás feljegyzendő s maga az okirat a végrehajtási jegyzőkönyvhöz melléklendő.

Zálogjogilag bejegyzett követelés lefoglalása esetében a kiküldött, az alzálogjog bekeblezése végett az illető telekkönyvi hatóságot, a végrehajtási jegyzőkönyv kivonatának hiteles kiadványban való megküldése mellett, közvetlenül keresi meg. A foglalás joghatálya ezen esetben a megkeresvény beigtatásának időpontjától számittatik.

Gőzhajózási és vasuti vállalatoknak fuvarozás

végett átadott árukért fizetendő utánvételi összegek lefoglalása esetében, a foglalásról a feladási állomás főnöke értesitendő.

»Felperes követelésének érvényesitésében gátoltnak annak hatóságilag történt letiltása által nem tekinthető; a letiltás felperes keresetének utját nem állja, hanem csak azt eredményezi, hogy alperes a tartozási összegnek birói kézbe való letételére köteleztessék.« (5688/883 sz. a. curiai hat.)

80. §.

Váltóbeli követelések, kereskedelmi utalványok, kötelező jegyek, rakjegyek, közraktári jegyek és hátirattal átruházható más értékpapirok (1875. évi XXXVII. tcz. 294. és 295. §§.), továbbá nyilvános számadásra kötelezett pénzintézeteknél, vagy más társaságoknál, pénztári jegyekre, betéti könyvecskékre elhelyezett készpénzbeli összegek, — hacsak a betevő a személyes felvétel jogát világosan fenn nem tartotta, — valamint általában az olyan követelések, melyek a fennálló jogszabályok, vagy társulati alapszabályok szerint, csak a követelésről kiállitott okirat birtokosai által érvényesithetők, rendszerint csak azon esetben foglaltathatnak le, ha az okirat a foglalások alkalmával megtaláltatik.

A lefoglalt váltók, értékpapirok és fent megjelölt más okiratok, a foglalás feljegyzésének megtörténte után, a 73. §. intézkedései szerint, letétbe helyezendők.

Ha a fentebb emlitett okiratok, a végrehajtás foganatositása alkalmával meg nem találhatók, de a végrehajtást szenvedő előadásából vagy a végrehajtató által előterjesztett bizonyitékokból az mutatkozik valószinünek, hogy a követelés fennáll és a végrehajtást szenvedőt illeti: a lefoglalás a követelés szabatos körülirása mellett teljesithető ugyan, de hatálya attól függ, hogy a követelés érvényesitéséhez szükséges okirat utólag megszereztetik, avagy az a végrehajtást

szenvedő által, vagy annak költségére, a végrehajtató által meginditandó szabályszerü eljárás során megsemmisittetik.

81. §.

Ha kereskedelmi könyveken alapuló követelés foglaltatik le, a könyvkivonat a végrehajtási jegyzőkönyvhöz csatolandó s a foglalás a kereskedelmi könyvben, a lefoglalt követelésnél feljegyzendő.

Ha valamely kereskedelmi könyvben foglalt összes követelés vétetik foglalás alá, elegendő, ha a lefoglalt követelések, a kereskedelmi könyvre való hivatkozás s az adós nevének és a követelés összegének pontos kitétele mellett összeiratnak és a könyvben foglalt összes követelések lefoglalása, a foglalás napjára, a felek neveire és a birói végzésre való hivatkozás mellett, a kereskedelmi könyv első lapjára feljegyeztetik.

A kivonatok elkészitésére, s illetőleg a könyvbeli követelések összegének kiszámitására a kiküldött szükség esetében szakértőt alkalmazhat, kinek dijazása a végrehajtási költségekhez számitandó.

1875 : XXXVII. tcz. (keresk. törvény) 304. §. : »Kereskedelmi könyveken alapuló követeléseknél a zálogjog megszereztetik, ha az elzálogositási nyilatkozattal ellátott könyvkivonat a hitelezőnek átadatik s maga az elzálogositás a kereskedelmi könyvben, a zálogba adott követelésnél, följegyeztetik.«

82. §.

A végrehajtást szenvedő adósa, a követelés lefoglalásáról történt értesités után, tartozását ki nem fizetheti, hanem azt, a mennyiben további birói intézkedés megtörténte előtt esedékessé válik, a végrehajtás foganatositására illetékes birósághoz, vagy a fizetési helynek biróságához, — mely az előbb emlitett biróságot értesiti, — letenni köteles.

Az e tárgyban felszámitott és a biróság által

megállapitandó költségek az adós részére a letett összegből visszautalványozandók.

Azon adós, a ki a lefoglalt követelést a végrehajtást szenvedőnek vagy bárki másnak birói utalvány nélkül kifizeti, az esetleges büntető következményen felül vagyonilag is akként marad kötelezve, mintha a fizetést nem teljesitette volna.

Lsd. a királyi curiának a 41. §-nál idézett 21. számu döntvényét.

»A letiltott pénzösszeg kiutalására mindig azon biróság van hivatva, mely a letiltást foganatositotta.« (1152/882. sz. a. curiai határozat.)

83. §.

Ha a végrehajtást szenvedőnek olyan követelése foglaltatik le, melyet valamely közpénztárból vehet fel, vagy ha birói letétbe helyezett összegek vagy tárgyak foglaltatnak le, a foglalást tudató rendelvény mind az illető pénztárnak, mind a pénztár felett álló azon hatóságnak, mely az utalványozásra hivatva van, megküldetik. A foglalás joghatálya a végrehajtást szenvedőre nézve a foglalástól, a pénztárra nézve pedig azon időponttól számittatik, melyben értesittetett.

A pénztár a foglalást jegyzékbe veszi, s a végrehajtást szenvedőnek fizetést nem teljesithet, illetőleg a birói letétet ki nem szolgáltathatja mindaddig, mig a foglalás megszüntetéséről, a végrehajtás foganatositására illetékes hatóság nem értesiti.

84. §.

Ha a végrehajtató a végrehajtási kérvényben kijelenti, hogy a végrehajtást csupán a kérvényben határozottan megjelölt, s közpénztárból felvehető követelésekre, vagy birói letétbe helyezett összegekre kivánja vezetni, a kiküldött kirendelése mellőzendő, s a foglalásról a pénztár és az a felett álló hatóság, a

végrehajtást elrendelő végzésbe foglalandó meghagyás által értesitendő.

»Midőn a végrehajtás közpénztárból felvehető követelésekre vagy birói letétbe helyezett összegekre vezettetik, csupán annyiban van az 1881. évi 60. tcz. 2. és 18. §-ainak átalános szabályai alól a 84. §. szerint kivétel, hogy a kiküldött kirendelése mellőzendő s a foglalásról a pénztár és annak felettes hatósága a végrehajtást elrendelendő végzésbe foglalandó meghagyás által értesitendő; a további eljárás azonban, jelesen a lefoglalt pénzbeli követelésnek végrehajtató részére való utalványozása, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság teendői közé tartozik.« (305/882. sz. a. curiai hat.)

»A közpénztárban letétileg elhelyezett és lefoglalt összeg kiutalványozása a végrehajtás foganatositására illetékes biróság hatásköréhez tartozik.« (7286/883 sz. a. cur. hat.)

»A közpénztárból felvehető összegekre elrendelt biztositási végrehajtási foglalásról az illető pénztárt s felettes hatóságát maga a végrehajtást elrendelő biróság tartozik közvetlenül értesiteni, még pedig egyszerüen a végrehajtást elrendelő végzésbe foglalandó meghagyás folytán s kiküldött kirendelésének mellőzésével. (1881 : LX. tczikk 84. és 220. §§.) Ebből folyik az is, hogy ugyanezen biróság a feloldott végrehajtásról is közvetlenül tartozik az illető pénztárt s a felettes hatóságot értesiteni és a feloldás foganatositása végett más biróságot nem kereshet meg.« (686/884. sz. a. curiai hat.)

»Az 1881 : LX. tcz. 84. §-ához képest foganatositandó foglalás esetében a végrehajtást elrendelő biróság a foglalásról a közpénztárt és az a felett álló hatóságot a végzésbe foglalandó meghagyás által közvetlenül, a végrehajtás foganatositására egyébként illetékes járásbiróság mellőzésével értesiti, még akkor is, ha a közpénztár a végrehajtást elrendelő biróság területén kívül kezeltetik.« (1061/884. sz. a. cur. hat.)

»A végrehajtást elrendelő biróság, kiküldött kirendelésének mellőzésével, csak akkor értesitheti közvetlenül az illető pénztárt s ennek felettes hatóságát a közpénztárból fölvehető összegek lefoglalásáról, ha a végrehajtató a végrehajtási kérvényben kijelenti, hogy a végrehajtást csupán a megjelölt köz-

pénztárból fölvehető vagy birói letétbe helyezett összegekre kivánja vezetni.« (1881: LX. tcz. 84. §.) (1046/884. sz. cur. hat.)

»A végrehajtást szenvedőnek oly pénzbeli követelése foglaltatván le, melyet középénztárból vagy letétből vehet fel, a követelésnek a végrehajtató részére való utalványozását a végrehajtás foganatositására illetékes biróság eszközli még oly esetben is, midőn a követelést kiküldött rendelésének mellőzésével az 1881 : LX. tcz. 84. §-a értelmében közvetlenül a végrehajtást rendelő biróság foglalta le.« (1886. ápril 21. 2162. sz. a. kelt cur. hat.)

»Középénztárból felvehető követelés vagy birói letétbe helyezett összegek utalványozására a végrehajtási eljárás folyamán az 1881 : LX. t.-cz. 18. §-ában kijelölt járásbiróság illetékes akkor is, ha a lefoglalás a perbiróság által kiküldés vagy megkeresés nélkül a 84. §-ban előirt módon foganatosittatott.« (1195/886. sz. cur. hat.)

»A végrehajtás foganatositására illetékes biróság van hivatva a végrehajtásilag lefoglalt tiszti fizetés kiutalványozására még akkor is, a midőn a végrehajtást elrendelő biróság ezen fizetést az illető középénztárnál kiküldött kirendelése nélkül közvetlenül tiltotta le.« (6670/886. sz. a. cur. hat.)

85. §.

Ugyanazon végrehajtást szenvedő ellen egyidejüleg elrendelt több végrehajtás foganatositására lehetőleg egy kiküldött rendelendő, a később elrendelt végrehajtás foganatositásával pedig lehetőleg azon kiküldött bizandó meg, a ki a még be nem fejezett korábbi végrehajtást foganatositotta.

86. §.

Ha ugyanazon kiküldött, különböző végrehajtásoknak ugyanazon fél ellen leendő foganatositására több végrehajtató részéről akkor szólittatik fel, mikor a foglalást még tényleg meg nem kezdette: az összeirás, valamennyi végrehajtató javára, együtt és egyszerre teljesitendő.

Azon kiküldött, ki valamely végrehajtásnak hi-

vatalból való foganatositásával megbizatott, ha ugyanazon adós ellen megrendelt más végrehajtást foganatosit, a hivatalból megrendelt végrehajtást is együtt és egyszerre foganatositani köteles, habár azon végrehajtató, kinek részére a hivatalból teljesitendő végrehajtás rendeltetett, a 20. §. szerint netalán szükséges költségeket nem előlegezte volna is.

Az ekként lefoglalt ingóságok vételárából, annak elégtelensége esetében, az egyidejüleg foglaltató végrehajtatók követeléseik aránya szerint nyernek kielégitést.

87. §.

Ha a kiküldöttnél, a foglalás megkezdése után, jelentkezik ujabb végrehajtató, vagy ha foglalás közben a kiküldött ugyanazon adós ellen hivatalból teljesitendő végrehajtásra nyer megbizást: a már összeirt javakra a korábbi végrehajtató elsőbbséggel bir a későbbi végrehajtató felett; de a még le nem foglalt ingóságok valamennyi végrehajtató részére, az előző szakaszban meghatározott joghatálylyal együtt és egyszerre irandó össze.

88. §.

A 86. és 87. §§. szabályai megfelelően alkalmazandók akkor is, ha ugyanazon adósnál több kiküldött találkozik.

Ezen esetben az összeirást ugyanazon jegyzőkönyvben valamennyi végrehajtató javára és pedig ha más megállapodás létre nem jött, azon kiküldött teljesiti, ki a foglalást már megkezdette, és ha a foglalást még egyik sem kezdette meg, az, a kinek kiküldetése korábbi.

89. §.

A kiküldött, a foglalási eljárás befejezése után, azonnal felhivást bocsát ki, melyben a végrehajtató és a végrehajtást szenvedő nevének és lakhelyének, a követelés összegének, a végrehajtás helyének, az

ingóságok általános megjelölésének és becsértékének, ugy a kiküldött lakhelyének kitüntetése mellett, mindazokat, a kik a lefoglalt ingóságokhoz tulajdoni igényt támaszthatni vélnek, felhivja, hogy igénykeresetüket a hirdetmény keltétől számitott 15 nap alatt, a 18. §. szerint illetékes birósághoz adják be.

A 86., 87., és 88. §§. esetében valamennyi foglaltató megnevezésével egy felhivás bocsátandó ki.

A kiküldött a foglalás befejezésétől számitott 3 nap alatt, a felhivásnak egy példányát a végrehajtási hely község-elöljáróságának kifüggesztés, vagy a helyi szokás szerint való kihirdetés végett, vétbizonyitvány mellett kézbesiti, vagy ajánlott levélben postára adja, egy példányban pedig a biróságnál kifüggeszti.

Azoknak, a kik igénylőkül a végrehajtási eljárásnál jelentkeztek, vagy a kiknek igénye ugyanakkor bejelentetett, a felhivás, 3 nap alatt, egy-egy példányban, vétbizonyitvány mellett kézbesittetik, vagy ajánlott levélben postai uton megküldetik. Ha az igénylő lakása ismeretlen, ezen értesités mellőzendő.

A mennyiben az 54—59. és 80. szakaszokban emlitett követelések, továbbá készpénz, vagy a bérbe, avagy haszonbérbe-adó bérleti követelésének behajtására olyan ingóságok foglaltattak le, melyekre a végrehajtatónak a 72. §. szerint törvényes zálogjoga van: ezekre nézve igénybejelentési felhivásnak és halasztó hatálylyal biró igénykeresetnek (93. §.) helye nincs, s a további végrehajtási lépések, a végrehajtás foganatositásától számitott 8 nap eltelte után, megtehetők.

25152/1878. Igazságügyminiszteri körrendelet:

Mult évi junius 20-ról 13943. számu körrendelet kapcsában további intézkedés végett értesitem a Czimet: hogy az ingóságokra vezetett végrehajtási eljárás folyamában kibocsátott igény és árverési hirdetményeket tartalmazó és a birósági végrehajtó által az adófelügyelőkhöz intézett leveleket, ha ezen megjelöléssel vannak ellátva: »hivatalos felszólitás folytán portomentes«, a postahivatalok dijmentesen kezelik.

90. §.

Ha oly ingóságok foglaltatnak le, melyek önképviseletre nem jogositott egyén tulajdonának állittatnak, és a végrehajtás ezen önképviseletre nem jogositottnak törvényes képviselője ellen intéztetik, vagy pedig az önképviseletre nem jogositott törvényes képviselőjének létezéséről, személyéről vagy tartózkodási helyéről biztos tudomás nincs: a kiküldött a felhivás egy példányát az illető gyámhatóságnak köteles megküldeni.

91. §.

Az eljárás befejezésétől számitott 3 nap alatt a kiküldött, a felvett jegyzőkönyvet a biróságnak bemutatni köteles.

A biróság, a költségeknek a 27. §. értelmében való megállapitása után, az iratokat, a további eljárás eszközlése végett, a kiküldöttnek visszaadja.

A jegyzőkönyvvel egyidejüleg a kiküldött, az igény-bejelentési felhivásnak egy példányát is bemutatni köteles, mely a netalán meginditandó igényperhez leendő csatolás végett a biróságnál megtartandó.

92. §.

Az igénykereset csupán a végrehajtató ellen, s ha több végrehajtató van, valamennyi ellen intézendő, és a végrehajtás foganatositására illetékes biróságnál annyi példányban adandó be, hogy a biróságnál egy példány megtartatván, mindenik alperesnek egy-egy példány jusson. A birósági példányhoz a végrehajtási jegyzőkönyv, vagy annak kivonata hiteles másolatban melléklendő. Az igénylő felperes és a végrehajtást szenvedő felzeten értesittetnek. Utóbbi, a végrehajtató jogának megvédése végett, a perbe beavatkozhat.

A 14. §. esetében az örökös, ha a végrehajtás nem a hagyatékban talált, vagy az örökhagyóról reá szállott ingóságra, hanem az örökösnek tulajdonát

képező más ingóságokra intéztetik: ezen ingóságoknak zár alól való feloldása iránt igénykeresettel léphet fel.

Lsd az 1868 : 54. tcz. 84. §-ánál id. cur. határozatot.

»A birói végrehajtás folyamában felmerült igényperekben a beadványok, jegyzőkönyvek és birói határozatok bélyege nem a biróilag lefoglalt és igényelt ingóságok értékösszege, hanem a főügy vagyis az alapper értéktárgyának járulékok nélküli összege után rovandó le.« (2552/886. sz. pénz. közig. bir. hat.)

93. §.

Az igénykereset, ha a felhivás keltétől számitott 15 nap alatt adatik be, az igényelt tárgyakat illetőleg, a végrehajtás további folyamára halasztó hatálylyal bir.

Ezen határidő után beadott, vagy hiánypótlás végetti visszaadás esetében ezen határidő után, a hiányok pótlásával bemutatott igénykereset folytán, a végrehajtás csak azon esetben függeszthető fel, ha az igénylő a kereset jogosultságát valószinüvé teszi; egyszersmind pedig az igénykereset elvesztése esetére a végrehajtató követelését és járulékait, vagy a menynyiben ez kisebb összeget tenne, az igényelt tárgyak becsértékét, biztositékul (42. §.) a biróságnál leteszi.

A felfüggesztési kérelmet elutasitó végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs.

A végrehajtásnak az igénykereset folytán történt felfüggesztéséről a kiküldött hivatalos felzeten értesittetik.

94. §.

Az igénykeresetek sommás uton tárgyaltatnak és itélet által döntetnek el.

Ugyanazon végrehajtást szenvedő ellen, ugyanazon foglalás folytán, vagy ugyanazon tárgynak többszöri lefoglalása folytán beadott több igénykereset együttesen tárgyaltatik és döntetik el.

Azok, a kik a tárgyalás határnapjáig az igé-

nyelt tárgyakra felülfoglalást vezettek, vagy azt ujabban lefoglalták, a tárgyalásra végzés által szintén beidéztetnek: de az igénytárgyalásra beidézés nélkül is megjelenhetnek és védelmüket előterjeszthetik.

Az igénykereset tárgyalására a végrehajtatók, a végrehajtásnál közbenjárt képviselőjük által is megidézhetők.

Lsd. a 34. §-nál id. pénz. miniszt. körrendeletet és a 30. §-nál id. illet. szabályokat.

»Azon körülménynél fogva, hogy igénylő felperesnő és foglalást szenvedett alperes együtt élő házastársak, nem vélelmezhetők a lefoglalt tárgyak másodrendü alperes férj mint családfő tulajdonának, hogyha igénylőnő iparengedélylyel bir, tényleg kereskedik, önálló vagyonnal bir és a lefoglalt tárgyak az általa kibérelt helyen foglaltattak le; ily esetben az igényelt tárgyak a zár alól feloldandók, ha be nem bizonyittatik peresek által, hogy azok másodrendü alperes tulajdonát képezik.« (11092/881. sz. a. curiai határozat.)

»Ha igénylő anya bebizonyitja, hogy a lakásba, melyben a foglalás történt, ő maga beköltözött, s hogy a lefoglalt butorokat ő hozta magával, az igényelt tárgyak a zár alól feloldandók akkor is, ha végrehajtást szenvedett fia vele lakik is, később jövén oda lakni. -- A különben igazolt tulajdoni igénynek elutasitása az által, hogy igénylő felperesnőnek férje által átadott tárgyakhoz a végrehajtást szenvedett vele lakó fiának apai jogon igénye lehet, törvényszerüleg nem indokolható«. (9122/882. sz. a. curiai határozat.)

»Jogszerüen bebizonyitva lévén, hogy végrehajtást szenvedett mint vő igénylő felperes házánál ideiglenesen tartózkodik, az igénylő felperes házában és udvarán talált ingók felperes tulajdonainak tartandók, és ezen törvényes elővélemény ellenében elsőrendü alperest terheli annak beigazolása, hogy a részére lefoglalt tárgyak a végrehajtást szenvedett tulajdonai.« (11133/882. sz. a. curiai határozat.)

»Ha a közjegyzői okmányban, mely szerint igénylőnő férjétől ingókat vett, emlités nem tétetik arról, hogy az abban felsorolt ingó tárgyak igénylőnőnek tényleg át- és birtokába is

adattak volna, e nélkül a tulajdon megszerzettnek nem tekinthetvén, az ily közjegyzői okmány által igénylőnek az okhozi tulajdonjoga elegendőleg bizonyitva nincs«. (11154/882 sz. a. curiai határozat.)

»Nem telekkönyvezett ingatlanra intézett végrehajtás esetében az igényper eldöntésére azon telekkönyvi hatóság illetékes, mely a végrehajtást az 1881 : LX. tcz. értelmében foganatositja.« (1884. deczember 11. 7971. sz. a. cur. hat.)

»Azon körülmény, hogy valaki édes anyjával közös lakásban lakik, nem nyujthat alapot azon jogvélelemre, hogy a lakásban létező ingóságok az anya tulajdonai«. (3640/884. sz. a. curiai határozat.)

»A lólevél a lovak tulajdonjogára nézve bizonyitékot nem képez.« (28156/884. sz. tábl. hat.)

»Az 1881 : 60. tcz. 94. §-a szerint folyamatba tett igényperbe csak azon felülfoglaltatók idézhetők be, kik a tárgyalási határnapig vezettek felülfoglalást az igényelt tárgyakra«. (49602/884. sz. a. kir. táblai határozat.)

»... Igényperben nem a tulajdon kérdése döntetik el, hanem az igazolt tulajdonjog alapján a lefoglalt tárgyaknak birói zár alóli felmentése mondatik ki.« (967/885. sz. a. cur. hat.)

»Igényperben az ugyanazonosság egyoldalu főeskűvel csak akkor bizonyitható, ha igénylő oly körülményeket tesz valószinüvé, melyekből a tárgyak ugyanazonosságára szükségképen következtetni lehet.« (1763/885. sz. a. curiai hat.)

»Habár az azonosság igazoltatott, ugy az is, hogy igénylők az igényelt ingóságokat megvették s át is vették ; továbbá hogy ugyanazokat végrehajtást szenvedőknek átadták s igy birlalásukból kerültek végrehajtást szenvedők birlalatába : a tulajdoni igény még sem állapitható meg, ha nem bizonyittatik, hogy az ingóságok igénylők tulajdonjogának megszünte nélkül jutottak végrehajtás szenvedők birtokába.« (40212/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

»Bérkövetelés iránt vezetett végrehajtás foganatositása alkalmával a bérhelyiségben lefoglalt ingóságok a bérbeadó ellenében harmadik személy által ki nem igényelhetők.« (4972/885. sz. a. curiai hat.)

95. §.

Azon igényperekben, melyek a végrehajtás további folyamára halasztó hatálylyal birnak, az igénylő által felhivott tanuk közül csak azok hallgattatnak ki, a kik a biróság területén laknak, vagy kiket a bizonyitó fél a tárgyalás alkalmával, vagy pedig e végből legalább 8 s legfeljebb 15 napra kitüzendő ujabb határnapon előállit.

96. §.

Az igény bebizonyitása esetében, az igényelt vagyon a foglalás alól felmentetik.

Halasztó hatálylyal nem biró igényperekben hozott itélet által megállapitott igénynek azonban, ha az árverés már megtartatott, de a vételár még fel nem osztatott, csak a vételárra van hatálya.

Az igénylő és a végrehajtást szenvedő között való jogviszonyra az igényperben hozott itélet hatálylyal nem bir, s jogaikat egymás ellenében a törvény rendes utján érvényesithetik.

»Az 1881 : LX. tcz. 96. §-a szerint végrehajtási ügyekben az igény bizonyitásának következménye az, hogy az igényelt vagyon a foglalás alól felmentetik ; a miből következik, hogy igénykeresetet mindazon harmadik személy indithat, ki magának a foglalásnak ténye által jogában sértetett, és kinek ennélfogva érdekében áll, hogy a tárgyak a foglalás alól felmentessenek.

Jelen esetben felperesek az igénykeresetet annak alapján inditották, hogy a gőzfavágó gép használati joga, mely 1883. január hó 17-én lefoglaltatott, ez időben az ő tulajdonukat képezte. Egyedül azon, felperesek által a tárgyalás folyamán önként felhozott körülménynél fogva tehát, hogy ama jogot a foglalás utáni időben, 1884. évi január hóban B. Lajosra ruházták át, felperesektől a kereshetőségi jogot annál kevésbbé lehet megtagadni, mivel az engedményesnek törvényes szavatossággal tartozván, a kérdéses használatnak e foglalás alóli feloldása körül vagyonilag kétségkivül érdekelvék és a foglalás

által annak idejében netán szenvedett jogsérelmöket a kérdéses átruházás meg nem szüntette.« (1884. szept. 30-án 21,219. sz. a. kir. táblai hat.)

97. §.

Igényperekben az igénylő igazolással nem élhet, s a tárgyalás elhalasztásának csak a felek beleegyezésével, — perujitásnak pedig általában nincs helye. Az elsőbirósági itéletet helybenhagyó másodbirósági itélet ellen további jogorvoslat nem használható.

Halasztó hatálylyal nem biró igénykereset folytán hozott, habár még nem jogerejü itélet után, a foglalás alól felmentett ingóságokra árverést foganatositani, vagy a netalán megtartott árverésen bejött, még meglévő vételárt felosztani nem lehet. — E végből az itélet egy példánya a kiküldöttnek haladéktalanul kézbesittetik.

»A végrehajtási törvény azon intézkedése, miszerint igényperekben az igénylő igazolással nem élhet, csak tárgyalási, nem pedig eskületételi határnap elmulasztása esetén talál alkalmazást.« (11054/885 sz. kir. táblai határozat.)

98. §.

Ha a foglaláskor a fenforgó körülményekből azt lehetett a végrehajtatónak jóhiszemüleg vélelmezni, hogy a lefoglalt tárgyak a végrehajtást szenvedő tulajdonai: a perköltségek kölcsönösen megszüntetendők, ha az igény megállapittatnék is.

99. §

Azok, a kik a végrehajtás folyamára halasztó hatálylyal biró igénykeresetet inditanak, ha az igény nyilván alaptalannak találtatik: a perköltségekben való elmarasztaláson felül, 500 forintig terjedhető pénzbirsággal büntettetnek.

Lsd az 1868: LIV. tcz. 59. §-ának jegyzeteit.

100. §.

A 92—99. §§. intézkedései megfelelően alkalmazandók azon igényperekre nézve is, melyek adó- és közigazgatási ügyekben, vagy más, nem a jelen törvény szerint foganatositott végrehajtás folytán lefoglalt ingóságokra támasztatnak.

Ezen igényperek azon járásbiróság előtt inditandók, melynek területén a végrehajtás foganatosittatott.

»Azon igényperek, melyek adó- és közigazgatási ügyekben, vagy más, nem a végrehajtási törvény szerint foganatositott végrehajtás folytán lefoglalt ingóságokra Budapest balparti területén támasztatnak, a budapesti V. ker. járásbiróság előtt inditandók.« (891/882. sz. a. curiai hat.)

»A malom jövedelemkép szedett és szedendő termények lefoglaltatván, ezek nem mint önálló ingóságok, hanem mint a végrehajtás alá vett ingatlannak hasznai, gyümölcsei lefoglaltatván, ama termények lefoglalása által az ingatlan haszonélvezetére vezetett végrehajtásnak esete áll be s igy a termények tekintetében is az 1881 : LX. tcz. 18., 211., 212. §§-hoz képest nem a járásbiróság, hanem a telekkönyvi hatóság illetékes.« (170/883. sz. a. curiai hat.)

Lsd: A m. kir. igazságügyminiszternek 1871. april 18-án 7304. sz. a. kelt rendeletét, *az adóvégrehajtások alkalmával támasztott igénykeresetek iránti eljárást illetőleg.*

A m. kir. igazságügyminiszternek 1877. 23029. sz. alatti körrendelete az összes e. f. kir. törvényszékekhez és járásbiróságokhoz

adóügyekben a biróságok előtti képviseletről: Minthogy a közadók kezeléséről szóló 1876. évi XV. törvényczikkben a biróság előtti ügyek képviseltetésére vonatkozó intézkedések pótlásáról rendelkező folyó évi XVIII. tcz. értelmében a kir. adófelügyelőt a biróságok előtt folyó minden ügyben a köztörvényhatósági tiszti ügyészek kötelesek képviselni: értesitem a m. kir. törvényszéket (járásbiróságot), hogy a m. kir. pénzügyminiszteriumnak ezen törvényczikk végrehajtása tárgyában f. év julius hó 29-én 41521. sz. a. kelt rendelete foly-

tán, a kincstári jogügyek igazgatóságának, valamint a debreczeni, temesvári, nagyszebeni és kolozsvári pénzügyi ügyészeknek a fentemlitett törvényczikkek megállapitotta hatáskörbe tartozó kincstári jogügyekbeni müködésük f. év szeptember hó 1-jével véglegesen megszünik, s ennélfogva e naptól kezdve minden ezen ügyekben kelt birósági kiadmányok az illető adófelügyelőknek kézbesitendők.

1877 : XVIII. tcz.:

1. §. A közadóknak az 1876. évi XV. törvényczikk értelmében végrehajtás utján való behajtásánál előforduló igény- és elsőbbségi perekben, nemkülönben az ingatlanokra vezetendő biztositási és kielégitési végrehajtásoknál az adóknak és illetékeknek a csődtömegek elleni bejelentésénél és érvényesitésénél a kir. adófelügyelőt, annak megkeresésére, a köztörvényhatósági tiszti ügyészek képviselik, kik az állam követeléseit ezen ügyekben az illetékes biróságok előtt érvényesiteni kötelesek.

2. §. Ezen törvény végrehajtásával a belügy- és pénzügyminiszter bizatnak meg.

101. §.

A végrehajtás további folyamára halasztó hatálylyal biró igénykereset beadására szolgáló határidő eltelte után, ha igénykereset nem adatott be, az összes lefoglalt ingóságokra, ha pedig azoknak egy részére vonatkozó igénykereset adatott be, az igénykereset tárgyát nem képező lefoglalt ingóságokra a további végrehajtási lépések megteendők.

102. §.

A lefoglalt ingóságok rendszerint birói árverés utján adatnak el.

Az árverés határnapját a kiküldött hivatalból foganatositandó végrehajtások esetében jelentkezés nélkül, ellenesetben pedig a végrehajtatónak vagy végrehajtást szenvedőnek szóbeli vagy irásbeli jelentkezésére tűzi ki, és erről hirdetményt bocsát ki.

A hirdetménybe a végrehajtató és végrehaj-

tást szenvedő neve, a végrehajtást és a kiküldetést rendelő végzés, a követelés összege, az árverés helye, napja és órája, az árverezendő ingóságok általános megjelölése és becsértéke teendő ki. Nagyobb értékü és rendkivüli minőségü tárgyak a hirdetményben külön felemlitendők.

A hirdetmény a biróságnál kifüggesztetik, szokásos kihirdetés és kifüggesztés végett azon község elöljáróságának, a hol az árverés foganatositandó, megküldetik, a végrehajtatónak, a végrehajtást szenvedőnek, és ha több foglaltató van, mindeniknek, a 72. §. esetében pedig a bérbeadónak is kézbesittetik.

Ha az árverezendő ingóságok becsértéke 300 frtot meghalad, az árverési hirdetmény valamelyik helyi lapba, ilyennek nem létében, a legközelebbi helyen megjelenő lapba, — ha pedig a becsérték 2000 forintot meghalad, a hivatalos lapba egyszer beiktatandó. Budapesten a hivatalos lapban tétetik közzé az árverés akkor is, ha a becsérték 300 frton felül van, de 2000 forintot meg nem halad.

Tekintet nélkül az elárverezendő ingóságok becsértékére, mindenik érdekelt félnek jogában áll saját költségére az árverési hirdetménynek az általa kijelölendő lapok utján, esetleg többszörös kihirdetését is eszközölni. E végből a kiküldött a jelentkező érdekelt félnek az árverési hirdetmény egy példányát kiadni köteles. Az ilyen hirdetménynek késedelmes vagy hibás közzététele az árverés hatályára befolyással nincs.

»A végrehajtásra kiküldött által kibocsátott árverési hirdetmény egyedül előterjesztéssel támadható meg.« (1886. jan. 14. 38493. sz. a. kelt kir. táblai hat.)

»Peres eljárásban az 1881. évi LX. tcz. értelmében végrehajtatónak a birói árverésre történt irásbeli jelentkezése árverési kérvényt nem képezvén, erre az irásbeli jelentkezésre nem 1 frtos, hanem 50 kros, esetleg 20 kros beadványi bélyeg jár.« (2072/884. pénz. közig. bir. hat.)

»Ha a peres eljárásban 1 frtos bélyeggel szabályszerüen

ellátott árverési kérvény visszautasittatik, s a visszautasitás okainak megszüntével az árverés az előbb már kellő bélyeggel ellátott kérvény bemutatása mellett, vagy arra való hivatkozással ujra kéretik : ez a második beadvány a peres eljárásbani egyszerü beadványi bélyeggel látandó el.« (5801/85. sz. a. pénz. közig. bir. hat.)

A m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság döntvényei :

33. szám Ha a birósági végrehajtóhoz, a végrehajtási eljárás folyamán, a felek oly kivánságot jelentenek be, vagy oly megkeresést intéznek irásban, melyet a végrehajtási törvény szerint szóval is megtenni jogositva vannak, esik-e az ily levél- vagy irásbeli megkeresés bélyegkötelezettség alá? (a 2586/86. számhoz.)

Határozat.

A felek által a kir. birósági végrehajtóhoz, a végrehajtási eljárás folyamán irásban intézett oly megkeresések és közlemények, melyeket a felek a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t.-cz. értelmében szóval is jogositva volnának megtenni, csak azokban az esetekben nem esnek bélyegkötelezettség alá, ha azok kizárólag a végrehajtási eljárás keresztülvitelének sürgetését, elhalasztását, összeirási vagy árverési határnap kitüzését czélozzák.

Indokok:

Kétségtelen, hogy a kir. birósági végrehajtók a hivatalból reájuk bizott ügyekre vonatkozó ténykedésükben s eljárásaikban hivatalos közegek; másrészről azonban az igazságügyi szervezetben elfoglalt hivatalos állásuk természetéből folyik, hogy az érdekelt magánfelekkel közvetlenül érintkezve, ezek hozzájuk többrendü oly megkereséssel kénytelenek fordulni, melyek által tulajdonkép csak a már kieszközölt jogositvány keresztülvitelét vagy saját érdekeiknek megfelelőbb intézését czélozzák a nélkül, hogy ezek a megkeresések külön kérelmet képeznének, vagy a végrehajtási eljárás rendes lefolyásában változást idéznének elő. Ilyenek egyebek közt, midőn a végrehajtató fél ott, a hol ezt szóval megtennie az idézett törvény megengedi — az összeirás foganatositására

vagy az árverés megtartására határnap kitüzését irásban kéri, végrehajtási ügyének elintézését irásban sürgeti, vagy egyes végrehajtási ténynek elhalasztása iránti óhajtását irásban fejezi ki: ezek által csak a kieszközölt végrehajtási jog mi módon való foganatositására gyakorolja a törvény által neki megengedett s irásbeli előterjesztéshez nem kötött befolyását. Miután pedig a fél ilynemü megkeresései külön kérelmekül nem tekinthetők s a birósági végrehajtónak is külön jegyzőkönyvet felvennie, vagy végzést kibocsájtania nem kell: a felek illetéktelen megterheltetésének tünik fel a törvény értelmében szóval is megtehető ily természetü irásbeli közlésnek bélyegkötelezettség alá vonása annál inkább, mert ezek a beadványok természetét nyilván nélkülözik.

Nem sorozhatók azonban az e nemü irásbeli megkeresések közé azok, melyeknek előterjesztését ugyan a végrehajtási törvény szóval is megengedi, vagy legalább ki nem zárja, de a melyek által a fél érdekeit külön kivánva szolgálni, ezek beadványi természete iránt kétség fenn nem foroghat, igy a midőn az érdekelt fél irásban jelöli meg az árverési hirdetménynek a törvény által előirt lapokon kivül más lapokban is történő iktatása iránti óhajtását s illetőleg a midőn e czélból külön hirdetményi példány kiadását, vagy a hirdetmény több izbeni iktatását kéri (végr. törv. 102. §-a utolsó bekezdés); midőn irásban jelöli meg azon sorrendet, mely szerint az öszszeirt ingóságok árverés alá vonassanak, vagy az összeirtak helyett más ingóságokat irásban jelöl ki (végr. törv. 106. §.); midőn elsőbbségi bejelentményét irásban adja be (111. §.); midőn a végrehajtató később irásban kéri a végrehajtást szenvedő adósának nyilatkozatra való felhivását (122. §.).

Mindezek s ezekhez hasonló természetü megkeresések, ha a kir. birósági végrehajtóval irásban bármely alakban közöltetnek, valóságos beadványokat képeznek, melyek az illetéki dijjegyzéknek ezekre vonatkozó általános szabályai alá esnek.

Mindezen okoknak tekintetbe vételével ki kellett mondani, hogy a felek által a kir. birósági végrehajtóhoz a végrehajtási eljárás folyamán irásban intézett oly megkeresések és közlemények, melyeket a felek a végrehajtási eljárásról szóló

1881. évi LX. t.-cz. értelmében szóval is jogositva volnának megtenni, csak azokban az esetekben nem esnek bélyegkötelezettség alá, ha azok kizárólag a végrehajtási eljárás keresztülvitelének sürgetését, elhalasztását, összeirási vagy árverési határnap kitüzését czélozzák.

Kelt Budapesten, a m. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak 1887. évi április hó 6-án tartott teljes tanács-üléséből.

Hitelesittetett Budapesten, a m. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak 1887. évi április hó 15-én tartott teljes tanácsülésében.

103. §.

Az árverési határidő, ha a becsérték 2000 forintot meg nem halad, 8 napnál rövidebb s 15 napnál hosszabb, ellenesetben 15 napnál rövidebb s 30 napnál hosszabb nem lehet. Ezen határidő a hirdetménynek a biróságnál való kifüggesztését követő naptól számittatik.

104. §.

Ha a lefoglalt ingóságok nagy értékcsökkenés, vagy az értékkel arányban nem álló költségek nélkül el nem tarthatók: a halasztó hatálylyal biró igénykereset beadási határidejének eltelte előtt, vagy ha ilyen kereset már beadatott, ennek eldöntése előtt, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság bármelyik érdekelt fél kérelmére, az árverés foganatositását elrendelheti.

A kérelem felett a biróság a feleknek, az ismert igénylőknek, és ha ezen érdekletteknek rövid határnapra való megidéztetése akadályba ütközném, a részükre kinevezendő ügygondnoknak, és szükség esetében szakértőknek meghallgatása után határoz. Az árverést elrendelő végzés ellen felfolyamodás nem használható; ha azonban a marasztalt fél vagy az igénylők részéről a becsérték készpénzben vagy óvadékképes érték-papirokban (42. §.) letétetik, vagy a felek között való megállapodás szerint másként biztosittatik: a lefoglalt tárgyak, a megrendelt árverés

foganatositásának mellőzésével, a zár alól felmentetnek.

Az árverés elrendelése esetében az árverési határnapot 8 napnál nem hosszabb időre a biróság tűzi ki. Hirlapi hirdetés, — tekintet nélkül az elárverezendő ingóságok becsértékére, — csak az érdeklettek által saját költségükre eszközölhető.

Az árverésen befolyt összeg, a halasztó hatálylyal biró igénykereset beadására szolgáló határidő elteltéig, vagy ha ilyen kereset már megindittatott, annak jogerejű eldöntéseig birói letétbe helyeztetik.

»A végrehajtási törv. 104. §-a szerinti előleges árverésnek csak már foglalás alatt álló ingóságokra levén helye, a biróság köréhez egyátalán nem tartozik, hogy a per tárgyát képező le nem foglalt ingóságra egyik peres fél kérelmére a másik peres fél érdekeire kiható joghatálylyal, az árverést elrendelje, s foganatosittassa.« (1885. márczius 10-én 52792. sz. kelt kir. táblai hat.)

105. §.

Hivatalból foganatositott végrehajtás esetében, a kiküldött az árverést is hivatalból (20. §.), ellenesetben pedig csak akkor tartja meg, ha akár a végrehajtató, akár a végrehajtást szenvedő személyesen, vagy képviselője által az árverési határnapon megjelen vagy bejelenti, miszerint magát az árverésen képviseltetni nem akarja, de az árverés foganatositását kivánja.

Az árverés előtt a kiküldött a letéteményezett tárgyakat, a biróság főnökének vagy helyettesének utalványára, magához veszi, s az árverésre kitűzött napon és órában a helyszinén megjelenvén, a kielégitési összeget és járulékait felszámitja, mi ha a végrehajtást szenvedő részéről ki nem fizettetik, az árverést azonnal megkezdi.

Lsd a magyar kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak a 20. §-nál idézett 6. számu döntvényét.

Lsd a királyi Curiának a 41. §-nál idézett 21. számu döntvényét.

106. §.

A végrehajtást szenvedőnek jogában áll kijelölni azon sorrendet, melyben az árverés történjék, sőt az összeirt ingóságok helyett más ingóságokat is. bocsáthat árverés alá, de ha ezekből a követelés és járulékai ki nem kerülnének, az árverés az összeirt tárgyakra folytattatik.

Ha a marasztalt ezen jogával élni nem akar, az árverés az összeirási sorrend szerint, tételenkint történik.

A végrehajtás foganatositására illetékes biróság, az érdekeltek valamelyikének kérelme folytán és szükség esetében a többi érdeklettek meghallgatásával, gyüjteményeknek, s a körülmények figyelembe vételével ugyanazon fajú vagy nemű tárgyaknak együttes elárverezését rendelheti meg, habár azok több külön tétel alatt foglaltattak is le. Az e tárgyban hozott végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs.

107. §.

Minden tárgy a becsáron kiáltatik ki, s ha a becsár meg nem igértetnék, a kikiáltási ár fokozatosan lejebb szállittatik.

Az árverés addig folytattatik, mig igéret tétetik, s ha további igéret nem tétetett, az árverés tárgya, a megigért árnak háromszori kikiáltása után, a legtöbbet igérő által megvettnek jelentetik ki, — még akkor is, ha más árverelő által igéret nem tétetett.

108. §.

Az árverésnél minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. — Ha a legtöbbet igérő a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik. A fizetést nem teljesitő árverelőnek a netaláni többlethez igénye nincs, ellenben a netaláni kisebb összeget pótolni köteles, és az árverés további folyamában részt nem vehet.

Ha ismert előbbi foglaltató, vagy törvényes zálogjoggal biró hitelező nincs, és se elsőbbségi bejelentvény nem adatott be, se pedig az árverésen befolyt összegnek birói letétben tartása el nem rendeltetett: a végrehajtatónak joga van, követelése és járulékai erejéig, az árverésen készpénzfizetés nélkül venni, vagy másoknak a hitelben vételt megengedni. A vételár mindkét esetben a követelésbe beszámittatik. Ha több végrehajtató van, e jog csak azon esetben gyakorolható, ha ez iránt közös megegyezés jött létre.

Váltóbiztositási visszkereset tárgyában hozott határozat alapján foganatositott kielégitési végrehajtás esetében, a végrehajtató ezen joggal nem élhét.

Lásd : 1876 : XXVII. tcz. (a váltótörvényről) 25—29. §§.

Lsd. a királyi Curiának a 41-nál idézett 21. számu döntvényét.

109. §.

A mennyiben az elárverezendő ingóságok rendkivüli minősége, vagy a fenforgó körülmények, külön árverési feltételeknek a megállapitását teszik szükségessé, a bármely érdekelt fél által legkésőbb az árverési hirdetménynek kifüggesztéséig beadandó kérelemre, mely a végrehajtási jegyzőkönyv hiteles másolatával felszerelendő, esetleg a többi érdeklettek meghallgatása után, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság állapitja meg az árverési feltételeket, s arról a kiküldöttet és az érdeklett feleket késedelem nélkül értesiti. Az e tárgyban hozott végzés ellen, akár adatott a kérelemnek hely, akár nem, felfolyamodásnak helye nincs.

Ha a külön feltételekben részletfizetés állapittatik meg: bármely érdeklett fél kérelmére, az is beveendő az árverési feltételekbe, hogy megfelelő bánatpénz teendő le, és az elárverezett tárgy csak a vételár lefizetése után adatik a vevőnek át.

Az árverési hirdetménybe befoglalandó, hogy a

megállapitott külön árverési feltételek hol tekinthetők meg, s az árverés ezen feltételek szerint tartatik meg.

Jogában áll a biróságnak a megállapitott külön feltételek lényegét a hirdetménybe befoglalni, s a ennyiben szükségesnek mutatkozik, a kitüzött árverési határnap helyett ujabb árverési határnapot kitüzni.

Ha külön árverési feltételek állapittattak meg: az árverelni kivánók ezen külön feltételeket az árverésre bocsátás előtt aláirni kötelesek.

110. §.

Az árverésről jegyzőkönyv vétetik fel, mely a feleknek megnevezését, az árverés alapjául szolgáló foglalási jegyzőkönyv ügyszámát, a követelés és járulékainak felszámitását, folyó sorrendben, s a foglalási jegyzőkönyv tételszámainak is feljegyzése mellett, az árverelt tárgyak megjelölését, a vevő nevét, és az eladási árt foglalja magában. Azok, a kik elsőségi igényt jelentettek be (111. §.), az árverési jegyzőkönyvben pontosan megnevezendők.

Az árverési jegyzőkönyv a végrehajtó és a jelenlevő felek vagy képviselőik által aláiratik (26. §.).

Az árverésen eladott ingóságok, ha csak a 109. §. szerint ellenkező feltétel nem állapittatott meg, azonnal a vevő tulajdonába mennek át, s az árverési eljárás megsemmisitése a vevő által szerzett tulajdonjogra befolyással nem bir.

Az, hogy az árverés foganatosittatott, a foglalási jegyzőkönyvre feljegyzendő, s ezen feljegyzés a kiküldött által aláirandó.

»Peres eljárásban, miként az árverési jegyzőkönyvnek, ugy ezzel együtt az árverési jegyzőkönyv kiegészitő részét képező árverési feltételeknek bélyegét is, a végrehajtató fél s illetőleg ennek ügyvédje tartozik leróni.« (1886. február 15. 456. sz. a. hozott pénz. közig. birós. hat.)

923/I. M. 1885. szám. Körrendelet:

A kir. pénzügyminiszter ur közölte velem a kir. pénzügyigazgatóságok és illetékkiszabási hivatalokhoz mult évi 75435. szám alatt intézett körrendeletét, mely szerint az illetéki dijjegyzék 52. tételének B. I. pontja nem tartalmazván külön intézkedést a peres eljárásban felvett árverési jegyzőkönyvek után járó illetékre nézve; ahhoztartás végett ezennel kijelentetik, hogy az emlitett árverési jegyzőkönyvek az 1873. évi IX. t. cz. 4. §-ának 2. bekezdése értelmében ivenkint 36 kr, — ha pedig a vitás tárgy járulékai nélkül 50 frtnyi értéket meg nem halad, ivenkint 12 kr. állandó bélyegilleték alá esnek.

Miről a kir. törvényszéket / kir. járásbiróságot tudomás és miheztartás végett ezennel értesitem.

Budapesten, 1885. évi január hó 9-én.

Az igazságügyminiszter rendeletéből.

111. §.

Mindazok, a kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégittetéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig a kiküldöttnek egy példányban irásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A szóbeli bejelentésről a kiküldött által külön jegyzőkönyv veendő fel. Több ilyen szóbeli bejelentés egy jegyzőkönyvbe foglalható.

»Az elsőbbségi bejelentések elintézése az 1881 : LX. tcz. 111. §-ához képest, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság hatásköréhez tartozik. Ugyanazon törvény 18. §-a szerint az ingóságokra vezetett végrehajtást pedig az illető járásbiróság van hivatva foganatositani, miután pedig a birói kézhez letett pénzösszeg ingó dolgot képez: a birói kézhez letett pénzösszegre vonatkozó elsőbbségi bejelentések elintézése a járásbiróság hatásköréhez tartozik.« (1883. junius 5-én, 2543. sz. a. cur. hat.)

Lsd. a 18. §-nál id. cur. határozatot.

112. §.

A bérbe- és haszonbérbe-adók kötelesek azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig akkor is bejelenteni, ha a bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapuló törvényes zálogjog a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan emlitve, de a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs.

»A háztulajdonost törvényes zálogjogánál fogva csak félévi bér erejéig illetvén elsőbbség, a harmadik évnegyedre elsőbbséggel rendszerint nem bir. — Ha azonban a lefoglalt ingóságok a félév lejárta után is a kibérelt helyiségben hagyattak, bérbeadó a végrehajtató ellenében is jogot nyert arra, hogy a bérösszeget, mint a végrehajtási alap fentartására forditott költséget, a végrehajtási alapból végrehajtók előtt követelésbe vehesse.« (4631/885. sz. a. cur. határozat.)

»A házi urnak foglalás utján is biztositott házbérkövetelése akkor is elsőbbséggel bir, ha a lefoglalt ingók a foglalás után a házból ki, más helyre szállittatnak.« (1884. október 30. 5247. sz. a. cur. hat.)

113. §.

Ha elsőségi bejelentvény nem adatott be, s a végrehajtási iratokból tudvalevő korábbi foglaltató sincs: az árverés addig folytatandó, mig a végrehajtató követelése és járulékai fedeztettek, illetőleg, mig az összes lefoglalt tárgyak elárvereztettek.

Ezen esetben a végrehajtató követelése járulékaival együtt, a befolyt vételárból nyugtatvány mellett azonnal kifizettetik, illetőleg törlesztetik; a követelésről szóló eredeti okirat, ha a kifizetés által teljesen hatálytalanná vált, a végrehajtatótól elvétetik s a végrehajtást szenvedőnek kiadatik, ellenesetben pedig a fizetés a végrehajtató által az eredeti okiratra feljegyeztetik, s ennek megtörténte után, az okirat a végrehajtatónak elismervény mellett visszaadatik. Ha

a végrehajtató az eredeti okiratot előadni nem tudja : a kiküldött a követelésre eső összeget a biróságnál teszi le.

A végrehajtató követelésének kielégitése után, a kiküldött a netalán fennmaradt készpénzt a végrehajtást szenvedőnek nyugtatvány mellett kiszolgáltatja, a lefoglalt, de el nem adott tárgyakat birói zár alól feloldja és eljárásáról 3 nap alatt, az iratok bemutatása mellett, a kiküldő birósághoz jelentést tesz, mely, ha a végrehajtás megkeresés utján foganatosittatott, az iratokat a megkereső birósághoz teszi át. — A végrehajtást elrendelő biróság a feleket az iratok beérkeztéről végzésileg azon hozzáadással értesiti, hogy azokat a biróságnál megtekinthetik és másolatban kivehetik.

Váltóbiztositási visszkereset tárgyában hozott határozat alapján foganatositott végrehajtás esetében, a befolyt összeg a végrehajtatónak ki nem adatik, hanem birói letétbe helyezés végett, külön jelentéssel haladéktalanul bemutattatik.

Lsd a váltótörvénynek a 108. §-nál id. §§-ait.

Lsd a királyi Curiának a 41. §-nál idézett 21. számu döntvényét.

»A végrehajtás utján befolyt pénzösszeget nem a végrehajtást elrendelő biróság, hanem az azt foganatositó biró, a ki a pénzt közvetlenül vagy kiküldötte által beszedte, tartozik a végrehajtató kezéhez juttatni.« (1342/883. sz. a. curiai hat.)

114. §.

Ha elsőbbségi bejelentvény adatott be, vagy a végrehajtási iratokból tudvalevő korábbi foglaltató van: az árverés addig folytattatik, mig minden követelés és azok járulékai fedeztettek, vagy mig az összes lefoglalt ingóság elárvereztetett.

Ezen esetben, ha az összes érdeklettek a vételárnak miként való felosztására nézve, magába az árverési jegyzőkönyvbe felveendő egyértelmü megálla-

podásra jutottak: a vételár-felosztás, a megállapodásnak megfelelően, a kiküldött által azonnal eszközöltetik; ellenesetben az összes iratok és az esetleg beadott elsőségi bejelentvények a végrehajtás foganatositására illetékes biróságnak 3 nap alatt; a vételár, s esetleg az el nem árverezett letéti értéktárgyak (73. §.) pedig, birói letétbe helyezés végett, külön jelentés mellett, haladéktalanul bemutatandók.

115. §.

A 102. és következő szakaszok szabályai szerint tartandó meg az árverés akkor is, ha a váltóhitelező által birt kézi-zálogra az 1876. évi XXVII. tcz. 106. §-a alapján, vagy kereskedelmi ügyletből eredő követelés fedezésére adott kézi-zálogra az 1875. évi XXXVII. tcz. 305. és 306. §§-ai alapján rendeltetik el az árverés. Ezen esetekben se az igények bejelentésére felhivásnak, se elsőség iránti eljárásnak nincs helye. Az árverés elrendelése és a kézi-zálogok megbecsülése után a kiküldött az árverési hirdetményt kibocsátani és az árverést foganatositani köteles. A biztositott követelés a vételárból a kiküldött által kielégitendő, a netaláni felesleg pedig a kifizetett eredeti váltóval az adósnak, esetleg a csődtömegnek kiadandó, vagy akadály esetében a biróságnál teendő le. (113. §.)

Az ezen eljárás során hozott birósági végzés ellen felfolyamodásnak, a kiküldött eljárása és végzése ellen pedig előterjesztésnek van helye, melyek azonban csakis az árverésen befolyt pénznek kiadatására birnak felfüggesztő hatálylyal.

1876 : XXXVII. tcz.:

106. §. A váltó-birtokos magát azon tárgyakból, melyekre magán-uton zálog-jogot nyert, ha az adós kötelezettségének kellő időben eleget nem tesz, váltói uton kielégitheti, és e végből:

1. az ingóságokat, a váltó-eljárás szabályai szerint, kielégitésre fordithatja;

2. a tőzsdei árfolyammal biró papirokat a lejárat napján a helybeli tőzsdén, ha pedig a lejárat helyén tőzsde nem létezik, a lejárati napot követő harmadik napon a legközelebbi tőzsdén eladhatja, vagy pedig azokat azon napi árfolyamban követelése erejéig megtarthatja. Köteles azonban erről az adóst e cselekmények valamelyikének foganatositását követő 24 óra alatt levélben értesiteni. A legközelebbi tőzsde alatt oly értékpapirokra nézve, melyek belföldi tőzsdén jegyeztetnek, belföldi, más értékpapirokra nézve külföldi tőzsde értendő;

3. a váltóbeli vagy egyéb követeléseket behajthatja vagy követelése erejéig megtarthatja.

A váltó-birtokost ezen jogok még azon esetben is megilletik, ha az adós időközben csőd alá került.

Köteles azonban mindegyik esetben — a mennyiben teljes kielégitést nyert, az adósnak, illetőleg a csődtömegnek az eredeti váltót kiszolgáltatni és a netaláni felesleget kiadni.

1876: XXXVII. tcz.:

305. §. Ha a kézi-zálog, kereskedelmi ügyletből eredő követelés fedezésére, irásbeli szerződés mellett adatott s az adós kötelességének kellő időben eleget nem tesz, a hitelezőnek jogában áll magát a zálogtárgyakból kielégiteni, a nélkül, hogy az adós ellen előbb keresetet inditani tartoznék.

E végből a hitelező, a szükséges okmányok bemutatása mellett, saját illetékes törvényszékéhez folyamodik, mely az adós meghallgatása nélkül, az elzálogositott tárgyak vagy azok egy részének a hitelező veszélyére és költségére leendő eladását elrendeli.

A hitelező az adóst, a mennyiben ez lehetséges, ugy az eladás elrendeléséről, mint annak megtörténtéről azonnal értesiteni s a vételár feleslegét az adósnak átadni köteles. Ha a hitelező az értesitést elmulasztja, kártéritéssel tartozik.

306. §. Ha a kézi-zálog kereskedelmi ügyletből eredő követelés fedezésére adatik, s a felek irásbelileg abban állapodtak meg, hogy a hitelező magát a zálogból birói közbenjárás nélkül kielégitheti, ez esetben, ha az adós kötelességének

kellő időben eleget nem tesz, a hitelezőnek jogában áll a zálogot nyilvánosan eladni; szabadságában áll ez esetben a zálogtárgyakat, ha azok piaczi vagy tőzsdei árfolyammal birnak, hiteles személy által a folyó árban magánuton is eladatni. A megtörtént eladásról, a mennyiben ez lehetséges, az adóst, különbeni kártérités mellett, azonnal értesiteni, egyuttal a vételár feleslegét ennek átadni tartozik.

116. §.

Ha az árverésen befolyt vételárból a végrehajtató követelése járulékaival együtt ki nem telik, a végrehajtató, a végrehajtásnak a kiküldött által folytatását követelheti, s ha ez iránti kérelmét az árverési iratok bemutatásáig közvetlenül a kiküldötthöz intézi: a kiküldött a végrehajtást szenvedőnek ugyanazon járásbirósági területen levő ingóságaira a folytatólagos végrehajtást újabb kiküldetés nélkül foganatositani köteles.

Ezen eset kivételével a folytatólagos végrehajtást, mig az iratok a 113. §. szerint a végrehajtást elrendelő birósághoz vissza nem küldettek, a végrehajtás foganatositására megkeresett biróság, az iratok visszaküldése után pedig azon biróság rendeli el, mely az alap-végrehajtást elrendelte.

117. §.

A 116. §. esetein kivül folytatólagos végrehajtás elrendelésének van helye:

a) ha a végrehajtató kimutatja, hogy követelése a korábbi foglalás alkalmával végrehajtás alá vett dolgok által fedezve nincs;

b) ha a lefoglalt ingókra vagy azok egy részére igénykereset indittatott, vagy elsőbbségi igény jelentetett be;

c) ha a lefoglalt dolgoknak, azon alapon, mert végrehajtás alá nem vonathattak, az összeirásból való kitörlése kéretik.

A folytatólagos végrehajtást rendszerint a végrehajtás foganatositására illetékes biróság rendeli el. Az *a)* pont esetében azonban, ha a végrehajtás foganatositására több biróság kerestetett meg, a folytatólagos végrehajtás elrendelésére azon biróság illetékes, mely az alap-végrehajtást elrendelte.

Az *a)* pont esetében jogositva van a biróság a folytatólagos végrehajtással járó költségeket, a körülményekhez képest, a végrehajtást szenvedőnek terhére megállapitani, vagy azokat megszüntetni. — Minden más esetben a folytatólagos végrehajtás költségeit a végrehajtást szenvedő viseli.

Ha a végrehajtató fél folytatólagos végrehajtás elrendelését kéri, még mielőtt az előbb már elrendelt végrehajtás foganatosittatott volna, ez esetben a folytatólagos végrehajtás ugyan elrendelendő, hanem a végrehajtási kérvény költségei a végrehajtást szenvedő fél ellen meg nem állapithatók.

»Csupán az ingatlanra kért folytatólagos végrehajtás elrendelésére a kir. járásbiróság még akkor sem lenne illetékes, ha az alapvégrehajtás egyéb ingatlanra is elrendeltetett volna.« (1882. szeptember 26-án, 738. sz. a. cur. hat.)

»Az ingatlanra kért folytatólagos végrehajtás elrendelésére a perbiróság, nem pedig az alapvégrehajtás foganatositására megkeresett biróság az illetékes.« (1882. évi 611. váltó sz. a. cur. hat.)

»Folytatólagos végrehajtásról nem lehet szó ott, hol az elrendelt végrehajtás még csak foglalás által sem foganatosittatott. — Ha a végrehajtás ingatlanra elrendeltetett, és a végrehajtató utólagos kérvényben előadja, hogy az illető ingatlanra tévesen kért és elrendelt végrehajtás foganatositható nem volt s foganatositása meg sem kiséreltetett és ezért ujonan kéri a végrehajtást elrendeltetni adósának egy követelésére, ezen végrehajtás elrendelésére csak a per birósága illetékes, mely a végrehajtás alapjául szolgáló marasztaló itéletet hozta.« (7495/883. sz. a. curiai hat.)

»Az 1881 : LX. tcz. 117. §-a csak az ingóságokra rende-

lendő folytatólagos végrehajtásról intézkedik. Ingatlanokra tehát a folytatólagos végrehajtást a 2. §-hoz képest, ugy mint az alapvégrehajtást, rendszerint a per birósága van hivatva elrendelni.« (1884. deczember 11. 8029. sz. a. cur. hat.)

118. §.

A 114. §. esetében, ha a vételár felosztására nézve egyértelmű megállapodás nem jött létre, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság az árfelosztás végett rövid időre határnapot tüz s erre az összes érdekletteket megidézi. A tárgyalásra az érdeklettek a végrehajtásnál közbenjárt képviselőjük által is megidézhetők. Ha lakhelyének nem tudása miatt valamelyik érdekelt fél a tárgyalásra meg nem idéztethetik, vagy valamely meg nem jelent érdekelt félnek szabályszerü megidézéséről szóló vét-bizonyitvány a tárgyalás napjáig meg nem érkezik: részére hirdetményi idézés nélkül ügygondnok neveztetik, s a mennyiben a tárgyalás az ügygondnok beidézése mellett a kitüzött határnapon megtartható nem volna, legrövidebb időre ujabb határnap tüzetik ki.

Lsd a 18. §-nál idézett 67/885. sz. a. curiai határozatot.

119. §.

A kielégitési sorrend, az érdeklettek meghallgatása után, a biró által állapittatik meg, s az e tárgyban hozott végzés a feleknek azonnal kihirdettetik.

Az árverési, hirdetési és foganatositási költségek minden más követelést megelőzőleg sorozandók.

Ha a végzés ellen a kihirdetéskor felfolyamodás be nem jelentetik: a vételár azonnal felosztatik, a kihirdetéskor bejelentett s 3 nap alatt irásban indokolható felfolyamodás esetében pedig az iratok 8 nap alatt felterjesztendők.

A felfolyamodásnak csupán azon követelések kifizetésére van halasztó hatálya, a melyeknek kielégitése a felfolyamodás folytán hozandó felsőbb biró-

sági határozattól függ. Azon követelések, melyek a felsőbb birósági határozatra való tekintet nélkül, a vételárból mindenesetre kielégitést nyernek, felfolyamodás esetében is azonnal kifizetendők.

A másodbiróság végzése ellen, a mennyiben az első biróság végzése megváltoztattatott, a harmadbirósághoz halasztó hatálylyal biró felfolyamodásnak van helye.

Ezen felfolyamodás a másodbirósági végzés kézbesitésétől számitott 8 nap alatt adandó be.

Azon hitelező követelése, a ki biztositási végrehajtás folytán nyert zálogjogot, a zálogjogi elsőség sorrendjébe soroztatik ugyan, de ha az érdeklettek között ellenkező megállapodás nem jön létre, a megfelelő összeg a követelés iránti per jogerejü eldöntéséig birói letétbe helyeztetik.

Ha a törvényes zálogjoggal biró valamely követelésnek valódisága vonatik kétségbe, a megfelelő összeg birói letétbe helyezése mellett, a követelő keresetének az illetékes biróság előtt, a végzés jogerőre emelkedésétől, és a mennyiben a követelés még le nem járt, a végzésben kitüntetendő lejárati naptól számitott 30 napi zárhatáridő alatt leendő meginditására utasittatik. Ezen per, az érdeklettek beavatkozási jogának épségben maradása mellett, a végrehajtást szenvedő ellen inditandó.

»Nem csak az árverés tényleges megtartásakor, hanem a megkisérlett és a végrehajtatótól nem függő körűlmények folytán meghiusult árverés alkalmával felmerült költségek is előnyös tételt képeznek«. (7893/884. sz. a. curiai hat.)

»Ha igénylőt a felosztás alatt álló végrehajtási tömegből a törvényes zálogjognál fogva félévi bérösszegre nézve a kielégités minden más követelés előtt megilletné is, mihelyt a bérkövetelésnek fennállása és valódisága a tömeg felosztásánál érdekelt felek részéről megtámadtatik : a kifogásoló felek az igénylő ellenében perre utasitandók.« (760/885. sz. a. curiai határozat.)

»Az árverés meg nem tartásával felmerült perköltségek az utóbb megtartandó árverés alkalmával s nem külön kérelmi uton állapitandók meg.« (18917/885. sz. a. kir. táblai hat.)

»Ha a sorrendi végzést a feleknek kézbesitik, akkor a felfolyamodásra nézve nem az 1881 : LX. tcz. 119. §-ának kivételes intézkedése, hanem a törvény általános intézkedése mérvadó.« (1398/886. sz. cur. hat.)

»Ha a kielégitési sorrendet megállapitó végzés nem hirdettetik ki az 1881. évi LX. tcz. 119. §-a rendelkezésének megfelelőleg, hanem kézbesittetik, az esetben a felfolyamodás tekintetében nem foghat helyt az ezen szakaszban megállapított kivételes intézkedés, hanem az átalános szabályok alkalmazandók.« (4119/886. sz. cur. hat.)

A királyi Curia Döntvényei. (Polgári ügyekben.)

38. szám. Visszautasitandó-e az 1881. évi LX. t.-cz. 119. §-a rendelkezése ellenére a tárgyalás után azonnal meg nem hozott, ki nem hirdetett, hanem kézbesitett végzés ellen 3 napon tul, de 8 napon belül beadott felfolyamodás? (6438/P. 886. számhoz.)

Határozat.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 119. §-a rendelkezésének ellenére a tárgyalás után azonnal meg nem hozott, ki nem hirdetett, hanem kézbesitett végzés ellen 3 napon tul, de 8 napon belül beadott felfolyamodás elkésés indokából vissza nem utasitható.

Indokok.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 119. §-a azt rendeli, hogy a tárgyalás után a kielégítési sorrendet megállapitó végzést az első biróság azonnal meghozni és kihirdetni, a kihirdetett végzéssel meg nem elégedő felek pedig a felfolyamodás igénybe vételét azonnal bejelenteni kötelesek.

Tekintve, hogy a felhozott intézkedések egybefüggésénél fogva mulhatatlanul szükséges, hogy a biró a tárgyalás után a végzést azonnal meghozza és kihirdesse;

tekintve, hogy az elsőbiróság, ha a tárgyalás után azon-

nal végzést nem hoz, azt nyomban ki nem hirdeti, hanem a feleknek kézbesitteti, eljárása által a feleket az idézett §-ban biztositott azon előnytől, hogy felfolyamodásukat szóval bejelenthetik, nyilván megfosztja, azon kötelességük teljesitését pedig, hogy a felfolyamodást a kihirdetéskor azonnal bejelenteni tartoznak, lehetetlenné teszi;

tekintve, hogy valamint egyrészről a biró nincs jogositva arra, hogy kötelességének elmulasztásával a jogorvoslat benyujtására a törvény által megszabott határidőt kiterjessze, ugy másrészről a végzés által jogaikban sértett felektől nem lehet megtagadni azt, hogy a felebbviteli jogukkal, melyet a birónak a kihirdetés elmulasztása miatt nem gyakorolhattak, a felebbvitel általános szabályai szerint élhessenek;

tekintve továbbá, hogy a ki nem hirdetett, hanem kézbesitett végzés kihirdetésének a felebbviteli biróságok által utólagos elrendelése az ügy elintézését elodázná, a feleket pedig szükség nélkül költségekkel terhelné;

végre tekintve, hogy a többször idézett 119. §-ban emlitett 3 napi határidő nem a felfolyamodás beadására, hanem a végzés kihirdetésekor azonnal bejelentett felfolyamodás indokolhatására van szabva, ellenben a felebbvitel általános szabályai szerint azon esetben, ha a végzés kézbesittetik, a felfolyamodás a kézbesitéstől számitott 8 napi határidő alatt benyujtható:

ezeknél fogva ki volt mondandó, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 119. §-a rendelkezésének ellenére, a tárgyalás után azonnal ki nem hirdetett, hanem kézbesitett végzés ellen 3 napon tul, de 8 napon belül beadott felfolyamodás elkésés indokából vissza nem utasitható.

Kelt Budapesten, a kir. Curia polgári szakosztályainak 1887. évi április hó 19-én tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett az 1887. évi május hó 13-án tartott teljes ülésben.

120. §.

Több végrehajtató találkozása esetében (86—88. §§.), valamint akkor is, midőn ugyanazon ingóságok lefoglalva és felülfoglalva vannak; az árverés —

habár annak elrendeléseért csak egy végrehajtató jelentkezik is, — mindazon végrehajtató, foglaltató és felülfoglaltató követelésének kielégitésére elrendelendő, a kinek a javára az árverési hirdetmény kibocsátása napjáig a foglalás már foganatosittatott.

121. §.

Ha olyan értékpapirok foglaltattak le, a melyek tőzsdei árfolyammal birnak: azok árverés alá rendszerint nem bocsáttatnak, hanem a kiküldött által, az érdeklett felek közbejöttével, ha helyben tőzsde van, tőzsdei alkusz közvetitésével, ha pedig helyben tőzsde nincs, valamely pénzintézet utján vagy megfelelő más módon, de mindenesetre készpénzfizetés mellett adatnak el. Az eladási számla az iratokhoz csatolandó.

A napi közép árfolyamon alól több mint két száztólival az eladás csak az összes érdeklettek beleegyezésével eszközölhető.

Ha helyben tőzsde nincs s az értékesités a fentebbi módon eszközölhető nem volna, a kiküldött jelentése alapján, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság az eladás eszközlése végett, a legközelebbi tőzsde székhelyén illetékes járásbiróságot megkeresi.

Ha az értékesités a fennebbi módok egyike szerint sem eszközölhető: a tőzsdei árfolyammal biró értékpapirok is birói árverésen adatnak el.

Lsd. a királyi curiának a 41. §-nál idézett 21. számu döntvényét.

122. §.

Ha a végrehajtást szenvedőnek a követelése foglaltatott le: a végrehajtató kivánságára a végrehajtást szenvedőnek az adósa nyilatkozni tartozik az iránt, vajjon:

1. elismeri-e, és mennyiben ismeri el a követelést valónak, s kész-e a fizetésre?

2. tart-e valaki és minő igényt a lefoglalt követelésre?

3. le van-e a követelés foglalva más hitelező részére, s ha igen, minő igény biztositására?

A nyilatkozattételre való felhivás a végrehajtást tudató rendelvénybe foglalandó, vagy ha ezt a végrehajtató később kéri, az adós a nyilatkozatra a kiküldött által külön végzésben hivandó fel.

A nyilatkozat a rendelvénynek, illetőleg a külön végzésnek kézbesitésétől számitott 8 nap alatt, az adós által aláirt beadványban, vagy a kiküldöttnél, szóval adandó elő.

A beadvány vagy a szóbeli nyilatkozatról felvett jegyzőkönyv, melyeknek bélyegét a végrehajtató pótolni köteles, a biróságnak a kiküldött által bemutatandó.

123. §.

Ha a lefoglalt követelés pénzbeli, és a végrehajtatón kivül e követelésre másnak zálogjoga nincs: a végrehajtató a végrehajtás foganatositására illetékes biróságnál kérheti, hogy ezen követelés végrehajtásilag reá ruháztassék.

Ha a lefoglalt követelés a végrehajtató követelését és járulékait meghaladja, más megállapodás hiányában, átruházásnak csak azon esetben van helye, ha a végrehajtató a többletet készpénzben kifizeti.

Ha a követelésről okirat van, az átruházás az okiratra vezetendő, mely a végrehajtatónak eredetben kiadatik.

A 80. §. eseteit kivéve, a lefoglalt követelést, a halasztó hatálylyal biró igénykereset beadására szolgáló határidő eltelte, s ha ilyen igénykereset már megindittatott, annak jogérvényes eldöntése előtt, a végrehajtatóra átruházni nem lehet.

A végrehajtást szenvedő a végrehajtásilag átruházott követelés valódiságáért és behajthatóságáért felelős.

Ha a lefoglalt követelés biztositására a zálogjog telekkönyvileg bejegyezve van, az átruházás telek-

könyvi bejegyzése végett, az illetékes telekkönyvi hatóság megkerestetik.

124. §.

Ha a lefoglalt követelés az előző szakasz szerint át nem ruházható, valamint akkor is, ha a végrehajtató a lefoglalt követelés átruháztatását nem kívánja: a végrehajtás foganatositására illetékes biróságnál kérheti, hogy a lefoglalt követelésnek behajtására feljogosittassék avagy pedig e végből ügygondnok rendeltessék.

Ha a követelésre másnak is van zálogjoga, vagy a lefoglalt követelés a végrehajtató követelését és járulékait meghaladja, ha csak a felek közt más megállapodás nem jött létre, — a behajtásra ügygondnok rendelendő; ellenesetben a behajtással a végrehajtató bizandó meg.

A lefoglalt követelés behajtása iránti intézkedés elrendelését a végrehajtató, a halasztó hatálylyal biró igénykereset beadására szolgáló határidő eltelte, vagy az ilyen igénykereset eldöntése előtt is kérheti.

Ha azonban halasztó hatálylyal biró igénykereset indittatott: ennek jogérvényes eldönteseig a behajtott összeget utalványozni (125. §.), vagy felosztani (126. §.) nem lehet.

A megbizott végrehajtató, vagy a kirendelt ügygondnok a követelés behajtása iránt, saját felperessége alatt van jogositva a pert meginditani; a per meginditásáról azonban a végrehajtást szenvedőt, ha lakhelye tudatik, lakhelyére intézendő ajánlott levélben értesiteni köteles.

A követelés behajtására szükséges költségeket a végrehajtató köteles előlegezni.

»Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 88. és 94. §§-aiban a zár alá vett ingatlant és a csődtömeget terhelő adók fizetése tekintetében a zárgondnok s illetőleg csődtömeggondnokra meghatározott kötelezettség, az 1881. évi LX. t.-cz. 124. §-a alapján pol-

gári végrehajtási eljárásban egyedül ingó követelések behajtására kinevezett ügygondnokra ki nem terjed.« (1885. évi május 11-én 1,986. sz. kelt m. kir. pénz. közig. birós. hat.)

125. §.

A behajtással megbizott végrehajtató, vagy a kirendelt ügygondnok a követelés behajtása után, a végrehajtás foganatositására illetékes biróságnak jelentést tenni, és az ügygondnok a behajtott készpénzt a jelentés mellett bemutatni köteles.

A biróság, ha a behajtott összegre a végrehajtatón kivül másnak zálogjoga nincs, azt a követelés törlesztésére utalványozza. A törlesztés a követelésről netalán létező okiratra feljegyzendő, s e végből az eredeti okirat bemutatandó.

A végrehajtató ezen utalványozó végzés kézbesitéséig, a behajtott összeggel nem rendelkezhetik.

126. §.

Az ügygondnok által behajtott és bemutatott készpénz felosztására a biróság határnapot tüz ki s a befolyt összeg felosztását a 118. és 119. §§-nak megfelelően eszközli.

Ha a behajtott követelés biztositására a zálogjog telekkönyvileg bejegyezve volt, s arra alzálogjogok szereztettek, a kielégitési sorrend, a telekkönyvi rangsorozat értelmében, az ingatlanok vételára felosztására vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazása mellett állapittatik meg, s e végből a megbizott ügygondnok jelentése mellett, a telekkönyv hiteles kivonatát is bemutatni köteles.

A megbizott ügygondnok azon költségei és dijai, melyek a végrehajtást szenvedő adósa ellen meg nem itéltettek, az árfelosztási eljárás alkalmával állapittatnak meg, és a behajtott összegből első sorban elégittetnek ki.

A 118. és 119. §§-ok szerint eszközlendő az ár-

felosztás akkor is, ha akár magánfél, akár pedig közpénztár, a nála többek részére lefoglalt összeget a birósághoz kivánja letenni. Ezen esetben a pénz azon birósághoz teendő le, melynek kiküldöttje az első végrehajtást foganatositotta.

A letéti beadványhoz valamennyi foglaltatónak a foglalás időrendje szerint összeállitott és a letevő által aláirt kimutatása és a biróság, vagy más hatóság, illetőleg ezek kiküldöttjei által kiadott rendelvények eredetiben csatolandók.

Lsd telekk. rendelet 61. §-át.

127. §.

Ha a behajtott követelés nem pénzbeli, a biróság a jelentés alapján, a behajtott követelés tárgyának árverés utján való értékesitését rendeli meg, s ennek foganatositására kiküldöttet rendel.

Igénybejelentési felhivás kibocsátása ezen esetben nem szükséges; a kikiáltási árul szolgáló becsárt pedig a kiküldött, a mennyiben szükségesnek látja, az állandóan alkalmazott birósági szakértők közül, egynek közbenjöttével, rendes becslési eljárás nélkül állapitja meg. A befolyt vételárból a kielégités a 125. és 126. §§. szabályai szerint történik.

128. §.

A lefoglalt követelés behajthatlansága esetében a végrehajtatónak jogában áll a végrehajtást szenvedőnek másnemü vagyonára intézendő végrehajtás utján szorgalmazni követelése kielégittetését. A lefoglalt követelés behajtására forditott és biróilag megállapitott költségek és dijak az alap-perbeli követelés járulékaihoz számittatnak.

A fent érintett jog illeti a végrehajtatót akkor is, ha a lefoglalt követelésre nyert zálogjogról lemond, vagy pedig kimutatja, hogy a követelés lefoglalása daczára elegendő fedezettel nem bir (117. §. *a)* pont.).

A zálogjogról való lemondás esetében a végrehajtást szenvedő adósa értesitendő.

129. §.

Ha a végrehajtásilag lefoglalt követelés feltételtől függ, ha a követelés lejárata félévnél hosszabb időre terjed, ha a követelés viszonszolgálattól függ, ha a végrehajtást szenvedő adósa ellen csőd-eljárás van folyamatban, vagy ha a követelés érvényesitése más okokból nehézségekkel van egybekötve: a biróság a követelésnek birói árverésen való eladását, vagy más módon való értékesitését rendeli el.

Ezen kérelem tárgyában a biróság, a végrehajtást szenvedőt s ha ez nem belföldön tartózkodik, vagy tartózkodási helye ismeretlen, a részére kinevezendő ügygondnokot meghallgatni köteles.

Az árverés az ingóságokra előirt szabályok szerint tartatik meg.

Pénzbeli követeléseknél első kikiáltási árul a követelés névszerinti értéke szolgál, nem kamatozó követeléseknél azonban a lejáratig folyó 6% kamatkülömbözet a névszerinti értékből levonatik.

Másnemü követelések kikiáltási árát a kiküldött a 127. §. szerint állapitja meg.

Az árverési vevő a viszteher melletti engedményes jogaiba lép, s a követelésről kiállitott okiratok és a netalán fedezetül szolgáló kézi zálog, az árverési vevőnek átadandók. Ha a követelés biztositására a zálogjegy bejegyezve van: ugy az elrendelt árverés feljegyzése, mint a hitelező személyében történt változás kitüntetése végett, az illetékes telekkönyvi hatóság hivatalból keresendő meg.

Az árverési vevő ellen azon harmadik személy, ki kellő időben igénykeresetét meginditani elmulasztotta, igényt nem érvényesithet.

130. §.

Életjáradékok és más bizonytalan ideig, időről-időre részletekben fizetendő követelések, a 129. §.

szerint nem értékesithetők, hanem a kielégités, a lefoglalt részleteknek a 123. §. szerinti átruházása vagy a 124. §. szerinti behajtás utján eszközöltetik.

131. §.

A kir. kisebb haszonvételi jog rendszerint az ingóságok végrehajtására előirt szabályok szerint vétetik végrehajtás alá. A becsárt a kiküldött a jövedelmi adó százszoros összege szerint állapitja meg. Ha a jövedelmi adó összege bizonyitható nem volna: ezen jog becsértéke a felek által bemutatandó, esetleg, a mennyiben ezen jogok közösen kezeltetnek, a közbirtokosság elnökétől, pénztárnokától, egyes közbirtokossági tagoktól, vagy a jog bérlőjétől beszerzendő adatok és felvilágositások alapján állapitandó meg.

Ha azonban a kir. kisebb haszonvételi jog gyakorlata valamely ingatlannal elválaszthatlanul van egybekapcsolva: e jog az ingatlannal vehető csupán végrehajtás alá.

Ezen eseteken kivül ingatlanra vezetett végrehajtás esetében a végrehajtató, az ingatlannal együtt, az attól még el nem választott kir. kisebb haszonvételi jognak végrehajtás alá vételét is kivánhatja.

»A kir. kisebb haszonvételi jog addig, mig annak utján el nem választatik, az illető ingatlannak törvényes tartozékát képezvén, az önálló zálog és kielégitési jog alapját csak azon esetben képezheti, ha az ily jogszerzés a fő vagyont képező birtokra szerzett jogokkal összeütközésben nincs.« (536/886. sz. cur. hat.)

132. §.

Ha a végrehajtást szenvedőnek valamely ingatlan vagyonra vonatkozólag élők közötti jogügylet által szerzett joga foglaltatik le, a végrehajtató, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság által végzésileg feljogositandó, hogy a lefoglalt jogot érvényesithesse. A végrehajtás alá vont jogra vonatkozó

okiratok, a mennyiben a végrehajtást szenvedőnél találtattak, a jog érvényesithetése végett, a végrehajtatónak kiadatnak.

Fentebbi végzés feljogositja a végrehajtatót, hogy a végrehajtást szenvedő javára a tulajdonjogot, vagy más dologi jogot olyan módon érvényesitse, a mint azt a végrehajtást szenvedőnek érvényesiteni jogában állott volna. E végből a végrehajtató, saját felperessége alatt, perrel is felléphet. Az e perben biróilag megállapitott költségek és dijak az alapperbeli követelés járulékaihoz hozzászámittatnak.

Az érvényesitett tulajdon, vagy más dologi jogra a további végrehajtási lépések a megfelelő szabályok szerint eszközlendők.

Ezen szabályok alkalmazandók az eljárásra nézve akkor is, ha végrehajtást szenvedőnek valamely ingatlanra vonatkozó zálogvisszaváltási jogára vezettetik a végrehajtás.

»Nem forog fenn jogi akadály, hogy valamely örökség megvevője az 1881 : 60. tcz. 132. és 138. §-aiban foglalt jogszabály hasonlatosságánál fogva itéletileg feljogosittassék a megvett ingatlannak az eladó örökös nevére leendő bekebeleztetése czéljából a szükséges lépéseket tenni.« (46,292/882. sz. a. kir. táblai hat.)

133. §.

Ha a végrehajtást szenvedőnek olyan pénzbeli követelése foglaltatott le, melyet közpénztárból, vagy letétből vehet fel, a végrehajtás foganatositására illetékes hatóság, a foglalási eljárás jogerőre emelkedése után, a lefoglalt pénzbeli követelést a végrehajtató részére utalványozza, s ezen utalványozást tárgyazó végzést a kifizetésre illetékes pénztár felett álló hatóságnak (83. §.) küldi meg. Ezen hatóság a pénztárt késedelem nélkül utasitani köteles, hogy az esetleges fizetési időpont bevárása mellett, a fizetést a végrehajtató kezeihez teljesitse.

Az utalványozási végzésben a végrehajtási ösz-

szeg, az utalványozás napjáig kiszámitott járulékaival kiteendő, s az is kitüntetendő, hogy az utalványozás napjától a kielégitésig járnak-e, és ha igen, minő összeg után és hány száztólival számitott kamatok. Ha a követelésről okirat van, azt a végrehajtató a biróságnak bemutatni köteles a végből, hogy az utalványozási végzés kiadása előtt, az utalványozás által történt fizetés vagy törlesztés ezen eredeti okiratra jegyeztessék fel.

134. §.

Ha a biztositási végrehajtás utján lefoglalt ingóságokra szándékoltatik vezettetni a kielégitési végrehajtás: azt a 2. §. szerint illetékes biróság rendeli el.

Ezen biróság, ha egyszersmind a végrehajtás foganatositására is illetékes, a 89. §. szerinti felhivást kibocsátani, s a kielégitési végrehajtás foganatositására kiküldöttet rendelni, ellenesetben pedig e végből a 18. §. szerint illetékes biróságot megkeresni köteles.

A halasztó hatálylyal biró igénykereset beadására szolgáló 15 napi határidő ezen esetekben, a felhivásnak a biróságnál való kifüggesztésének napjától számittatik.

A felhivás kibocsátása előtt netalán beadott igénykeresetek szintén halasztó hatálylyal birnak; azonban, ha az igénykeresetben az ellenkező kérelem kifejezetten nem adatik elő, csak a felhivási határidő eltelte után, a netalán beadott többi igénykeresettel együtt tárgyaltatnak és döntetnek el.

Egyébként a kielégitési végrehajtásra nézve fentebb megállapitott szabályok alkalmazandók akkor is, ha a kielégitési végrehajtás előbb már biztositásilag lefoglalt ingóságokra vezettetik.

II. Végrehajtás ingatlanokra.

135. §.

Készpénzbeli követelés behajtása végett ingatlanra vezetendő végrehajtás esetén, a végrehajtási

kérvényben az ingatlan, a telekjegyzőkönyvi szám pontos megjelölésével, kitüntetendő, és ha valamely telekjegyzőkönyvben több telekkönyvi jószágtest foglaltatik, s a végrehajtás nem valamennyi jószágtestre vezettetik: a telekkönyvi helyrajzi számokra való hivatkozással megjelölendő azon jószágtest, vagy jószágtestek, melyekre a végrehajtás vezetése kéretik. Egyszersmind a kérvényben a végrehajtás foganatositására illetékes telekkönyvi hatóság is megnevezendő.

Ha a végrehajtás utján behajtandó követelés biztositása végett a végrehajtás alá veendő ingatlanra a zálogjog már korábban bekebeleztetett, vagy előjegyeztetett: ezen körülmény a bekebelezést, vagy előjegyzést rendelő végzés számára való hivatkozás mellett megemlitendő.

136. §.

A kielégitési végrehajtás elrendelése esetében a biróság a végrehajtási zálogjog bekeblezése, vagy az előjegyzett zálogjog igazolásának bejegyzése, illetőleg a végrehajtási jog feljegyzése végett, a végrehajtási kérvénynek egy-egy példányát, a végrehajtást elrendelő végzéssel ellátva, az illetékes telekkönyvi hatósághoz teszi át.

A megkeresett telekkönyvi hatóság, a mennyiben telekkönyvi akadály fenn nem forog, a végrehajtási zálogjog bekebelezését, vagy az előjegyzett zálogjog igazolásának bejegyzését, illetőleg a végrehajtási jog feljegyzését elrendelni köteles.

A m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság döntvénye.

23. szám. Abban az esetben, ha a kielégitési végrehajtás során, a kielégitési végrehajtás egy már zálogjogilag bekeblezett tőkére nézve följegyeztetik s egyidejüleg ugyanezen tőkének még eddig bekeblezve nem volt járulékaira, valamint a perköltségekre nézve a kielégitési végrehajtási zálogjognak bekeblezése is elrendeltetik: van-e helye a $^{7}/_{10}$%-tóli illeték-kivetésének, ha az ujonnan bekeblezett járulékok és perköltségek összege a 100 frtot nem haladja meg? (3772/85. számhoz.)

Határozat.

A kérdésben jelzett esetben a $^1/_{10}$%-tóli illeték-kivetésének helye nincs, ha az ujonan bekeblezett járulékok és perköltségek összege a 100 frtot nem haladja meg.

Indokok.

A fentebbi esetben, midőn a végrehajtás egy már bekeblezve volt tőkének behajtására irányul, a biróság határozata két egymástól lényegesen különböző intézkedést tartalmaz ; az intézkedés egyik része abból áll, hogy a már bekeblezve levő tőkére, illetőleg zálogjogra nézve csupán a végrehajtás elrendelésének feljegyzése rendeltetik el, mig az intézkedés másik része, a bekeblezve volt tőkének esedékes kamataira, valamint a felmerült per- és végrehajtási költségekre nézve, a kielégitési végrehajtási zálogjog bekeblezését rendeli el.

Itt tehát a tőkére nézve sem ismételt bekeblezés, sem előjegyzés, hanem csak följegyzés eszközöltetik s a járulékok erejéig a zálogjog önállólag külön kebleztetik be. Amig tehát egyrészről ismételt bekeblezés esete fenn nem forog, addig másrészről az illetéki dijjegyzék 16. tételéhez tartozó jegyzetek 3. pontja sem alkalmazható oly értelemben, hogy az illeték-kivetés megállapitásánál, az ujonan bekeblezett járulékok, a már korábban bekeblezve volt tőkével együttesen vétessenek számitásba ; mert az idézett jegyzetek 3. pontjának rendelkezése csakis az uj bekeblezés tárgyát képező járulékokra vonatkozólag nyerhet alkalmazást, melyeknek összege ha 100 frtot meg nem halad, az ill. díjj. 16. tétele B. b) pontja szerint illeték nem fizetendő.

Az illetéki szabályok 1. §. C. 5. pont szerint is csak oly telekkönyvi bejegyzések képezik illeték tárgyát s igy illetékkiszabás tekintetében csak azok vétethetnek számitásba, melyek dologi jogok szerzése végett eszközöltetnek ; a puszta feljegyzések pedig, habár a p. perrendtartás és telekkönyvi rendtartás határozmányai szerint egy bizonyos, azzal egybekapcsolt joghatály végett jegyeztetnek is fel, (telekkönyvi rendtartás 104. §.) — mégis dologi jogot nem szereznek, de nem is szerezhetnek, mert ugyanarra az ingatlanra a dologi vagyis zálogjog

a tőkét illetőleg a korábbi bekeblezés által megszerezve lett s igy annak ujabbi megszerzésére szükség nincs.

Igaz ugyan, hogy a telekkönyvi rendtartás 59. §-a szerint, a telekkönyvi bejegyzvények fajai között nemcsak a bekeblezések és előjegyzések, hanem a puszta följegyzések is elősoroltatnak: ebből azonban nem következtethető az, hogy az illetéki dijjegyzék 16. tétel D. c) pontja szerint, a tőkére nézve, a végrehajtás följegyzése által ismételt bejegyzés eszközöltetnék; mert mig egyrészt az illetékkiszabás alapját képezhető zálogjog ismételt bejegyzésének a végrehajtás puszta feltüntetése nem tekinthető: addig másrészt a dijjegyzék 16. tétel C. pontja értelmében a telekkönyvi bejegyzvények fajai közül csakis az előjegyzések esnek a bekeblezéssel egyenlő tekintet alá, még pedig ugy az illetékmentességet, mint az illeték mérvét tekintőleg, mig a följegyzések az illetékszabályokban sehol elő nem fordulván, illeték alá egyátalán nem vonhatók.

Az előadottakból megállapitható tehát, hogy a kérdésben forgó oly telekkönyvi végzéseknél, melyek részben illeték tárgyát nem képezhető puszta följegyzést és ezen kivül végrehajtási zálogjogi bekeblezést is tartalmaznak, illetékszabás czéljából, az illetéki dijjegyzék 16. tétel B. a) b), valamint az ide vonatkozó »jegyzetek« 3. pontjában foglaltatnak megfelelőleg, a végzésnek csakis a zálogjog bejegyzésére vonatkozó része veendő tekintetbe.

Mindezek alapján döntvényileg kimondani kellett, hogy abban az esetben, ha a kielégítési végrehajtás során, a kielégitési végrehajtás egy már zálogjogilag bekeblezett tőkére nézve feljegyeztetik s egyidejüleg ugyanezen tőkének még eddig bekeblezve nem volt járulékaira, valamint perköltségekre nézve a kielégitési végrehajtási zálogjognak bekeblezése is elrendeltetik, a $^{7}/_{10}$%-tóli illeték kivetésének helye nincs, ha az ujonnan bekeblezett járulékok és perköltségek összege a 100 frtot nem haladja meg.

Kelt a m. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak Budapesten, 1886. évi márczius hó 30. napján tartott teljes tanácsüléséből. Hitelesittetett a m. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak Budapesten, 1886. ápr. hó 9. napján tartott teljes tanácsülésében.

»Peres eljárás folyamán, a polgári birósághoz benyujtott végrehajtási kérvény alapján, a végrehajtást elrendelő biróság megkeresésére történt zálogjogi bejegyzés után járó illetékért a perben eljáró ügyvéd fizetés kötelezettséggel nem terhelhető.« (1589/884. sz. pénz. közig. bir. hat.)

137. §.

A végrehajtási zálogjog bekeblezése, illetőleg a végrehajtási jog feljegyzése, ha az ingatlan tulajdonjoga a végrehajtást szenvedő javára csupán előjegyezve van, az előjegyzés igazolásától függő joghatálylyal, ha pedig a végrehajtást szenvedő javára bekebelezett tulajdonjogra másnak a tulajdonjoga van előjegyezve, az előjegyzés nem igazolásától függő joghatálylyal rendeltetik el.

Ezen esetben a végrehajtató, a végrehajtási zálogjog feltételes bekeblezését, vagy a végrehajtási jog feljegyzését rendelő végzés alapján, a végrehajtást szenvedő javára előjegyzett tulajdonjog igazolása, vagy a végrehajtást szenvedő ellen előjegyzett tulajdonjog kitörlése iránt szükséges lépéseket megteheti, melynek biróilag megállapitandó költségei az alapperbeli követelés járulékaihoz hozzászámittatnak, az árverés elrendelése pedig az igazolást vagy kitörlést rendelő határozat jogerőre emelkedése után kérhető.

Ha a végrehajtató bekebelezett, vagy előjegyzett követelésének behajtása iránt folyamatba tett per a telekkönyvbe feljegyeztetett, a feljegyzés után egy harmadik személy javára történt tulajdonjogbekeblezés vagy előjegyzés a végrehajtási jog feltétlen feljegyzésének s a végrehajtás foganatositásának akadályul nem szolgál.

Ugyanez áll azon esetben is, ha a zálogjog, előzetes peres eljárás nélkül végrehajtható okirat (1871: XXXIV. tcz. 11. §., 1874: XXXV. tcz. 111. §., 1878: XXV. tcz., jelzálogüzlet alapszabály 11. §. és 1879: XXXIX. tcz. 2. §.) alapján lőn bekebelezve,

vagy marasztaló itélet vagy peregyezség alapján kebeleztetett be, vagy jegyeztetett elő, mely esetekben a zálogjog bejegyzése után egy harmadik személy javára történt tulajdonjog bekeblezés vagy előjegyzés a végrehajtási jog feltétlen feljegyzését és foganatositását szintén nem akadályozza.

»Tekintve, hogy az 1881 : LX. tcz. 137. §-a szerint a végrehajtató a végrehajtási zálogjog feltételes bekeblezését vagy a végrehajtási jog feljegyzését rendelő végzés alapján van jogositva az előjegyzett tulajdonjog kitörlése iránt szükséges lépéseket megtehetni : a jogosultság kimutatására szolgáló okiratok a kitörlés iránti kérvény mellett felmutatandók. Ennek hiányában a kérvény alapján a tkkvi rendts. 99. §-a értelmében való tárgyalás sem, annál kevésbbé rendelhető el a kitörlés.« (4236/884. sz. a. cur. hat.)

1871 : XXXIV. tcz. (a magyar földhitelintézetről) :

11. §. Az intézet jogositva van a lejárt kamatok és törlesztés-részletek behajtására nézve, a részére kiállitott kötvény vagy más kötelezettségi nyilatkozat és könyvkivonatai alapján késedelmes adósa, vagy a jelzálog birtokosa ellen azonnal birói fizetési meghagyást kérelmezni, ha a kötelezettségi okirat biróságilag, vagy közhitelességü közjegyző által hitelesitve van.

Ha az adós a fizetési meghagyásnak nyolcz nap alatt eleget nem tett, ellene a végrehajtás, minden ujabb kérelem nélkül, a fizetési meghagyás alapján teljesitendő.

1874 : XXXV. tcz. (a kir. közjegyzőkről) :

111. §. Közjegyzői okirat alapján végrehajtásnak van helye, ha abban, az általános kellékeken felül, a kötelezettség teljesitése megállapittatott, egyszersmind a jogosult és kötelezett fél nevei, a kötelezettség jogczime és tárgya s a teljesités időpontja szabályosan kitétettek. Azon tények beállta, a melyekhez a teljesités kötve van, közjegyzői okirat által bizonyitandó.

1878 : XXV. tcz. (az osztrák-magyar bank jelzálog-hitel osztályának alapszabályai) :

11. §. Az osztrák-magyar bankot, alapszabályainál fogva

megillető külön jogok a bank jelzálog-hitelüzletére is érvényesek. Azonkivül a banknak, jelzálog-hitelüzletére nézve, még a következő külön jogai vannak:

a) Az osztrák-magyar bank nemcsak a kamatláb magasságára, hanem a kölcsönök egyéb feltételeire nézve is, a menynyiben ezek a kölcsön és zálogszerződés természetével nem ellenkeznek, minden törvényes megszoritás alól fel vannak mentve.

b) A végrehajtás alá eső követelés összege iránt a bank főkönyvei, és igy azok kivonatai is, teljes bizonyitékot képeznek.

c) A bank jogositva van a kezeihez kiállitott kötelezvény, vagy a kötelezettséget megállapitó más nyilatkozat, és főkönyveinek kivonata alapján — ha az illető okirat biróilag, vagy közjegyző által hitelesitve van — a hátralékos adós, vagy a zálogul lekötött ingatlan birtokosa ellen, a kötelezvényben megjelölt biróságnál (határozó biróság) egyenesen a végrehajtást kérvényezni.

A határozó biróság köteles ez esetben a végrehajtást engedélyezni, s a mennyiben nem az lenne egyszersmind a végrehajtás foganatositására illetékes biróság (végrehajtó biróság), ezt a végrehajtás foganatositása végett megkeresni, mely utóbbi biróság köteles a foganatositást 3 nap alatt elrendelni, s azt a hatályban levő törvények szerint eszközölni.

d) Az előbbi tételnél emlitett feltétel alatt a bank jogában áll, lejárt kamatokat, vagy törlesztési részleteket, azon országokban, hol e jog eddig is törvényesen gyakoroltatott, — ugyanazon kényszereszközökkel behajtani, melyekkel a földadó behajtatik.

e) Ha a kamatok, vagy a tőke, a tőke-részletek, vagy évjáradékok fizetése a lejáratkor nem teljesittetett: a bank jogositva van a személyes adós oly pénzei és értékeiből, melyeknek birtokába a bank bármikor és bármi czélból jutott, magát birói közbenjárás nélkül, egész követelésére nézve kielégiteni.

f) Ha az adós, vagy az elzálogositott ingatlan birtokosa csőd alá kerül: a banknak megengedtetik, hogy azon országokban, melyekben a fennálló törvények szerint a jelzálog el-

adatását, a követelések valódisága feletti határozatnak (Liquidirung im Concurse) kell megelőznie, ezen határozatot a követelések bejelentésére kitüzött határidő lejárta előtt, az elzálogositott ingatlan elárverezését pedig azonnal, mihelyt az ő követelésének valódisága jogérvényesen megállapittatott, kieszközölje (51. §.)

g) Birói határozatok, melyek a birtokos távollétében az elzálogositott ingatlan kezelőjének, vagy haszonbérlőjének kézbesittettek, vagy ha ezek is távol lennének, két tanu jelenlétében a birtokot kezelő vagy haszonbérlő lakásának ajtajára kiszegeztettek, úgy tekintendők, mintha a birtokosnak kézbesittettek volna.

h) A záloglevelek biztositására a monarchia mindkét részében kibocsátott törvényeknek (1874. évi ápril 24-ki törvény — bir. törv. lap 48. sz. és 1876. évi XXXVI. tcz.) csak azon határozmányai alkalmazhatók az osztrák-magyar bankra, melyek ezen alapszabályokban foglaltatnak (20. és 36. §§.), a záloglevelek birtokosainak gondnokok által képviseltetésére vonatkozó szabályok azonban a bankkal szemben is alkalmazandók.

1879: XXXIX. tcz.:

2. §. Az 1871: XXXIV. tcz. határozatai, a mennyiben a jelen törvény eltérést nem tartalmaz, a kisbirtokosok országos földhitelintézetére kiterjesztetnek.

138. §.

Ha a végrehajtást szenvedőre örökség, vagy hagyomány utján szállott, de még tulajdonául be nem kebelezett vagy elő sem jegyzett ingatlanra, a telekkönyvi rendeletek 74. §-a értelmében, a végrehajtási zálogjog feltételesen kebeleztetik be: a további végrehajtási lépések függőben hagyandók addig, mig a tulajdonjog, a végrehajtást szenvedő javára bekebeleztetik. Az e végből szükséges lépések megtételére a végrehajtató a feltételes bekeblezést elrendelő végzés által fel van jogositva. Az e tárgyban felmerült és biróilag megállapitott költségek az alapperbeli követelés járulékaihoz hozzászámittatnak.

Lsd a 136. §-nál id. pénz. közig. birósági 23. számu döntvényt.

Telekkönyvi rendelet 74. §.:

»Mihelyest az örökös az örökösi nyilatkozatot beadta, hitelezőinek szabadságában áll követeléseiknek a hagyatéki javakra követeléseik biztositását, az örökös részérei átadás megtörténte előtt is, bekeblezés vagy előjegyzés által eszközölni, a mennyiben arra nézve a többi törvényes kellékek léteznek; de az ilyes biztositás csak azon föntartással engedtethetik meg, hogy az a hagyaték tárgyalásánál előforduló igényekre nézve sérelmes ne legyen s csak az átadás megtörténtének idejétől fogva lépjen hatályba.«

A királyi Curia Döntvényei. (Polgári ügyekben.)

34. szám. Az örökös hitelezője által a hagyatéki javakra és zálogjogilag biztositott követelésekre a telekkönyvi rendelet 74. §-a értelmében szerzett zálogjog egymagában az által elveszti-e jogi hatályát, ha a hagyaték átadása másnak részére történt meg? (11120/1881., 3132/1882., 5990/1885. és 2170/886. p. számokhoz.)

Határozat.

Valamely hagyatékhoz tartozó ingatlan javakra, vagy jelzálogilag biztositott követelésekre az örökös ellen a tkvi rendt. 74. §-a értelmében nyert zálogjog már az által, hogy az igy terhelt javak vagy követelések az adóstól különböző más személynek adatnak át, jogi hatályát veszti.

Indokok.

A telekkönyvi rendeleteknek 74. §-a azon rendelkezéséből, hogy a reménybeli örökrészre szerzett zálogjog a hagyaték tárgyalásánál előforduló igényekre sérelmes nem lehet és csak az átadás időpontjától kezdve lép hatályba, kétségtelen, hogy az ily halasztó feltételhez kötött zálogjog az örökösök közti osztály módozataira semmiféle gátló vagy szabályozó befolyást nem gyakorolhat; mihelyt tehát a hagyatéki biróságnak átadási, illetőleg a birtokbiróságnak az 1868: LIV. t.-cz. 581. §-án alapuló végzése tartalmából az derül ki, hogy a vélelmezett örökösnek a feltételesen terhelt ingatlanokból vagy köve-

telésekből mi sem adatott át, a vonatkozó zálogjogi bejegyzés hatályát veszti.

A törvények jelzett czélja kölcsönösségen alapul. Egyrészt alkalmat kivánt nyujtani a hitelezőnek, hogy a hagyaték átadása előtt is adósa ellenében a lehetőséghez képest biztositást kereshessen ; de másrészt nem engedi meg, hogy az ily biztositás keresés a nem adós örököstársak zaklatásáig fajuljon és ezeket oly joglépések megtételére kényszeritse, melyeknek megfelelő jogviszony hiányában, tulajdonképen alapja sincs.

A jelzett feltételes zálogjognak az átadás utáni fentartása nemcsak az ingatlanok tényleges felosztására, hanem az örökösöknek azon jogára is gyakorolna bénitó befolyást, hogy a hagyatéki ingatlanokat, miként ezt a tkvi rendt. 73. §-a megengedi, az átadás előtt szabad kézbőli eladás utján értékesithessék ; mert a venni szándékozók azon tudatban, hogy költséges és talán kétes kimenetelü pert folytatni lesznek kénytelenek, vagy nem bocsátkoznának a vételbe, vagy az örököstársak kárával sokkal csekélyebb árt igérnének és ekként a vételi kedv és a szabad verseny kifejlődése apasztatnék.

Ámbár nincs kizárva, hogy az igy biztositott hitelező zálogjogától rosszhiszemüleg, kijátszás utján megfosztatik : a már kifejtetteknél fogva még ez esetben sem tartható fenn a kérdéses feltételes zálogjog bejegyzése, illetőleg a hagyatékhoz tartozott ingatlanok és követelések harmadik személyek irányában mintegy vinculálva nem maradhatnak, hanem a hitelező a mala fides és dolus bebizonyitása mellett, a károsító ellen csakis kártéritési keresettel léphet fel.

Az időleges fentartásnak azonfelül czélja sem volna ; mert kétségtelen, hogy a tkvi rend. 74. §-a értelmében nyert feltételes zálogjog csak a személyes adós irányában válhat feltétlenné, a bejegyzett harmadik személyek ellenében tehát a hitelező, kikkel semmiféle jogviszonyban nem áll, zálogjogát alkalmas kereseti kérelemmel érvényesiteni teljesen képtelen volna ; de különösen nem igényelhetné azt, hogy a nyilvánkönyvi tulajdonukba átment ingatlanok határozatlan időre, vagyis addig lekötve maradjanak, mig ő vélt jogának érvényesitését megkisérleni jónak tartja.

A mi végre az 1881 : LX. t.-cz. 138. §-ának intézkedését illeti, ez a telekkönyvi rend. 74. §-ának a most kifejtett törvényes módon való alkalmazására változtató befolyással nem lehet; mert az idézett szakasz az örökösnek hitelezőjét feljogositja ugyan, hogy az adósára tényleg szállt örökségi jogot e helyett annak utján érvényesithesse; de midőn az átadás, adósa mellőzésével már megtörtént, feltételes zálogjogának törlését türni kénytelen, mint az örökösödési jog be nem következésének eredményét.

Kelt Budapesten, a kir. Curia polgári szakosztályainak 1886. évi május hó 21-én tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett az ugyanazon évi junius hó 18-án tartott teljes ülésben.

139. §.

A végrehajtást elrendelő végzés mind a végrehajtatónak, mind a végrehajtást szenvedőnek kézbesittetik; ha azonban a végrehajtás elrendelése iránti kérelem elutasittatik: a végrehajtási kérvény összes példányainak kiadása mellett, csupán a végrehajtató értesittetik.

Ha a megkeresett hatóság a végrehajtási zálogjog bekeblezése, az előjegyzett zálogjog igazolása, illetőleg a végrehajtás feljegyzése tárgyában teljesen elutasitólag határoz, csupán a végrehajtató és a megkereső biróság értesittetik.

Ha a végzés a végrehajtást szenvedőnek nem kézbesittethetvén, visszaérkezik: részére hirdetményi idézés nélkül ügygondnok rendeltetik, s a végzés, valamint a végrehajtás további folyamán hozandó határozatok is, mig lakását be nem jelenti, vagy képviseltetéséről nem gondoskodik, az ügygondnoknak kézbesittetnek.

»Végrehajtás folyamára nem tartozik annak vizsgálata: vajjon az adókivetés, melynek alapján számittatott ki a kikiáltási ár, helyes alapokon történt-e? — Azon alapon, hogy az árverési végzés az érdekelteknek épen nem, vagy szabálytalanul kézbesittetett, vagy ügygondnok nem neveztetett, csak az

árverési eljárás ellen van jogorvoslatnak helye.« (24190/885. sz. kir. táblai határozat.)

140. §.

A végrehajtás elrendelése tárgyában az erre illetékes biróság által, valamint a végrehajtási zálogjog bejegyzése vagy a végrehajtási jog feljegyzése tárgyában, a telekkönyvi hatóság által hozott végzés ellen, a kézbesitéstől számitott 8 nap alatt mindkét fél felfolyamodást adhat be. A végrehajtást elrendelő végzés ellen beadott felfolyamodáshoz a végrehajtási kérvénynek a felfolyamodó részére kézbesitett példánya csatolandó.

A végrehajtást elrendelő végzésre nézve a másodbiróság végérvényesen határoz. A telekkönyvi hatóságnak a zálogjog bekeblezése, az előjegyzés igazolása, és a végrehajtási jog feljegyzése tárgyában hozott végzését megváltoztató másodbirósági határozat ellen azonban 8 nap alatt beadandó további felfolyamodásnak van helye. Ezen felfolyamodásoknak halasztó hatályára nézve, a 37. §. intézkedései irányadók.

»Közjegyzői okirat alapján végrehajtást elrendelő végzés ellen emelt kifogás folytán tartott tárgyalás után hozott elsőbirósági végzést megváltoztató másodbirósági végzés ellen az 1881 : LX. törv.-czikk 2. §-a és az 1874. XXX. trv.-czikk 119. §-a értelmében további felebbezésnek van helye.«(1228/883 sz. a. curiai határozat.)

141. §.

A végrehajtást elrendelő végzés ellen intézett felfolyamodás felterjesztéséről és a felsőbb birósági határozatról a megkeresett telekkönyvi hatóság értesitendő.

Ha a másodbiróság a végrehajtást elrendelő végzést megsemmisitette, feloldotta, vagy a végzés megváltoztatásával a végrehajtási kérelmet elutasitotta, a végrehajtási zálogjog bekeblezése, az előjegyzés igazolása, illetőleg a végrehajtási jog feljegyzése

hivatalból törlendő, és e végből az illető telekkönyvi hatóság értesitendő.

Ha a másodbiróság a telekkönyvi hatóság végzését megváltoztatja: arról a feleken kivül a végrehajtást elrendelő biróság is értesitendő.

A felek értesitésére nézve az általános szabályok alkalmazandók.

142. §.

A végrehajtási zálogjog bekeblezésének vagy a végrehajtási jog feljegyzésének azon joghatálya van, hogy a későbbi tulajdonjog-bekeblezés vagy előjegyzés a végrehajtás további folyamát meg nem akaszthatja.

143. §.

Ha a közös vagyon tulajdonjoga határozatlan részekben van a tulajdonos-társak nevére bejegyezve, a végrehajtás pedig nem az összes tulajdonos társakat terhelő tartozás behajtására van irányozva: a telekkönyvi hatóság azon végzésben, melyben a végrehajtási zálogjog bekeblezése, vagy a végrehajtási jog feljegyzése elrendeltetik, az összes érdeklettek megidézése mellett jegyzőkönyvi tárgyalást rendel s a tulajdonjog aránya felett, a netalán szükséges bizonyitási eljárás után, itélet által határoz.

Ha ellenkező nem bizonyittatik: valamennyi bejegyzett tulajdonostárs hányada egyenlőnek tekintetik, kivéve, ha valamely elhalt egyénnek házastársa és leszármazói vannak határozatlan részben közös tulajdonosokul bejegyezve, mely esetben az ingatlannak egyik fele a házastárs tulajdonának, másik fele pedig fejenkénti, illetőleg törzsönkénti egyenlő osztályrészekben a tulajdonosokul bejegyzett leszármazók tulajdonának tekintetik.

Ezen esetben árverés csak az itélet jogerőre emelkedése után kérhető.

Lsd a 34. §-nál id. pénz. miniszt. körrendeletet és a 30. §-nál id. illetéki szabályokat.

»A fennállott urbéri s még nem szabályozott közbirtokosság kivételes birtokviszonyok rendezése az 1868 : 54. tcz. érintetlenül maradt 25. §-a szerint, külön ügybiróság elé tartozik és e kivételes birtokviszonyok rendezésére az 1881 : 60. t.-cz. 143. §-ának a közönséges polgári törvények alá eső közös tulajdonjogi viszonyokra vonatkozó általános szabálya ki nem terjed.« (1885. évi 2068. sz. a. curiai határozat.)

»Peres eljárásban, végrehajtás folyamán, ha közös ingatlan vagyon tulajdonjoga határozatlan arányban van telekkönyvileg több tulajdonos társ nevére bejegyezve, s a végrehajtás nem az összes tulajdonos társakat terhelő tartozás behajtására van irányozza : ily esetben az 1881. évi LX. t.-cz. 143. §-a értelmében hozott, s a végrehajtást szenvedőt illető birtokarányt megállapitó birói itélet, az itéleti bélyegilleték lerovásának kötelezettsége szempontjából, az eljárás jogi természetéből kifolyólag nem tekinthető soha makacssági itéletnek ; miért is a beidézett, de meg nem jelent alperes fél bélyeglerovás iránti kötelezettsége a megjelent felperes félre és viszont át nem háritható.« (2269/884. sz. pénz. közig. bir. hat.)

»Peres eljárásban, a végrehajtási eljárás folyamán, több közös tulajdonos tulajdonát képező és végrehajtás alá került ingatlan tulajdoni arányának megállapitás tárgyában hozott birói itéletek 1 frtos, illetőleg 2 frt 50 kros itéleti bélyegilleték kötelezettség alá esnek.« (2483/884. sz. pénz. közig. bir. hat.)

»Az 1881. évi LX. t.-cz. 143. §-a értelmében végrehajtás folyamán, a tulajdonjogi arány megállapitása czéljából, hivatalból tartott tárgyalás alkalmával felvett jegyzőkönyv bélyegét a végrehajtató fél vagy ügyvédje tartozik leróni.

Ha a hivatalból tartott tárgyalás alkalmával a végrehajtató fél vagy ügyvédje jelen nincs : a jegyzőkönyvi bélyeg a tárgyalás után hozott határozat kihirdetése alkalmával, avagy ha az kézbesittetik, a kézbesités napja utáni 3 nap alatt róható le.« (1886. febr. 4. 3711/85. sz. a. pénz. közig. bir. határozat.)

144. §.

A végrehajtási zálogjog bekeblezését, vagy a végrehajtási jog feljegyzését elrendelő végzésnek a

végrehajtást szenvedő részére történt kézbesitésétől számitandó 15 nap. eltelte után, a végrehajtató a telekkönyvi hatósághoz egy példányban beadandó kérvényben az árverés elrendeléseért folyamodhatik.

E kérvényben az elárvereztetni kért ingatlanok pontosan megjelölendők, a követelés járulékaival együtt felszámitandó, továbbá a kikiáltási ár megállapitására szükséges adatok (145. §.) és az árverési feltételek tervezete bemutatandó.

Ugyanezen módon az árverés elrendelését a végrehajtást szenvedő is kérheti.

»Az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és 187. §-ai értelmébeni árverési és utóajánlati kérvények felzetek nélkül csak egy példányban bélyegezendők.« (1872/885. sz. pénz. közig. bir. hat.)

145. §.

A kikiáltási ár megállapitása szempontjából, az elárverezendő ingatlannak a legközelebb mult évbeli állami adójáról (148. §.) kiállitott adóhivatali, vagy ha az adó a községben fizettetik, a községi bizonyitvány bemutatandó.

Ha az ingatlannal együtt a kir. kisebb haszonvételi jog is végrehajtás alá vétetik: a kikiáltási ár megállapitása szempontjából, a 131. §-nak megfelelő adatok is bemutatandók.

A kir. kisebb haszonvételi jog az ingatlannal együtt, árverés alá bocsátottnak csak akkor tekinthető: ha ez az árverési hirdetményben világosan kifejezve van.

A m. kir. igazságügyminiszterium, f. évi 23,023. sz. alatti rendelete valamennyi kir. törvényszékhez, kir. járásbiróságbhoz, továbbá az ügyvédi és közjegyzői kamarákhoz:

A végrehajtási eljárásról szóló 1881 : LX. t.-cz. 145. §-a értelmében a kir. biróságoknak bemutatandó községi adóbizonyitványoknak kiállitása körül követendő eljárás, azoknak bélyeg- és esetleges dijkötelezettsége tárgyában, 1882. évi junius hó 2-án 29,118. sz. alatt az ország törvényhatóságaihoz és

a fiumei kir. kormányzóhoz intézett belügyminiszteri körrendeletnek másolatát oly megjegyzéssel hozom a kir. biróságoknak tudomására, hogy a hivatkozott belügyminiszteri körrendeletben az illetékszabás 21. tételének a), bb) pontja nyomán meghatározott 50 kr bélyegilleték csak a községi (városi) elöljáróságok által kiállitott adóbizonyitványokra vonatkozik.

Az 1881 : LX. t.-cz. 145. §-a értelmében beszerzendő oly adóbizonylatok azonban, a melyeknek kiállitására a kir. adóhivatalok hivatvák (ha t. i. az évi adó 100 frtot vagy ennél nagyobb összeget tesz) az illetékszabás 21. tételének a), aa) pontja alatt meghatározott 1 frt bélyegilleték alá esnek.

Kelt Budapesten, 1882. évi augusztus hó 4-én.

Másolat a 23,023—1882. I. M. számhoz.

29,118. szám. Magyar kir. belügyminiszter. Körrendelet. Felmerült abbeli panasz folytán, hogy a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t.-cz. 145. §. által előirt adóbizonylatokat kivánó felek, részint a közjegyzők által okozott késedelmezésnek, részint az ily bizonylatok kiállitásáért sokszor tetemes összegek fizetésének vannak kitéve, továbbá hogy kétely forog fenn az iránt, vajjon ezen adóbizonylatok bélyegmentesek-e, s ha nem, minő bélyeggel látandók el? a m. kir. igazságügyminiszter ur szükségesnek jelzé a szóban levő adóbizonylatok kiállitása körül egyöntetü eljárást létrehozni. Kétséget nem szenvedhet, hogy a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t.-cz. 145. §-a által előirt adóbizonylatokat ugyanazon községi és városi közegek tartoznak kiállitani, melyek az 1875. évi XXV. t.-cz. 3. §., illetve az 1881 : XXXIV. t.-cz. 8. §-a b) pontjában emlitett adóbizonylatok kiállitására a most idézett törvényczikkek és §§. szerint kötelezvék; minthogy azonban ezen szóban levő adóbizonylatok az illető felek számára, a birói árverés elrendelése iránti kérvényhez leendő csatolás végett, tehát tisztán magán czélokra állittatnak ki, azok a m. kir pénzügyminiszter urnak kijelentése szerint az illetékszabás 21. tételének a), bb) pontja alatt meghatározott 50 krnyi bélyegilleték alá esnek. Nehogy tehát ezen adóbizonylatok kiállitása körül szabálytalan eljárás követtessék, és e

miatt panaszok felmerülhessenek, felhivom a törvényhatóságot, hogy az illető közegeket gyors és a jelen rendeletem utmutatása értelmében való eljárásra utasitsa. A mennyiben netán az iránt is merülne fel kétely, vajjon a szóban levő adóbizonylatok kiállitása után a némely községi bizonyitványok kiállitásáért esetleg szabályrendeletileg megállapitott dij szedésének helye lehet-e, vagy pedig ezen adóbizonylatok is azok közé volnának sorozandók, melyek dijtalanul állitandók ki: megjegyzem, hogy miután a szóban levő adóbizonylatok magán czélokra szánvák, és a fent kitett bélyegilleték alá esnek, az az ilyeneket igénylőktől a községi bizonyitványok kiállitásáért netán szabályrendeletileg megállapitott dijnak szedése ellen észrevétel nem foroghat fenn.

Kelt Budapesten, 1882. évi junius hó 2-án.

»Ha a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. törv.-czikk 145. §-ában emlitett bélyegköteles adóbizonylatban többrendbeli végrehajtás alá került ingatlanok állami adója egy összegben lett kimutatva, és erre a bizonylatra később — a biróság felhivása folytán — az is rávezettetik: hogy az egy összegben kimutatott állami adóból, az egyes ingatlanokra helyrajzi számok szerint részletezve mennyi esik: ez az utólagos részletezés az adóbizonylat bélyegmentes toldalékának tekintendő.« (5419/886. sz. pénz. közig. bir. hat.)

146. §.

A telekkönyvi hatóság az árverésről, ha azt elrendelendőnek találja, árverési hirdetmény kibocsátása által intézkedik, — ha pedig az árverést elrendelhetőnek nem találja: az árverési kérvényre vezetendő elutasitó végzés kapcsában, a 144 §. szerint beadott iratokat a végrehajtatónak kézbesitteti, megjelölve esetleg az elutasitó végzésben azon hiányokat, melyek az árverés elrendelhetése szempontjából pótlandók.

147. §.

Az árverés elrendelése esetében, a kibocsátandó hirdetménynek a következőket kell tartalmaznia:

a) az elárverezendő ingatlannak a törvényszéki terület, község és telekjegyzőkönyvi szám szerinti pontos megjelölését;

b) a végrehajtatónak és végrehajtást szenvedőnek megnevezését, s azon tőkekövetelésnek összeg szerinti megjelölését, melynek behajtására a kielégitési végrehajtás irányozva van;

c) a megállapitott kikiáltási árt;

d) az árverés helyét és idejét, utóbbit a naptár szerinti nap és az óra megjelölésével;

e) a venni szándékozók által leteendő bánatpénz összegét;

f) a fizetési határidőket;

g) annak megemlitését, hogy az árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek, a hivatalos órák alatt, a telekkönyvi hatóságnál és az illető község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Ha az ingatlanok kikiáltási ára az 5000 frtot meghaladja, ugyszintén ha a kikiáltási ár kisebb ugyan, de az ingatlan a telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében fekszik, az árverés a telekkönyvi hatóság helyiségébe, más helyen fekvő ingatlanok árverése pedig, ha a kikiáltási ár 5000 frtot meg nem halad, az illető községházához tüzendő ki. A végrehajtatónak az árverési kérvényben, a többi érdekletteknek pedig az árverési kérvény elintézése előtt beadott indokolt kérelmére a telekkönyvi hatóság az árverést a hely szinére tüzheti ki akkor is, ha a kikiáltási ár 5000 frtot meghalad.

A hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg az árverés elrendelése a telekkönyvbe feljegyzendő.

148. §.

A kikiáltási ár szőlőknél és házosztály-adó alatt álló ingatlanoknál az évi államadó kétszázszoros összegében, házbéradó és földadó alá eső más ingatlanok-

nál, az évi államadó százszoros összegében állapitandó meg. Az ingatlanok után fizetendő általános jövedelmi pótadó, és a községi adók számitásba nem vétetnek.

Adómentes ingatlanok kikiáltása árának megállapitása végett, a végrehajtató, ha az ingatlan a telekkönyvi hatóság székhelyén fekszik, ezen hatóság által állandóan alkalmazott szakértők bármelyike által, ha más helyen fekszik, az illető községelőljáróság két tagja által kiállitott becslevelet, az árverési kérvényhez (144. §.) mellékelve, bemutatni köteles. Ezen esetben kikiáltási árul a becsár szolgál. (159., 160. §§.)

149. §.

Az ingatlanokkal együtt a 148. §. szerint megállapitandó kikiáltási áron azon tartozékok is elárvereztetnek, melyek az ingatlantól állaguk sérelme vagy nevezetes értékcsökkenés nélkül el nem választhatók. (159. §.)

A mennyiben az árverési feltételek ellenkező kikötést nem tartalmaznak, az ingatlanokkal együtt árvereztetik el a végrehajtást szenvedőt illető még be nem szedett függő termés is. Ezeknek becsértéke, ha az érdeklettek valamelyike azt birósági szakértő, illetőleg két községelőljárósági tag által (148. §.) kiállitott s az árverés napját 8 nappal megelőzőleg bemutatott becslevéllel igazolja, a kiküldött által az árverés alkalmával a kikiáltási árhoz hozzászámittatik.

Az árverési hirdetménynek a leteendő bánatpénzre vonatkozó intézkedése ez által nem érintetik.

»Üzleti bolt kirakata minőségénél fogva nem tekinthető az ingatlannak az 1881 : LX. t.-cz. 149. §. szerinti oly tartozékául, mely mint ingóság nem lehetne lefoglalható.« (39350/886. sz. kir. táblai hat.)

150. §.

Az árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg az elárverezendő ingatlanra és értékére való te-

kintettel s a végrehajtató által bemutatott tervezet figyelembevétele mellett, a telekkönyvi hatóság akként állapitja meg az árverési feltételeket, hogy egyrészről a végrehajtató kielégitése szükségtelen késedelem nélkül legyen eszközölhető, másrészről a végrehajtást szenvedő és a jelzálogos hitelezők érdekei sérelmet ne szenvedjenek, a vevők versenye pedig ne nehezittessék.

Különösen világos határozatokat kell az árverési feltételeknek magokban foglalniok az iránt, mily összeg legyen az árveréskor bánatpénzül leteendő, mily részletekben, mely időben és hová fizettessék a vételár és mit kell a vevőnek teljesitenie a végett, hogy az árverezendő ingatlant birtokba vehesse, s a telekkönyvi átirás eszközölhető legyen.

Az árverési feltételekbe felveendő, hogy a vevő a vételár után, az árverés napjától számitva 6% kamatot fizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni köteles. Ezen kötelezettségek a vevőt akkor is terhelik: ha azokról az árverési feltételekben emlités nem tétetett.

A mennyiben az árverési feltételekben az ellenkező világosan ki nem tétetett: a bánatpénz készpénzben vagy a 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott óvadékképesnek nyilvánitott értékpapirokban teendő le.

151. §.

Az árverésre, ha a megállapitott kikiáltási ár a 2000 forintot meg nem haladja, a hirdetmény kifüggesztését követő naptól számitott legalább hatvan s legfeljebb kilenczven napra, ha pedig a kikiáltási ár a 2000 frtot meghaladja, ugyanazon naptól számitott legalább kilenczven és legfölebb százhusz napra csupán egy árverési határnap tüzetik ki, azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon, a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

152. §.

Az árverési hirdetmény a telekkönyvi hatóságnál való kifüggesztés és az illető községnek, ugy a szomszédos községeknek területén való szabályszerü körözés által tétetik közzé. — Azon község elöljáróságának, a melynek területén az elárverezendő ingatlan fekszik, az árverési hirdetmény egy példánya kifüggesztés végett, az árverési feltételek egy példánya pedig megtekinthetés végett (147. §.) megküldendő.

Ha a kikiáltási ár 300 frtot meghalad, a hirdetménynek a 147. §. *a)*, *b)*, *c)*, *d)* és *e)* pontjaiban foglalt kivonata valamelyik helyi, ilyennek nem létében a legközelebbi helyen megjelenő lapban egyszer. — ha pedig a kikiáltási ár a 2000 frtot meghaladja, a hivatalos lapban háromszor közhirré teendő.

Budapesten a hivatalos lapban — de csak egyszer — teendő közzé az árverési hirdetmény kivonata akkor is, ha a kikiáltási ár 300 frton felül van, de 2000 forintot meg nem halad.

Ezenkivül saját költségére mindenik érdekelt (153. §.) kivánhatja, hogy az árverési hirdetmény, a kikiáltási árra való tekintet nélkül. valamely más közlönyben, vagy többször is közzététessék. E végből a telekkönyvi hatóság a jelentkező érdeklett félnek az árverési hirdetmény egy példányát kiadni köteles. Az ilyen hirdetménynek késedelmes, vagy hibás közzététele az árverés hatályára befolyással nincs.

A hirdetménynek a telekkönyvi hatóságnál kifüggesztett példányára a kiadó-hivatal főnöke a kifüggesztés napját reájegyezni s aláirásával ellátni köteles. Ezen hirdetményi példány az árverési határnap eltelte után leveendő, és a levétel napjának feljegyzése mellett az iratokhoz csatolandó.

153. §.

Az árverési hirdetmény, mely egyszersmind az árverést elrendelő végzésnek tekintendő, az árverési feltételekkel együtt külön kézbesittetik:

a) a végrehajtatónak;
b) a végrehajtást szenvedőnek;
c) mindazoknak, a kiknek javára, a telekkönyv szerint zálogjog, vagy valamely bekeblezett zálogjogra alzálogjog, vagy más telekkönyvi jog van az elárverezendő ingatlanra bekebelezve vagy előjegyezve; vagy a kinek ilyen tárgyu kérvénye, mint elintézetlen, széljegyzésbe vétetett, avagy mint nem jogérvényesen elutasitott, feljegyezve van; ide értve a végrehajtást szenvedő netaláni tulajdonostársát, vagy telekkönyvileg másként érdekletteket is;
d) a kir. adófelügyelőnek.

Ha a kir. kincstár javára nem adó vagy illetékbeli, hanem másnemü követelés van bekebelezve: a hirdetmény a kir. jogügyek igazgatóságának kézbesitendő.

Az árverési hirdetmény a *b)* és *c)* pont alatt emlitett érdekelteknek a hirdetményi idézés mellőzésével, a keresetre hozott első végzésre előirt szabályok megtartása mellett kézbesitendő.

Ha a hirdetmény kifüggesztésétől számitott 30 nap alatt az árverési hirdetménynek a *b)* és *c)* pontban érdekeltek részére való kézbesitéséről a szabályszerü vétbizonyitvány be nem érkezik: a telekkönyvi hatóság a nem értesitett érdekeltek képviseletére ügygondnokot rendel. A gondnoki rendelvény kapcsában, az árverési hirdetmény is, az árverési feltételekkel együtt, legalább az árverési határnap előtt 15 nappal kézbesitendő.

Azon érdekeltek részére, kiknek lakhelye nem tudatik, a kézbesités megkisértése előtt is nevezhető ügygondnok.

A kirendelt ügygondnok azon nem értesitett érdekeltet, kinek részére kineveztetett, a végrehajtási eljárás egész folyama alatt mindaddig képviseli, mig az képviseltetéséről nem gondoskodik.

A mennyiben érdek-összeütközés nem valószinü,

ugyanazon ügygondnok több érdekelt részére is kinevezhető; a végrehajtást szenvedő részére azonban, ha a 139. §. szerint ez meg nem történt, mindig külön ügygondnok rendelendő, és pedig, ha a perbeli képviselő tudva van, s a biróság székhelyén lakik, ennek személyében.

Az érdekeltek, az ügygondnok kinevezéséről, lakhelyükre, s ha ez nem tudatnék, azon községbe czimzendő ajánlott levélben értesittetnek, a mely községhez az elárverezendő ingatlan tartozik.

154. §.

A hirdetmény kifüggesztésétől számitott 30 nap elteltével, a telekkönyvi hatóság az előző szakasz szerint netalán szükséges ügygondnoki kinevezéssel egyidejüleg az árverés foganatositására kiküldöttet rendel, kinek a szükséges iratok kiadatnak.

A telekkönyvi hatóság székhelyén foganatositandó árverésre (147. §.) rendszerint egy birósági tag vagy kir. közjegyző, a helyszinén foganatositandó árverésre pedig rendszerint birósági végrehajtó küldetik ki, illetőleg a birósági végrehajtó kiküldése végett azon járásbiróság, melynek területén az árverés foganatositandó, megkerestetik.

155. §.

Ingatlanok, a mennyiben törvény szerint egy telekkönyvi jószágtestet képeznek, együttesen bocsátandók árverés alá.

Ha azonban valamely telekkönyvi jószágtest különböző részletszámok alatt bejegyzett több birtokdarabból áll: a végrehajtató jogositva van árverési kérvényében azon kérelmet terjeszteni elő, hogy az egyes birtok-részletek külön bocsáttassanak árverés alá. Ezen kérelem felett a telekkönyvi hatóság a tudvalevő lakhelylyel biró telekkönyvi érdeklettek meghallgatása után határoz. A hozott végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs.

A végrehajtató ezen esetben a 144. §-ban megjelölt adatokat akként köteles előterjeszteni, hogy azokból a különböző birtokrészletek kikiáltási ára külön-külön megállapitható legyen.

Több telekkönyvi jószágtestet, ha egyidejüleg árvereltetnek is, együttesen árverés alá bocsátani rendszerint nem lehet. Azonban a végrehajtatónak az árverési kérvényben indokolt kérelmére, és a tudott lakhelylyel biró telekkönyvi érdeklettek meghallgatása után, a telekkönyvi hatóság elrendelheti, hogy az ugyanazon telekkönyvi bejegyzésekkel terhelt ingatlanok, ha ugyanazon telekkönyvben vannak felvéve, vagy természetben egymás mellett feküsznek, együttesen bocsáttassanak árverés alá.

156. §.

Ha valamely ingatlan jószágra több tulajdonostárs közül csak egynek vagy többnek, de nem valamennyinek adóssága miatt intéztetik végrehajtás, rendszerint csak a végrehajtást szenvedő vagy szenvedők hányadára rendeltetik el az árverés.

Ezen szabálytól eltérőleg az egész ingatlanra rendeltetik el az árverés:

a) ha annak kikiáltási ára a 200 frtot meg nem haladja;

b) ha Budapesten olyan ház- és beltelek árvereztetik el, melynek kikiáltási ára az 5000 frtot meg nem haladja;

c) ha olyan ház- és beltelek árvereztetik el, melynek kikiáltási ára törvényhatósági joggal felruházott, illetőleg rendezett tanácscsal biró városokban a 2000 frtot meg nem haladja;

d) ha más községekben olyan ház- és beltelek árvereztetik el, melynek kikiáltási ára az 500 forintot meg nem haladja.

»Ha valamely ingatlan jószágtest több tulajdonostárs telekkönyvi tulajdonát képezi, s a tulajdonostársak közül csak egy-

nek vagy többnek, de nem valamennyinek adóssága miatt intéztetik végrehajtás az ingatlanra, és az 1881. évi LX. tcz. 156. §-a alapján a végrehajtást nem szenvedők birtokrészére is elrendeltetik a biroi árverés, s a biroi árverésen a végrehajtást nem szenvedők vagy azok valamelyike veszi meg az ekként árverés alá került ingatlant: ez esetben vevők a birói árverés előtt saját telekkönyvi tulajdonukat képezett ingatlan rész vétele után adásvételi illetéket nem fizetnek.« (1882. junius 6. 3359/884. sz. a. m. kir. pénzügyi közigaz. birósági határozat.)

»Ingatlanra vonatkozó vagyonközösség árverés utján csak az esetben szüntethető meg, ha a közös ingatlan egyátalán vagy értékének nevezetes csökkenése nélkül természetben fel nem osztható.« (6947/84. sz. a. curiai határozat.)

»Azon intézkedése az 1881 : LX. t.-cz. 156. §-ának, mely szerint csekélyebb értékü ingatlanoknál az egész jószágtestre és nem csupán az árverést szenvedőnek hányadára rendeltetik el az árverés, csak végrehajtási, nem pedig önkéntes árverésnél alkalmazható.« (24910/884. sz. a. k. táblai hat.)

157. §.

Ha az árverés csupán a végrehajtást szenvedő vagy szenvedők hányadára rendeltetik el: a tulajdonostársaknak jogában áll, a hirdetmény kézbesitésétől számitott 8 nap alatt, a telekkönyvi hatósághoz azon kérelmet terjeszteni elő, hogy az egész ingatlan bocsáttassék árverés alá. Ha ezt a végrehajtást szenvedőn vagy szenvedőkön kivül valamennyi tulajdonostárs hitelesitett és vissza nem vonható beadványban kéri: az árverés az egész ingatlanra elrendelendő, s uj árverési határnap kitüzése mellett uj hirdetmény bocsátandó ki.

Az ujabb hirdetés költségei ezen esetben a tulajdonostársak által viselendők.

Ha ezen költségek a végzés kiadásától számitott 8 nap alatt nem előlegeztetnek, az árverés ujabb hirdetmény nélkül a kibocsátott hirdetmény értelmében tartatik meg.

158. §.

Ha a 156. §. eseteiben nem csupán a végrehajtást szenvedők hányadára rendeltetik el az árverés: a végrehajtás alatt nem álló tulajdonostársaknak, vagy ezek bármelyikének jogában áll a végrehajtató követelését magához váltani.

A 156. és 157. §§. eseteiben a végrehajtás alatt nem álló tulajdonostársak vagy ezek bármelyike, az ingatlanra árverezhet.

Ha a közös ingatlant egy vagy több tulajdonostárs vette meg: a vevő a vételár azon hányadát, mely az ő tulajdon hányadának megfelel, megfizetni nem köteles. A megfizetett vételár felosztása és a terhek kitörlése ez esetben azon módon eszközlendő, mintha csak a többi tulajdonostársak hányada bocsáttatott volna árverés alá.

159. §.

Az elárverezendő ingatlanok tartozéka a helyszinén rendszerint nem iratik össze. A végrehajtatónak azonban jogában áll saját költségére az árverési kérvény mellett a tartozékoknak egy állandóan alkalmazott birósági becsüs, illetőleg két község-elöljárósági tag által kiállitott összeirását és becslését bemutatni, mely esetben a tartozékok becsértéke a kikiáltási árhoz hozzászámittatik.

Ha pedig az árverési kérvény mellett előterjesztett iratokból az tünnék ki, hogy az elárverezendő ingatlannak a 148. §. szerint megállapitandó kikiáltási ára legalább 5000 frtot tesz ki, valamint akkor is, ha a végrehajtató, egy állandóan alkalmazott becsüsnek vagy két községelöljárósági tagnak bizonyitványával vagy egyébként hitelesen igazolja, hogy az elárverezendő ingatlanon gyár, vagy gőzmalom, vagy más olyan épitmény van, mely az érték megállapitására döntő befolyással bir; az árverés elrendelése előtt a tartozékoknak a helyszinén kiküldött által való pontos összeirását és azt kérheti, hogy ugy ezeknek,

mint az ingatlannak becsértéke hivatalból kinevezendő két szakértő általi szabályszerü becslés utján állapittassék meg. Ezen esetben az árverés a helyszini eljárás befejezése után rendeltetik el és kikiáltási árul a becsár szolgál.

160. §.

A végrehajtást szenvedőnek az előző §. esetein kivül is jogában áll, az árverési kérvény beadása előtt és az általa viselendő költségeknek előleges fedezése mellett, az ingatlan tartozékainak összeirását és hivatalból kinevezett két szakértő által való megbecslését a telekkönyvi hatóságnál kérni.

Ha ilyen tartozék-összeirás és becslés eszközöltetik: a felveendő jegyzőkönyv az iratokhoz csatoltatik s az árverési hirdetmény az eljárás befejezése után bocsáttatik ki; kikiáltási árul pedig a becsérték szolgál.

161. §.

Ha az elárverezendő ingatlanra még jogerejüleg el nem döntött tulajdonjog-igény van telekkönyvileg feljegyezve, s a végrehajtató követelése a tulajdonjog-igény feljegyzése után van telekkönyvileg bekebelezve: az igény jogerejü eldöntéseig az árverés el nem rendelhető.

Ha a feljegyzett igény iránt a per még folyamatban nincs: az igénylő a végrehajtató kérelmére a pernek záros határidő alatti meginditására utasitandó; jogában állván a végrehajtatónak a folyamatban levő vagy meginditandó perbe beavatkozni.

Ha pedig a végrehajtató követelése az igény följegyzését megelőzőleg van telekkönyvileg bejegyezve: az árverés az igényre való tekintet nélkül rendelendő el és foganatositandó; a vételár azon része azonban, mely az igényt megelőzőleg bejegyzett tehertételek kielégitése után fenmarad, az igény jogerejü eldöntéseig birói letétben tartandó.

Ugyanezen szabályok alkalmazandók akkor is,

ha az elárverezendő ingatlanra valamely tulajdon iránt inditott per van feljegyezve.

162. §.

Ha valamely ingatlanra a végrehajtató követelését megelőző elsőséggel zálogvisszaváltási jog van telekkönyvileg feljegyezve: az árverés azon feltétel alatt rendelendő el, hogy az árverés által a bejegyzett zálogvisszaváltási jog nem érintetik.

Ha azonban a végrehajtató követelése a zálogvisszaváltási jog feljegyzését megelőző elsőséggel van bekebelezve: az árverés a zálogvisszaváltási jogra való tekintet nélkül rendelendő el, s a vételár azon maradványa, mely a zálogvisszaváltási jog feljegyzését megelőző tehertételek kielégitése után fenmarad, birói letétbe helyezendő mindaddig, mig a zálogvisszaváltás kérdése birói itélettel vagy egyezséggel el nem döntetik.

163. §.

Ha az elárverezendő ingatlanra szolgalmi jog van telekkönyvileg bejegyezve, az árverés azon feltétellel rendelendő el, hogy az árverés által a bejegyzett szolgalmi jog nem érintetik.

Ha azonban a szolgalom bekeblezését megelőző követelés van az ingatlanra bekeblezve: az árverés elrendelésével egyidejüleg megállapitandó azon összeg is, mely a szolgalmat megelőző jelzálogos követelések teljes kielégitésére szükségesnek mutatkozik, s az árverési feltételekben kimondandó az is, hogy a mennyiben az ingatlan a szolgalmi jog fentartásával olyan árban adatnék el, mely a szolgalom telekkönyvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából megállapitott összeget meg nem üti: az árverés hatálytalanná válik, és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül, a kitüzött határnapon ujabban elárvereztetik.

164. §.

Ha az árverés tárgyát szőlő-birtok képezi: a végrehajtatónak vagy a végrehajtást szenvedőnek,

avagy a telekkönyvileg érdeklettek bármelyikének kérelmére, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság a szőlőnek hivatalból kinevezett zárgondnok által való kezelését rendelheti el.

Más ingatlannak zárgondnoki kezelése csak azon esetben rendeltethetik el, ha a kérő igazolja, hogy a nélkül az ingatlan az árverésig értékcsökkenés veszélyének tétetnék ki.

165. §.

A telekkönyvi hatóság által kibocsátott árverési hirdetmény, mint egyszersmind árverést elrendelő végzés ellen beadandó felfolyamodásra s ennek halasztó hatályára nézve az általános szabályok (37. §.) alkalmazandók.

Ezen felfolyamodásban a telekkönyvi hatóságnak az árverés elrendelésére vonatkozó s a hirdetmény kibocsátását megelőző vagy azzal egyidejü intézkedése által okozott sérelmek orvoslása is kérhető.

E mellett az érdekletteknek (153. §.) jogában áll, a megállapitott árverési feltételek módositása, valamint a telekkönyvi hatóságnak az árverés elrendelésére vonatkozó intézkedései által okozott alaki sérelmek orvoslása végett, a telekkönyvi hatósághoz intézett előterjesztéssel élni, mely a hirdetmény kézbesitésétől számitott 8 nap alatt adandó be. Az előterjesztés felett a telekkönyvi hatóság, — szükség esetében a többi érdeklettek meghallgatása után — 8 nap alatt határoz, s a mennyiben az előterjesztést alaposnak találja, megfelelően intézkedik, és szükség esetében ujabb árverési hirdetményt bocsát ki.

Az árverési feltételek módositása iránt a 8 napi határidő után előterjesztett kérelem csak akkor vehető figyelembe, ha ahhoz hitelesitve aláirt vagy a telekkönyvi hatóság által jegyzőkönyvbe vett nyilatkozatban az összes érdeklettek (153. §.) hozzájárulnak.

Ha felfolyamodás és előterjesztés is adatik be, az iratok a másodbirósághoz az előterjesztés elinté-

zése után, és csak azon esetben terjesztendők fel, midőn a panaszolt sérelem az előterjesztés folytán nem orvosoltatott.

»A végrehajtási törvény 165. §-a csak kényszereladás és nem önkéntes árverés esetében is nyerhet alkalmazást.« (10210/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

166. §.

Ha a végrehajtási zálogjog bekebelezésének elrendelésekor, ugyanazon végrehajtást szenvedő ellen ugyanazon ingatlanra, valamely más végrehajtató követelésének behajtása czéljából kielégitési végrehajtási eljárás van már folyamatban: a telekkönyvi hatóság, a végrehajtási zálogjog bekeblezését elrendelő végzésben a későbbi végrehajtatónak a korábbi végrehajtatóhoz való csatlakozását kimondja s a csatlakozás elrendeléséről a végrehajtatót, a végrehajtást szenvedőt, és a korábbi végrehajtatót végzésileg értesiti.

»A végrehajtási törvény 166. §-a értelmében ugyanazon végrehajtatónak bár különböző követelése behajtása czéljából a csatlakozás ki nem mondható, s ennélfogva a 167. §. szerinti póthirdetmény sem bocsájtható ki.« (53453/884. sz. a. kir. táblai határozat.)

»Viszárverésnél a 166. §-nak a csatlakozásra vonatkozó rendelkezései a 185. §. értelmében elrendelt ujabb árverésre nem alkalmazhatók.« (1228/886. sz. kir. táblai hat.)

167. §.

Ha a csatlakozás elrendeltetett: a mennyiben a korábbi végrehajtató érdekében még az árverési hirdetmény ki nem bocsáttatott, bármelyik végrehajtató kérelmére, a korábbi és későbbi végrehajtató követelésének behajtása czéljából s mindkét végrehajtató megnevezése mellett, együttes árverési hirdetmény bocsátandó ki, ha csak egyik vagy másik végrehajtató a kielégitési végrehajtástól való elállását szabályszerüen be nem jelentette.

Ha pedig a korábbi végrehajtató érdekében az árverési hirdetmény már kibocsáttatott: a telekkönyvi hatóság, a csatlakozás elrendelésével egyidejüleg, póthirdetményt bocsát ki, melyben a korábbi végrehajtató érdekében elrendelt árverésnek a későbbi végrehajtató érdekében való megtartását is kimondja. Ezen póthirdetmény csupán a végrehajtatónak, a végrehajtást szenvedőnek és a korábbi végrehajtatónak kézbesittetik, s a telekkönyvi hatóságnál kifüggesztetik. Saját költségére azonban mindenik érdeklett fél, a póthirdetménynek hirlapi közzétételét a 152. §-ban megállapitott módon eszközöltetheti.

Az árverési határnapot megelőző 15 nap alatt póthirdetmény többé ki nem bocsátható, és ha ezen árverési határnapon az ingatlan el nem adatott: a későbbi végrehajtató kérelmére a 147. és következő §§. szerint ujabb árverési hirdetmény bocsátandó ki. Ezen eset kivételével a csatlakozásnak azon joghatálya van, hogy ha a korábbi végrehajtató érdekében elrendelt árverés bármi okból meg nem tartatnék: az árverés a csatlakozott későbbi végrehajtató érdekében tartatik meg.

168. §.

Harmadik személy, a ki valamely ingatlanra vezetett végrehajtás által magát az ingatlanra vagy ennek egy részére vonatkozó dologi jogaiban sértve érzi, a 156., 161., 162. és 163. §§-ban külön szabályozott eseteken kivül, az ingatlan végrehajtás alá vonásának egészben vagy részben megszüntetése iránt, a telekkönyvi hatóságnál a végrehajtató ellen keresetet indithat.

Ezen kereset a jegyzőkönyvi eljárás szabályai szerint tárgyaltatik, és itélet által döntetik el. Az első-birósági itéletet helybenhagyó másod-birósági itélet ellen felebbezésnek helye nincs.

Ha igényének alaposságát a felperes a keresetben vagy a tárgyalás során hitelt érdemlőleg kimu-

tatja: a telekkönyvi hatóság vagy feltétlenül vagy megfelelő biztositék (42. §.) letétele mellett, a kereset jogerejü eldöntéseig, az árverést felfüggesztheti.

»Az örökös, kinek az örökhagyó tartozása erejéig nem csupán az öröklött, de vétel utján szerzett ingatlanára lett a végrehajtás elrendelve, oly személynek tekinthető, kitől a végrehajtás megszüntetése iránti kereseti jogosultság az 1881 : LX. t.-cz. 168. §-ához képest meg nem tagadható.« (3347/885. sz. cur. hat.)

»A végrehajtási eljárás folytán hozott birói határozatok alapján történt bekebelezések a telekk. rendelet 148. §. zárpontja szerint eredeti érvénytelenség miatt törlési keresettel egyátalában meg nem támadhatók; hanem az 1881. évi LX. t.-cz. hatályba léptével mindazon igények, melyek harmadik személyek dologi jogainak valamely ingatlanra vezetett végrehajtás által történt megsértéséből származnak, az 1881. évi LX. t.-cz. 168. §. értelmében kizárólag csak a végrehajtás foganatositására illetékes telekkönyvi hatóság előtt és a jelzett §. által körülirt végrehajtás megszüntetési kereset utján érvényesitendők.« (3263/886. sz. cur. hat.)

»A jbiróság, mint tkvi hatóság előtt, az 1881 : LX. tczikk 168. §-a alapján inditott megszüntetési perben hozott itélet elleni felebbezés határideje nem 8, hanem 15 napot tesz; mert a tkvi hatóság a jegyzőkönyvi eljárás szabályai szerint jár el, ezen eljárás pedig nem sommás, hanem rendes eljárásnak tekintendő.« (27776/886. sz. kir. táblai hat.)

Az itélet bélyegilletékére nézve lsd a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet és a 30. §-nál id. illet. szabályokat.

169. §.

Az árverési határnapon a kiküldött a helyszinén megjelenvén, az árverést, a mennyiben a végrehajtás hivatalból foganatositandó, hivatalból, ellenkező esetben pedig csak akkor foganatositja, ha a végrehajtató vagy a végrehajtást szenvedő képviselve van, vagy ezek egyike irásbeli beadványban,avagy jegyzőkönyvbe vett nyilatkozatban bejelentette, hogy magát az árve-

résen képviseltetni nem akarja, de az árverés foganatositását kivánja. A végrehajtást szenvedő az árverésen, mint árverelő, részt nem vehet, kivéve, ha a végrehajtatónak nem személyesen kötelezett adósa, s az ingatlannak árverelését csak azért tartozik eltürni, mert annak ő a telekkönyvi tulajdonosa.

Lsd a magy. kir. pénzügyi közigazgatási biróságnak a 20. §-nál idézett 6. számu döntvényét.

170. §.

Az árverés megkezdése előtt a kiküldött a kielégitendő összeget és járulékait felszámitja, mely ha a végrehajtást szenvedő részéről ki nem fizettetik, az árverési feltételeket felolvassa és az árverelni szándékozókat felhivja, hogy a megállapitott bánatpénzt kezeihez tegyék le, avagy pedig annak a biróságnál birói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü letéti elismervényt szolgáltassák át, és az árverési feltételeket irják alá.

Ezután az árverés a kikiáltási árral megkezdetik s folytattatik mindaddig, mig fokozatos igéretek tétetnek. Ha többet igérni senki sem akar: a kiküldött az árverés berekesztésére zárhatáridőt tüz, mely 5 percznél rövidebb és 15 percznél hosszabb nem lehet, de az árverelők valamelyikének kérelmére egy izben ujabb 15 perczczel meghosszabbitható.

Ha ujabb igéret tétetik, az árverés folytatandó, s a fentebbieknek megfelelően, az igéret megszüntekor ujabb zárhatáridő tüzendő ki.

A zárhatáridő elteltéig bármely árverezni szándékozó időközben is leteheti a bánatpénzt, és tehet igéretet.

A zárhatáridő eltelte után, ha időközben magasabb igéret nem tétetett, az ingatlan a legtöbbet igérő által megvettnek jelentetik ki s ezzel az árverés befejezettnek nyilvánittatik.

Lsd a királyi curiának a 41. §-nál idézett 21. számu döntvényét.

»Ingatlanoknak történt elárverezésénél, ha a vétel a legtöbbet igérő javára a végrehajtó által már leüttetett, de a legtöbbet igérő vevő, bár az árverési jegyzőkönyv bezárása előtt, az általa megvett ingatlant egy harmadik személyre átruházza az árverésen leütött legtöbbet igért vételárban, s ez a körülmény a leütés után, az árverési jegyzőkönyvbe a kiküldött végrehajtó által bevezettetik, s habár az árverési jegyzőkönyv ennek az átruházásnak történt bevezetése után lesz is lezárva: az utóbbi átruházás önálló külön jogügyletet képezvén, ez esetben mindkét jogügylet külön illetékezendő.

Az utóbbi vételi jogügyletnél azonban, az időközben történt birtokváltozás közelsége az illetékmegállapitásnál figyelembe vehető.« (A magy. kir. pénzügyi közigazg. biróság 1975/884. sz. a. határozata.)

171. §.

Ha a kikiáltási ár meg nem igértetnék: a kiküldött a kikiáltási árt fokozatosan lejebbszállitani köteles, mig igéret nem tétetik.

Ha igéret tétetik, a további eljárásra nézve a 170. §. intézkedései tartandók meg. Az ingatlan a legtöbbet igérő által megvettnek jelentendő ki, habár a kikiáltási áron alól igért, és az árverésben csak ő maga vett is részt.

A végrehajtató, ha az árverésnél jelen vagy képviselve van, az árverés felfüggesztését a kikiáltási ár fokozatos lejebbszállitása közben is kivánhatja, de csak addig, mig az árverelők valamelyike igéretet nem tett. Több végrehajtató érdekében elrendelt árverés esetében a végrehajtatók e joggal csak együttesen élhetnek.

Ezen felfüggesztési jog nem gyakorolható akkor: ha a végrehajtást szenvedő az elrendelt árverés megtartását kivánja.

172. §.

Ha ugyanazon határnapon több telekkönyvi jószágtest, vagy ugyanazon telekkönyvi jószágtestnek több részlete külön árverelendő: a végrehajtást szen-

vedőnek jogában áll meghatározni azon sorrendet, melyben az ingatlanokat árverés alá bocsáttatni kivánja.

Ha a végrehajtást szenvedő ezen jogával élni nem akar: a végrehajtató jelölheti ki azon sorrendet, a melyben az ingatlanok árverés alá bocsátandók, különben az árverési hirdetményben és a telekkönyvben foglalt sorrend tartandó meg.

Ha a több jószágtestnek, vagy ugyanazon jószágtesthez tartozó különböző birtok-részleteknek egy része az árverésen olyan áron adatott el, hogy a telekkönyvi állás figyelembe vételével s egyszersmind az előnyös tételek valószinü összegére való tekintettel, a végrehajtató követelése járulékaival együtt a már elárverezett ingatlanok vételárából kétségtelenül kitelik: a további árverés felfüggesztendő.

173. §.

Az árverésről jegyzőkönyv vétetik fel, melynek a következőket kell tartalmaznia:

a) az árverés tárgyának, helyének és idejének megjelölését, a kiküldetést tartalmazó végzésre és a kibocsátott árverési hirdetményre való hivatkozással;

b) a kiküldöttnek és a jelenlevő feleknek vagy képviselőinek nevét;

c) a követelés felszámitását és azon körülmény megemlitését, hogy az árverési feltételek felolvastattak;

d) az árverelni szándékozók nevét és lakását;

e) a fokozatos igéreteknek pontos feljegyzését olyan módon, hogy minden igérő neve után az általa tett igéretek összege beigtatandó;

f) a 171. §. esetében a kikiáltási ár fokozatos leszállitásának kitüntetését;

g) a számjegyekkel és betükkel is kiirt, legmagasabb igéretet s annak felemlitését, hogy ezen legmagasabb igéretnél fogva az árverés tárgya, mint-

hogy a zárhatáridő alatt magasabb igéret nem tétetett, a legtöbbet igérő által megvettnek nyilvánittatott;

h) annak megemlitését, hogy a legtöbbet igérőnek bánatpénze megtartatott, a többi árverelők bánatpénze pedig visszaadatott.

A jegyzőkönyv a kiküldött, a felek, illetőleg képviselőik, a legtöbbet igérő és a többi árverelő által aláirandó (26. §.).

Azon árverelők, a kik az árverésben többé részt venni nem akarnak, bánatpénzük, illetőleg a letéti elismervény visszavételének igazolása mellett az árverési jegyzőkönyvet az árverés folyamában bármikor aláirhatják.

A m. k. igazságügyminiszternek 1874. évi febr. 14-én 37576/1873. sz. a. az összes e. f. kir. biróságokhoz intézett körrendelete *az árverésről szóló jegyzőkönyveknek az illetékszabással megbizott hivatalokhoz leendő áttétele iránt*:

»A törvényesitett illetékszabályok 146. és 248. §§-aiban megállapitott felelősségre utalva, a biróságok kötelesek az árverésről szóló jegyzőkönyveket, az illeték-szabások 79. §-nak 1. pontjához képest, az árverés jogerőre emelkedése után 8 nap alatt az illeték-szabással megbizott hivatalokhoz áttenni.«

Lsd. a 110. §-nál id. pénzügyminiszteri rendeletet.

»Ha a birói árverésen ingatlant vevő a vett ingatlant magán kézből később eladja, s az utóbbi vevő birtokváltozás alapján illetékmérséklést kér, a nélkül, hogy a birói árverésen előzőleg történt vétel telekkönyvileg keresztülvezetve volna: ez esetben az illetékmérséklés megadandó, s a birói árverésen történt előző vétel beigazolása után nem kényszerithető felebbező, hogy a birói árverésen történt vételnek telekkönyvi keresztülvezetését is igazolja.« (1885. január 16. 3507/1884. sz. a. m. kir. pénz. közig. bir. hat.)

»Ingatlanoknak birói árverésen történt szerzésénél a megelőző birtokváltozás alapján való illetékmérséklés czéljából, a birtokváltozási időköz megállapitására nézve ugy az utolsóelőtti, mint az utolsó birtokváltozásnál nem a birói ár-

verés napja, hanem az árverés jóváhagyásának vagyis jogerejüvé váltának napja irányadó.« (1885. márczius 6. 7035/1884. sz. a. magy. kir. pénzügy. közig. birósági hat.)

A m. kir. pénzügyminiszternek 75,435/884. számu körrendelete, a peres eljárásban felvett árverési jegyzőkönyvek után lerovandó bélyegilleték iránt.

Az illetéki dijjegyzék 52. tételének B. I. pontja nem tartalmazván külön intézkedést a peres eljárásban felvett árverési jegyzőkönyvek után járó illetékre nézve: ahhoztartás végett ezennel kijelentetik, hogy az emlitett árverési jegyzőkönyvek az 1873. évi IX. t.-cz. 4. §-ának 2. bekezdése értelmében ivenkint 36, ha pedig a vitás tárgy járulékai nélkül 50 frtnyi értéket meg nem halad, ivenkint 12 kr. állandó bélyegilleték alá esnek.

Kelt Budapesten, 1885. évi január hó 3-án.

174. §.

A vevő, ha valakinek meghatalmazásából, vagy valakivel közösen árverezett, tartozik az árverés befejezésekor megbizóját, vagy tulajdonostársát azonnal megnevezni, s a jegyzőkönyvet, ezen minőségének kitüntetése mellett, aláirni.

Ha ilyen nyilatkozat azonnal nem tétetik, valamint akkor is, ha nyilatkozat tétetett ugyan, de a meghatalmazó vagy tulajdonostárs által kiállitott és szabályszerüen hitelesitett külön meghatalmazás azonnal át nem adatott, vagy legkésőbb az árveréstől számitott 8 nap alatt a biróságnak be nem mutattatott, egyedüli vevőnek az tekintetik, a ki az árverésnél a legmagasabb igéretet tette.

A vevő kérelmére és költségére, a kiküldött köteles ideiglenes zárgondnokot kinevezni, kinek tiszte abból áll, hogy addig, mig az ingatlan átadatik vagy zár alá vétetik, az ingatlannak és tartozékainak sértetlen fentartására felügyel.

1. »Ingatlanok felett végrehajtás folytán biróilag foganatositott árverés alkalmával, ha az árverelő, mint legtöbbet

igérő vevő, nem a maga részére, hanem meghatalmazás alapján egy harmadik személy részére árverelt : tartozik megbizóját az árverés befejeztekor, s minden esetre az árverési jegyzőkönyv lezárása előtt, megnevezni ; s ezen körülményt az árverési jegyzőkönyvbe aláirás előtt felvétetni, s a jegyzőkönyvet ezen minőségének kitüntetése mellett aláirni. Ha árverelő meghatalmazotti minőségét s azt, hogy egy harmadik részére vásárolt, csak az árverési jegyzőkönyv megtörtént lezárása után nyilatkoztatja ki : egyedüli vevőnek, mint ki az árverésen a legmagasabb igéretet tette, ő tekintetik ; s az illeték az árverésen legtöbbet tényleg igérő vevő terhére irandó elő.

»2. Az árverési jegyzőkönyv lezárása után tett nyilatkozatban foglalt jogügylet külön illetékszabás tárgyát képezvén : ez után az illeték az ujabb birtokszerző terhére külön szabatik ki ; még akkor is, ha mindjárt az illetékes kir. telekkönyvi hatóság, a birói árverésen megvett ingatlan tulajdonjogát közvetlenül nem a legtöbbet tényleg igért árverésen vevő, hanem az állitólagos meghatalmazó javára irja át, s a vételi bizonyitványt is, az állitólagos meghatalmazó harmadik személynek, mint árverésen vevőnek adja ki.« (674/884. sz. a. kir. pénz. közig. bir. hat.)

1. »Ingatlanoknak biróilag történt elárverezésénél, ha a vétel a legtöbbet igérő javára a végrehajtó által már leüttetett, de a legtöbbet igérő vevő, bár az árverési jegyzőkönyv lezárása előtt, az általa megvett ingatlant egy harmadik személyre átruházza az árverésen leütött legtöbbet igért vételárban, s ez a körülmény a leütés után az árverési jegyzőkönyvbe — a kiküldött végrehajtó által bevezettetik, s habár az árverési jegyzőkönyv ennek az átruházásnak történt bevezetése után lesz is lezárva : az utóbbi átruházás önálló külön jogügyletet képezvén, ez esetben mindkét jogügylet külön illetékezendő.

2. Az utóbbi vételi jogügyletnél azonban az időközben történt birtokváltozás közelsége az illeték megállapitásánál figyelembe vehető.« (1975/884. sz. pénz. közig. bir. hat.)

»1. Ingatlanoknak biróilag történt elárverezésénél, ha a legtöbbet igérő a leütés előtt kijelenti, hogy ő egy harmadik

vevő javára árverelt, s a leütés már a megbizó harmadik, az árverésnél jelen lévő és az igéretet elfogadó személy javára történik, ez esetben adásvételi illeték csak egyszer és pedig annak a harmadik személynek terhére irandó elő, kinek javára az árverési vétel leütve lett.

2. Ily esetben, illetékszabás szempontjából, a harmadik személy javára árverelő és legtöbbet igérő részéről a meghatalmazás felmutatása elmaradhat«. (2932/884. sz. pénz. köz. bir. határozat.)

175. §.

Az árverés befejezése után tartozik a kiküldött az összes iratokat, az árverési jegyzőkönyvet, ugy a bánatpénzül letett összeget vagy értékpapirokat a telekkönyvi hatósághoz haladéktalanul beadni.

Ha az iratok bármi okból haladéktalanul be nem mutattathatnak, a bánatpénzül letett összeg vagy értékpapir helyben tartott árveréseknél az árverés befejezése után, más árveréseknél pedig a kiküldött hazaérkezte után, külön jelentés mellett azonnal bemutatandó.

A felszámitott árverési költségeket a jelentés beérkezte után, a telekkönyvi hatóság állapitja meg.

176. §.

Ha az árverés sikertelen maradt, a kiküldött a telekkönyvi hatóságnak, az iratok bemutatása mellett, 3 nap alatt jelentést tenni köteles.

A sikertelen árverés napjától számitott hat hónap alatt a telekkönyvi hatóság a végrehajtató vagy a végrehajtást szenvedő kérelme folytán, 30 napra ujabb árverési határnapot tüz ki, mely a 152. §-ban megállapitott módon azon különbséggel teendő közzé, hogy ha a kikiáltási ár 2000 frtot meghaladna is, a hirdetmény kivonata a hivatalos lapba csak egyszer iktatandó be. A hirdetmény az érdekletteknek, a 153. §. szerint vét-bizonyitvány mellett kézbesittetik, és ha a hirdetmény kifüggesztésétől számitott 15 nap

alatt a vétbizonyitvány be nem érkezik: ügygondnok neveztetik ki.

Ezen ujabb árverési hirdetmény ellen beadott felfolyamodásnak és előterjesztésnek az árverés megtartására halasztó hatálya nincs.

Ha a sikertelen maradt árverés napjától számitott hat hó alatt ujabb árverési határnap kitüzése iránt kérelem elő nem terjesztetett: az árverési feljegyzés kitörlése hivatalból rendelendő el.

Ugyanezen szabályok alkalmazandók akkor is, ha valamely kitüzött árverés a felek közmegegyezésével halasztatott el.

177. §.

A sikertelen maradt vagy elhalasztott árverési határnaptól számitott hat hó eltelte után, az árverés ujabb elrendelése, a telekkönyvi hatóságnál a 144. §. értelmében kérendő. Ezen esetben az árverés elrendelésére és az árverési határnap kitüzésére, a 145. és következő §§. szabályai, — az árverési határnap kihirdetésére és az érdeklettek értesitésére nézve pedig a 152. és 153. §§. intézkedései tartandók meg.

178. §.

Az árverés foganatositásánál felmerült alaki sérelmek miatt, a végrehajtató, a végrehajtást szenvedő, a jelzálogos hitelezők s azon esetben, ha a tulajdonostársak hányada is elárvereztetett, a tulajdonostársak is, az árverési eljárás befejezésétől számitott 8 nap alatt, közvetlenül a telekkönyvi hatósághoz beadandó előterjesztéssel élhetnek, melynek elintézésénél a 165. §-nak idevonatkozó intézkedései megfelelően alkalmazandók.

Az előterjesztés folytán hozott végzés ellen intézett felfolyamodásra az általános szabályok alkalmazandók; ha azonban a telekkönyvi hatóság az árverést az előterjesztés folytán megsemmisiti, ezen végzés ellen az árverési vevő is élhet felfolyamodással.

»Az árverésnél felmerült alaki sérelmek miatt az árverési vevő nem élhet előterjesztéssel«. (Kir. táblai határozat.)

179. §.

Ingatlanokra foganatositott árverés megsemmisitésének csak a következő esetekben van helye:

a) ha az árverési hirdetmény az érdekelteknek, illetőleg az ügygondnoknak, és a 185. és 187. §§. eseteiben a korábbi vevőnek épen nem, vagy nem kellő időben, avagy nem szabályszerüen kézbesittetett (153. és 276. §§., továbbá a 185. és 187. §§.);

b) ha az első árverési hirdetmény legalább 60 nappal az árverés előtt, a további árverési hirdetmény pedig legalább az árverést 15 nappal megelőzőleg a telekkönyvi hatóságnál ki nem függesztetett, s a mennyiben hirlapi hirdetés szüksége forgott fenn, az első árverési hirdetmény a 152. §. szerint, az árverést 15 nappal megelőzőleg, a további árverési hirdetmény pedig a 176. §. szerint, az árverést 8 nappal megelőzőleg közzé nem tétetett;

c) ha a végrehajtási eljárás során, a 140. és 165. §§. alapján kellő időben beadott s az árverés foganatositására halasztó hatálylyal biró felfolyamodás vagy előterjesztés daczára, az árverés megtartatott;

d) ha az árverés nem a kifüggesztett, kézbesitett vagy közhirré tett hirdetményben megjelölt helyen vagy időben foganatosittatott, avagy ha nem a hirdetményben kitett ingatlan elárvereztetett;

e) ha valaki bánatpénz letétele nélkül árverésre bocsáttatott, vagy a bánatpénz letételére ajánlkozott árverelő törvényes ok nélkül az árveréstől kizáratott;

f) ha a 170. és 171. §§-nak a fokozatos igéretekre, a zárhatáridő kitüzésére és az árverés befejezésére vonatkozó szabályai megsértettek;

g) ha a 171., 172. és 185. §§. értelmében az árverés foganatositása felfüggesztendő lett volna, s az árverés mégis megtartatott.

Azon ok miatt, mert az árverési hirdetmény nem szabályszerüen, vagy nem is kézbesittetett, az árverés csak akkor semmisithető meg, ha e miatt azon érdekelt fél ad be előterjesztést, a ki a kézbesitési szabálytalanság miatt nem értesittetett.

Azon ok miatt, hogy ügygondnok nem neveztetett, vagy ennek az árverési hirdetmény nem szabályszerüen, vagy nem is kézbesittetett, az árverés megsemmisitésének csak akkor van helye: ha az árverésről külön nem értesitett érdekelt fél (153. §.) ad be előterjesztést.

180. §.

Ha az árverés napjától számitott 8 nap alatt előterjesztés nem adatik be, a telekkönyvi hatóság, ha csak az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak, a vevőnek vételi bizonyitványt ad ki, melynek alapján a vevő a megvett ingatlant birtokába veheti, s a mennyiben ebben a végrehajtást szenvedő vagy bárki más által gátoltatnék, a birtokba vételre nézve, a községi vagy közigazgatási hatóság segédletét veheti igénybe.

Ha a vevő kivánja, a birtokbahelyezés birói kiküldött által, és szükséges esetében karhatalom alkalmazása mellett eszközöltetik.

Ha az árverés befejezésétől számitott 8 nap alatt előterjesztés adatik be, a vevő kérelmére és költségére az árverésen eladott ingatlanok a veszély igazolása nélkül is zár alá vétetnek.

A m. kir. pénzügyminiszternek 53,235. számu körrendelete az 1881. évi LX. tcz. 180. §-a alapján kiadandó vételi bizonyitványok bélyegmentessége tárgyában:

Kérdés tétetvén az iránt, valjon a telekkönyvi hatóságok által az 1881. évi LX. tcz. 180. §-a értelmében kiadandó vételi bizonyitványok, melyek alapján a vevő a megvett ingatlant birtokába veheti, bélyegkötelesek-e vagy sem? miheztartás végett ezennel kijelentetik, miszerint az emlitett vételi bizonyitvá-

nyok, tekintettel arra, hogy azok a végrehajtási eljárásban keletkező birói határozatot pótolnak s hogy hivatalból a felek kérelme nélkül adandók ki, az illetéki dijjegyzék 46. tétel 4. pontja értelmében bélyegmentesek.

Kelt Budapesten, 1883. évi szeptember hó 6-án.

181. §.

Ha az elárverezett ingatlan bérbe vagy haszonbérbe van adva: a bérlők vagy haszonbérlők a használati jogot, ha csak az árverési feltételekben más ki nem köttetett, a vevőnek átbocsátani tartoznak; és pedig a haszonbérlők az árveréskor folyamatban levő gazdászati év végével, a szerződés módozatai szerint, lakbérlők pedig a helyi szabályoknak megfelelő, ilyennek nem létében 3 hónapi felmondásra. Az árverés napja után esedékes bérösszeg a vevőt illeti. A bérlőnek vagy haszonbérlőnek a bérbeadó elleni, s esetleg a vételárra vonatkozó igénye sértetlenül fenmarad.

Az árverés napjától, annak jogerőre emelkedéseig esedékes bérösszeget a bérlő vagy haszonbérlő, ha a vevő által az árverés megtörténtéről értesittetett, a végrehajtást szenvedőnek ki nem fizetheti, hanem a biróságnál köteles letenni.

»Ha a szántóföld árverésekor az megmunkálva és bevetve nincs, hanem egészen üresen áll, ezen szántóföldre nézve a gazdászati év akkor bevégzettnek tekintendő.« (843/886. sz. cur. hat.)

182. §.

Ha az árverés jogerőre emelkedett és a vevő az árverési feltételeknek eleget tett, különösen a vételárt egészen lefizette: az ingatlan tulajdonjogának nevére leendő bekebelezését a telekkönyvi hatóság hivatalból rendeli el.

A tulajdonjog bekebelezésével egyidejüleg az összes bekebelezett vagy előjegyzett tehertételek és feljegyzések, azokat kivéve, melyek a 162. és 163. §§.

szerint netalán érvényben maradnak és a 183. §. szerint átvállaltattak, hivatalból törlendők.

183. §.

A vevőnek szabadságában áll a jelzálogos hitelezőkkel megegyezni abban, hogy utóbbiak követelései, a mennyiben a vételárból kielégitést nyernének, a birtokon teherképen továbbra is fenmaradjanak. Az ilyen követelések ugy tekintetnek, mintha befizettettek, és a hitelezőknek utalványoztattak volna.

»Ha birói árverésen a vevő a jelzálogos hitelezőkkel abban egyezik meg, hogy utóbbiak követelései, amennyiben a vételárból kielégitést nyernének, a birtokon teherképen továbbra is fenmaradjanak és ennek folytán kötelező nyilatkozatot állit ki arról: hogy ezeket a bekebelezett terheket magára vállalja, ez a nyilatkozat mint egészen önálló kölcsönügyletet tartalmazó okirat, az átvállalt tartozások összegétől II. fokozat szerinti bélyegilleték alá esik.« (5064/886. sz. pénz. közig. bir. hat.)

184. §.

Az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adók és az átruházási illeték, a vevő által viselendők.

Az elárverezett ingatlant a fennálló törvények szerint terhelő szőlő-dézsma, urbéri és más hasontermészetü váltságnak, ugy a vizszabályozási tartozásnak, az árverés napja után esedékes részletei, a vételárba való betudás nélkül, a vevőt terhelik.

Az előbbi tulajdonosnak másnemü terheiért, ha csak az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak, — a vevő nem felelős.

1881 : XXVI. tcz. 2. §.

Vagyonátruházási illetékek.

Az 1873 : IX. tcz. 12. §-ának intézkedései hatályon kivül helyeztetnek és az ingatlanok átruházása eseteire következő illetéki tételek állapittatnak meg:

I. Azon átruházások eseteiben, melyek után $4^{3}/_{10}$ százaléki illeték jár, ha a birtokváltozási időköz

2 évet meg nem haladt	$1^{3}/_{10}$
4 » » » »	$1^{9}/_{10}$
6 » » » »	$2^{5}/_{10}$
8 » » » »	$3^{1}/_{10}$
10 » » » »	$3^{7}/_{10}$
10 éven túl a teljes . . .	$4^{3}/_{10}$

százalék fizetendő.

185. §.

Ha a vevő az árverési feltételeknek a kitüzött időben eleget nem tett, a bánatpénz elvesztésén felül, mely az ujabb árverés során befolyandó vételárhoz csatoltatik, s azzal együtt osztatik fel, az érdeklett felek bármelyikének kérelmére, a telekkönyvi hatóság ujabb árverést rendel.

Ezen esetben a telekkönyvi hatóság által 30 napra ujabb árverési határnap a 176. §. szabályai szerint tüzetik ki. Az e tárgyban kibocsátott árverési hirdetmény, a 153. §-ban megnevezetteken kivül, a korábbi vevőnek is, és pedig utóbbinak a keresetre hozott első végzés kézbesitésére előirt szabályok szerint, azonban hirdetményi idézés mellőzésével kézbesitendő, és ha az árverést megelőző 15 nap előtt a szabályszerü kézbesitést igazoló vétbizonyitvány vissza nem érkezett: az előbbi vevő részére külön ügygondnok rendelendő, s annak a hirdetmény legalább 8 nappal az árverés előtt kézbesitendő.

A korábbi vevő az ujabban elrendelt árverésen mint árverelő részt nem vehet.

Ha a vevő az ujabb árverési határnapot megelőzőleg, az ujabb árverés elrendelése által okozott összes költségek megfizetésén felül, az árverési feltételeknek teljesen és olyan időben tesz eleget, hogy a kiküldött az árverés megtartása előtt értesithető, a telekkönyvi hatóság, ha pedig ezen fizetés az árverés

megkezdése előtt a kiküldöttnél teljesittetik, a kiküldött az elrendelt ujabb árverést felfüggeszteni köteles.

»Ingatlannak árverési vevője maga tartozik figyelemmel kisérni: vajjon az árverés jogerőre emelkedett s igy az ő fizetési kötelezettsége beállott-e? A fizetés elmulasztása esetén tehát késedelmesnek tekintendő, habár az árverés jogerőre emelkedéséről külön végzéssel értesitve nem lett is.« (3483/882. sz. a. kir. táblai határ.)

»Peres eljárásban, birói árverésen történt vétel után, ha a vevő az árverési feltételeknek a kitüzött időben eleget nem tett: a vevő ellen ujabb árverés, vagyis visz-árverés elrendelése iránti kérvények első ive 1 frtos bélyeggel látandó el«. (1885. junius 11. 3869/884. sz. a. m. kir. pénzügyi közig. birósági határozat.)

186. §.

Ha az ujabb árverésen az ingatlan a korábbi vételárnál magasabb árért adatnék el: a többlet a korábbi vevőt nem illeti.

Ellenben, ha az ingatlan olcsóbb áron adatnék el: a korábbi vevő megtériteni köteles azon különbözetet, mely a későbbi és korábbi vételár között fenforog; ebbe azonban az elvesztett bánatpénz beszámittatik.

A megtéritendő különbözet erejéig, a telekkönyvi hatóság a korábbi vevő ellen, bármely érdekelt fél kérelmére, veszély igazolása nélkül is, a biztositási végrehajtást elrendelni, s az érdekletteknek s a korábbi vevőnek jegyzőkönyvi tárgyalás során való meghallgatása után a korábbi vevő által 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megtéritendő összeget megállapitani köteles.

Az e tárgyban hozott végzés alapján kielégitési végrehajtásnak van helye, melyre azonban a beadott felfolyamodás halasztó hatálylyal bir.

187. §.

Ha az árverés napjától számitott 15 nap alatt, a telekkönyvi hatósághoz intézett hitelesitett bead-

ványban valaki részéről, a megállapitott bánatpénz (147. §.) letétele mellett, a vevő igéretét ennek legalább egy tized részével meghaladó ajánlat tétetik s egyszersmind az ajánlattevő az általa viselendő ujabb árverési költséget előlegezi: a telekkönyvi hatóság az előbbi árverést hatálytalannak nyilvánitva, ujabb árverést rendel, melyre vonatkozólag az árverési hirdetmény kibocsátása és kézbesitése tárgyában, a 176. 185. §§. szabályai alkalmazandók.

Az ujabb árverés a megállapitott szabályok szerint történik, azon különbséggel, hogy az utólag beadott ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül s akkor is kötelező, ha az árverésre meg nem jelent és ha ennél magasabb igéret nem tétetett: az ingatlan általa megvettnek jelentetik ki. Több ilyen ajánlattevő között annak az ajánlata jön figyelembe, a ki a legmagasabb ajánlatot tette.

Az utólag tett ajánlat az ajánlattevőre kötelező akkor is, ha az annak folytán tartott árverés megsemmisittetvén, ujabb árverés rendeltetett el.

A jelen szakasz értelmében megtartott ujabb árverés után további utóajánlatnak helye nincsen, és ha ilyen tétetnék is, az a megtartott árverés joghatályára befolyással nem bir.

40,353/I. M. E. szám. Igazságügyminiszteri körrendelet az ingatlanokra elrendelt árverések eseteiben az árverési feltételeknek megállapitása tárgyában:

Az 1881 : LX. t.-cz. 187. §-ának intézkedése szerint, — a telekkönyvi hatóság az esetben, ha az elárverezett ingatlanra — az idézett szakaszban meghatározott feltételek mellett — az árverés megtartásától számitott 15 nap alatt utóajánlat tétetik, az árverést hatálytalannak nyilvánitja és ujabb árverést rendel.

A törvény ezen intézkedésénél fogva, a foganatositott árverésnek joghatálya az utóajánlattól is függővé van téve, és ebből kétségtelenül az következik ugyan, hogy oly árverések

folytán, a melyek a 187. §. értelmében hatálytalannak nyilváníthatók, a telekkönyvi hatóság az árveréstől számitott 15 nap eltelte előtt az idézett t.-cz. 180. §-a alapján vételi bizonyitványt ki nem adhat, — még is, hogy a netaláni téves intézkedéseknek eleje vétessék, felszólitom a kir. biróságot, mint telekkönyvi hatóságot :

hogy minden oly árverés esetében, a mely az ingatlanra nem az 1881 : LX. t.-cz. 187. §-ának alapján rendeltetik el, az árverési feltételek közé az idézett t.-cz. 150-a alapján az is felvétessék, miszerint a vevőnek vételi bizonyitvány az 1881 : LX. t.-cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számitott 15 nap alatt az idézett t.-cz. 187. §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

Felszólitom továbbá a kir. biróságot arra is, hogy az ingatlanra az 1881 : LX. t.-cz. alapján elrendelt árverés esetében, az árverési feltételek közé ugyancsak az idézett t.-cz. 150. §-a és a birói letétek kezelésére nézve folyó évi 39,425. szám alatt kiadott rendelet alapján még az is felvétessék, miszerint a vevő a vételárt a meghatározott részletekben az eljáró kir. biróság birói letéteinek kezelésére hivatott és az árverési feltételekben megnevezendő kir. adóhivatalnál köteles az idézett rendeletben meghatározott módozatok mellett lefizetni.

Kelt Budapesten, 1881. évi deczember hó 12-én.

»1. 1881. évi LX. t.-cz. 187. §-a alapján, valamely birói árverésen eladott ingatlanra nézve beadott utóajánlat 1-ső ive, tekintve azt : hogy ez az utóajánlat uj árverés elrendelését és igy ujabb hirdetmény kibocsájtását vonja maga után, az illetéki dijjegyzék 13. tétel IV. 9. pontja alapján 1 frtos bélyeggel látandó el.

2. A birói végrehajtási eljárás illetékszabás szempontjából peres eljárásnak tekintendő.« (Pénz. közig. bir. hat.)

188. §.

A telekkönyvi hatóság az árverés jogerőre emelkedése után, a sorrendi tárgyalásra hivatalból tüz ki határnapot s erre a telekkönyv szerint érdekletteket, illetőleg a részükre a végrehajtási eljárás során kine-

vezett ügygondnokot és a királyi adófelügyelőt, utóbbit azzal idézi meg, hogy az ingatlant közvetlenül terhelő s az árverés napja előtt esedékessé vált állami és községi adóknak, az esedékesség napját és a járulékokat feltüntető kimutatását, valamint az ingatlant terhelő illetékeknek az átruházási jogügylet bejelentési napját is feltüntető jegyzékét, végre a zálogjogilag bekebelezett régibb adó- és illeték-tartozások fennállását igazoló szabályszerü kimutatásokat is, a sorrendi tárgyalás határnapjáig annál bizonyosabban mutassa be, mert ha ezt elmulasztaná és a sorrendtárgyalási határnapra meg nem jelennék: az adók és illetékek az árfelosztásnál mellőztetni fognak.

A mennyiben a végrehajtási eljárás során az ismeretlen tartózkodásu jelzálogos hitelezők képviseletére ügygondnok nem neveztetett: az ismeretlen tartózkodásu jelzálogos hitelezők képviseletére ügygondnok rendelendő, s a végzés egy példánya annak is kézbesitendő.

Ha a telekkönyvből kitünik, vagy a telekkönyvi hatóság tudomással bir arról, miszerint az elárverezett ingatlant, szőlő-dézsma, urbéri, vagy más hasontermészetü váltság, vagy vizszabályozási tartozás terheli: az árfelosztási tárgyalásra a jogositott földbirtokos vagy közbirtokossági képviselő, illetőleg a vizszabályozási társulat képviselője is megidézendő.

Hirdetmény kibocsátása a távollevő vagy ismeretlen hitelezők részére nem szükséges.

A vevő, ha az egész vételárt be nem fizette, a sorrendi tárgyalás határnapjáról szintén értesitendő.

»Az 1881 : XVII. tcz. (csődt.) 176. §-a és az 1881 : LX. tcz. (végreh. törv.) 188. §-a alapján a csődtömeghez tartozó elárverezett ingatlanok vételárának felosztására a tkkvi hatóság illetékes.« (64/885. sz. curiai hat.)

»Az adófelügyelő nincs elzárva attól, hogy magát árfelosztásoknál az adóhivatal által képviseltesse.« (3352/883. sz, curiai határozat.)

189. §.

A vételárból a jelzálogos hitelezők előtt a következő előnyös tételek s a következő sorrendben elégitendők ki:

a) a végrehajtatónak és a 166. és 167. §§. eseteiben, a végrehajtatóknak az ingatlan árverés hirdetése és foganatositása körül felmerült s biróilag megállapitott költségei, továbbá a sorrendi tárgyalás bélyegköltségei, az ismeretlen hitelezők képviseletére rendelt gondnok sorrendi tárgyalási dija és a 164. és 212. §§. esetében, a zárgondnoki költségek és dijak;

b) az elárverezett ingatlant közvetlenül terhelő állami és községi adók, a mennyiben az árverés napját megelőzőleg esedékessé váltak és az árverés napjától visszaszámitott 3 évnél nem régibb időről vannak hátralékban; továbbá az elárverezett ingatlant közvetlenül terhelő és a fennálló szabályok szerint törvényes elsőséggel biró illetékek;

c) a fennálló törvények értelmében az ingatlant közvetlenül terhelő szőlő-dézsma, urbéri és más hason természetü váltság-összegnek és a vizszabályozási tartozásnak az árverés napját megelőzőleg esedékessé vált, három évnél nem régibb időről hátralékban levő részletei.

Ha a *c)* pont alatti követelések a vételárból egészen ki nem elégittethetnének: első sorban a vizszabályozási követelések fizetendők: a többi követelések közt pedig aránylagos levonásnak leend helye.

»Tekintve, hogy az 1881. évi 60. t. cz. 189. §. a) pontja határozott rendelkezése értelmében, jelzálogos hitelezők előtt a végrehajtás és árverési kérvény költségei előnyös tételkép nem sorozhatók; — tekintve továbbá, hogy ott, hol a törvény világos rendelkezést tartalmaz, biróságok által a magánjogi viszonyok egyedül a szerint itélhetők meg,

. . . . a végrehajtás és árverés körüli költségek előnyös tételként nem sorozhatók«. (7014/884. sz. curiai határozat.)

(Lsd a 25. sz. curiai döntvényt.)

A magyar kir. curia döntvényei. (polgári ügyekben.)

25. szám. Az elárverezett ingatlan vételárának felosztásánál a végrehajtási és árverési kérvény költségei a jelzálogos hitelezők előtt előnyös tételkép sorozhatók-e? (3321/P. 1883. és 7014/P. 1884. számokhoz.)

Határozat:

Az elárverezett ingatlan vételárának felosztásánál a végrehajtási és árverési kérvény költségei előnyös tételkép nem sorozhatók.

Indokok:

Tekintve, hogy az 1881 : LX. t.-cz. 189. §-ában tüzetesen felsorolva vannak azon tételek, melyek az elárverezett ingatlan vételárából a jelzálogos hitelezők előtt mint előnyösök kielégitendők, s ezek között sem a végrehajtási, sem az árverési kérvény költségei felemlitve nincsenek;

ennélfogva ki kellett mondani, hogy a végrehajtási és árverési kérvény költségei előnyös tételkép nem sorozhatók.

Kelt Budapesten, a kir. Curia polgári szakosztályának 1885. évi április hó 14-én tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett az ugyanazon évi május hó 15-én tartott teljes ülésben.

»Önkéntes árverés költségei előnyös tételt nem képezvén, a bekeblezett hitelezők kielégitése előtt, a vételárból le nem vonhatók.« (1882. évi 918. sz. a. curiai hat.)

»Tekintve, hogy az átalános jövedelmi pótadó kivetésének alapjául a földbirtokra kivetett adó szolgál, és igy az átalános jövedelmi pótadó sajátlag a földadó pótlékát képezi s az ingatlant közvetlenül terhelő adó tekintete alá esik, mint ilyen, az 1881 : LX. tcz. 189. §. b) pontja szerint amaz adó a vételárból a jelzálogos hitelezők előtt sorozandó.« (8331/884. sz. a. cur. hat.)

»A II-od osztályu kereseti adó az 1881 : LX. törvényczikk 189. §-ának b) betüje alatt megállapitott sorrendben sorozandó; mert az emlitett adó az ingatlan jövedelmei után kivetett adó, tehát a földadónak járuléka, s mint ilyen, közvetlenül az ingatlant terhelő adónak tekintendő.« (20854/885. sz. kir. tábl. hat.)

»Az 1881 : 60. tcz. 189. §. a) pontjában foglalt azon kifejezés: »árverés .... foganatositása körül felmerült és biróilag megállapitott költségei« alatt a végrehajtás kérvényezése a becslés és árverés kérvényezése folytán felmerült költségek is értendők«. (3321/883. sz. cur. hat.) (Lsd a 25. sz. cur. döntvényt.)

1876: XV. t. cz. 67. §-a:

Ingatlanok biréi eladásánál s a vételár biréi felosztásánál az utolsó három évi, ugyanazon birtokot terhelő egyenes adók, illetéki hátrálékok, az egyenes adók módjára behajtandó egyéb tartozások s a községi adópótlékok bekeblezés nélkül is minden egyéb követelés előtt elsőbbséggel birnak.

Évi adó alatt értetik azon összeg, mely mint folyó adó, az illető ingatlanra azon évben kivetve volt.

Ezen elsőbbség az eredménynyel megtartott árverés napjától visszafelé számitandó zárlat vagy végrehajtás utján való bérbeadás esetében a zárlat, illetve a végrehajtás tartama alatt esedékes folyó adók a zárgondnok vagy bérlő által az ingatlan jövedelmeiből fizetendők.

Ha valamely, három évnél nem régibb állam adó, illetéki hátralék, vagy az egyenes adók módjára behajtandó ugyanazon birtokot terhelő más tartozás bekebeleztetik, ezen bekebelezés a törvényen alapuló elsőségi jogot meg nem szünteti.

1881: XXXIV. t. cz. 39. §:

Az ingatlan vagyon átruházása után járó illeték a vagyon átruházás tárgyát képező ingatlant terheli, és két évig a telekkönyvi bejegyzés által biztositott magánjogczimből eredő követeléseket feltétlenül megelőzi.

Ezen két évi idő a vagyonátruházást tartalmazó jogügyletnek illetékkiszabás végett történt bejelentésével, felfüggesztő feltételhez v. kezdeti időponthoz kötött jogügyleteknél pedig a feltétel teljesülésével, illetőleg az időpont bekövetkeztével veszi kezdetét és érvényesithető az elsőség akkor, ha ezen két évi határidő a jogerőre emelkedett árverés határnapjáig még le nem telt.

Ha az illeték az átruházott ingatlanra ezen két évi határidőn belül beadott szabályszerü beadvány folytán telekkönyvileg bejegyeztetik: az illetékkövetelésnek törvényes

elsősége, a vagyon átruházását tartalmazó jogügylet bejelentésétől, illetőleg a feltétel teljesülésétől vagy az időpont bekövetkeztétől számitandó öt évig áll fenn, azontul pedig az illeték csak a telekkönyvi bejegyzés által nyert elsőséggel bir.

A fentebbi két év utáni telekkönyvi bejegyzés a bejegyzési sorrendnek megfelelő elsőséget biztosit és csak akkor rendelhető el, ha időközben harmadik személyek jóhiszemmel tulajdonjogot nem nyertek.

A bejelentés elmulasztása miatt kiszabott birságra a törvényes elsőség ki nem terjed.

Árverési vételár-felosztásoknál a fentebbiekben szabályozott törvényes elsőség, a mennyiben annak feltételei fenforognak — a kincstár választása szerint, csak egy illetékre nézve vehető igénybe; a többi illeték pedig a kincstár választása szerint v. az illeték telekkönyvi bejegyzésének, vagy pedig az illeték alapjául szolgáló vagyonátruházás telekkönyvi bejegyzésének rangsorozatában nyer kielégitést.

Ugyanezen szabályok érvényesek az örökségektől és a hagyományoktól járó örökösödési illetékekre nézve is.

Birói vagy gyámhatósági eljárás alá eső hagyatékoknál az eljáró biróság v. gyámhatóság köteles — a mennyiben az illeték még le nem rovatott volna — hagyaték átadása, illetőleg telekkkönyvi átiratása előtt 10-ik és 12-ik §-ában körülirt felelősség mellett, az illeték megfelelő biztositása végett intézkedni.

1881: XXXIV. tcz. 40. §.

A dologi jogok telekkönyvi bejegyzéseért járó illeték, előző szakaszban megállapitott törvényes elsőséggel, az ott megvont korlátok között a bejegyzett dologi jogot terheli.

A m. kir. curia teljes ülési döntvényei.

1. számu döntvény:

Az urbéri maradványföld telekkönyvileg be nem jegyzett váltságösszegének lejárt hátralékos részletei terhelik e az oly birtokutódot, ki vétel utján jött a megváltott ingatlan birtokába. Különösen pedig azon birtokutódot, ki birói árverésen szerezte meg a megváltott föld tulajdonát, terhelik-e a váltságösszegnek az árverés előtt lejárt hátralékos részletei?

Határozat.

A maradványföld váltságösszegének ugy fennálló hátralékai, mint jövőben esedékes részletei telekkönyvi bejegyzés nélkül is terhelik a megváltott föld azon birtokosát, ki a váltságtőke megállapitása után adásvétel utján magánkézből szerezte meg a birtokot. Jogelőde ellen azonban ő a hátrálékok iránt viszkeresettel bir, a mennyiben ezt ellenkező kikötés meg nem szüntette. De a megváltott ingatlan birói árverési vevőjét a váltság összegnek csak az árverés napja után esedékes részletei terhelik, azon hátrálékos részletekért pedig, melyek az árverés napja előtt jártak le, ő nem felelős, ha csak az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak.

Indokok:

Az 1871 : LIII. t. cz. 19. §-a szerint a maradványföldért járó váltságtőke és járulékai magát a megváltott földet terhelik. A váltságösszeg tehát oly reálterhet képez, mely a földbirtokkal levén összekötve, az időszerinti birtokos által viselendő mindaddig, mig a földet birtokolja, vagy mig maga a földteher meg nem szünik. A birtokos személyében beállott változás pedig ama dologi terhet nem szünteti meg, hanem átszáll az a törvénynél fogva, s igy a telekkönyvi bejegyzés nélkül is az uj birtokosra, még pedig az előbbi birtokosnak nemcsak örökösére, hanem azon utódjára is, ki magánügylet, vagy birói cselekmény alapján szerezte meg a birtokot. — Minderre nézve nem hagy fenn semmi kétséget az 1871 : LIII. t. cz. 19., 57. és 92. §-ainak tartalma.

A mi a váltságösszegnek lejárt és fizetetlen maradt részleteit illeti, ezen fennálló hátralékok terhe szintén átszáll — telekkönyvi bejegyzés nélkül is — a magánügylet alapján, jelesen a vétel utján birtokba jött utódra, habár tagadhatatlan az, hogy ama hátralékok már a lejárat ténye által személyes kötelezettségévé is váltak a fizetést mulasztó birtokosnak. Mert a törvény, nevezetesen az 1871 : LIII. t. cz. világosan rendeli 19., 57. §-aiban, hogy a váltságösszeg hátralékai szintén terhelik a birtokutódot, a ki — ha igénybe vétetett — csakis viszkereseti jogával élhet birtokelőde ellen, a mennyiben e jogát ellenkező kikötés el nem enyésztette.

Más tekintet alá esik azonban az a birtokutód, a ki birói árverésen vette meg a birtokot. — Terhelik őt is kétségtelenül a váltságösszegnek még le nem járt, csak jövőben esedékes részletei; mert az árverés a földbirtokkal összekötött reálterhet nem enyészteti el. — De az átverés napjáig lejárt részletekre nézve áll egy részről az, hogy az ingatlant, mely a hitelezőnek kielégitési alapul szolgált, az árverés után már csak a vételár helyettesiti, és másrészről az, hogy — mint fentebb mondatott — a hátralék a lejárat pillanatától fogva személyes kötelezettségét képezi az előbbi tulajdonosnak. Ezen személyes követelésére nézve van ugyan a jogosult félnek a lejárat után is törvényes zálogjoga a még el nem árverelt ingatlanban, de annak a hatálya csak az, hogy a követelés a sorrendi tárgyaláskor előnyös tételkép felszámitható. — A befejezett árverés esetére pedig az 1868 : LIV. tcz. 456. §-a a jogbiztonság követelményének, a birói cselekvény tekintélyének s a telekkvi intézmény czéljának megfelelőleg ugy intézkedik, hogy az árverési vevő csak a vételárt s az átruházási illetéket fizesse meg, az előbbi tulajdonosnak terheiért, ha csak az árverési feltételek ellenkezőt nem tartalmaznak, felelőssé legyen.

Az imént előadott jogtételeket az 1882. évi január 1-én életbe lépett 1881. évi LX. t. cz. 184. és 189. §-aiban a jövőre is irányadókul kimondotta.

Kelt Bpesten, a. m. k. Curia polgári szakosztályainak 1882. évi május 8-án tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett az ugyanazon év máj. 22-én tartott teljes ülésében.

190. §.

Az előnyös tételek kielégitése után, a vételárból a telekkönyvi rangsorozat szerint a jelzálogos hitelezők követelései elégitendők ki.

Ugyanazon telekkönyvi hatóság telekkönyveiben foglalt és egyidejüleg elárverezett több telekkönyvi jószág-testre bejegyzett követelések, a kielégitési sorrendben azon megjegyzéssel veendők fel, hogy amenynyiben az árfelosztás egyidejüleg történend, azon követelések, a melyeknek teljes kielégitése aránylagos

megosztás mellett is teljesithető, a vételárakból aránylag lesznek kielégitendők. — Ugyanezen szabály áll azon jelzálogi követelésekre is, a melyek valamely közös ingatlannak több tulajdonos-társat illető hányadát terhelik.

Ha pedig a jelzálogilag biztositott követelés egyidejüleg árverés alá nem került, más ingatlant, vagy valamely közös ingatlannak más tulajdonos társat illető, de el nem árverezett hányadát is terheli: az a vételárból a hitelező kivánsága szerint egészben vagy részben elégitendő ki.

A későbbi jelzálogos hitelezőknek jogukban áll az előttük levő jelzálogos követelést az árfelosztásig készpénzzel kifizetve, magukhoz váltani.

Ha e joggal több jelzálogos hitelező kiván élni, az elsőség a telekkönyvi bejegyzés sorrendje szerint illeti a hitelezőket. — A később bejegyzett jelzálogos hitelező azonban a beváltási jogot a korábbi jelzálogos hitelező ellenében is érvényesitheti, ha annak követelését is készpénzzel beváltja.

Azon jelzálogos hitelező, a ki valamely követelést bevált, a beváltott követelés tekintetében a hitelező jogaiba lép.

»Ugyanazon jelzálogos hitelező különféle elsőbbséggel bejegyzett követeléseinek rangsorozatát önkényileg meg nem változtathatja, mert ily eljárás az 1881 : 60. tcz. 190. §-ában foglalt intézkedések meghiusitására vezethetne«. (5397/886. sz. a. cur. határozat.)

191. §.

Ha az elárverezett ingatlanra valakinek javára haszonvételi jog van bejegyezve: a vételár, illetőleg annak a haszonélvezeti jogot megelőző jelzálogos követelések kielégitése után maradványa birói letétbe helyezendő, vagy a 202. §. értelmében gyümölcsöztetendő és a kamatjövedelem a haszonélvezeti jog tartama alatt a haszonélvezetre jogositottnak kiadandó.

Más szolgalom esetében, ha az ingatlan a 163. §. értelmében, a szolgalom fentartása nélkül árvereztetett el; a szolgalmi jog egyenértékéül fizetendő összeg, — bekebelezett haszonbérlet vagy bérlet esetében pedig a bér megszünte esetére a haszonbérlő vagy a bérlő által követelt kártéritési összeg a hitelező által felszámitott mennyiségben veendők számitásba. — Ugyanez áll bejegyzett kikötmények esetében, a kikötmények készpénzbeli egyenértékére nézve is.

A telekkönyvi rendeletek értelmében valamely összeg szerint meg nem határozott követelés fedezetéül bekeblezett vagy előjegyzett legmagasabb összeg által biztositott követelés ezen legmagasabb összeg erejéig, valamely biztositék bejegyzése által fedezett követelés pedig a bejegyzett biztositéki összeg erejéig veendő számitásba.

A mennyiben az elárverezett ingatlanra ilynemü követelések vannak bejegyezve: a sorrendi tárgyalást rendelő végzésben a hitelező figyelmeztetendő, hogy ha a tárgyalásra meg nem jelennék és követelését fel nem számitaná: az a sorrendben mellőzendő lészen. A végzés a hitelezőnek hirdetményi idézés nélkül saját kezeihez kézbesitendő s ha ez nem eszközölhető, részére ügygondnok nevezendő.

Lsd. telekk. rendelet 65. §.

192. §.

A jelzálogos hitelezők tőke-követelésével, ugy a 189. §. *b)* pontja szerint az előnyös tételek közé sorozott tőke-követelésekkel egyenlő sorrendben elégitendők ki:

a) a kamatok, a mennyiben az árverés napjától visszaszámitott három évnél nem régibb időből vannak hátra;

b) az árverés napjától tovább folyó kamatok.

Ha a kamatláb a telekkönyvi bejegyzésben ki-

tüntetve nincs, hat száztólinál magasabb kamat nem sorozható.

A perbeli s az előnyös tételek közé nem utalt végrehajtási és az árfelosztási képviseletnél felmerült költségek a tőkével egyenlő elsőséggel csak akkor soroztathatnak, ha a költségek fedezésére szolgáló biztositéki összeg erejéig a zálogjog szintén bejegyeztetett, és akkor is csak annyiban, a mennyiben e költségek a bejegyzett összeget tul nem haladják.

Egyébként a költségek a költség-bekebelezés sorrendjében, s ha ilyen bekebelezés nincs, esetleg arálylagos levonás mellett az összes jelzálogi követelések kielégitése után, a vételármaradványból elégitendők ki.

Azon jelzálogos hitelező részére, a ki megidéztetése daczára, az árfelosztási tárgyalásra meg nem jelent, csupán a bejegyzett tőke-követelés veendő számitásba.

Az árfelosztás napján még le nem járt, nem kamatozó jelzálogos követelések olyan összegben elégitendők ki, hogy a fizetett összeg 6% kamatnak hozzászámitásával, megfeleljen a lejáratkor a bekebelezett vagy előjegyzett tőke-követelésnek.

Olyan bekebelezett kölcsön-követeléseknél, melyek a kamatot, tőketörlesztést és esetleg egyébb járulékokat is egybefoglaló egyenlő fizetési részletek által előre meghatározott számu, bizonyos évek során törlesztetnek le, s melyeknek ezen minőségük a telekkönyvi bekebelezésben is ki van tüntetve: a kamatnak és a kötvényen alapuló egyéb járuléknak a tőkével egyenlő elsősége ellen csak annyiban tehető kifogás, a mennyiben a tőke- és járulék czimén követelt összeg, a bekeblezett tőkét és annak a bekebelezésben kitüntetett kamatlábbal, kamatláb ki nem tüntetése esetében pedig, 6 száztólival számitott három évi kamatait felülmulja.

A királyi Curia döntvényei. (Polgári ügyekben 17. sz.)

Az 1881. évi LX. tczikk 192. §-a *a)* pontjának azon rendelkezése, mely szerint csak az árverés napjától visszaszámitandó három évi kamatok elégitendők ki a tőkével egyenlő sorrendben, alkalmazandó-e s mennyiben a végrehajtási zálogjoggal bekebelezett s a sorrendi tárgyaláskor felszámitott tőkekövetelésnek megitélt, illetve birói egyesség vagy közjegyzői okirat által megállapitott kamataira is? (5041/884. polg. számhoz.)

Határozat:

Az 1881. évi LX. tczikk 192. §-ának *a)* pontjában foglalt megszorító rendelkezés nem alkalmazható a végrehajtási zálogjoggal bekeblezett tőkekövetelésnek azon, a végrehajtási bekeblezés alapjául szolgált itéletben, vagy birói egyességben avagy közjegyzői okiratban megállapitott kamataira, melyek a bekeblezés napjáig lejártak. Ezen kamatok, ha az árverés napjától visszaszámitott három évnél régibb időtől fogva vannak is hátra, a bekeblezés sorrendjében sorozandók s elégitendők ki a vételárból. Ellenben a végrehajtási bekeblezés napja után lejárt kamatok az idézett törvény 192. §-ának *a)* pontja rendelkezése alá esnek, tekintet nélkül a végrehajtási zálogjog bekeblezésére.

Indokok : Az 1881. évi LX. tczikk 192. §-ának *a*) pontja azon, a kérdés lényegét nem érintő eltéréssel, hogy a három év az árverés s nem a sorrendi tárgyalás napjától számitandó vissza, ugyanazt rendeli, a mit rendelt már az 1868. LIV. tczikk 448. §-a ; és a törvénykezési rendtartásnak ezen szakaszát a törvényes gyakorlat mindig ugy értelmezte, hogy az nem alkalmazható a tőkekövetelés oly kamataira, melyek végrehajtási zálogjoggal vannak a telekkönyvi rendszernek megfelelően bekebelezve.

Nem is volna indokolható az, hogy a tőke bekebelezése s a kamat egyszerü telekkönyvi kitüntetése már magában biztositsa a hosszabb időről való kamathátralék elsőbbségét — kárával a telekkönyvi hitelnek és sérelmével a későbbi jelzálogos hitelezőknek -- akkor, midőn az egyszerü telekkönyvi kitüntetés nem nyujt a későbbi hitelezőnek kellő tájékozást az iránt,

hogy mely idő óta s mily összegben áll fenn, s hogy tényleg fennáll-e a kamatkövetelés.

Máskép áll a dolog ott, hol a kamat végrehajtásilag van itélet, birói egyesség, vagy közjegyzői okirat alapján, a telekkönyvi rendszernek megfelelően bekebelezve. Itt a végrehajtás elrendelése tanuskodik arról, hogy a kamat nincs kifizetve, és a későbbi hitelező a telekkönyvi rendelet 62. és 65. §-ainak megfelelő bekeblezés nyomán kiszámithatja a követelést, mely dologi jogkép terheli — tőke s kamat fejében — az ingatlant.

De a telekkönyvi rend. 62. §. joghatályával végrehajtásilag bekebelezettnek csak azt a megitélt, illetve birói egyesség vagy közjegyzői okirat által megállapitott kamatot lehet tekinteni, mely a bekebelezés napjáig már lejárt volt. Mert a telekkönyvi rendt. 55. §-a csak szám- és összegszerüleg meghatározott követelésnek biztositásául engedi meg a zálogjog bekebelezését; már pedig a jövőben lejárandó kamatok nem voltak a bekebelezéskor szám- s összegszerüleg meghatározhatók, s a későbbi hitelező is az ingatlant terhelő kamathátralék összege iránt csak annyiban tájékozhatja magát a telekkönyvben, a mennyiben a kamathátraléknak telekkönyvileg kitüntetett kezdő időpontjától fogva a bekebelezés napjáig számíthatja a lejárt kamatot.

Csak a lejárt kamatokat ekkép kitüntető végrehajtási bekebelezés mondható szilárd alapon nyugvónak, világosnak s határozottnak; és az ily telekkönyvi bejegyzést nem lehet a végrehajtás folyamán megfosztani azon elsőbbségtől s hatálytól, melyet annak az anyagi jog, a telekkönyvi nyilvánosság elve s jelesen a telekkönyvi rend. 61. és 62. §-ai megadtak. Ellenben a fenebbiek szerint nem esnek ezen tekintet alá a tőkekövetelés azon kamatai, melyek a végrehajtási bekebelezés napja után jártak le s a melyek ennélfogva nem vehetők ki a többször idézett § a) pontjának megszoritó rendelkezése alól; valamint önként értetik, hogy a végrehajtási zálogjog bekebelezése által az azt megelőzőleg már bekebelezve volt tőke után járó, az árverés napjától visszaszámitott három évi kamatnak a törvény által biztositott elsőbbsége nem érintetik.

Kelt Budapesten, a kir. Cur. polgári szakosztályainak 1884. évi szeptember hó 23-án tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett az ugyanazon évi október hó 15-én tartott teljes ülésben.

»Az 1881 : LX. tcz. 192. §-ának azon rendelkezése, mely szerint a jelzálogos hitelező tőkekövetelésével egyenlő sorrendben a kamatok csak annyiban elégitendők ki, mennyiben az árverés napjától visszafelé számitott három évnél nem régibb időből vannak hátra, ki nem terjed azon esetre is, melyben a kamat, mint lejárt és megállapitott követelés iránt kielégitési végrehajtás rendeltetvén, meghatározott idő óta hátralékos kamatkövetelés erejéig a zálogjog végrehajtásilag kebeleztetett be.« (1884. május hó 12-én, 13.090. sz. kir. tábl. hat.)

193. §.

Évi járadékok bekeblezése, vagy előjegyzése esetében az árverés napját megelőző három évről hátralevő összeg a vételárból kielégitendő; a később lejárandó évi járadékok fedezetéül pedig a szükséges tőke a felek megállapodása szerint veendő számitásba és hasznositandó. Ha ez iránt a felek között megállapodás nem jő létre; az előterjesztett javaslatok felett a biróság határoz.

Az elhelyezett tőke a későbbi követelések kielégitésére csak akkor fordittathatik, ha a járadék-fizetési kötelezettség megszünik.

194. §.

A sorrendi tárgyalást a kiküldött biró vezeti s erről a tárgyalás menetét kitüntető jegyzőkönyvet vesz föl.

A tárgyalás azzal veszi kezdetét, hogy a vételárnak birói letétbe helyezett és még a vevőnél fizetetlen része, folyó kamataival együtt, megközelitőleg kiszámittatik, és e kiszámitás eredménye a jegyzőkönyvben kitüntettetik.

Ezután az érdeklettek meghallgatásával a követelések felszámittatnak, illetőleg megállapittatik a

kifizetési sorrend tervezete. Ezen tervezetbe, a netaláni kifogásokra való tekintet nélkül, folyó szám alatt vétetnek fel a felszámitott tételek, ugy azonban, hogy a kifogás alá nem vett tételek külön rovatba, a kifogás alá vett tételek ismét külön rovatba, részben való kifogás esetében pedig, a kifogás alá nem vett rész a fizetendők rovatába, a kifogás alá vett rész pedig a kifogás alá vett tételek rovatába igtattatnak.

A felszámitás addig folytattatik, mig a kifogás alá nem vett tételek által a vételár kimeritve nincs, vagy az összes jelzálogos követelések fel nem számittattak.

A m. kir. pénzügyminiszternek 76,030/882. számu körrendelete, az illetékhátralékoknak a birói vételárfelosztásnál való kimutatása tárgyában:

A végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. tcz. 188. §-ának rendelkezéseire való tekintettel, és figyelembe véve, hogy a közvetlen lerovandó illetékek kezeléséről szóló 1881. évi XXXIV. tcz. végrehajtása iránt kiadott utasitás 87. §-a értelmében kiállitandó hátraléki kimutatások nem foglalják magukban azon kellékeket, melyek az illetékeknek a biróság által a sorrendbe való felvételét minden kétséget és ellenvetést kizárólag biztositják; ezennel elrendeltetik, hogy az emlitett utasitás 87. §-a értelmében az adóhivatalok által szerkesztendő azon hátraléki kimutatásokban, melyek valamely ingatlant jelzálogilag terhelő és annak vételárából elsőbbséggel kielégitendő illetéktartozásokra vonatkoznak, minden egyes tételnél mindenkor a jogügylet illetékkiszabás végetti bejelentésének napja a »jegyzet« rovatban pontosan tüntettessék ki.

Kelt Budapesten, 1883. évi január hó 25-én.

»Peres eljárásban, végrehajtás folyamán, a hitelezők követeléseinek sorrendi tárgyalása alkalmával, ha a hitelezők vagy azok képviselője részéről kifogások vagy egyéb jegyzőkönyvi bemondások tétetnek, a vételár-felosztási jegyzőkönyvnek a kifogásokat tartalmazó iveire járó bélyeget az a hitelező vagy képviselője tartozik leróni, kinek kifogásait vagy bemon-

dásait az illető iv tartalmazza.« (1886. január 16. 4794/85. sz. a. pénz. közig. bir. hat.)

195. §.

A felszámitás befejezése után a biró a kifogás alá vett minden tétel tárgyában a kifogást tevőket és az ellenérdeküeket meghallgatva, nyilatkozataikat a netaláni bizonyitékokra való hivatkozás mellett a jegyzőkönyvbe igtatja, s az általa és a felek által aláirandó jegyzőkönyvet a telekkönyvi hatóságnak haladéktalanul bemutatja.

196. §.

A telekkönyvi hatóság a bemutatott jegyzőkönyv alapján a kielégitési sorrendet akként köteles megállapitani, hogy az legkésőbb a sorrendi tárgyalás napjától számitott 15 nap alatt elkészitve, az érdeklett felek által leendő megszemlélésre kitétethessék.

A telekkönyvi hatóság a 189. §. *a)* pontjában felsorolt előnyös tételekre vonatkozó kifogásokat minden esetben, valamint rendszerint a jelzálogos követelésekre vonatkozó azon kifogásokat is, melyek csupán a telekkönyvi rangsorozat kérdését tárgyazzák, a felvett jegyzőkönyv és a telekkönyvi állapot alapján, a perreutasitás mellőzésével dönti el.

Ha azonban a rangsorozatot tárgyazó kifogások a telekkönyv alapján el nem dönthetők, az ellenérdekü felek egyike, a kereset meginditására zárhatáridő kitüzése mellett utasitandó.

Az előnyös tételkép bejelentett adók és illetékek tekintetében, a telekkönyvi hatóság csupán azon kérdés felett dönt, hogy a kimutatásban kitüntetett adók és illetékek a 189. §. szerint az előnyös tételek közé sorozandók-e vagy nem s e részben, ha szükségesnek látja, az illetékes pénzügyi hatóságot bővebb felvilágositások és adatok beadására utasithatja.

Az adók és illetékek összegére nézve az érdekeltek, a fennálló szabályok értelmében, az illetékes pénzügyi hatóságnál kereshetnek orvoslást.

197. §.

Ha valamely jelzálogos követelésnek vagy a 189. §. *c)* pontjában felsorolt valamely követelésnek valódisága vagy összege az adós által kifogás alá vétetett: a hitelező, — a mennyiben a sorrendi tárgyalás során nem igazolta, hogy követelése jogerejü itélet vagy birói egyezség által van megállapitva vagy törvény szerint előzetes peres eljárás nélkül végrehajtható okiraton alapul, vagy hogy az iránt per van folyamatban, — perre utasitandó.

Hasonlókép a hitelező utasitandó perre akkor, ha a 191. §. eseteiben felszámitott követelése akár az adós, akár más jelzálogos hitelező által kifogásoltatik. Ezen eseteken kivül, ha valamely jogerejü itélet vagy egyezség által meg nem állapitott, vagy előzetes peres eljárás nélkül végrehajtható okiraton nem alapuló, de az adós által kifogás alá nem vett követelés ellen más hitelező részéről tétetik kifogás: a kifogást tevő hitelező utasitandó perre.

Ha pedig a követelés jogerejü itélet vagy egyezség által megállapitva van, vagy előzetes peres eljárás nélkül végrehajtható okiraton alapul: a kifogások csak akkor vehetők figyelembe, ha a kifogást tevők a kifogások során valószinüvé tették, hogy a követelés a végrehajtható itélet, egyezség vagy okirat kelte után felmerült ténykörülmények által egészben vagy részben megszünt. Ezen esetben akár az adós, akár a hitelező részéről emeltetett kifogás, a kifogást tevők utasitandók perre.

A perre utasitott köteles a végzés jogerőre emelkedésétől számitott 30 napi zárhatáridő alatt az illetékes biróságnál keresetet inditani, és ennek megtörténtét ugyanazon határidő alatt a telekkönyvi hatósághoz bejelenteni.

Ha valamely telekkönyvi bejegyzés érvényessége vétetik kifogás alá: a kifogást tevő utasitandó perre.

A telekkönyvi bejegyzés érvényessége ellen azon-

ban csak az tehet kifogást, a ki a bejegyzést a telekkönyvi rendeletek értelmében keresettel megtámadni jogositva van.

Lásd telekkönyvi rendelet 148—155. §§.

»A jelzálogos hitelező egyedül az okból, mivel az ingatlanra későbbi rangsorozattal zálogjogot szerzett, az 1881 : LX. tcz. 197. §-ában kijelölt eseten kivül, nincs jogositva az előtte eszközölt jelzálogi bekeblezés és az annak alapjául szolgáló jogügylet érvényének megtámadására.« (6155/885. sz. a. cur. hat.)

198. §.

Ha a kifogást tevők kimutatják, hogy a kifogás alá vett követelést megállapitó itélet ellen perujitás vagy semmiségi eljárás tétetett folyamatba: veszély igazolása esetében (42. §.) követelhetik, hogy a folyamatban levő eljárásnak jogerejü birói határozattal való eldöntéseig, a kifogás alá vett összeg birói letétben tartassék.

199. §.

A telekkönyvi hatóság által hozott sorrendi végzés ellen, a sorrendi tárgyalás napjától számitott 15 nap elteltétől 8 nap alatt beadandó felfolyamodásnak, és ha a másodbiróság az elsőbiróság végzését megváltoztatta, ennek közlésétől számitandó 8 nap alatt a harmadbirósághoz további felfolyamodásnak van helye.

A felfolyamodásnak halasztó hatálya annyiban van, hogy annak eldöntéseig azon követelések kielégitése nem eszközölhető, a melyeknek a vételárból való kielégithetése a felfolyamodás folytán hozandó határozattól függ.

A felfolyamodás bélyegilletékére nézve lsd a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet.

200. §.

A felfolyamodási határidő eltelte után a telekkönyvi hatóság hivatalból intézkedik azon követelések kielégitése iránt, melyeknek kifizetése se a netalán beadott felfolyamodásoktól, se a perre utasitástól nem függ.

Ugyanezen alkalommal tételenkint megállapitja a telekkönyvi hatóság azon összegeket, melyek a perreutasitási zárhatáridő elteltéig, illetőleg a meginditott per jogerejü eldöntéseig, vagy a beadott felfolyamodás folytán hozandó végzésig birói letétben tartandók.

Amint a kifogások egyike vagy másika jogerőre emelkedett határozat, vagy a zárhatáridő letelte által elintézést nyert, illetőleg a felfolyamodás folytán hozott felsőbb birósági határozat jogerejüvé vált: a további kifizetések a telekkönyvi hatóság által időnkint eszközöltetnek.

201. §.

A kifizetés rendszerint akként eszközöltetik, hogy a fizetendő összeg a jogositott részére a letétből utalványoztatik. E végből az illető jogositott azon eredeti okiratot, melyre a fizetés feljegyzendő, ha azt a sorrendi tárgyalásnál be nem csatolta, a telekkönyvi hatósághoz beadni köteles.

Az utalványozás által történt fizetés az eredeti okiratra feljegyeztetik, és ha az okirat a fizetés által hatálytalanná vált, az adósnak kiadatik; ellenesetben pedig a hitelezőnek visszaadatik.

Ha valamely hitelező részére résztörlesztésül a vételárnak összeg szerint meg nem határozható azon maradványa utalványoztatik, mely a kifizetendő, illetőleg letétben tartandó és összeg szerint meghatározott többi követelések kielégitése után fenmarad: az adóhivatal utasitandó, hogy ezen maradvány-összeget, a kifizetés megtörténte után, a törlesztés feljegyzése végett, a telekkönyvi hatóságnak jelentse be.

A mennyiben a körülmények igénylik, a telekkönyvi hatóság elrendelheti, hogy a követelések kielégitése egészben, vagy részben az e végből kitüzött határnapon saját kiküldöttje által, vagy fontosabb esetekben az e végből megbizandó királyi közjegyző által eszközöltessék; utóbbinak dijai az előnyös tételek közé számittatván.

202. §.

Azon hitelező részére, kinek követelése ellen alaptalan kifogás emeltetett, a kifogást tevők a birói letét után járó és a hitelezőt illető kamatkülönbözetét egyetemlegesen megtériteni kötelesek.

A hitelező ebbeli igényeit a 197. §. szerint meginditott perben vagy külön per utján érvényesitheti.

Ha a követelés ellen az adós emel kifogást: a hitelező kivánhatja, hogy ezen kamatkülönbözet két évi időtartamra számitásba vétessék, s követelésének sorrendében sorozva, letétileg biztosittassék. Ha pedig a kifogás valamely más hitelező által emeltetik, azon hitelező, kinek követelése ellen kifogás tétetett, a sorrendi tárgyalás során felvett jegyzőkönyvben követelheti: hogy a kifogást tevők a kamatkülönbözetet, és a perbeli költségeket, a 42. §. értelmében biztositsák, mire a biróság, a sorrendi tárgyalás folytán hozott végzésében, a kifogást tevőket, birói belátás szerint meghatározandó biztositék letételére utasitja.

A végzés ezen része ellen jogorvoslatnak helye nincsen, és ha a kifogást tevők a biztositékot a végzés kézbesitésétől számitott 8 nap alatt le nem teszik: a sorrendben megállapitott összeg, a jogositott kérelmére, a perre utasitás figyelembe vétele nélkül utalványoztatik.

Egyébiránt az érdekelt feleknek jogukban áll megegyezni az iránt, hogy a kifogással megtámadott tétel fedezetéül szolgáló összeg birói letét helyett valamely általuk megállapitott pénzintézetben gyümölcsöztessék, vagy az érdeklettek valamelyikének, az általa esetleg nyujtandó biztositék mellett kiadassék.

Ha a perre utasitás folytán, a kifogást tevő hitelező által meginditott kereset nyilván alaptalannak találtatik: a kifogást tevő 500 frtig terjedhető pénzbirsággal büntettetik.

203. §.

Nem telekkönyvezett ingatlanokra vezetendő végrehajtás esetében, a végrehajtási kérvényben az ingatlanok pontosan körülirandók és kimutatandó, hogy a marasztalt fél a kérdéses javaknak birtokában van.

A végrehajtás foganatositása végett ezen esetben is a telekkönyvi hatóság keresendő meg, mely az ingatlannak a helyszinén összeirására és foglalás alá vételére kiküldöttet rendel el.

A helyszini eljárás alkalmával az ingatlanok tartozékai is összeirandók és ugy ezek, mint maga az ingatlan, hivatalból kinevezendő két szakértő által megbecsülendő. A zálogjogi elsőség a foglalás időpontjától számitandó.

Az árverési hirdetménybe azon felhivás is befoglalandó, hogy a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, igénykeresetüket, ha pedig a vételárból kielégitési elsőséget igényelnek, elsőbbségi bejelentéseiket, az első izben kitüzött árverési határnap előtt annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy különben igényeik figyelembe vétetni nem fognak. Az első izben kitüzött árverési határnap előtt beadott igénykereset az árverés megtartására felfüggesztő hatálylyal bir.

Egyebekben a telekkönyvezett ingatlanokra vezetendő végrehajtásra megállapitott szabályok a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

Ha a végrehajtást szenvedettet, valamely ingatlan haszonvétele mellett, az azon levő fölülépitmények tulajdona nyilvánkönyvi bejegyzés nélkül megilleti, a nyilvánkönyvi tulajdonjog megszerzése pedig bizonyos feltételek teljesitésétől függ, illetve oly jogviszony forog fenn, melynél fogva a végrehajtást szenvedett jogai adásvétel tárgyát képezhetik: az ily jogokra vezetett végrehajtásnál a fentebbi szabályok, a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

»Ha a végrehajtó s a végrehajtást szenvedők közt oly jogviszony forog fenn, a melynél fogva a végrehajtást szenvedők joga adásvétel tárgyát képezheti, az 1881 : LX. tczikk. 203. §-nak utolsó bekezdéséhez képest, a telekkönyvi hatóság van a végrehajtás foganatositására hivatva.«(1325/883. sz. a. cur. hat.)

204. §.

A telekkönyvileg bekebelezett tulajdonos jogositva van az illetékes telekkönyvi hatóságnál ingatlan birtokának birói önkéntes árverésen való eladatását kérni, és pedig vagy akként, hogy az önkéntes árverés a jelzálogos hitelezők ellenében végrehajtási árverés joghatályával birjon, vagy pedig akként, hogy a bejegyzett terhek az árverés után is a birtokon maradjanak.

E kérelem, melyre nézve a 144. §. intézkedései irányadók, a tulajdonosnak, vagy hitelesitett meghatalmazással biró megbizottjának hitelesitett aláirásával látandó el.

Az árverés elrendelése és a további eljárás, a következő szakaszokban megállapitott eltérésekkel, az ingatlanok végrehajtási árverelésére vonatkozó szabályok szerint történik.

»1. Az 1881 : LX. tcz. 204. §-a ugyan módot nyujt a telekkönyvi tulajdonosnak, hogy ingatlanának elárvereztetését a birói árverés jogi hatályával a telekkönyvi hatóság utján eszközöltethesse ; de ez által a magánárverések, mint a magánszerződések egyik neme, kizárva nem lettek és azok jogi érvénye meg nem tagadható. Ezek szerint magánárverés egyedül azért, hogy a fennidézett törvényszakasz figyelmen kivül hagyatott, érvénytelennek nem tekinthető.

2. Adásvételi szerződés érvényéhez első sorban az ingatlannak minőségileg és térmennyiségileg határozott megjelölése szükséges.« (1884. október 16. 3462. sz. a. cur. hat.)

205. §.

Ha az árverés akként kéretett, hogy végrehajtási árverés joghatályával birjon: az a jelzálogos hi-

telezők bármelyikének, az árverési hirdetmény kézbesitésétől számitott 8 nap alatt beadandó kérelme folytán, hat hónapi határidőre felfüggesztendő és ujabb árverési határnap csak a hat hónap eltelte után tűzhető ki.

Ugyanezen esetben az önkéntes árverés feljegyzésének joghatályára nézve, a 142. §. intézkedései alkalmazandók, és az elárverezett ingatlan vételárának felosztására nézve, a végrehajtási árverésen befolyt vételár felosztásának szabályai tartandók meg.

206. §.

Ha az árverés akként kéretik, hogy a bejegyzett terhek az árverés után is a birtokon fenmaradjanak: a tulajdonos az árverési feltételeket maga állapitja meg, s meghatározhatja azon összeget, melyen alul az árverésen az ingatlan el nem adható.

Az árverés elrendeléséről a jelzálogos hitelezők nem értesittetnek, és az árverés jogerőre emelkedése, illetőleg az árverési feltételek teljesitése után, a vevő javára a tulajdonjog, a bejegyzett terhek épségben maradásával kebeleztetik be.

207. §.

A 204—206. §§. szabályai alkalmazandók azon esetben is, ha valamely hagyatéki ingatlannak árverés utján való eladását a hagyatéki biróság vagy a gyámhatóság rendeli el, s ennek foganatositása végett a telekkönyvi hatóságot megkeresi.

»Oly esetben, midőn hagyatéki ingatlannak a hagyatéki biróság vagy a gyámhatóság által elrendelt elárverezését nem a telekkönyvi hatóság foganatositotta, ugyanez a kielégitési sorrend megállapitására s a vételár felosztására sincs hivatva.« (1886. márcz. 7. 1306/86. sz. a. cur. hat.)

III. Végrehajtás ingatlanok haszonélvezetére.

208. §.

Ha a végrehajtást szenvedőt, másnak a tulajdonát képező ingatlanra telekkönyvileg bejegyzett ha-

szonélvezeti jog illeti, ezen haszonélvezeti jogra elrendelt végrehajtás esetében, a végrehajtási zálogjog bekeblezése, az előjegyzés igazolása, illetőleg a végrehajtási jog feljegyzése tárgyában a 135. és 136. §§. intézkedései a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

A végrehajtási zálogjog bekeblezése, az előjegyzés igazolása, illetőleg a végrehajtási jog feljegyzése után, a telekkönyvi hatóság a haszonélvezetnek végrehajtási zár alá vételét rendeli el, s a végrehajtató ajánlatának figyelembe vételével, zárgondnokot nevez ki, s ennek bevezetésére és a zár alá vett haszonélvezetnek s tartozékainak leltár melletti átadására kiküldöttet rendel, illetőleg e végből az illetékes járásbiróságot keresi meg. Ugyanazon haszonélvezetre egyidejüleg vagy egymásután foganatositandó végrehajtások eseteiben egy és ugyanazon zárgondnok nevezendő ki.

A végrehajtási zárlat alá vett haszonélvezetnek házi kezelés vagy bérbeadás általi hasznositása iránt, az érdeklettek meghallgatása után, a telekkönyvi hatóság határoz, és a zárgondnokot a szükséges kezelési utasitásokkal látja el. (245. §.)

»Az 1881 : LX. tczikk. 208. §-a értelmében telekkönyvi bekeblezés és előjegyzésnek helye csak azon esetben van, ha a haszonélvező haszonélvezeti joga telekkönyvileg be van jegyezve. Hitbizományi haszonélvezőre nézve, habár az őt a hitbizományi intézmény és az 1869. ápril 7-én kelt min. rendelvény értelmében meg is illetné, telekkönyvileg kitüntetve nem lévén, csak az érintett törvénynek 213. §-ában, de nem annak 208. §-ában előszabott eljárás alkalmazható.« (5219/883. sz. a. curiai hat.)

209. §.

A zárgondnoki kezelés alatt befolyt nem pénzbeli jövedelem, a zárgondnok által az érdeklettek beleegyezése szerint, s ha egyértelmü megállapodás létre nem jött, birói árverésen, az ingóságok elárverezésére

előirt szabályok szerint értékesitendő, azon eltéréssel, hogy a zárgondnok az elárverezendő ingóságok jegyzékét és a becsértéket előtüntető becsülevelet (148. §.), kiküldött kirendelése végett, azon illetékes járásbiróságnak köteles bemutatni, melynek területén a haszonélvezet tárgya létezik. A kiküldött az árverési hirdetményt igénybejelentési felhivás nélkül bocsátja ki. A vételár és az árverési jegyzőkönyv a kiküldött által téritvény mellett a zárgondnoknak adatik át, a ki az árverési jegyzőkönyvet, számadását és a készpénzmaradványt, jelentés mellett, még pedig, ha a végrehajtási zárlat egy évnél tovább tart, évenkint a telekkönyvi hatóságnak bemutatni köteles (248—250., 252. §§.)

Az ingatlan haszonélvezetét terhelő mindennemü folyó adó a végrehajtási zárlat tartama alatt, a zárgondnok által fizetendő.

210. §.

A végrehajtási zárlat folyama alatt bevett jövedelemből, — ha a haszonélvezetre a végrehajtató követelését megelőzőleg másnak a javára zálogjog telekkönyvileg bejegyezve nincs, — a végrehajtató követelése és járulékai a telekkönyvi hatóság által kielégittetik s a netaláni maradvány a végrehajtást szenvedőnek kiadatik.

Ha a haszonélvezetre a végrehajtató követelését megelőző más követelés van bejegyezve: az ingatlanok vételár felosztására előirt szabályoknak a dolog természete szerint való alkalmazása mellett, a telekkönyvi hatóság által szabályszerü sorrendi tárgyalás tartatik, s a vételárfelosztás annak szabályai szerint eszközöltetik.

211. §.

A mennyiben az ingatlannak tulajdonjoga a végrehajtást szenvedőt illeti: a végrehajtatónak jogában áll akár az ingatlan állagára vezetendő végrehaj-

tással egyidejüleg, akár a nélkül, annak csupán haszonélvezetére a 208. és 209. §§. szabályai szerint végrehajtást vezetni.

Az ingatlan haszonélvezetére a végrehajtási zálogjog bejegyzését, vagy a végrehajtási jog feljegyzését tárgyazó végzésről ezen esetben a bejegyzést, vagy feljegyzést megelőző jelzálogos hitelezők is értesitendők.

A haszonélvezetre vezetett végrehajtás az ingatlannak elárverezését nem akadályozza, és ha az ingatlan elárvereztetik, az árverés napján még be nem szedett függő termésre, és a mennyiben az ingatlan bérbe adva van, az ezen nap után esedékessé nem vált bérösszegre nézve, a haszonélvezetre vezetett végrehajtásnak hatálya nincsen.

Azon végrehajtatónak a követelése, a ki csupán az ingatlannak haszonélvezetére vezetett végrehajtást, az ingatlan vételárára az összes jelzálogos követelések után sorozandó.

Több ilyen végrehajtató egymás közötti elsőségét a haszonélvezetre vezetett végrehajtás bejegyzésének időpontja határozza meg.

»Oly esetben, midőn valamely végrehajtató a végrehajtást valamely ingatlan haszonélvezetére kivánja vezetni, habár annak állagára végrehajtási zálogjoga már be is van kebelezve, a végrehajtás az 1881. évi LX. t.-cz. 211. illetőleg 208. §-a értelmében, a per biróságának illetőségéhez tartozik.« (1886. ápril 28. 341/886. sz. cur. hat.)

212. §.

A 211. §. szerint a haszonélvezetre vezetett végrehajtás esetében azon jelzálogos hitelezők, a kiknek javára, a függő termés beszedése, vagy a bérösszeg esedékessége előtt magára az ingatlanra jegyeztetett be a végrehajtási zálogjog, vagy jegyeztetett fel a végrehajtási jog: a telekkönyvi hatósághoz beadandó kérvényben követelhetik, hogy a függő termésből befolyt összeg vagy a bérösszeg, a

végrehajtató követelésének kielégitésére ne fordittassék, hanem egyelőre birói letétben tartassék.

Ha maga az ingatlan a függő termés beszedésének, vagy a bérösszeg esedékességének napjától számitott egy év alatt elárvereztetik: a függő termésből bejött összeg vagy a bérösszeg az ingatlan vételárához csatoltatik, s a vételárfelosztás az előző szakasz szabályai szerint történik. A végrehajtási zárlat költségei ezen esetben az elárverezett ingatlan vételárából az előnyös tételelek között elégittetnek ki.

Ha pedig az ingatlan ezen egy év alatt el nem árvereztetik: a letétbe helyezett összeg azon hitelező követelésének kielégitésére fordittatik, a ki a végrehajtást a haszonélvezetre vezette.

213. §.

Ha a végrehajtást szenvedőt valamely ingatlannak haszonélvezete illeti, a nélkül, hogy ezen joga telekkönyvileg bejegyezve lenne: ezen haszon-élvezetre, mint ingóságra foganatosittatik a végrehajtás. A haszonélvezet azonban árverés tárgyát nem képezi és a 208. és 209. §§. intézkedéseinek megfelelő alkalmazása mellett, végrehajtási zárlat utján értékesittetik. A zárgondnok kinevezése és a befolyt őszszeg felosztása a 18. §. szerint illetékes járásbiróság hatásköréhez tartozik.

Több ilyen végrehajtató közötti elsőség a végrehajtási foglalás foganatositásának időpontjától számitandó.

Jelen szabályok alkalmazandók akkor is, ha a 203. §. utolsó bekezdése esetében, a végrehajtás csupán a végrehajtást szenvedőt megillető haszonvételre vezettetik.

»A végrehajt. törv. 213. §-a szerint elrendelt végrehajtási zárlat esetében csak a zárgondnok kinevezése, a befolyt összeg felosztása s a zárgondnoki költségek s dijak megállapitása tartozik a foganatositás végett megkeresett biróság hatás-

köréhez, ellenben a további teendők, nevezetesen a zárgondnok utasitása a zárgondnok jogait, kötelességeit s elmozditását, a befolyt jövedelmi tárgyak értékesitését, és a zárgondnoki számadások elintézését illetőleg a zárt elrendelő biróság hatásköréhez tartoznak.« (7294/883. sz. a. curiai hat.)

HARMADIK CZIM.

A végrehajtás egyéb nemei.

214. §.

Ha a végrehajtás tárgyát bizonyos ingó vagyonnak, vagy határozott nemü vagy faju ingóságok bizonyos mennyiségének átadása képezi: a kiküldött az ingó vagyont, vagy a határozott faju ingó vagyonnak megállapitott mennyiségét összeirván, a végrehajtató javára végrehajtás alá vettnek nyilvánitja; a végrehajtást szenvedőtől, vagy attól, a ki azokat a végrehajtást szenvedő nevében birlalja, átveszi s azt elismervény mellett ideiglenesen a végrehajtatónak átadja.

Ha a végrehajtás tárgya nem a végrehajtást szenvedő birlalatában van: az átvétel és átadás csak a birlaló beleegyezése mellett történhetik.

Ha a tárgy birói őrizet alatt létezik, a kiküldött azt a végrehajtatónak javára, végrehajtás alá vettnek nyilvánitja.

215. §.

A 214. §. eseteiben a kiküldött, ha eljárása ellen előterjesztés nem adatik be: az előterjesztés beadására rendelt határidő után, ha pedig előterjesztés adatik be: az eljárást jóváhagyó birói határozat jogerőre emelkedése után hivatalból hozandó végzésében, a végrehajtás tárgyát a végrehajtató részére átadottnak nyilvánitja, ha pedig a tárgy birói őrizet alatt van, azt a végrehajtató részére utalványozza.

A végrehajtató a 214. §. szerint általa ideiglenesen átvett tárgyakra nézve, a jelen szakasz szerinti végleges átadás által nyer teljes tulajdoni, illetőleg

használati jogot, melynek joghatálya azonban a 214. §. szerinti eljárás időpontjától veszi kezdetét.

216. §.

Harmadik személy, ki a 214. §. szerint foganatositott végrehajtás által magát tulajdoni vagy használati jogában sértve érzi: a végrehajtásnak egészben vagy részben megszüntetése iránt a végrehajtató ellen, az előző szakaszban szabályozott végleges átadásig, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság előtt keresetet indithat.

A kereset a sommás eljárás szabályai szerint tárgyaltatik és itélet által döntetik el. Az elsőbirósági itéletet helybenhagyó másodbirósági itélet ellen felebbezésnek helye nincs.

Ha igényének alaposságát a felperes hitelt érdemlőleg kimutatja, a biróság vagy feltétlenül, vagy megfelelő biztositék (42. §.) letétele mellett a kereset jogerejü eldöntéseig a végrehajtás tárgyának átadását, vagy utalványozását felfüggesztheti.

Az igény bejelentésére felhivás (89. §.) nem szükséges.

Az itélet bélyegilletékére nézve lsd a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet és a 30. §-nál id. illetékszabályokat.

217. §.

Ha a végrehajtás a 214. §. szerint nem eszközölhető a miatt, mert a végrehajtás tárgyát képező bizonyos ingó vagyon, vagy a meghatározott nemü vagy faju ingóságnak megállapitott mennyisége a végrehajtató birlalásában nincs, a kiküldött a végrehajtás tárgyának készpénzbeli értékét, — a mennyiben e tárgyban a végrehajtás alapjául szolgáló közokiratban intézkedés nem foglaltatik, — a hivatalból kinevezett szakértő közbenjöttével megállapitani, s ezen összeg erejéig a végrehajtást szenvedőnek ingó vagyonára biztositási végrehajtást vezetni köteles.

A kiküldött e tárgybeli jelentésének beérkezte után, ha a lefoglalt ingóságok teljes fedezetet nem nyujtanak, a végrehajtás foganatositására illetékes biróság, a végrehajtató kérelmére, a megállapitott készpénzbeli egyenérték erejéig, a végrehajtást szenvedőnek más helyen található ingóságaira vagy ingatlanaira is a biztositási végrehajtást elrendelni köteles.

Ugyancsak a végrehajtás foganatositására illetékes biróság a jelentés beérkezése után, a feleket hivatalból megidézi, és sommás tárgyalás, szükség esetében szakértői bizonyitás után, a végrehajtás tárgyának készpénzbeli egyenértékét végzés által megállapitja. A végzés ellen halasztó hatálylyal biró felfolyamodásnak, s ha a másodbiróság az elsőbiróság végzését megváltoztatta, a harmadbirósághoz további felfolyamodásnak van helye.

A végzés jogerőre emelkedése után, a végrehajtatónak jogában áll a biztositási végrehajtás utján lefoglalt dolgokra, vagy a végrehajtást szenvedőnek más vagyonára, a megállapitott készpénzbeli egyenérték erejéig kielégitési végrehajtást kérni.

218. §.

Ha a 214. §. szerint a végrehajtás azért nem volt foganatositható, mert azon harmadik személy, kinek birlalatában a tárgy létezik, annak átvételébe és átadásába bele nem egyezett: a végrehajtatónak jogában áll saját választása szerint, vagy a végrehajtást szenvedő ellen, a 217. §. szerint eljárni, vagy az átvételt és átadást ellenző harmadik személy elleni igényét külön per utján érvényesiteni.

219. §.

Ha alperes az itéletben bizonyos ingó vagyonnak, vagy határozott faju ingóságok bizonyos mennyiségének átadására, avagy azok készpénzben megállapitott egyenértékének megfizetésére köteleztetett:

a mennyiben az itélet eltérő intézkedést nem tartalmaz, a választás az itéletben megszabott teljesitési határidő alatt az alperest, ezen határidő eltelte után pedig felperest illeti.

220. §.

Ha a végrehajtás tárgyát valamely ingatlanra vonatkozó tulajdonjog vagy más dologi jog képezi, a biróság a kielégitési végrehajtást elrendelő végzésben a tulajdon- vagy dologi jog bekebelezését megrendeli s ennek foganatositása végett, az illetékes telekkönyvi hatóságot megkeresi.

Ha a tulajdonjog a végrehajtást szenvedő javára előjegyezve, vagy a per, illetőleg a zárlat feljegyezve van: a végrehajtató a végrehajtási kérvényben az előjegyzést elrendelő végzés számára hivatkozni köteles.

Ha a végrehajtás tárgyát képező ingatlan tulajdonjogának átirása végett valamely telekkönyvi helyrajzi szám alatt bevezetett birtok eldarabolása szükséges: az ingatlannak eldarabolandó részleteit kitüntető és a telekkönyvi rendeleteknek megfelelő vázlatrajz, a mennyiben a per során ilyen csatoltatott, a megkeresett hatósághoz átteendő. A bejegyzés ezen vázlatrajz alapján, szükség esetében a telekkönyvi rendeletek 56. §. *d*) pontja szerint eszközölt meghallgatás után eszközöltetik.

Ha pedig ilyen vázlatrajz a perhez nem csatoltatott: a végrehajtás foganatositása végett megkeresett telekkönyvi hatóság, a végrehajtási megkeresés rangsorozatának feljegyzése mellett, az eldarabolási vázlatnak a helyszinén szakértő közbenjöttével leendő felvétele végett kiküldöttet rendel, illetőleg a végből az illető járásbiróságot keresi meg. Ezen esetben a kiküldöttnek az összes perbeli adatok kiadatnak s a végrehajtást szenvedőnek a helyszini eljárásra való megidézése tekintetében, a következő szakasz intézkedései tartandók meg. A bejegyzéssel kapcsolatos tulaj-

donjogbekebelezés, a kiküldöttnek jelentése alapján, a végrehajtási megkeresés rangsorozatában, — esetleg pedig az előjegyzés, per- vagy zárlatfeljegyzés által nyert korábbi rangsorozatban rendeltetik el és foganatosittatik.

Ha a végrehajtás egyszersmind a birtokbahelyezés tárgyában is elrendeltetett (221. §.): a helyszini eljárás mindkét irányban együttesen tartandó meg.

»Vagyonközösség megszüntetése s ezzel kapcsolatosan az ingatlanok eldarabolása esetén, a jelzálogos hitelezők az 1881 : LX. tcz. 220. §. 3. bekezdése szerint, a végrehajtás folyama alatt meghallgathatók s ekkép a vagyonközösség megszüntetése a jelzálogos hitelezők perbeidézése és előzetes meghallgatása nélkül is eszközölhető.« (34764/884. sz. a. kir. tábl. hat.)

221. §.

Ha a végrehajtató a tulajdonjog vagy más dologi jog bekeblezésével egyidejüleg, az ingatlannak vagy a dologi jognak birtokába végrehajtás utján való behelyezést is kér: a végrehajtás foganatositása végett megkeresett telekkönyvi hatóság, a végrehajtási bekeblezés megrendelésével egyidejüleg, a birtokba való helyezésnek helyszini eszközlésére kiküldöttet rendel, illetőleg a foganatositás végett, az illetékes járásbiróságot keresi meg.

Ha pedig csupán valamely ingatlannak vagy dologi jognak birtoka és használata képezi a végrehajtás tárgyát: a végrehajtást rendelő biróság a kiküldött kirendelése, vagy az illető járásbiróság megkeresése iránt a végrehajtás elrendelésekor intézkedik.

Ezen esetekben a kiküldöttnek az összes periratok kiadatnak, a ki a végrehajtás foganatositására, általa a helyszinére kitüzött határnapról a végrehajtást szenvedőt vagy perbeli képviselőjét, a perben megjelölt lakhelyére intézendő s a határnap előtt legalább 8 nappal postára teendő ajánlott levélben értesiteni köteles.

222. §.

Ha a végrehajtás tárgyát valamely munka vagy másnemü teljesités képezi: a végrehajtató a végrehajtási kérvényben kérheti, hogy arra a végrehajtást szenvedő, megfelelő határidő kitüzése mellett, aránylagos pénzbüntetés terhe alatt szorittassék. A pénzbüntetést a biró a végrehajtási végzésben állapitja meg. A munka nem teljesitése esetében a végrehajtató ujabb kérelme folytán ezen összeg behajtása végett, a végrehajtást szenvedő ingóságaira vagy ingatlanaira kielégitési végrehajtás rendeltetik el.

Ezen eljárás eredménytelensége esetében, sőt annak előrebocsátása nélkül is, a végrehajtatónak jogában áll a teljesitendett munka készpénzbeli egyenértékének behajtására kérni végrehajtást. A készpénzbeli egyenérték megállapitása és behajtása a 217. §. szerint történik.

Ugyanezen szabályok megfelelő alkalmazásának van helye akkor is, ha a végrehajtást szenvedő valaminek türésére vagy abbanhagyására van kötelezve.

A 219. §. intézkedése a jelen §-ban szabályozott végrehajtások eseteiben is alkalmazandó.

NEGYEDIK CZIM.

Biztositási intézkedések.

I. Biztositási végrehajtás.

223. §.

A kereset beadásával egyidejüleg, vagy a kereset beadása után felperes külön kérelmére biztositási végrehajtás rendelendő el, ha a kereset tárgyát készpénzbeli követelés képezi s ugy a követelés összege, mint lejárata közokirattal, vagy teljes bizonyerejü magánokirattal, vagy törvényes kellékekkel ellátott és el nem évült váltóval van igazolva: a mennyiben felperes a veszély valószinüségét kimutatja.

Ugyanezen előfeltétel alatt feltétlenül marasz-

taló elsőbirósági itélet alapján, a felebbezési határidő eltelte előtt szintén helye van a biztosítási végrehajtásnak.

»Két egybehangzó marasztaló itélet alapján törvény szerint kielégitési végrehajtásnak lévén helye, a biztositás iránti kérelemnek hely nem adatott.« (38399/886. sz. kir. táblai hat.)

Készpénzbeli követelés iránt inditott perben felperest keresetével, vagy alperest viszonkeresetével elutasitó első birósági itéletnek megváltoztatásával hozott másodbirósági marasztaló itélet alapján van-e biztositási végrehajtásnak helye, ha a marasztalt fél a végrehajtásra halasztó hatálylyal biró felebbezést adott be?

Határozat:

Biztosítási végrehajtás elrendelésének helye van feltétlenül marasztaló másodbirósági itélet alapján is, ha az a felperest keresetével, vagy alperest viszonkeresetével elutasitó elsőbirósági itéletet megváltoztatta, és a marasztalt fél a másodbirósági itélet ellen halasztó hatálylyal biró felebbezéssel élt.

Indokolás:

Mert az 1881. évi LX. t. cz. 224. §-a szerint, a biztositási végrehajtás a feltétlenül marasztaló elsőbirósági itélet alapján már elrendelhető, ha az ellen a végrehajtásra halasztó hatályu felebbezés vagy ugyanily hatályu igazolás adatott be; azt pedig, hogy a biztositási végrehajtás elrendelhetése tekintetében a másodbiróság feltétlenül marasztaló itéletének amannál kisebb hatály tulajdonittassék, sem a törvény idézett §-ából következtetni, sem a biztositási intézkedések czéljával megegyeztetni nem lehet.

Kelt a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1882. évi október hó 9-én tartott teljes ülésében.

Hitelesittetett a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1882. évi október hó 16-án tartott teljes ülésében.

»Könyvkivonat alapján a biztositási végrehajtás elrendelésének helye nincs.« (12026/882. sz. a. curiai határozat.)

»Az 1881 : LX. tcz. 223. §-a által kivánt veszély igazolására nem elegendő annak kimutatása, hogy alperes ellen

biztositási végrehajtás már volt elrendelve, ha az elrendelés nem veszély alapján történt.« (5854/883. sz. a. kir. táblai hat.)

»Bár minden lényeges kellékkel ellátott és el nem évült váltó (a köztörvényi biróság előtt történt beperesitése folytán) az 1868 : LIV. tcz. 170. §-ához képest oly magánokmánynak, mely köztörvény szerint a követelés fennállását feltétlenül bizonyitaná, s melynek alapján a biztositási végrehajtás a köztörvényi biróság által is elrendelhető lenne, nem tekinthető.« (5254/883. sz. a. kir. táblai hat.)

»Az adós vagyontalanságát tanusitó községi bizonyitvány nem alkalmatos a veszély valószinüvé tételére, minélfogva annak alapján biztositási végrehajtás elrendelésének helye nincs.« (kir. tábl. hat.)

»Adóvégrehajtásról szóló bizonyitvány a veszély valószinüségének igazolására nem szolgálhat alapul.«(kir. tábl. hat.)

»Biztositási végrehajtás elrendelésénél egyik előfeltételét képező veszély csak tárgyilagos adatok alapján tartható valószinünek. Alperes azon nyilatkozata, hogy vagyona nincs, vagy fizetni nem tud, erre nem elegendő.« (3297/884. sz. kir. tábl. hat.)

»Biztositási végrehajtás fenn nem álló követelésre is elrendelhető lévén, az, hogy az adós ellen előzőleg biztositási végrehajtás rendeltetett el, a veszélyt valószinüvé nem teszi, minthogy pedig a fenforgó esetben a kérvényhez a veszély valószinüvé tétele végett csatolt bizonyitványból az, hogy végrehajtást szenvedett czég ellen a végrehajtás melyik neme, a kielégitési vagy biztositási végrehajtás volt-e rendelve? ki nem tünik, ezen bizonyitvány által a veszély igazoltnak és a bizt. végrehajtás törvényszerüen elrendelhetőnek nem találtatott, végrehajtót ennélfogva biztositási végrehajtás iránti kérelmével elutasitani kellett.« (1885. szep. 14-én 4082. kelt kir. tábl. hat.)

»Kielégitési végrehajtás nem rendelhető el a biztositási végrehajtás kérelmezéseért előzőleg megállapitott költségre azon esetben, ha a biztositási végrehajtás foganatositva nem lett.« (Kir. tábla 4629/v. 885. sz. a. hat.)

»Tekintve, hogy biztositásnak csak az 1881. LX. t.-cz. 223. §-ában tüzetesen megjelölt esetekben van helye;

tekintve, hogy a birói egyezségben megállapitott követelés fizetési határideje még nem járt le;

tekintve, hogy a birói egyezségben megállapitott követelésre nézve, még ha a veszély igazoltatnék is, a törvény biztositási végrehajtáshoz jogot nem ad: folyamodó biztositás iránti kérelmével elutasittatik.« (1885. julius 1. 20086. kelt kir. táblai hat.)

»A biztositási végrehajtási kérvény elintézésekor a követelés már teljesen fedezve lévén, a végrehajtás törvényszerüen többé el nem rendelhető«. (32423/885. sz. a. kir. tábl. hat.)

»A biztositási végrehajtásnak törvényben előirt feltételeiről bár okiratban foglalt előzetes lemondás a törvény alkalmazását ki nem zárja«. (33365/885. sz. kir. táblai hat.)

»Felperes követelésének veszélyeztetését oly végrehajtási végzéssel kivánja valószinüvé tenni, mely közjegyzői okirat alapján, tehát alperes meghallgatása nélkül, hozatott, ily végrehajtás azonban, miután annak alapját nem az alperes meghallgatása után hozott marasztaló birósági határozat képezi, hanem ellene az 1874. évi XXXV. t.-cz. 113. §. szerint még kifogásoknak van helye, a veszély valószinüvé tételére nem alkalmas«. (1886. márczius hó 22-ikén. 1612. sz. kelt kir. táblai hat.)

»Biztositási végrehajtás előfeltételéül megkivánt veszélyeztetés igazolására nem elegendő oly végrehajtás, mely az adós ellen közjegyzői okirat alapján lett elrendelve.« (1,444/v. 1886. sz. kir. tábl. hat.)

224. §.

Készpénzbeli követelés iránt inditott perben hozott, feltétlenül marasztaló elsőbirósági itélet alapján, biztositási végrehajtásnak van helye, ha alperes a végrehajtásra halasztó hatálylyal biró felebbezést, vagy ugyanilyen hatályu igazolási kérelmet adott be.

Váltóperekben biztositási végrehajtásnak van helye akkor is, ha a fizetést, vagy biztositást rendelő sommás végzés ellen kellő időben kifogások adattak be.

»Habár az 1881. LX. t.-cz. 224. §. szerint azon föltétlenül marasztaló elsőbirósági itélet alapján van biztositási vég-

rehajtásnak helye, amely ellen alperes halasztó hatálylyal biró felebbezést adott be, minthogy azonban ugyanazon feltételek mellett a II.-b. ítéletnek kevésbbé hatály nem tulajdonitható, ugyanazért felperes bizt. végrehajtási kérelmének az idézett törv. alapján helyt adni kellett.« (1885. deczember 4-én 48748. kelt kir. táblai hat.)

Lsd az előbbi §-nál id. kir. táblai döntvényt.

»Az 1881 : LX. tcz. 224. §-a esetén biztositási végrehajtásnak csak oly itélet alapján van helye, melyet készpénzbeli követelés iránt inditott kereset folytán polgári biróság hozott. Kétségtelen ez abból, hogy a 228. §. szerint a 224. §. esetén a biztositás elrendelése iránti kérvény a per biróságához, tehát ahhoz a birósághoz adandó be, mely az itéletet hozta, hogy a biztositást ez a biróság rendeli el. A törvényben tehát nincs megjelölve oly biróság, mely büntető eljárás folytán hozott itélet alapján ugyancsak a 224. §. esetében a biztositási végrehajtás elrendelésére hivatva volna. Az idézett törvény 2. §-a csak kielégitési végrehajtásra alkalmazható, de annak elrendelésére e §. szerint is a polgári biróság van hivatva. A büntető biróság határozata tehát a 224. §-hoz képest biztositás alapjául nem szolgálhat, habár abban vagyoni marasztalás van kimondva vagy követelés megállapitva.« (1292/887. sz. kir. táblai hat.)

225. §.

Lejárt, de két évnél hosszabb időről hátralékban nem levő bérpénz, vagy haszonbéri összeg erejéig a bérbeadó kérelmére, a bérelt helyiségben levő ingóságokra, s a haszonbérelt jószágon levő vagy ahhoz tartozó terményekre, gazdasági felszerelvényekre és lábas jószágokra, a biztositási végrehajtás a veszély valószinüségének és a követelés összegének igazolása nélkül elrendelendő, ha a bérleti viszony irásbeli szerződéssel vagy másként kimutattatik.

Ugyanezen előfeltétel alatt, ugyanezen tárgyakra a haszonbérbeadó kérelmére, a legközelebb lejárandó félévi haszonbérösszeg biztositására elrendelendő a biztositási végrehajtás, ha a követelés veszélyeztetése kimutattatik.

226. §.

A 223., 224. és 225. §§. eseteiben, ha a per tárgyát nem készpénz, hanem határozott faju vagy nemü ingóságnak bizonyos mennyisége képezi, az ott megszabott feltételek mellett, a per tárgyának valószinü készpénzbeli egyenértéke erejéig, szintén van helye biztositási végrehajtásnak.

Ezen esetben felperes a kérvény mellett azon adatokat is bemutatni köteles, melyekből a per tárgyának valószinü készpénzbeli egyenértéke megállapitható.

227. §.

A kincstárnak, a közalapok és alapitványoknak, törvényhatóságoknak és községeknek pénz- és vagyonkezeléssel megbizott hivatalnokai, tisztviselői s elöljárósági tagjai ellen, a kezelésből eredő követelések biztositására, a per meginditása és veszély kimutatása nélkül is elrendelendő a biztositási végrehajtás, ha az illetékes állami, törvényhatósági vagy községi hatóság megkeresésében a biztositandó készpénzbeli követelés vagy bármely másnemü biztositandó követelésnek készpénzbeli egyenértéke számszerüleg meghatározva van.

1877: XX. t.-cz. 126. §.: Felhivási kereset vagy a büntető biróság értesitése esetében, a veszélyeztetett összeg erejéig a gyám vagy gondnok ellen a veszélyeztetés további bizonyitása nélkül, biztositásnak van helye. A gyámhatóság fentebbi esetekben a biztositást ingóságokra nézve a biróság utján, ingatlanokra pedig előjegyzés által a telekkvi rendtartás szerint eszközölteti.

228. §.

A biztositás elrendelése iránti kérvény rendszerint a per biróságához adandó be; a 225. §. esetében azonban a biztositási végrehajtás azon járásbiróságnál is kérhető, melynek területén a lefoglalandó ingóságok vannak.

A 227. §. eseteiben a megkeresvény ingóságokra

eszközlendő biztositási végrehajtásoknál azon járásbirósághoz, ingatlanokra eszközlendő biztositásoknál pedig azon birtokbirósághoz intézendő, melynek területén a biztositás foganatositandó. Ha ingók és ingatlanok veendők biztositási végrehajtás alá, a biztositási végrehajtás elrendelésére a birtokbiróság illetékes. Több birtokbiróság vagy járásbiróság területén foganatositandó biztositási végrehajtás esetében, a választási jog a biztositást kérőt illeti.

229. §.

A biztositási végrehajtás elrendelése iránti kérvény vagy megkeresvény az ellenfél meghallgatása nélkül intéztetik el s arról az ellenfél a biztositási végrehajtás foganatositása alkalmával, ha pedig a biztositási végrehajtás csupán ingatlanokra intéztetik, a végrehajtás elrendelésekor értesittetik.

A mennyiben a biztositási végrehajtás elrendelése a veszély valószinüségének kimutatásától függ: a biztositási végrehajtás vagy feltétlenül, vagy azon feltétel alatt rendelhető el, hogy a biztositást kérő a biróság belátása szerint megállapitandó biztositék összegét készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban (42. §.) a biztositási végrehajtás foganatositása előtt letenni köteles.

A 226. §. esetében azon összeget, melynek erejéig a biztositási végrehajtás elrendeltetik, a bemutatott adatok figyelembe vétele mellett, a biróság belátása szerint állapitja meg.

»Ha a II. biróság a biztositási kérelmet elutasitván, a foganatositott biztositást hatályon kivül helyezi: az ennek folytán hozott azon I. birósági végzés ellen, melylyel a letétbe helyezett összeg kiutalványoztatott, a felfolyamodás nincs kizárva, mert habár e végzés a II. birósági végzés folyamatba vétele tárgyában hozatott is, de nem tartozik azok közé, melyek az 1881. évi LIX. tcz. 37. §-ában emlittetnek.« (55758/886. kir. táblai hat.)

230. §.

A biztositási végrehajtás, ingóságokra foglalás és a becslés által, a jelen törvényben megállapitott szabályok szerint, ingatlanokra pedig a zálogjog előjegyzése által foganatosittatik. A 225. §. utolsó bekezdésének esetében a lefoglalt ingóságok átszállitása el nem rendelhető.

A zálogjog előjegyzése végett az illetékes telekkönyvi hatóság kerestetik meg.

A biztositási végrehajtási zálogolás és becslés joghatálya, a kielégitési végrehajtási zálogolás és becslés joghatályával azonos.

A zálogjog előjegyzésének joghatálya az e részben fennálló jogszabályok szerint itélendő meg.

A biztositási végrehajtás költségeit a biztositási végrehajtást kérő tartozik előlegezni. Ezen költségek, - a mennyiben a biztositási végrehajtás a 234. vagy 235. §-ok szerint, avagy felfolyamodás folytán fel nem oldatik, vagy meg nem semmisittetik, és a mennyiben az alap-perben ellenkező meg nem állapittatik, — azt, a ki ellen a biztositás foganatosittatott, csak akkor és csak azon arányban terhelik, ha, és a mennyiben a perköltségekben elmarasztaltatott.

Ingóságokra biztositási végrehajtást rendelő végzés, azon naptól számitva, a melyen a végzés a végrehajtatónak kézbesittetett, 30 nap alatt foganatositandó. Ellenesetben a végzés hatályát veszti.

»A kielégitési végrehajtási kérelem alapjául vett 1,065 sz. végzés biztositási végrehajtás elrendelése iránt intézkedik, de abban elmarasztalás nem foglaltatik; minélfogva az abban meghatározott költség erejéig kért kielég. végrehajtás annál kevésbé rendelhető el, mivel a kérdéses költség azt, ki ellen a biztositási végrehajtás kieszközöltetett, az 1881 : LX. t.-cz. 230. §. utolsó előtti bekezdése értelmében csak akkor terhelné, ha perköltségben elmarasztaltatott volna.« (1885. szept. 7. 38,338. sz. a. kelt kir. táblai hat.)

231. §.

Jogában áll annak, a ki ellen a biztositási végrehajtás elrendeltetett, a biztositandó összeget készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban (42. §.) a biróságnál letenni, mit ha teljesit, a biztositási végzés foganatositása abbanhagyandó, illetőleg az ingókra foganatositott biztositási végrehajtás feloldása, vagy a zálogjog előjegyzésének kitörlése, hivatalból elrendelendő. Ugyanez teendő akkor is, ha a felek kezesállitás, kézizálogadás, vagy más mód által való biztositásban egyeztek meg.

»A biztositás megszüntetésére biztositandó összeg letételével egybekapcsolt kérvény azon birósághoz intézendő, mely a biztositási végrehajtást elrendelte.« (1886. ápr. 21. 2163. sz. a. cur. hat.)

232. §.

Azon fél, ki ellen biztositási végrehajtás rendeltetett el, a biztositási végrehajtást elrendelő végzés ellen felfolyamodást használhat a következő esetekben:

a) ha a biztositási végrehajtás a 223 – 228. §-ok ellenére rendeltetett el;

b) ha a követelés a biztositási végrehajtás elrendelése előtt teljesen fedezve volt.

Ha a felfolyamodáshoz uj okiratok csatoltatnak, avagy ha a felfolyamodás tartalmából mulhatatlanul szükségesnek mutatkozik: az ellenfél az iratok felterjesztése előtt meghallgatandó.

A felfolyamodás bélyegilletékére nézve lsd. a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet.

»Ha biztositási végrehajtás elrendelése folytán a végrehajtást szenvedő a marasztalási összeget birói letétbe helyezi s ha azon határozat a felsőbb biróság által megváltoztatik, a végrehajtásnak hivatalbóli feloldásával együtt egyszersmind a birói letétbe helyezett összeg is hivatalból kiutalványozandó.« (3804/883. sz. a. kir. tábl. hat.)

»A biztositási végrehajtási kérvény elintézésekor a kö-

vetelés már teljesen fedezve lévén, a végrehajtás törvényszerüen többé el nem rendelhető« (32423/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

233. §.

Biztositási végrehajtás utján lefoglalt ingóságoknak árverés utján való eladatása az érdeklettek valamelyikének kérelmére elrendelendő, ha azok nagy értékcsökkenés, vagy az értékkel arányban nem álló költségek nélkül el nem tarthatók.

Ezen esetben az eljárásra nézve a 104. §. intézkedései megfelelően alkalmazandók.

234. §.

Ha a követelés iránt per van folyamatban: a megrendelt és foganatositott biztositás a pernek jogerejü birói határozattal való eldöntéseig hatályban marad s azon esetben sem oldandó fel, ha a biztositást kérő fél az alsó biróságoknak még jogerőre nem emelkedett itélete által keresetével elutasittatott, vagy azon itéletet, melynek alapján a 224. §. szerint biztositási végrehajtás rendeltetett, a felsőbb biróság feloldja, póteljárás rendelése mellett megsemmisiti, vagy még jogerőre nem emelkedett itélet által megváltoztatja.

Ha azon itélet, melynek alapján a biztositási végrehajtás elrendeltetett, a felsőbb biróságnak jogerőre emelkedett határozata által az egész eljárással együtt megsemmisittetett, vagy alperes a felső biróságnak jogerőre emelkedett itélete által a kereset alól felmentetett: a biztositási végrehajtás feloldandó.

»Ha az első biróságilag elmarasztalt alperes az ellene megitélt összeget, a végrehajtás kikerülése végett, azonban biztositás elrendelése nélkül, birói kézhez letette, annak kiutalványozását mindaddig nem kérheti, mig az 1881: LX. t.-cz. 234. §-ának feltételei be nem állanak.« (6007/884. sz. a. kir. tábl. hat.)

235. §.

A 225. §. esetében, ha a biztositási végrehajtás elrendelésekor a per még folyamatban nem volt: a

követelő fél köteles a biztositási végrehajtást rendelő végzés kézbesitésétől, illetőleg a 225. §. utolsó pontjának esetében a lejárattól számitott 30 napi zárhatáridő alatt a pert meginditani; — ellenesetben az ellenfél kérelmére a biztositási végrehajtás feloldatik.

A 227. §. esetében tartoznak az ott elősorolt hatóságok a biztositást rendelő végzés kézbesitésétől számitott 30 napi zárhatáridő alatt, a biztositást szenvedő hivatalnok, tisztviselő vagy elöljárósági tag ellen az illetékes biró előtt a pert, vagy az erre illetékes hatóság előtt a fennálló szabályok szerinti eljárást meginditani, avagy büntető feljelentést tenni, ellenesetben, a biztositási végrehajtás az ellenfél kérelmére feloldatik.

A 30 napi zárhatáridő után beadott kereset vagy meginditott eljárás a biztositási végrehajtás feloldását akkor sem akadályozza, ha a feloldás a per vagy az eljárás meginditása után kéretett.

Ha a biztositást kérő fél a per vagy eljárás meginditását közokirattal nem igazolta: a feloldási kérelem folytán a felek meghallgatása rendeltetik el s a biztositási végrehajtás feloldandó, ha a biztositást kérő fél a tárgyalás alkalmával, vagy azt megelőzőleg beadott nyilatkozatában a pernek, illetőleg az eljárásnak a zárhatáridő alatti meginditását nem igazolja. Feloldás esetében a biztositást kérő fél az ez által felmerült összes költségekben elmarasztalandó.

236. §.

A ki nyilván valótlan vagy megszünt követelés fedezetére biztositási végrehajtást eszközöltet, minden ez által okozott kárért felelős, s ezenfelül a biztositást szenvedő fél kérelmére, 500 frtig terjedhető pénzbirságban marasztalható.

A kártéritési követelés felett, a mennyiben ez a követelés iránti alapperben viszontkereset utján érvényesittetik, a per birósága a főperrel egyidejüleg

határoz. Egyéb esetekben az alapperben hozott felmentő itéletnek, vagy a biztositási végrehajtás feloldását rendelő végzésnek jogerőre emelkedésétől számitott három hónap alatt, a biztositási végrehajtást elrendelő biróságnál inditandó meg a kereset, mely az eljárás minőségéhez képest, sommás vagy jegyzőkönyvi uton tárgyaltatik és itélet által döntetik el.

Ezen esetekben a kártéritési követeléssel együttesen tárgyaltatik és döntetik el a birságban való marasztalás kérdése is.

Midőn csupán birságban való marasztalás kéretik: a kérelem a fenntemlitett három hónapi határidő alatt azon biróságnál terjesztendő elő, mely a biztositási végrehajtást elrendelte. A biróság a feleknek sommás vagy jegyzőkönyvi tárgyalás utján való meghallgatása mellett végzés által határoz. A végzés ellen beadott felfolyamodásnak halasztó hatálya van.

A 229. §. értelmében letett biztositék, a három hónapi határidő eltelte előtt, és ha ezen határidő alatt a kártéritési per vagy a birságban marasztalás iránti eljárás megindittatott, ezeknek jogerejü eldöntése előtt ki nem adható.

Lásd az 1881 : LIX. tcz. 59. §-ánál hivatkozott igazságügym. rendeletet.

Az itélet bélyegilletékére nézve lsd a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet.

»Az 1881 : LX. tcz. 244. §-a szerint zárlati ügyekből fölmerült kártéritési igényekre nézve az ezen törvényczikk 236. §-ának intézkedései megfelelően alkalmazandók, ennek 2. bekezdése szerint pedig a kártéritési kereset oly esetekben, midőn a biztositási intézkedés alapját képező követelés iránt per van folyamatban, a kártéritési kereset beadására szabott 3 havi határidő a főperben hozott felmentő itélet jogerőre emelkedésétől számitandó.« (7444/885. sz. a. kir. táblai hat.)

II. Zárlat.

237. §.

Zárlatnak van helye:

a) a per meginditása előtt, vagy a per folyama alatt, ha a követelés tárgyát bizonyos meghatározott dolog, vagy jog képezi s a zárt kérő a birtokos elleni igényét közokirattal vagy teljes bizonyerejü magánokirattal igazolja s egyszersmind kimutatja, hogy zárlat alkalmazása nélkül igényének érvényesitése veszélyeztetve van;

b) bizonyos meghatározott dolog vagy jog iránt inditott perben hozott feltétlenül marasztaló első birósági itélet alapján, ha alperes a végrehajtásra halasztó hatálylyal biró felebbezést, vagy ugyanily hatályu igazolási kérelmet adott be;

c) a 227. §. eseteiben, ha bizonyos meghatározott dolog vagy jog igényeltetik;

d) ha valamely ingó dolognak, vagy jognak birtoka vitássá válik s nem állapitható meg, hogy ki van a jogszerü birtokban vagy kinek van joga birói oltalomra;

e) a haszonbéri szerződés érvénytelenitése vagy megszüntetése iránt inditott per folyama alatt, ha a haszonbérlő a haszonbérletet odahagyja, vagy a tulajdonos a haszonbérletet visszavenni vonakodik;

f) valamely ingatlanra bekebelezett követeléssel biró jelzálogos hitelező kérelmére, a jelzálogul szolgáló ingatlanra és ennek tartozékaira: ha a jelzálogos hitelező igazolja, hogy lejárt követelése iránt a keresetet meginditotta, s egyszersmind a jelzálog tulajdonosának olyan cselekvényét vagy mulasztását bizonyitja, a mely a jelzálogul szolgáló ingatlan állagának jelentékeny sérelmét vagy értékcsonkulását eredményezi és e miatt a jelzálog által nyujtott biztositékot veszélyezteti.

Ha a zálogjog az előjegyzett tulajdonjognak igazolásától, vagy nem igazolásától függő joghatálylyal van bekebelezve: zárlat elrendelésének helye nem adható.

1885 : VI. tcz. 9. §:

A zárlatot rendelő végzés ellen felfolyamodásnak van helye, melynek azonban az elrendelt zárlat foganatositására, telekkönyvi feljegyzésére és közzétételére halasztó hatálya nincsen.

Egyébként a biróság előtti eljárás, jelesen a zárlat elrendelése, annak feloldása és a végzések elleni felfolyamodás tekintetében, az 1881. évi LX. tcz. IV. czim 2-ik fejezetének rendelkezései, ellenben a zár alá helyezett vagyon kezelésére, a zárgondnok jogaira és kötelességeire, kinevezésére és elmozditására, ugy számadásaira és dijaira az 1877. évi XX. tczikknek a nagykoruak gondnokságára vonatkozó rendelkezései a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

»1. Az 1881 : LX. tcz. 237—240. §-ai alapján a kir. biróság által peres eljárásban kinevezett zárgondnok személyes bélyegmentességet nem élvez.

2. A zárgondnok azonban zárgondnoki tisztségéből kifolyó beadványai és számadásai tekintetében peres félnek nem tekinthető. (1885. május 27. 1216. sz. a. m. kir. pénzügy. közig. bir. hat.)

»Kereskedelmi könyvekre zárlatot az 1881. évi 60. tcz. 237. §. d) pontja alapján elrendelni nem lehet.« (2696/882. sz a. kir. táblai hat.)

»Zárlatnak csak bizonyos meghatározott dolog vagy jog biztositása végett van helye, hová pénzbeli követelés biztositása nem tartozik.« (45434/886. sz. a. kir. táblai hat.)

»A zárlat törvényszerűen el nem rendelhető, ha a zárlati kérvényben a vitássá vált s zárlat alá vétetni kért erdei fák mennyisége s holléte elő nem adatott, sem ki nem tüntettetett, hogy az ellenfélnek zárlat alá veendő fa-állománya a zárlatot kérő erdejéből elszállitott fával azonos lenne. — Ily határozatlan zárlati kérvény már hivatalból visszautasitandó.« (39086/885. sz. a. kir. táblai határozat.)

238. §.

A 237. §. *b)* és *e)* pontjának eseteiben feltétlenül, az *a)* pont esetében pedig akkor, ha a zár alá veendő tárgy iránt per van inditva, vagy a zárlati

kérelem beadásával egyidejüleg megindittatik: a zárlat elrendelése iránti kérvény a per biróságához adandó be.

A 237. §. *a)* pontja esetében, ha a zárlat a per meginditása előtt kéretik, ugy a 237. §. *c)*, *d)* és *f)* pontjainak eseteiben, a zárlati kérvény vagy megkeresvény, ahhoz képest, amint a zárlat tárgyát ingatlan vagy ingó-vagyon képezi, azon birtokbirósághoz vagy járásbirósághoz intézendő, melynek területén a zárlat foganatositandó. Ha a zárlat ingókra és ingatlanokra szándékoltatik intéztetni, az elrendelésre a birtokbiróság illetékes. Több birtokbiróság vagy több járásbiróság területén foganatositandó zárlat esetében, a választási jog a zárlat-kérőt illeti.

»Ingóknak pert előző zárlata az 1881 : LX. törvczikk 238. §-a értelmében azon jbsgnál kérendő, melynek területén a zárlat foganatba veendő. Ha tehát a zárlat tárgyai a főváros balparti területén, tehát az V. ker. jbság területén léteztek, azon ingók zárlatának elrendelésére, foganatba vételére s annak folytán további eljárásra a végrehajtási törvény 18. és 238. §-ai értelmében a nevezett V. kerületi jbiróság illetékes«. (2002/884. sz. a cur. hat.)

239. §.

A zárlat iránti kérvény vagy megkeresvény a 237. §. *b)* és *c)* pontjainak eseteiben, az ellenfél meghallgatása nélkül, az *a)*, *d)* és *e)* pontok eseteiben pedig rendszerint az ellenfél meghallgatása után intéztetik el. Utóbbi esetekben, a mennyiben a késedelem veszélylyel járna, a zárlat előlegesen az ellenfél meghallgatása nélkül is elrendelhető; egyidejüleg azonban a felek meghallgatására határnap tüzetik s ennek folytán az előlegesen elrendelt zárlat fentartása, vagy feloldása végzés által döntetik el. Az előlegesen elrendelt zárlatot feloldó végzés ellen beadott felfolyamodásnak halasztó hatálya van.

A 237. §. *f)* pontja esetében, a zárlat csak az ellenfél meghallgatása és szükség esetében előrebocsátott bizonyitási eljárás után rendelhető el.

A zárlat elrendeléséről az ellenfél rendszerint a zárlat foganatositásakor, ha pedig a zárlat csupán telekkönyvi feljegyzés által foganatosittatik, a zárlatot elrendelő végzés kiadása alkalmával értesittetik.

A 237. §. *a)* és *f)* pontja eseteiben a zárlat vagy feltétlenül, vagy azon feltétel alatt rendelhető el, hogy a zárlatot kérő, a biróság belátása szerint megállapitandó biztositék-összeget készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban (42. §.), a zárlat foganatositása előtt letenni legyen köteles.

240. §.

Ha a zárlat csupán valamely ingatlan tulajdonjogának biztositására rendeltetett el: a foganatositás zárgondnok nevezése nélkül a megrendelt zárlatnak telekkönyvi feljegyzése által eszközöltetik, és ezen esetben, a telekkönyvi feljegyzés végett az illetékes telekkönyvi hatóság kerestetik meg. A biróság a zárt kérőnek határozott kérelmére azonban a tartozékok összeirását s zárgondnoki kezelés alá adását ezen esetekben is elrendelheti.

Ingóságokra, vagy valamely ingatlan használati jogára elrendelt zárlat a helyszinén, a zár alá veendő tárgyak összeirása, megbecslése s a zárgondnok bevezetése által foganatosittatik.

A zárgondnokot a feleknek és ha a zárlat az ellenfél meghallgatása nélkül rendeltetett el, a zárlatot kérőnek ajánlatára a zárlatot rendelő biróság nevezi ki. Zárgondnokul elegendő vagyoni biztositékkal biró, megbizható egyén nevezendő ki; kellő tekintettel arra, hogy a zárgondnok lakhelye és körülményei a zárgondnoki dijak és költséges felesleges szaporodását ne eredményezzék. A mennyiben a zárlat más biróság területén foganatositandó: a zárlatot elrendelő biróság a zárgondnok kinevezését a foganatositás végett megkeresett biróságra bizhatja.

»A zárgondnok oly kérvénye, melylyel a zár alá vett tárgyaknak a zárlatot szenvedőtől karhatalommal való elvételét kérelmezi, a zárlat foganatositására illetékes biróság elé tartozik.« (7190/883. sz. a. curiai hat.)

241. §.

A 237. §. *a), b), c), d)* és *e)* pontjának eseteiben a zárlatnak azon joghatálya van, hogy ingatlanokra a telekkönyvi feljegyzés iránti megkeresés megérkeztének időpontjától, ingóságokra a helyszinén foganatositott zárlat esetében pedig a foganatositás időpontjától számitva, harmadik személy a zárt-kérő kárával, a zárlat tárgyára jogokat nem szerezhet.

242. §.

A 237. §. *a), b), c),* és *d)* pontjainak eseteiben a zár alá vett ingóság, a mennyiben nagy értékcsökkenés, vagy az értékkel arányban nem álló költségek nélkül el nem tartható, a 104. §. szerint elárverezendő. Ezen esetben jogában áll annak, a ki ellen a zárlat elrendeltetett, a zárlat tárgyainak értékét készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban (42. §.) a biróságnál letenni, mit ha teljesitett, a zárlat feloldása hivatalból rendeltetik el. Ugyanez teendő akkor is, ha a felek kezes jótállása, kézi-zálog adása, vagy más módon való biztositásban egyeztek meg.

A biztositandó értéket, a mennyiben a felek az iránt meg nem egyeztek, szükség esetében szakértők meghallgatásával, a zárlatot rendelő biróság állapitja meg.

243. §.

A zárlatot rendelő végzés ellen azon fél, a ki ellen a zárlat elrendeltetett, a következő esetekben élhet felfolyamodással:

a) ha a zárlat a 237. §. ellenére rendeltetett el;

b) ha a per tárgya, illetőleg a jelzálogos hitelező követelése, a zárlat elrendelése előtt teljesen biztositva volt.

Ha a felfolyamodáshoz uj okirat csatoltatik, vagy ha a felfolyamodás tartalmából szükségesnek mutatkozik: az ellenfél az iratok felterjesztése előtt meghallgatandó.

A zárlat tartamára és feloldására nézve a 234. §. intézkedései megfelelően alkalmazandók.

A felfolyamodás bélyegilletékére nézve lsd a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet.

»Zárlat elrendelése iránti ügyben a másodbirósági végzés ellen további folyamodásnak helye nincs. Tekintve ugyanis, hogy az 1881 : LX. tcz. 34. §-a szerint végrehajtási ügyekben, következésképen a IV. cz. II. fejezetében szabályozott zárlati ügyekben is, a mennyiben az id. törvény különös intézkedést nem tartalmaz, a felfolyamodásra nézve az általános intézkedések alkalmazandók; és tekintve, hogy a 243. §. a másodbirósági végzések elleni felfolyamodás iránt nem rendelkezik, következéskép a zárlati ügyekben is az 1881 : LIX. tcz.-nek a másodbirósági végzések elleni felfolyamodás iránti általános rendelkezést tartalmazó 59. §-a alkalmazandó, ennek értelmében pedig az ily ügyben hozott másodbirósági végzés ellen további felfolyamodásnak helye nincs.« (7688/882. sz. a. curiai határozat.)

244. §.

Ha a 237. §. *a)* és *d)* pontjának eseteiben a zárlat elrendelésekor a zárlat alá vétetni rendelt tárgy iránt a per meginditva nem volt, vagy egyidejüleg meg nem indittatik: a zárlatot rendelő végzés kézbesitésétől számitott 30 napi zárhatáridő alatt azon fél, kinek kérelmére a zárlat elrendeltetett, a pert az illetékes biróság előtt meginditani köteles, ellenesetben az ellenfél kérelmére a zárlat feloldatik.

A 237. §. *c)* pontja esetében ugyanezen 30 napi zárhatáridő alatt a zárlatot szenvedő ellen az illetékes biró előtt, a per vagy az erre illetékes hatóság előtt a fennálló szabályok szerinti eljárás meginditandó, avagy bünvádi feljelentés adandó be, különben a zárlatot szenvedő fél kérelmére a zárlat feloldandó.

Egyébként a zárlat feloldására nézve a 237. §. intézkedései, ugy a nyilván valótlan vagy megszünt igény biztositására kért zárlatból folyó felelősségre nézve, a 236. §. intézkedései megfelelően alkalmazandók.

A 237. §. *e)* pontja esetében feloldandó a zárlat akkor, ha a haszonbéri szerződés érvénytelenitése vagy megszüntetése iránt inditott per jogerőre emelkedett birói határozattal eldöntetett.

Ugyanazon szakasz *f)* pontja esetében hivatalból feloldandó a zárlat, ha a zárlatot kérőnek bekeblezett követelése kitöröltetett, vagy a zárlat elrendelésekor folyamatban volt perben alperest felmentő, jogerőre emelkedett birói határozat hozatott. Ha pedig azon ok megszünt, mely miatt a zárlat elrendeltetett, vagy ha a jelzálogos hitelező követelése a 42. §. szerint biztosittatott: a tulajdonos kérelmére, szükség esetében a zárt kérő jelzálogos hitelező meghallgatása után, a zárlat feloldandó.

A feloldást rendelő végzés ellen beadott felfolyamodásnak halasztó hatálya van.

245. §.

A zárlatot elrendelő biróság a zárgondnokot a szükséghez képest, esetleg a feleknek meghallgatása után, hivatalból, vagy a felek valamelyikének kérelmére, a körülményeknek megfelelő kezelési utasitással látja el, melyet a zárgondnok követni tartozik. Ily kezelési utasitást a biróság intézkedéseig a kiküldött is adhat ki. A kezelési utasitás meg nem tartása, vagy a helytelen kezelés esetében, a felek a zárlatot elrendelő bírósághoz előterjesztéssel élhetnek. A biróság szükség esetében a feleknek és a zárgondnoknak meghallgatása után határoz.

A 237. §. *f)* pontja esetében a zárgondnok oly kezelési utasitással látandó el, mely a tulajdonos rendelkezési jogának lehető épségben tartása mellett, a

jelzálog állagának és tartozékainak sértetlenül való fentartása szempontjából megfelelőnek mutatkozik. Ezen esetben a zár alá vett vagyon jövedelme a tulajdonost illeti.

A zárgondnok jogai és kötelességei máskülönben a meghatalmazott jogaival és kötelességeivel azonosak.

»Az 1881: LX: 213. §. szerint elrendelt végrehajtási zárlat esetében csak a zárgondnok kinevezése, a befolyt összeg felosztása s a zárgondnoki költségek és dijak megállapitása tartozik a foganatositás végett megkeresett biróság hatásköréhez, az emlitett tcz. 213. és 253. §-ainál fogva.

A többi teendőket, nevezetesen a zárgondnok utasitását, a zárgondnok jogait s kötelességeit, a zárgondnok elmozditását, a befolyt jövedelmi tárgyak értékesitését és a zárgondnoki számadások elintézését illetőleg, a végrehajtási törvény 245—253. §-ai a zárt elrendelő biróság hatáskörébe utalják.« (1883. nov. 23-án, 7294. sz. a. cur. hat.)

246. §.

Ha kötelességeinek a zárgondnok pontosan meg nem felel, vagy megbizhatósága iránt aggályok merülnek fel: állásától bármelyik fél kérelmére, a biróság belátása szerint időközben is elmozditható.

Sürgős esetekben a biróság a zárgondnokot állásától hivatalból is elmozdithatja.

Az elmozditást rendelő végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Az elmozditott zárgondnok helyébe a biróság a felek meghallgatása után nevez ki ujabban zárgondnokot s ennek kinevezéseig a zárlat fentartására szükséges ideiglenes intézkedéseket a körülmények szerint teszi meg.

Az elmozditás elrendelése esetében a zárlat alá vett tárgyaknak a zárgondnoktól való átvételére és az ujonnan kinevezett zárgondnoknak átadására kiküldött rendeltetik. Az átadásnál és átvételnél felmerült nyilvánvaló hiányt valószinüen fedező összeg

erejéig, a biróság a jelentés beérkezte után, a zárgondnok ellen biztositási végrehajtást rendel el.

247. §.

Azon esetben, midőn valamely dolog vagy jog jövedelme vagy kezelése vétetett zárlat alá: köteles a zárgondnok a zárlat végeztével, és ha a zárlat egy évnél tovább tart, mindenik naptári év végén, esetleg pedig a biróság rendeletére rövidebb idő alatt is a zárlatot rendelő birósághoz rendesen vezetett számadást bemutatni.

Ha a zárgondnok számadását a határidő lejárta után hivatalból kitüzendő s meg nem hosszabbitható zárhatáridő alatt be nem adná: állásától hivatalból elmozditandó, s egyszersmind ellene a valószinü hiányt fedező összeg erejéig, az érdeklettek bármelyikének kérelmére a biztositási végrehajtás elrendelendő.

248. §.

A zár alá vett tárgy jövedelmét képező ingóságok értékesitése iránt, a zárgondnok a zárlatot rendelő birósághoz javaslatát előterjeszteni köteles.

Az értékesités módozata, esetleg a természetben való megtartás iránt, a biróság a felek meghallgatása után, belátása szerint határoz. Ha a felek az értékesités más módozatába meg nem egyeztek: az értékesités birói árverés utján történik. Az e tárgyban hozott birósági végzés és az árverési hirdetmény ellen felfolyamodásnak és előterjesztésnek helye nincs.

249. §.

A zárgondnok által beadott és a biróságnál megtekinthető évi és végszámadásról a biróság a feleket azzal értesiti, hogy észrevételeiket 30 napi zárhatáridő alatt irásban annál bizonyosabban adják be, minthogy különben a számadás helyesnek fog tekintetni.

Észrevételek beadása esetében a biróság a feleket és a zárgondnokot sommás, vagy jegyzőkönyvi tár-

gyalás utján meghallgatva, a netaláni bizonyitási eljárás után, itélet által határoz. Az elsőbirósági itéletet helybenhagyó másodbirósági itélet ellen felebbezésnek helye nincs.

Az itélet bélyegilletékére nézve lsd a 34. §-nál idézett pénzügyminiszteri rendeletet és a 30. §-nál id. illetékszabályokat.

250. §.

A zárlat költségeit, ideértve a zárgondnoki dijakat is, a zárlatot kérő tartozik előlegezni. A zárlat tartama alatt felmerülő költségek, a 237. §. *f)* pontjának eseteit kivéve, a zárgondnok kezelése alatt befolyt jövedelemből fedezendők.

Ha a zárlatot kérő a zárlat foganatositása után a szükségesnek mutatkozó és a zárlat alatti jövedelmekből nem fedezhető költségeket, a biróság meghagyására, a kitüzött határidőben be nem szolgáltatná, a zárlat hivatalból feloldandó.

»A zárlati tömeg kezelése folytán felmerült zárgondnoki díjak előlegezésére a zároltató csak az esetben kötelezhető, ha zárlati tömeg, melyből a kiadások és dijak fedezhetők lennének, nem létezik.« (20044/883. sz. a. kir. táblai hat.)

251. §.

Az iránt, hogy a zárlat által okozott költségeket melyik fél s minő részben köteles viselni, a 232. §. *a)*, *d)*, *e)* és *f)* pontjainak eseteiben, és a *c)* pont esetében is akkor, ha a zárlat igazolására per indittatik, a biróság rendszerint a per során határoz.

Ha a perben ily határozat nem hozatott, valamint a *b)* pont eseteiben, a zárlati költségek viselésének kérdésében a perbeli itélet jogerőre emelkedése, illetőleg a meginditott másnemü eljárás jogerejü eldöntése vagy esetleg a zárlat feloldása után a per birósága, vagy ha per nem indittatott, a zárlatot elrendelő biróság a feleket sommás vagy jegyzőkönyvi tárgyalás során meghallgatja és végzés által határoz.

Az e tárgyban hozott végzés ellen beadott felfolyamodásnak halasztó hatálya van.

252. §.

A zárlati költségeket, a mennyiben zárgondnoki számadásnak van helye, a 249. §. szerint a számadás kérdésével egyidejüleg, egyébként pedig a zárgondnok és a felek költségfelszámitása alapján, szükség esetében a felek meghallgatásával, a biróság állapitja meg.

A zárgondnoki dijak akkor is megállapitás tárgyát képezik, ha a felek részéről észrevételek nem adattak. A zárgondnoki dijak megállapitását tárgyazó végzés ellen felfolyamodást a zárgondnok is használhat.

A zárlati költségek és zárgondnoki dijak megállapítását tárgyazó végzés ellen beadott felfolyamodásnak halasztó hatálya van.

253. §.

A jelen törvény 245., 246., 247., 248., 249., 250. és 252. §§-nak a zárgondnoki utasitásokra, a zárgondnok jogai és kötelességeire, a zárgondnok elmozditására, a zárgondnoki számadásokra, a zárgondnoki kezelés alatt befolyt jövedelmi tárgyak értékesitésére, a zárgondnoki számadások elintézésére, a zárlati költségek és zárgondnoki dijak előlegezésére és megállapitására vonatkozó rendelkezései, a jelen törvény 75., 164., 180., 208., 211. és 213. §§-ai értelmében, valamint a hagyatéki eljárás során elrendelt zárlatok eseteiben is, a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

A zárgondnoki költségek és dijak ezen esetekben a végrehajtás foganatositására illetékes biróság, illetőleg a hagyatéki biróság által állapittatnak meg.

»Ha a végrehajtást a kir. törvényszék — bár a járásbiróság megkeresése folytán — foganatositotta és a kir. törvényszék nevezte ki a zárgondnokot, ennek dijait és költségeit az 1881 : LX. tcz. 253. §. utolsó bekezdése értelmében a kir. trvszék fogja megállapitani.« (1883. január 11-én 38. sz. cur. hat.)

254. §.

A fennálló törvényekben előforduló másnemü zárlat (sequestrum) eseteiben a szokott eddigi eljárás tartandó meg.

Zárhatározatok.

255. §.

Azon napot, melyen jelen törvény hatályba lép, az igazságügyminiszter állapitja meg.

E napon az 1868. évi LIV. törvényczik 324—474. §-ainak hatálya megszünik.

Az életbeléptetési rendeletet lásd a 18. szakasznál.

256. §.

A jelen törvény hatálybaléptének napján folyamatban levő végrehajtási ügyekre jelen törvény rendeletei rendszerint nem alkalmazandók.

Ezen szabálytól eltérőleg jelen törvény rendeletei alkalmazandók:

a) az egész végrehajtási eljárásra, ha a jelen törvény hatálybalépte napjáig a végrehajtás elrendeltetett ugyan, de foganatositása meg nem kezdetett;

b) az árverés elrendelésére, foganatositására és az azt követő eljárásra, ha a jelen törvény hatálybaléptének napján az árverés még el nem rendeltetett;

c) a végrehajtás megszüntetése, korlátozása vagy felfüggesztése iránt inditott keresetekre és az igényperekre, ha ezek a jelen törvény hatálybalépte után indittatnak, vagy ha az első tárgyalási határnap a jelen törvény hatálybalépte után tüzetik ki;

d) az elsőbbségi bejelentvények elintézésére és a sorrendi és árfelosztási eljárásra, ha a jelen törvény hatálybaléptének napjáig az elsőségi vagy sorrendi tárgyalásra határnap nem tüzetett.

A jelen törvény 28., 39., 40., 41. és 42. §§-nak intézkedései, a folyamatban levő végrehajtási ügyekben is a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

257. §.

A 256. §. értelmében a korábbi jogszabályok szerint folytatandó végrehajtási eljárás során a jelen törvény hatálybalépte után hozandó végzések, intézkedések és eljárások ellen semmiségi panasz helyett felfolyamodásnak van helye, melyre nézve a jelen törvény rendeletei a dolog természetének megfelelően alkalmazandók.

A jelen törvény hatálybaléptekor folyamatban levő és a 256. §. *c)* pontja alá nem eső végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti ügy érdemében, az elsőbiróság által hozott végzés ellen felfolyamodásnak és ha a másodbiróság az első biróság végzését megváltoztatja, a másodbirósági végzés ellen további felfolyamodásnak van helye.

A jelen törvény hatályba léptének napján folyamatban levő végrehajtási ügyek, az eljárás tovább folytatása végett, a jelen törvény 18. §-a szerint illetékes birósághoz teendők át.

258. §.

A polgári peres eljárásban az osztrák-magyar bankot az 1878-ik évi XXV. t.-cz. alapján, a magyar földhitelintézetet az 1871-ik évi XXXIV. t.-cz. és az 1879 : XLV. t.-cz. alapján, végre a kisbirtokosok országos földhitelintézetét az 1879: XXXIX. t.-cz. alapján megillető kiváltságos jogok, a jelen törvény által nem érintetnek.

Az 1871-ik évi XXXIV. t.-cz. mindazonáltal a következőkben módosittatik:

a) az ingatlanra elrendelt végrehajtás foganatositása végett, az illető telekkönyvi hatóság keresendő meg;

b) az idézett törvény 12-ik §-ának azon intézkedése, hogy ingóságokra a végrehajtás a váltóvégrehajtási eljárás szerint foganatositandó, hatályon kivül helyeztetik;

c) az idézett törvény 16-ik §-ában foglalt jogot,

a magyar földhitelintézet és a kisbirtokosok országos földhitelintézete csak akkor gyakorolhatja, ha a különböző telekkönyvi jószágtesteket ugyanazon jelzálogos követelések terhelik.

A budapesti kir. tábla teljes tanácsülési döntvénye:

Ha többek közös tulajdonát képező ingatlan valamennyi tulajdonostárs egyetemleges kötelezettsége alapján, a magyar földhitelintézet követelése fejében jelzálogul szolgál, oly későbbi jelzálogos hitelező kérelmére, ki csak az egyik tulajdonostárs jutalékára nyert végrehajtási jogot, az árverés e jutalékra, a földhitelintézet beleegyezése nélkül, elrendelhető-e?

Határozat.

Azon esetben, ha többek közös tulajdonát képező ingatlan valamennyi tulajdonostárs egyetemleges kötelezettsége alapján, a magyar földhitelintézet követelése fejében jelzálogul szolgál, oly későbbi jelzálogos hitelező kérelmére, ki csak az egyik tulajdonostárs jutalékára nyert végrehajtási jogot, az árverés e jutalékra, a földhitelintézet beleegyezése nélkül el nem rendelhető.

Indokok: Az 1871: XXXIV. t.-cz. 16. §-a szerint a földhitelintézet követelése fejében lekötött s ugyanazon egy telekjegyzőkönyvben foglalt jelzálogos birtok az intézet beleegyezése nélkül részletenként el nem árverezhető.

E szakasz által adott előjog nyilvánvaló czélja: a földhitelintézet biztositása, hogy jelzálogának a kölcsönzéskor létezett s az értékkiszámitás alapjául szolgált állapotán, a kölcsön biztonságát veszélyeztető változás be ne következhessék.

A törvény ezen czélzatát szem előtt tartva, a birói gyakorlat, mely a kir. Curia fennállott semmitőszéki osztályának 1880. évi május hó 24-én tartott teljes ülésében hozott elvi jelentőségü határozata óta állandóvá vált, az idézett szakaszt akként magyarázta, hogy az abban használt »részlet« kifejezés alatt nem csupán az illető ingatlanoknak telekkönyvi szempontból vett helyrajzi számu részlete, hanem egyes része, tehát netalán létező tulajdonostársak birtokjutaléka is értendő.

Az időközben hatályba lépett 1881: LX. t.-cz. 258. §-a

a földhitelintézetet az 1871 : XXXIV. t.-cz. alapján megillető kiváltságos jogokat általában fentartotta és az imént emlitett 258. §. c) pontja is a kérdéses 16. §-t csak annyiban módositotta, hogy a földhitelintézet, ha a jelzálogul szolgáló különböző jószágtesteket különböző követelések terhelik, azoknak különkülön való eladását jogosultan nem ellenezheti.

Eme módositás által kétségtelenül csupán azoknak a nehézségeknek elháritása van czélba véve, melyek a különbözőleg terhelt jószágtestek együttes elárverezése esetében a vételár felosztásánál felmerülnek; mely nehézségek azonban többek tulajdonát képező ingatlanok eladásánál akkor sem forognak fen, ha az egyes tulajdonosok jutaléka külön van terhelve.

Minthogy ekként az uj végrehajtási törvény szabályai sem indokolhatják a többször emlitett 16. §. értelmezése és alkalmazása körül kifejtett birói gyakorlattól való eltérést: a budapesti kir. itélő tábla ezt ezentul is követendőnek határozta.

Kelt a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1886. évi január hó 21. napján tartott teljes üléséből.

Hitelesittetett a budapesti kir. itélő tábla polgári szakosztályának 1886. évi február hó 3-ik napján tartott teljes ülésében.

1871: XXXIV. tcz. (A magyar földhitelintézetről.):

1. §. A magyar földhitelintézet illetékes birósága az intézet által, vagy ellene inditandó minden perre nézve, a pesti első folyamodásu kir. váltótörvényszék.

E szabálytól eltérésnek csak a jelen törvényben meghatározott esetekben van helye (15. §.)

3. §. Az intézet adósai ellen foganatositandó végrehajtás, a mennyiben az Budapest szab. kir. város területén létező ingóságokra intéztetik, ugyancsak a pesti első folyamodásu váltótörvényszék által foganatositandó; az ezen törvényszék székhelyén kivül található ingóságok lefoglalása iránt az adós személyes birósága, ingatlan vagyonnak végrehajtás alá vétele esetében pedig mindenkor az illető birtokbiróság keresendő meg, a végrehajtás foganatositása végett.

11. §. Az intézet jogositva van a lejárt kamatok és törlesztési részletek behajtására nézve, a részére kiállitott kötvény vagy más kötelezettségi nyilatkozat és könyvkivonatai alapján

késedelmes adósa, vagy a jelzálog birtokosa ellen azonnal birói fizetési meghagyást kérelmezni, ha a kötelezettségi okirat biróságilag vagy közhitelességü közjegyző által hitelesitve van.

Ha az adós a fizetési meghagyásnak nyolcz nap alatt eleget nem tett, ellene a végrehajtás minden ujabb kérelem nélkül, a fizetési meghagyás alapján teljesitendő.

13. §. Ha az intézet a jelzálogul lekötött jószág végrehajtási eladását szükségesnek tartja, az illető jószágnak a kölcsön engedélyezése alkalmával felvett értéke veendő becsértékül és kikiáltási árul.

14. §. Az intézet fel van jogositva az árverési feltételeket még akkor is kijelölni, ha a jelzálogul lekötött jószág eladatása más hitelező kérelmére lett elrendelve.

Ezen joggal az intézet még azon esetben is élhet, ha a lezárolt jószágnak haszonbérbeadása kérelmeztetik egy más hitelező által, vagy ha a jószág a csőd folyama alatt eladatni rendeltetett. A birtokbiróság (csődbiróság) mindezen esetekben az árverési feltételekre nézve, az előbb betáblázott hitelezőket, egy rövid időre kitüzendő tárgyalásnál meghallgatván, a föltételeket megvizsgálja, és ha azokra nézve alapos aggodalom fenn nem forog, azonnal helybenhagyja.

15. §. Ha az intézetnek jelzálogul lekötött jószág más hitelező által vétetik végrehajtás alá, de a végrehajtási lépések a lefoglalástól számitandó 14 nap alatt nem folytattatnak és az adós az intézet iránti kötelezettségét teljesiteni elmulasztotta, az intézet jogositva van, a végrehajtást saját nevében s külön végrehajtási végzés nélkül, a már teljesitett végrehajtási lépések alapján folytatni.

16. §. Az intézet követelése fejében lekötött s ugyanazon egy telekjegyzőkönyvben foglalt jelzálogos birtok, bármely jegy alatt legyen a telekjegyzőkönyvbe bevezetve, az intézet beleegyezése nélkül részletenkint el nem árverezhető.

17. §. Ha a végrehajtást szenvedő fél azt, hogy az intézet követelése részben vagy egészben fenn nem áll, teljes bizonyitékul szolgáló okirattal igazolja: a végrehajtást elrendelt biróságnál a végrehajtás korlátozását, illetőleg megszüntetését kérheti. — Ezen kérvény folytán a végrehajtás felfüggesztet-

vén, rövid tárgyalási határidő tüzendő ki, melyre mind az intézet, mind a végrehajtást szenvedett megidéztetik, s annak befejezte után a biróság a kérelem fölött érdemleg határoz.

18. §. Ha a végrehajtást szenvedő fél nincs ugyan teljes bizonyiték birtokában arra nézve, hogy az intézet követelése részben vagy egészben fenn nem áll, netaláni igényeit az intézetnek az 1-ső §-ban emlitett birósága előtt rendes per utján érvényesitheti. Ezen per meginditása azonban a végrehajtásra felfüggesztő erővel csak akkor bir, ha időközben teljes bizonyitó erejü okmányok birtokába jutott, mely esetben a per tárgyalása abbanhagyandó s az előbbi §-ban körülirt eljárás lesz megindítandó.

19. §. Az intézet által az adósnak engedélyezett kölcsönre, — ez akár értékpapirokból, akár készpénzből álljon, harmadik személyek javára az illető adós beleegyezése, vagy utalványa nélkül sem biztositás, sem végrehajtás, sem bárminemü tilalom nem intézhető, s az intézet az általa engedélyezett kölcsönökre nézve, birói vagy pénzügyi hatóságok tilalmát elfogadni nem tartozik.

Magánfelek letéteményeire nézve a birói végrehajtásnak vagy birói tilalomnak az intézet csak a letéteményről adott elismervénye vagy téritvénye visszaszolgáltatása mellett köteles foganatot szerezni, de ezen esetben is az intézetnek, ha a letétemény birtokosa ellen követelése van, elsőbbségi s illetőleg önkielégitési joga azon letéteményre nézve csorbát nem szenvedhet, kivéve, ha egy harmadiknak a letéteményre vonatkozó joga már korábban fennállott s e jog az intézet előtt már a letéteményezéskor világosan tudva volt.

20. §. Ha az intézet személyes adósa, vagy a jelzálogul lekötött jószág birtokosa ellen csőd nyittatik, az intézet tartozik ugyan követelését a hirdetményi határidő alatt a csődbiróságnál bejelenteni, azonban ezen bejelentés felett a tárgyalás azonnal, még a hirdetményi határidő lefolyta, sőt a hitelezői választmány alakitása előttis megtartandó,a csődperügyelő erre nézve csak oda lévén utasitandó, hogy az illető bejelentett követelés iránt a hitelezői választmányt, vagy ha az megalakitva nem volna, a helyben lakos ismeretes hitelezőket hallgassa meg.

Az intézet követeléseinek valódisága felett haladéktalanul itélet hozandó, mely egyuttal az intézet zálogjoga felett is határoz.

21. §. A követelés valódisága iránti itélet jogerőre emelkedése után az intézet jogositva van azonnal — be sem várva a betáblázott és megitélt követelések feletti osztályozási itéletet, kérelmezni, hogy a jelzálogul lekötött jószág árverés alá bocsáttassék, a második árverésnél becsértéken alól is eladassék és követelése a vételárból kifizettessék. Ha azonban a csődtárgyalás további folyama alatt kitünnék, hogy az intézetnek járandóságán tul teljesittetett a fizetés, az intézet a felvett feleslegét késedelmi kamatokkal együtt a csődtömegnek megtériteni köteles.

1878 : XXV. tcz. (az osztrák-magyar bank létesitéséről és szabadalmáról.) IV. Czim. A banknak a jelzálog hitelüzletre vonatkozó külön jogai :

11. §. *c)* A bank jogositva van, a kezeihez kiállitott kötelezvény, vagy a kötelezettséget megállapitó más nyilatkozat és főkönyveinek kivonata alapján — ha az illető okirat biróilag vagy közjegyző által hitelesitve van, — a hátralékos adós vagy a zálogul lekötött ingatlan birtokosa ellen a kötelezvényben megjelölt biróságnál (határozó biróság) egyenesen a végrehajtást kérvényezni.

A határozó biróság köteles ez esetben a végrehajtást engedélyezni, s a mennyiben nem az lenne egyszersmind a végrehajtás foganatositására illetékes biróság (végrehajtó biróság) ezt a végrehajtás foganatositása végett megkeresni, mely utóbbi biróság köteles a foganatositást 3 nap alatt elrendelni s azt a hatályban levő törvények szerint eszközölni.

d) Az előbbi tételnél emlitett feltétel alatt a bank jogában áll, lejárt kamatokat vagy törlesztési részleteket azon országokban, hol e jog eddig is törvényesen gyakoroltatott, — ugyanazon kényszereszközökkel behajtani, melyekkel a földadó behajtatik.

f) Ha az adós vagy az elzálogositott ingatlan birtokosa csőd alá kerül, a banknak megengedtetik, hogy azon országokban, melyekben a fennálló törvények szerint a jelzálog

eladatását a követelések valódisága feletti határozatnak (Liquidirung in Concurse) kell megelőznie, ezen határozatot a követelések bejelentésére kitüzött határidő lejárta előtt, az elzálogositott ingatlan elárverezését pedig azonnal, mihelyt az ő követelésének valódisága jogérvényesen megállapittatott, kieszközölje (51. §.)

g) Birói határozatok, melyek a birtokos távollétében az elzálogositott ingatlan kezelőjének vagy haszonbérlőjének kézbesittettek, vagy ha ezek is távol lennének, két tanu jelenlétében a birtokos kezelő vagy haszonbérlő lakásának ajtajára kiszegeztettek, ugy tekintendők, mintha a birtokosnak kézbesittettek volna.

VI. Czim. Határozatok a birói végrehajtásokról:

37. §. A birói végrehajtás a 11. §. *e)* pontjában emlitetteken kivül a személyes adós más ingó javaira, vagy a banknak elzálogositott ingatlanra, vagy végre a személyes adós más ingatlan vagyonára is intézhető.

A határozó biróság mindezen esetekben, az előterjesztett okiratok alapján, a végrehajtást engedélyezni s azt vagy maga fogja foganatositani, vagy a mennyiben nem lenne egyszersmind a végrehajtási biróság is (11. §. *c)* : ez utóbbit a végrehajtásra megkeresendi. A megkeresett biróság köteles a foganatositást 3 nap alatt elrendelni s azt a fennálló törvények szerint eszközölni.

38. §. Ha a végrehajtás a személyes adós ingó javaira vezettetik, akkor a nélkül, hogy külön becslési keresetre lenne szükség, a zálogolással egyszersmind a becslés is megejtendő. Ha azonban alkalmas becslők közel nem találtatnának, akkor a becslés közvetlenül az árverés előtt ejtendő meg. Ha már az első árverés alkalmával senki sem igér annyit, a mennyi a becsérték, az eladás a becsáron alul is eszközölhető.

39. §. A végrehajtás az elzálogositott ingatlanra vagy zárlat, vagy az ingatlan eladása által teljesittetik.

A két végrehajtási módozat közötti választás a bank szabad elhatározásától függ.

40. §. Ha a bank az elzálogositott ingatlannak zár alá helyezését választja, ezt az összes jövedelmekre kiterjesztheti,

vagy ezeknek bizonyos nemeire szorithatja, valamint meghatározhatja azt is, vajjon a jövedelmek a zárgondnok által közvetlenül kezeltessenek vagy bérbe adassanak-e?

41. §. A bank által kijelölt zárgondnokot a bank veszélyére és felelőssége mellett, a végrehajtó biróság nevezi ki. Ha a biróságnak a kijelölt zárgondnok személye ellen alapos aggodalmai lennének, a bankot más zárgondnok kijelölésére fogja felhivni, a kijelöltet azonban addig is ki fogja rendelni.

42. §. A zár alá helyezett fekvőség birtokosa, a bank kijelölése folytán kirendelt zárgondnok személye elleni kifogásait legfeljebb 14 nap alatt megteheti. Ezen kifogások felett a végrehajtási biróság haladéktalanul mindkét féllel tárgyal, és ha ezek a zárgondnok személye iránt meg nem egyeznének, hivatalból zárgondnokot rendel. Mig ez megtörténik, a bank kijelölése folytán a biróság részéről kirendelt zárgondnok háboritlanul folytatja müködését.

43. §. A veszély és felelősség, melyet a bank a zárgondnok kijelölése által (41. §.) vállalt, elenyészik, mihelyt a 42. §-ban kitüzött határidő lejárt, a nélkül, hogy a zár alá vett ingatlan birtokosa a zárgondnok személye ellen kifogást tett volna, vagy azon időtől, midőn mindkét fél a zárgondnok személye iránt megállapodott, vagy végre, midőn a zárgondnok a biróság által hivatalból kineveztetett.

44. §. A zárgondnok, miután az elsőbbséggel biró tételeket, u. m. az adókat és egyéb nyilvános terheket, az előző telekkönyvi tételek kamatait stb. kifizette, az adós hátralékos és folyó tartozásait közvetlenül a banknak beszállitja, a jövedelmeknek ezután fenmaradó részét pedig akként kezeli, mint azt a biróság időnkint rendeli.

45. §. A zárgondnok tartozik a számadásokat évenkint és pedig legfeljebb a naptári év lejárta után 30 nap alatt, vagy ha a zárlat egy évig nem tartott — a zárlat megszünte után 14 nap alatt, a kellő okiratokkal ellátva, a végrehajtási birósághoz beadni, mely a számadásokat a zár alá vett fekvőség birtokosának meghallgatása után haladéktalanul megbirálja.

46. §. Ha a bank a zár alá helyezett ingatlanok részleges vagy összes jövedelmeit haszonbérbe adni kivánja, ez csakis

közárverés utján eszközölhető. Az árverési föltételek e czélból a bank által lesznek inditványozandók. A végrehajtó biróság e feltételeket, a zár alá vett ingatlan birtokosának meghallgatása nélkül átvizsgálandja, s ha kifogástalanoknak találja — helybenhagyandja.

Ezután a biróság elrendeli az árverést és meghatározza, hogy a haszonbér a 44. §-ban emlitett elsőbbséggel biró tételek és a bank részére teljesitendő fizetések levonásával, kihez szállitandó be.

47. §. Ha a bank a neki elzálogositott ingatlan eladását szükségesnek találja (39. §.), akkor a 16. és 17. §§. szerint általa megállapitott érték becsértékül és kikiáltási árul fogadandó el. Ennélfogva végrehajtási becslésre és a mennyiben az elzálogolt ingatlan telekkönyv tárgyát képezi, az egyes alkatrészek kimutatására és a fekvőség leirására szükség nincs.

48. §. A banknak jogában áll, az esetben is, ha az elzálogositott ingatlan más hitelező kérelmére adatnék el : az árverési feltételek tervezetét elkésziteni és arra ügyelni, hogy a bank követelése minél előbb kielégittessék.

Ezen jog a bankot még akkor is illeti, ha az ingatlan haszonbérbe adását zárlat utján más hitelező kéri, vagy ha az ingatlan a csődeljárás folyama alatt eladandó.

Mindezen esetekben a végrehajtási kérvény végleges elintézése előtt a végrehajtató fél által javaslatba hozott árverési feltételek a bankkal másolatban oly felhivással közlendők, hogy a viszonyokhoz mért határidő alatt, mely sem 14 napnál rövidebb, sem 30 napnál hosszabb nem lehet, saját részéről árverési feltételeket hozzon javaslatba.

A végrehajtási biróság ezen árverési feltételeket az előző hitelezők meghallgatása után megvizsgálja, s ezek közt egyetértést létrehozni törekszik és ha ez nem sikerül, az érvényesitett jogigények kellő figyelembe vétele mellett határoz.

49. §. Ha a banknak elzálogositott ingatlanra más hitelező intéz végrehajtást, e részben azonban 14 nap alatt további lépéseket nem tesz : a banknak jogában áll, a végrehajtást saját nevében a már tett végrehajtási lépések alapján folytatni.

50. §. Ha az adósnak vagy az elzálogositott ingatlan

birtokosának vagyona csőd alá jut, a bank azon országokban, melyekben a csődeljárásnál a jelzálog elárusitását a követelések valódisága fölötti határozatnak (Liquidirung) kell megelőzni, tartozik ugyan követelését az azok bejelentésére kitüzött határidő alatt a csődbiróságnál bejelenteni, mindazonáltal a bank követelése iránt e határidő lejárta és hitelezők választmányának alakitása előtt, késedelem nélkül szóbeli tárgyalás tartandó és a tömeggondnok utasitandó, hogy a hitelezők választmányát, vagy ha ez még nem alakittatott volna, az előtte ismert és a biróság helyén lakó hitelezőket meghallgassa.

A követelések valódisága fölötti határozatban — mely lehető gyorsasággal hozandó — a bankot illető jelzálogjog kérdésekben is más jelzálog-hitelezők jogainak épségben tartása mellett határozat hozandó.

51. §. Mihelyt a követelések valódisága fölötti határozat jogerőre emelkedett, a bank az osztályozási itélet meghozása előtt is kivánhatja, hogy az elzálogositott ingatlan azonnal elárvereztessék, a törvénykezési rendtartás szerint utolsó árverésnél a becsértéken alul is eladassék és hogy a bank a vételárból kielégittessék. Ha a csődeljárás további folyama alatt kitünnék, hogy a banknak több adatott, mint a mennyi megilleti, akkor a bank köteles az átvett többletet 4%-os kamatokkal együtt azonnal a tömegnek megtériteni.

52. §. A 39—51. szakaszok az esetben is alkalmazandók, ha a személyes adós más ingatlan birtoka ellen intéztetik a végrehajtás (37. §.).

53. §. Valahányszor a bank a 11. §. *d)* pontja szerint a hátralékos kamatok vagy a járadékok iránt őt illető előjogát használni kivánja, tartozik az illető politikai hatóságnak a kamatok vagy évjáradékok hátralevő összegét kimutatni (11. §. *b*). A politikai hatóság köteles ezen kimutatás alapján a fennálló végrehajtási szabályok szerint eljárni.

54. §. Minden végrehajtási költség a bank által előlegkép fedezendő ugyan, de a végrehajtást szenvedő fél által mindenesetre megtéritendő. A végrehajtás ennélfogva ezen költségekre is kiterjesztendő és ezek a végrehajtás befejeztével kiegyenlitendők.

55. §. Ha az, ki ellen a végrehajtás vezettetik, azt hiszi, hogy a követelés egyáltalán nem áll fenn, vagy az nem a bank által előadott összegben áll fenn, és ha erről teljes bizonyitó erővel biró okiratok vannak kezeiben, jogositva van a határozó biróságnál a kellő okiratokkal támogatott kérvényével a végrehajtás felfüggesztését, esetleg korlátozását kérelmezni.

A határozó biróság ez esetben a végrehajtást egyelőre függőben tartandja és erről a bankot és ha kamatok vagy évi járadékok politikai uton hajtatnak be — a politikai hatóságot is értesitendi, rövid időre tárgyalást rendel és azután végzésileg határoz, vajjon a végrehajtás beszüntetendő vagy korlátozandó-e?

A fönebbi esetben, valamint akkor is, ha a végrehajtást szenvedőnek teljesen bizonyitó okmányok rendelkezésére nem állanak: ez utóbbi a határozó biróságnál panaszt emelhet, melyre nézve sommás eljárás rendelendő el. Ezen eljárásnál a végrehajtás folyama csak akkor akasztható meg, ha a végrehajtást szenvedő utólag külön kérvénynyel teljesen bizonyitó okmányokat terjeszt be, mely esetben azután, tekintet nélkül a panasz folytán történt intézkedésre, a fönnebb megjelölt eljárás követendő.

1879. XXXIX. tcz. (a kisbirtokosok országos földhitelintézetéről):

2. §. Az 1871. XXXIV. tcz. határozatai, a mennyiben a jelen törvény eltérést nem tartalmaz, a kisbirtokosok országos földhitelintézetére kiterjesztetnek.

259. §.

A jelen törvény hatálya a polgárositott határőrvidékre is kiterjesztetik.

Az igazságügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a jelen törvénynek a polgárositott határőrvidéken való életbeléptetése napját külön megállapithassa és az e területen szükséges életbeléptetési és átmeneti intézkedéseket rendeleti uton megállapithassa.

Lsd a 34601/881. sz. a. igazságügyminiszteri rendeletet.

260. §.

Jelen törvény végrehajtásával az igazságügyminiszter bizatik meg.

FÜGGELÉK.

A birósági végrehajtókra vonatkozó törvények és fontosabb rendeletek.

1871: LI. Törvényczikk

a birósági végrehajtókról.

(Szentesitést nyert 1871. évi deczember hó 16-án. Kihirdettett a képviselőházban 1871. évi deczember hó 20-án, a főrendek házában 1871. évi deczember hó 21-én.)

1. §. Minden elsőfolyamodásu törvényszék és járásbiróság mellé birósági végrehajtók alkalmazandók a szükséges számban, kiket az igazságügyminiszter nevez ki.

2. §. Birósági végrehajtónak csak oly magyar állampolgárt lehet kinevezni, a ki

a) életének 24-dik évét betöltötte, feddhetlen jellemü s vagyona felett rendelkezési joggal bir; s a ki egyszersmind

b) a következő szakaszban meghatározott vizsgát jó sikerrel letette.

3. §. A vizsga bármelyik elsőfoku kir. törvényszék előtt tehető le, és szóbeli és irásbeli.

A vizsgáló bizottság az elnökön kivül két itélőbiróból áll.

A képesitettnek képességi bizonyitvány adandó ki.

A szóbeli vizsga tárgyai: a jelen törvény s az annak alapján kiadandó utasitás és egyéb törvényeknek s törvényes rendeleteknek a birósági végrehajtók hatáskörére és eljárására vonatkozó határozatai.

Az irásbeli vizsga tárgyát az illető fogalmazási képességének megbirálása képezi, tekintettel azon

számviteli és irásbeli teendőkre, melyek a birósági végrehajtónak szolgálatához tartoznak.

A fentebbi vizsga letétele alól felmentetnek, kik a birói hatalomról szóló 1869. IV. t.-cz. 6. és 7-dik §-aiban meghatározott képességgel birnak.

4. §. A birósági végrehajtó kineveztetése után a hivatalos eskü letétele végett legfeljebb 30 nap alatt azon törvényszék elnökénél, melynek területére végrehajtónak kineveztetett, jelentkezni tartozik.

Az eskü letétele után azonnal köteles hivatalát elfoglalni.

Ha ezen idő alatt nem jelentkezik vagy hivatalát azonnal el nem foglalja, ugy tekintetik, mintha lemondott volna, kivéve, ha igazolni tudja, hogy ezen mulasztását legyőzhetlen akadályok okozták.

5. §. A birósági végrehajtó nem lehet oly hivatalban vagy szolgálatban, s nem vihet oly üzletet vagy foglalkozást, mely által hivatalbeli kötelességének pontos és hű teljesitésében akadályoztatnék.

6. §. A birósági végrehajtók dijait, a melyek e törvény 21. és 24-dik szakaszaiban vannak meghatározva, a felek tartoznak fizetni.

7. §. Minden birósági végrehajtónak külön hivatalos pecsétje és hitelesitett könyve van. A pecsétet, valamint a könyvet a hivatali eskünek letétele után, árának megtéritése mellett, a törvényszék elnökétől kapja.

A pecsét közepét Magyarország czimere képezi, körirata pedig ezen szavakat: »birósági végrehajtó,« valamint azon biróság megjelölését tartalmazza, melynél az illető alkalmazva van.

8. §. A birósági végrehajtó könyvét pontosan és rendesen tartozik vezetni, abban vakarást vagy törlést tenni nem szabad; s ha valamely tétel tévedésből helytelenül iktattatott be, a kiigazitásnak olyképen kell történni, hogy az előbbi irás olvasható maradjon; de ily esetben a kiigazitás okát ugyanazon

tételnél a könyv utolsó rovatában külön meg kell jegyezni.

9. §. A birósági végrehajtó könyvét a következő rovatok szerint vezeti:

a) az első rovatba jő a folyó szám;

b) a második rovatba: a biróság megjelölése, mely a meghagyást a végrehajtóhoz intézi, valamint azon biróság megnevezése,mely a meghagyás tárgyát képező eljárást elrendelte; továbbá a meghagyás száma és tárgya, azon személyek megnevezésével együtt, a kiknek részére és a kik ellen a meghagyás teljesitendő;

c) a harmadik rovatban a meghagyás foganatositására tett eljárások jegyeztetnek fel, az eljárás napjának és órájának kitüntetésével;

d) a negyedik rovatba iktatandók a végrehajtó dijai és költségei, valamint az ezen czimen a féltől kapott előlegek, ugyszintén a későbbi levonások;

e) az ötödik rovat a netaláni sürgetések bejegyzésére szolgál;

f) a hatodik rovatba jegyzendők be a végrehajtás utján vagy annak alkalmával a kötelezettség fedezésére történt fizetések vagy teljesitések;

g) a hetedik rovatba egyéb, a tárgyra vonatkozó jegyzetek jönnek.

Ha a beiktatott tárgyra vonatkozólag későbbi, vagy más biróságtól küldött meghagyás érkezik, ez a fenn előirt módon uj folyószám alatt iktatandó be, az utóbbi meghagyás folyószáma azonban az előbbinél a hetedik rovatban megjegyzendő, valamint az előbbi meghagyás száma az utóbbinál szintén kiteendő.

A nap, melyen a meghagyás beiktattatott, a lap közepére jő, és az ugyanazon napon beiktatott meghagyásoknál nem ismételtetik.

10. §. A beiktatásnak azonnal meg kell történni, mihelyt a meghagyás a birósági végrehajtóhoz megérkezett. Az átvételt hivatalvesztés terhe alatt nem szabad megtagadnia.

Ha a végrehajtó a meghagyás érkeztekor székhelyétől távol volna: akkor visszajövetele után tartozik azt azonnal beiktatni, s egyszersmind a késedelem okát könyvében ugyanazon szám alatt megjegyezni.

11. §. A birósági végrehajtó a kinevezési okmányban kijelölt helyen köteles állandóan lakni.

12. §. A birósági végrehajtók hatásköréhez tartozik:

a) a kézbesités;

b) a végrehajtás.

13. §. A kézbesitések polgári peres és perenkivüli ügyekben a biróság és a birósági végrehajtó székhelyén a birósági végrehajtó által teljesittetnek, más helyeken csak akkor, ha a kézbesités más uton kevesebb költséggel biztosan nem eszközölhető, vagy pedig ha az érdekelt fél ezt saját költségén ugy kivánná.

14. §. Végrehajtási cselekményt birósági végrehajtók teljesitenek, kivéve azon fontosabb eseteket, a melyekben a biróság a végrehajtás foganatositásával egyik tagját bizza meg.

A végrehajtás költségeit azonban soha sem állapitja meg maga a birósági végrehajtó, hanem felszámitja azokat jegyzőkönyvében, és azután megállapitás végett a biróságnak jelenti be. Szintén a biróság határoz a végrehajtás folyama alatt felmerült tulajdoni és elsőbbségi igények felett is, s a mennyiben azokat tisztára nem hozhatja, az 1868. LIV. t. cz. 366. §-a értelmében a törvény rendes utjára utasitja.

Ezen szakasz rendelkezése a váltóvégrehajtásokra is kiterjed.

A végrehajtási cselekmény bevégezte után a birósági végrehajtó 48 óra alatt tartozik beadni jelentését azon birósághoz, a melynél alkalmazva van, valamint az átvett pénzeket vagy egyéb értéket is, ha azokat a félnek vagy megbizottjának azonnal nem lehetett kézbesiteni, ellenkező esetben 100 frtig ter-

jedhető birságban marasztaltatik el: ismétlés esetében pedig hivatalát veszti.

15. §. A birósági végrehajtó a 13. és 14. szakaszok értelmében hatáskörébe tartozó meghagyásokat haladéktalanul teljesiteni köteles s azok foganatositását soha el nem halaszthatja azon okból, hogy az eljárásért járó dijt neki nem előlegezték.

Ha azonban a meghagyás azon biróságnak, melynél a birósági végrehajtó alkalmazva van, székhelyén kivül volna teljesitendő, a foganatositás előtt az ezen törvény 21. §-ának *b)* és *c)* pontjai alá eső dijai és költségei előlegezését megkivánhatja.

A fél által akár előlegképen, akár illetményének kielégitéséül tett fizetésekről a birósági végrehajtó bélyegmentes nyugtát ad.

16. §. Ha a fél vagy megbizottja valamely birósági meghagyás teljesitését a végrehajtónál sürgeti, ez köteles a sürgetést könyvébe bejegyezni, egyszersmind pedig a sürgetőnek, ha kivánja, a sürgetésről bizonyitványt adni. Ha a birósági végrehajtó ezen bizonyitvány kiadását megtagadná, vagy a sürgetést könyvébe beiktatni elmulasztaná, fegyelmi uton 100 frtig terjedhető birságban marasztalthatik el; többszöri ismétlés esetében azonban hivatalát veszti.

17. §. A birósági végrehajtó nem járhat el oly ügyben, a melynél maga, neje, jegyese, gyámoltja, gondnokoltja vagy oly személy van érdekelve, a ki vele fel- vagy lemenő ágban, vagy másodizig oldalrokonságban, vagy első izig sógorságban áll.

Ily esetekben a végrehajtó az illető biróságot a fennforgó körülményről a meghagyás átvétele után legfeljebb 24 óra alatt értesiteni tartozik.

18. §. A törvényszék székhelyén alkalmazott birósági végrehajtók felett a közvetlen felügyeleti jog a törvényszék elnökét illeti. Ez tartozik ellenőrizni a végrehajtók hivatalos eljárását, megvizsgálni jegyzőkönyveiket és egyéb hivatalos iratait, és tudomást

szerezni a megbizások pontos és szabályszerü elintézése, s a netaláni késedelem okai iránt.

A járásokban a felügyeleti jog a járásbirót illeti.

Minden birósági végrehajtó eljárása és könyvei évnegyedenkint legalább egyszer megvizsgálandók, s a járásbirák vizsgálatuk eredményéről a törvényszék elnökénél jelentést tesznek.

19. §. A törvényszéki elnök, illetőleg a járásbiró azon esetben, ha valamely birósági végrehajtó lemond, meghal, vagy hivatalától felfüggesztetik, vagy végkép elmozdittatik vagy áthelyeztetik, kötelesek ennek pecsétjét, könyvét és egyéb hivatalos iratait azonnal átvenni, s az átvételt, valamint az időt, melyben ez történt, a hivatalkönyv utolsó folyó száma alatt bejegyezni s aláirni.

Ha ezen átvételt a járásbiró teljesitette, ez a pecsétet, könyvet és az iratokat 24 óra alatt a törvényszék elnökének beküldeni köteles.

20. §. A birói felelősségről szóló törvény hatálya a birósági végrehajtókra is kiterjed.

A fegyelmi biróságot a birósági végrehajtók felett azon elsőfoku törvényszék fegyelmi birósága gyakorolja, melynek területén alkalmazva vannak.

A birósági végrehajtó ellen fegyelmi uton kiszabható pénzbüntetés 300 frtig terjedhet.

Kártéritési felelősség esetében a kereshetőség előzetes megállapitásának a végrehajtókra nézve nincs helye.

21. §. A birósági végrehajtókat hivatalos eljárásaikért a következő dijak illetik:

a) eljárási dij;

b) napdij;

c) utazási költség.

22. §. Az előbbi §. *b)* és *c)* pontjaiban foglalt dijak azon fél által előlegezendők, ki a végrehajtó hivatalos eljárását kérelmezte, vagy a kinek érdekében azt a biróság hivatalból elrendelte.

23. §. A végrehajtó tartozik az előlegről számolni s a netaláni fölösleget visszaadni.

24. §. A végrehajtó eljárási dijai a következők:

	frt	kr.
a) a keresetre hozott első végzés kézbesitéseért	—	30
b) minden egyéb végzés kézbesitéseért	—	20
c) végrehajtási foglalásért, összeirás- és árverésért, valamint leltározásért, ha az eljárás egy napnál több időt nem vesz igénybe, s ha a lefoglalt vagy összeirt vagyon becsértéke a 300 forintot meg nem haladja . .	1	—
300 frttól 1000 frtig	2	—
1000 frtnál többre becsült vagyonnál	3	—

Minden további félnapért a meghatározott dijnak fele illeti a végrehajtót, de e tekintetben a félnapnál rövidebb idő is félnapnak számittatik.

Peres ügyekben eszközölt végrehajtás esetében a végrehajtási összeg akkor mérvadó, ha ez a lefoglalt vagyon becsértékénél kevesebb.

25. §. A biróság székhelyén kivül teljesitett hivatalos eljárásoknál a végrehajtót a fentebbi szakaszban meghatározott dijakon felül 2 frt napdij illeti.

26. §. Az utazási költségek mennyiségére nézve a birói ügyviteli szabályok szolgálnak zsinórmértékül.

27. §. Ha a birósági végrehajtó több hivatalos cselekményt ugyanazon egy helyen és időben teljesit, napdija és utazási költsége a birói ügyviteli szabályok értelmében számittatnak fel.

28. §. A ki a birósági végrehajtót hivatalos eljárásában szóval vagy tettlegesen bántalmazza: ha e cselekmény rendes bűnvádi eljárás alá tartozó büntettet nem képez, kihágást követ el, és 3 hónapra terjedhető fogsággal, vagy 300 frtig terjedhető birsággal büntettethetik.

29. §. A jelen törvény végrehajtásával s életbeléptetése időpontjának meghatározásával az igazságügyminiszter bizatik meg, a ki egyuttal felhatal-

maztatik, hogy az első szervezéskor a kinevezetteknek a 2-dik §. b) pontjában érintett vizsga félév alatti utólagos letételét megengedhesse.

1875: IX. Törvényczikk

a birósági végrehajtókról szóló 1871. LI. t.-cz. módositásáról.

(Szentesitést nyert 1875. évi márczius hó 30-án. Kihirdettetett a képviselőházban 1875. évi april hó 5-én, a főrendek házában 1875. évi april hó 8-án.)

1. §. Az 1871. LI. t.-cz. 1. §-a következőleg módosittatik:

Birósági végrehajtók a kir. járásbiróságoknál kellő számban feltétlenül, az elsőfolyamodásu kir. törvényszékeknél pedig csak kivételesen a mutatkozó szükséghez képest alkalmazandók.

A járásbiróságoknál alkalmazott végrehajtó fölött saját területén az elsőfoku törvényszék is rendelkezik.

2. §. Biróságok a területükre kinevezett végrehajtók közül, az 1871. LI. t.-cz. 17. §-ában elősorolt esetek kivételével, mindig azon végrehajtót alkalmazzák, kinek székhelye a hivatalos cselekmény helyéhez legközelebb fekszik.

Ugyanezen székhelyen lakó több birósági végrehajtó közül a biróság szabadon választhat.

3. §. Az 1871. LI. törvényczikk 13. §-a helyett:

A kézbesitések polgári peres és peren kivüli ügyekben, ugy a székhelyen, mint a székhelyen kivül, birósági végrehajtó által csak az érdekelt fél kivánatára és költségére teljesitendők, mely az ellenfél terhére fel nem számittathatik.

A birósági végrehajtó eljárási dija ily esetben egy-egy kézbesitésért saját székhelyén 50 kr.-nál, más helyeken eljárási és napidija összesen 3 frt.-nál több nem lehet.

4. §. Dijait és költségeit a birósági végrehajtó, a jelen törvény 5. §-ában érintett dijszabályzat szerint az eljárási jegyzőkönyvben maga számitja fel és állapitja meg, ha azonban a megállapitott összeg ellen valamelyik fél kifogást tenne, a végrehajtó tartozik a felszámitott dijak és költségek megállapitását a kiküldő biróságnál kérelmezni.

Ha a birósági végrehajtó a székhelyen kivül, ugyanazon helyen és időben több végrehajtást teljesit, az eljárási dijt minden végrehajtásért külön-külön, — a napidijt és utazási költséget azonban csak egyszer számithatja fel, mely a végrehajtást szenvedő felek közt egyenlően osztatik meg.

Ha az utazás a fél alkalmatosságán vagy költségén történt, a végrehajtó fuvarbért nem számithat fel.

5. §. Azt, hogy a birósági végrehajtó saját székhelyétől mint kiindulási ponttól az illető törvényszék területéhez tartozó községig, pusztáig (tanya, szállás, nyaraló), mit számithat fel fuvardij fejében, a törvényszéki elnök, a tényleges helyi viszonyokhoz képest és a járásbiróságok meghallgatása után, külön dijszabályzatban az igazságügyi miniszter felügyeleti jogának fentartása mellett előzetesen állapitja meg.

Ezen dijszabályzat a birósági végrehajtók részére az 1871 : LI. törvényczikk 24. §. c) pontja s 25. §-ában meghatározott eljárási és napidij szabályzattal, valamint a jelen törvény 4. §-a szószerinti idézésével együtt, az illető biróság aláirása s pecsétjével ellátva a biróságok irodájában s minden községben a község házánál kifüggesztendő.

6. §. Az 1871 : LI. törvényczikk 18. §-a után:

Az évnegyedes vizsgálatnál különös figyelem forditandó arra, hogy a felszámitott dijak és költségek a törvénynyel s az 5. §-ban érintett dijszabályzattal megegyeznek-e, s ha a törvénytől vagy a dijszabályzattól a feleket terhelő eltérés tapasztaltatnék, a birósági végrehajtó ellen, akár emeltetett panasz, akár

nem, az illetéktelen dijak és költségek megtéritésén felül az 1871 : LI. törvényczikk 14. §-ban megállapitott birság, illetőleg hivatalvesztés büntetése alkalmazandó.

7. §. Az 1871 : LI. törvényczikk 24. §-ának a) és b) pontja hatályon kivül tétetik.

8. §. Az első folyamodásu kir. törvényszékeknél alkalmazott birósági végrehajtók jelen állásukban továbbra is meghagyatnak. Ha azonban áthelyeztetni kivánnak, elsőbbségi kedvezménynyel birnak.

9. §. Ezen törvény végrehajtásával s életbeléptetése határidejének meghatározásával az igazságügyi miniszter bizatik meg.

1875: X. Törvényczikk

a kézbesitőkről.

(Szentesitést nyert 1875. évi márczius hó 30-án. Kihirdettetett a képviselőházban 1875. évi ápril hó 5-én; a főrendek házában 1875. évi ápril hó 8-án.)

1. §. A kézbesitést — ha polgári ügyekben a fél azt a törvény által megengedett más módon nem kivánja eszközöltetni, — a biróságok székhelyein birósági szolgák, — másutt községi közegek és pedig kis községekben a körjegyző, — nagy községekben a községi jegyző, — rendezett tanácscsal biró valamint törvényhatósági joggal felruházott és szab. kir. városokban a hatóságnak valamely alkalmas közege — s a mennyiben a községi közegek akadályozva vannak, azoknak az illető községek által e czélra előre kijelölendő alkalmas helyettesei teljesitik.

2. §. Községi közegekre bizható a kézbesités a birósági székhelyeken is:

a) bünvádi és kihágási ügyekben általában;

b) polgári ügyekben pedig csak akkor, ha a kézbesités a székhely külső határában teljesitendő.

3. §. A kézbesités teljesitésével megbizott köz-

ségi közegek nevét s az ezeknél időközben beállott változásokat a községi elöljáróságok, illetőleg polgármesterek azon törvényszéknél és járásbiróságnál, melynek területéhez tartoznak, haladéktalanul bejelenteni kötelesek.

Az ekként bejelentett kézbesitők névsora a biróságok irodáiban nyilvántartandó.

4. §. A kézbesités mind polgári mind bünvádi és kihágási ügyekben dij nélkül eszközöltetik.

5. §. A kézbesitések szabályszerü teljesitéséért első sorban a kézbesitő közegek, illetőleg helyetteseik felelősek.

6. §. A kézbesités teljesitésénél elkövetett mulasztás vagy visszaélés miatt, a mennyiben a büntető törvények súlya alá eső cselekmény fenn nem forog, a fennálló törvények és szabályok értelmében fegyelmi eljárásnak van helye.

Ezen fegyelmi eljárás a járásbiró, illetőleg törvényszék megkeresésére mindig elrendelő.

A káresetek a törvénykezési rendtartás szerint illetékes biróság hatásköréhez tartoznak s a magánjog elvei szerint itéltetnek meg.

7. §. A biróságok a törvényszék területén kézbesitésre vonatkozó megkereséseiket a kézbesitőkhöz közvetlenül is intézhetik. A biróságok és kézbesitők közt e tárgyban váltott levelezések, ha a biróság illetőleg község pecsétjével vannak ellátva s a boritékon ezen záradék »igazság-szolgáltatási ügyben, postadijmentes« fel van jegyezve, posta-dijmentességgel birnak.

8. §. Minő alakban és miként tartozzanak a kézbesitők kézbesitési jegyzőkönyveiket s a biróságokhoz intézett levelezést vezetni, a belügyminiszterrel egyetértőleg az igazságügyi miniszter állapitja meg.

9. §. Ezen törvény végrehajtásával s életbeléptetése időpontjának meghatározásával az igazságügyi s belügyi miniszterek bizatnak meg.

A m. kir. belügy- és igazságügyminiszternek 2036/I. M. E. sz. a. kibocsátott rendelete: a kézbesitőkről szóló 1875. évi X. t.-cz. végrehajtása tárgyában.

1. §. A kézbesitőkről szóló 1875. évi X. tcz. f. é. szeptember hó 1-jén lép hatályba.

2. §. Mindenik község köteles azon községi közeg nevét, ki az idézett törvény értelmében a kézbesitést eszközölni fogja, megjelölve ennek hivatalos állását és lakását is, f. é. augusztus hó 1-ső napjáig azon járásbiróságnak bejelenteni, a melyhez a község tartozik.

Ha a kézbesités körjegyző által teljesitendő (kis községek 1875 : X. tcz.), az illető körjegyzőséghez tartozó községek is külön megjelölendők.

3. §. A járásbiróság a hozzá beterjesztett jegyzékeket táblázatba összeállitva, a f. é. augusztus hó 15-ig megküldi azon törvényszék elnökének, melynek területen létez a járásbiróság.

A táblázatok mind a törvényszékek, mind pedig a járásbiróságok kiadóhivatalaiban nyilvántartandók.

4. §. A kézbesitendő iratok boriték alatt — s mennyire lehetséges — posta utján küldetnek meg a kézbesitőnek.

Különös utasitás csak az esetben adatik, ha azon fél, a kinek az irat kézbesitendő, sem az irat külsejére, sem az arra vezetett vagy ahhoz füzött birói határozatban nem neveztetett meg ; vagy pedig ha a kézbesitendő ügydarab illetőleg irat nem az állam nyelvén s nem oly nyelven van szerkesztve, melyet azon község lakosságának, melynek területén a kézbesités eszközlendő — legalább egyharmad része beszél.

5. §. A biróságok székhelyein kivül alkalmazott községi kézbesitők kötelesek a kézbesités végett hozzájuk érkezett iratokat, a mellékelt minta szerint vezetendő jegyzékbe s a megérkezés sorrendje szerint beigtatni.

A kézbesitési jegyzékek mindenik kézbesitőnek a járásbiró által dijmentesen szolgáltatnak ki.

A jegyzék folyószámai az év kezdetétől végeig szakadatlanul folytatandók.

Az év elteltével a jegyzék az illető járásbiróságnak adandó át, mely azt irattárában helyezendi el.

6. §. A kézbesitések a meghagyás érkeztének sorrendje szerint teljesitendők. Kivételnek csak az esetben van helye, ha valamely ügydarab vagy irat a biróság által ezen szóval »sürgős« jelöltetett meg.

Az ekként megjelölt irat haladéktalanul kézbesitendő.

7. §. Polgári ügyekben a kézbesités az 1868. LIV. t. cz. 259., 260., 262., 263., 264., 265., 266., 267. §-ainak és az 1874. október hó 15-én kiadott ügyviteli szabályok 167., 168. és 172. §-ainak rendelkezései szerint eszközlendő.

8. §. Bünvádi és kihágási ügyekben — ha a kézbesitendő irat tartalma szerint valakinek a biróság előtti megjelenése hagyatik meg; az idézvény tekintet nélkül arra, hogy az illető mint vádlott, magánvádló, vagy kárositott, vagy pedig mint tanu vagy szakértő idéztetik meg — mindig a megidézendőnek saját kezeihez kézbesitendő.

9. §. Ha mindazonáltal az, kinek megidézése elrendeltetett, meghalt, vagy távol van s a kézbesitő tudomással bir arról, hogy a megjelenésre kitüzött határnapig nem érkezik vissza: köteles erről, azon biróságot, melytől a kézbesités iránti meghagyást kapta, haladéktalanul értesiteni.

10. §. A 8. és 9. §§-ban foglalt határozatok követendők a bünvádi és kihágási ügyekben keletkezett egyéb birósági meghagyások, határozatok vagy itéletek kézbesitése tekintetében is

11. §. Az elővezetési parancs kézbesitése szintén a fentebbi szabályok értelmében eszközöltetik, az elővezetésre nézve azonban a bünvádi szabályok szolgálnak irányul.

12. §. A községi kézbesitő tartozik gondoskodni, hogy az, a kinek az irat kézbesittetett, ennek átvételét, nevének a vétbizonyitvány illető rovatába sajátkezü bejegyzésével elismerje s egyszersmind az átvétel napját is, a megfelelő rovatnak helyes kitöltése által igazolja.

Ha az, kinek az irat kézbesittetett, irni nem tudna: ezen körülmény megjegyzése mellett mindkét rovat a kézbesitő által töltendő ki. Ugyanez követendő, ha a fél a kézbesitendő iratot elfogadni vonakodik; az irat nála hagyatik, mely körülmény a kézbesitésről szóló bizonyitványban megjegyzendő.

13. §. A vétbizonyitványt a községi kézbesitő is köteles aláirni.

14. §. Köteles a kézbesitő a vétbizonyitványt, a kézbesités eszközlése után azon község pecsétjével ellátott boriték alatt — mely község által kézbesitőnek alkalmaztatott — haladéktalanul a biróságnak visszaküldeni.

Irásbeli jelentés, a jelen rendelet 9. §-ában meghatározott eseteken kivül, csak az esetben teendő, ha valamely ügydarab kézbesitése nem eszközöltetett, mely esetben a kézbesitést gátló ok tüzetesen körülirandó s az ügydarab is visszaküldendő.

A boriték czimlapja azon felirattal ellátandó : »igazságszolgáltatási ügyben postadijmentes.«

15. §. A kézbesitő, ha az átvevőt személyesen nem ismeri : tartozik annak személyi azonosságáról magának kellő meggyőződést szerezni.

16. §. A nem kézbesitett iratok visszaküldésének napja a kézbesitésekről vezetett jegyzékbe szintén beirandó.

17. §. A kézbesitő a kézbesités eszközléseért a felektől dijt vagy jutalmat nem követelhet.

18. §. A törvényszék elnöke, valamint a járásbiró is, mindenkor megvizsgálhatják a kézbesitők által vezetett jegyzéket s ha azok nem találtatnának rendben, vagy ha egyébként azt tapasztalnák, hogy a községi kézbesitő nem bir elegendő jártassággal, ez iránt kötelesek az igazságügyminiszterhez jelentést tenni.

19. §. A községi kézbesitőnek akadályoztatása esetében tartozik a község elöljárósága azonnal gondoskodni, hogy ez más alkalmas községi közeg által helyettesittessék. Kis községekben akörjegyző helyettesitése iránt az illető járási szolgabiró intézkedik.

A helyettesitettnek neve és lakása az illető járásbiróságnak azonnal bejelentendő.

20. §. Ha valamelyik községben egy kézbesitő nem lenne elégséges : a község köteles gondoskodni arról, hogy a szükségnek megfelelőleg két vagy több kézbesitő alkalmaztassék ; a felügyeletet e tekintetben első vonalban az illető törvényhatóság, fölsőbb vonalban pedig a belügyminiszter gyakorolja.

21. §. Mindazon ügyekben, a melyekben a kir. közjegyző az 1874. évi XXXV. t.-cz. 12. fejezete (129—132. §§.) értelmében mint a biróságok megbizottja jár el: az általa kézbesités végett a kézbesitőkhöz küldött iratok és ügydarabok tekintetében ugyanazon szabályok követendők, melyek a polgári ügyekben eszközlendő kézbesitésekre nézve a jelen rendeletben megállapittatnak.

Budapest, 1875. évi julius hó 3-án.

./·

....

Folyó szám	A kézbesitési meghagyásnak a kézbesitőhöz érkezése napja	A kézbesitendő ügydarab		Neve és lakása a félnek, a kinek az irat kézbesitendő	A kézbesités vagy az irat visszaküldésének napja
		iktató száma	neme és mellékleteinek sz.		

FÜGGELÉK.

Az 1868 : LIV. tcz. 259., 260., 262., 263., 264., 265., 266. és 267. §§.

259. §. A keresetre hozott első végzés alperesnek magának, vagy annak, ki a féltől első végzések elfogadására felhatalmazványnyal bir, saját kezéhez adandó.

A per folyamában hozott minden más határozat a felek megbizottjainak kézbesitendő, jogi személyeknek szóló határozatok (33. §.) képviselőik kezeihez adandók.

260. §. A keresetlevélre hozott idéző végzést a biróság vagy hivatalból kézbesitteti, vagy pedig felperes kivánságára és költségére a kézbesités eszközlését felperesre bizza, ki arra nézve a jelen fejezetben foglalt szabályok szerint jár el.

262. §. Ezen közegek által teljesittetik a kézbesités akkor is, ha az megkeresés folytán eszközlendő.

A ki irni és olvasni nem tud, kézbesitőül nem alkalmazható.

Ha a fél, kinek valamely határozat kézbesittetik, olvasni nem tud : a kézbesitő a határozat tartalmát megmagyarázni, s hogy ez megtörtént, a vétbizonyitványra feljegyezni tartozik.

263. §. A kézbesités vétbizonyitvány mellett történik, melyet az átvevő és a kézbesitő sajátkezüleg aláirni tartoznak.

A vétbizonyitvány a biróságnak haladék nélkül bemutatandó, s ha a kézbesités megkeresés folytán teljesittetett, az illető birósághoz 24 óra alatt átküldendő.

264. §. Ha a fél a kézbesitendő iratot elfogadni vonakodik : az irat nála hagyatik, mely körülmény a kézbesitésről szóló bizonyitványban megjegyzendő. Az ilykép alperesnél hagyott irat kézbesitettnek tekintetik.

265. §. Ha első végzés kézbesitése forog fenn, s a kézbesitő nem találná hon az alperest, az idéző végzést két tanu jelenlétében alperes lakásának ajtajára kifüggeszti, s erről a házbelieket szóval értesiti.

Az idéző végzés kifüggesztése a kézbesitéssel egyenlő foganattal bir.

Ha alperesnek háznépe nincs, a 268. §-ban szabályozott eljárásnak van helye.

266. §. Ha a per folyama alatt valamelyik félnek ügyvéde meghalt, vagy lakását megváltoztatta, avagy eltávozott a nélkül, hogy azt a biróságnak bejelentette, és a kézbesités elfogadására más megbizottat rendelt volna : a határozat magának az illető félnek kézbesitendő.

267. §. Az idéző végzés kifüggesztéséről a kézbesitő a birósághoz 24 óra alatt jelentést tenni köteles.

Az 1874. október hó 15-én kiadott ügyviteli szabályok 167., 168. és 172. §§.

167. §. A helybeli kézbesités nyomatott iv mellett történik. A kézbesitési iv rovatai a következők :

a) első rovatba jő a kézbesitendő ügydarab iktató száma;

b) másodikba annak neme s a netáni mellékletek száma ;

c) harmadikba azon fél vagy képviselő neve és lakása, a kinek részére a kiadmány kézbesitendő;

d) negyedikbe a kézbesités napja és hónapja, melynél ez utóbbi betükkel irandó, ugyszintén az átvevő aláirása, vagy megjegyzése annak, hogy az illető távol van, avagy az aláirást megtagadta.

·/.

Kézbesitési iv.

A kézbesitendő ügydarab		Neve és lakása a félnek vagy képviselőnek, a kinek részére a kiadmány kézbesitendő	A kézbesités hónapja és napja s az átvevő aláirása vagy a kézbesités és aláirás akadályai
iktató száma	neme és mellékleteinek száma		

168. §. A kézbesitési ivek folyó számokkal láttatnak el, s az illető kiadmányokkal együtt a kézbesitőnek adatnak át.

A megtelt ivek a kézbesitő neve aláirásával és minőségének kitételével ellátva, a kiadónak 48-óra alatt visszaadatnak. Ha valamely irat ez idő alatt nem kézbesittethetett, az uj kézbesitési ivre viendő át s ez az uj kézbesitési iv számára hivatkozás mellett, az előbbi helyen megjegyzendő.

A kézbesitési ivek számrendben összerakatván, a terjedelemhez képest egész-, fél- vagy negyedévenkint beköttetnek s az év végével az irattárba tétetnek át.

172. §. A kiadó a kézbesitések pontos és haladéktalan eszközléseért felelős. Ehhez képest a kézbesitési iveket naponkint megtekinti, a kézbesitőkre felügyel és a hiányok pótlásáról intézkedik; jelesül: ha akadályok merülnének fel, melyek miatt a kézbesités a kellő időben nem eszközöltethetett, vagy hiányosan teljesittetett, erről a törvényszéknek jelentést tesz.

Az 1874. évi XXXV. tcz. 129., 130., 131., 132. §§.

129. §. A közjegyző a jelen törvény által meghatározott esetekben a biróság megbizásából s azon szabályok szerint jár el, a melyek általában a birói kiküldöttekre nézve érvényesek, jelentését pedig az összes iratokkal s a hivatalos eljárás folytán netán átvett pénzzel és értékpapirokkal együtt, az eljárás befejezte után 48 óra alatt ugyanazon birósághoz, a melytől a megbizást vette, tartozik bemutatni.

A biróság egyes esetekben a közjegyzőnek a jelentéstételre záros határidőt tűzhet ki, és annak megtartására 100 frtig terjedhető birság alatt szorithatja.

130. §. Hitbizományi javak leltározása általában, csődtömegek leltározása pedig annyiban, a mennyiben a javak csekély értéke, vagy távolfekvése más intézkedést nem tesz czélszerübbé, a közjegyzőre bizandó.

131. §. Fontosabb esetekben az árverés foganatositása közjegyzőkre bizatik, bármi okból rendelte azt el a biró.

Csőd és örökösödési eljárás folyamában az árverési határnapok kitüzése s közzététele, valamint az érdekeltek értesitése iránt maga a közjegyző intézkedik.

132. §. Oly ügyekben, melyeket a közjegyző, mint birósági biztos végez, az idézeteket és kézbesitéseket a fennálló szabályok szerint teljesiti.

A m. kir. igazságügyminiszternek 26020. sz. a. kelt rendelete: az 1875. IX. tcz. végrehajtása tárgyában.

Az 1875. IX. tcz. 9. §-a, s az 1871. LI. tcz. 29. §-ban nyert felhatalmazás alapján rendelem:

1. §. A birósági végrehajtókról szóló 1871. LI. tcz. módositása tárgyában alkotott 1875. IX. t. cz. 1875. évi október hó 1-én lép hatályba.

2. §. A bir. végrehajtók számát minden egyes kir. törvényszék illetőleg járásbiróság területére nézve az igazságügyminiszter állapitja meg.

3. §. Az 1871. LI. tcz. 3. §-ában érintett vizsga nyilvános.

Ha a törvényszék a jelentkezőt képesitettnek találta;

erről neki a képességi fokozat meghatározása nélkül bizonyitványt ad ki; ellenkező esetben a vizsga ismétlésére utasitja őt, s egyszersmind határidőt tüz ki, melynek leteltével a vizsga ismételhető.

A vizsga ismétlésének elrendelése esetében, erről valamennyi első folyamodásu törvényszék értesitendő.

Az értesitvényben kiteendő az ismétlésre utasitottnak neve, kora, születési és illetőségi, illetőleg utolsó tartózkodási helye.

4. §. A vizsga csak egyszer ismételhető, s három hónapnál kevesebb idő az ismétlésre nem adathatik.

5. §. Ha a jelölt a másodizben tartott vizsgálatnál sem találtatik képesitettnek, ezen körülmény a 2-ik §-ban meghatározott körülményekkel együtt hasonlóul valamennyi kir. törvényszékkel közlendő.

6. §. Az üresedésben levő bir. végrehajtó állomások betöltése a birósági ügyviteli szabályok 1—11. §§. szerint eszközöltetik; a 11. §. *b)* pontja azonban a bir. végrehajtókra nem alkalmaztatik.

7. §. A hivatalos eskü (1871. LI. tcz. 4. §.) az illető törvényszék elnöke előtt tétetik le, a következő minta szerint:

»Én N. N. esküszöm, hogy Ő cs. és Apost. kir. Felségéhez I. Ferencz József urunkhoz és királyunkhoz, Ő Felsége uralkodó házához, s a magyar állam alkotmányához mindig hű leszek, s kir. végrehajtói hivatalomban a törvény és a törvénynek megfelelő rendeletek szerint hiven, lelkiismeretesen és buzgalommal fogok eljárni.«

8. §. Eskületétel alkalmával tartozik a bir. végrehajtó névaláirását, melyet hivatalos müködésében használni fog, hivatalos pecsétjével ellátva, az illető törvényszék elnökének annyi példányban átadni, hogy mind a törvényszékben, mind az ennek kerületében levő járásbiróságoknak egy-egy példány jusson.

Az aláirás hitelesitését s az illető példányok szétküldését a törvényszék elnöke eszközli.

9. §. Az eskü letétele után a törvényszék elnöke a bir. végrehajtó kinevezési rendelvényére, sajátkezü aláirása s a

törvényszék pecsétje mellett, rájegyzi, hogy a kinevezett hivatalának gyakorlására a törvényszerü feltételeket teljesitvén, jogot szerzett.

A bir. végrehajtó e rendelvényt saját igazolása végett hivatalos eljárásában magánál tartani és a fél kivánságára mindenkor előmutatni tartozik.

10. §. A bir. végrehajtó hivatalba lépésekor nevét és székhelyét az illető törvényszék területéhez tartozó valamennyi község elöljáróságával közölni köteles.

11. §. A bir. végrehajtónak nem szabad: a részére kijelölt székhelyen kivül lakni; lakhelyén kivül irodát tartani; azon biróság területén kivül, melyhez kineveztetett, hivatalos cselekményt végezni.

12. §. Nem szabad a bir. végrehajtónak a feleket biróság vagy hatóság előtt képviselni; azoknak peres vagy perenkivüli birói eljárás tárgyát képező ügyeikben az ellenfélnél, vagy azoknál, akik az ügy által érdekelvék, közbenjárni, sem a felek érdekében periratokat vagy kérvényeket szerkeszteni.

Ezen szokott rendelkezés alól kivétetik azon eset, ha a birósági végrehajtó a megjelölt cselekményeket saját, vagy vele harmadizig rokonságban vagy másodizig sógorságban levő személyek ügyében teljesiti, a mennyiben ez által más törvény rendelete nem sértetik meg.

13. §. Nem szabad a birói végrehajtónak azon tárgyat, melyre hivatalos müködése vonatkozik, egészben vagy részben — habár határozott árért — magához váltani.

14. §. A bir. végrehajtó nem tagadhatja meg szolgálatát a hivatala körébe eső azon ügyekre és meghagyásokra nézve, a melyeket hozzá az illetékes biróság utasit, azon esetek kivételével, melyekben az 1871. LI. t. cz. 17. §-a szerint fenforgó érdekeltségénél fogva el nem járhat.

15. §. A birósági végrehajtó a felek irányában higgadt s előzékeny bánásmódra köteleztetik.

16. §. A bir. végrehajtói teendőket, az egyes végrehajtók között, képességeik szerint s lehetőleg egyenlő arányban, a biróság osztja fel.

17. §. A biróság más bir. területén levő végrehajtónak

csak illetékes birósága utján adhat megbizást; ez által a törvényszéknek az 1875. IX. t. cz. 1. §-ában foglalt rendelkezési joga nem érintetik.

18. §. Közvetlen a felperestől az 1868. LIV. t. cz. 260. §-ában meghatározott esetben s csak az 1875. IX. t. cz. 3. §-ában megszabott feltétel mellett fogadhat el megbizást.

19. §. A bir. végrehajtó tartozik eljárásában mindenekelőtt meggyőződést szerezni azon személy azonosságáról, a kinél a jogcselekmény teljesitendő.

20. §. A bir. végrehajtó a hatásköréhez tartozó teendőket személyesen köteles végezni; egyedül az irodai munkák teljesitésére tarthat magának irnokot, a ki egyszersmind az érkező iratokat is, mindazonáltal a bir. végrehajtó felelőssége mellett, átveheti.

21. §. Az 1871. LI. t. cz. 8. §-a, a bir. végrehajtó által felvett okiratokra nézve is alkalmazandó.

Számtételek, melyek ingatlanoknál a végső igéretet vagy a zárösszeget vagy az elvállalt kötelezettség összegét tüntetik elő: betükkel is kiirandók.

22. §. A végrehajtásnál felmerülő költségek előlegezésére nézve a birói ügyviteli szab. 209. §-a irányadó.

Ha a kiküldetést a biróság hivatalból rendelte el, a végzésben határozza meg, hogy ki tartozik a költségeket előlegezni.

23. §. Ha valamely jogcselekménynek foganatositásánál azon fél, kinek érdekében az elrendeltetett, magát képviseltetni nem kivánja, a bir. végrehajtó a szükséges bélyeg előlegezését is megkivánhatja, a netaláni bélyegröviditésért felelősséggel tartozik.

24. §. Az előlegezendő dijakat és költségeket (1871. LI. t. cz. 15. §.) s a szabályszerü bélyegjegyeket azok bekivánása esetében a végrehajtó részletesen kimutatni tartozik.

25. §. Ha valamely jogcselekmény a székhelyen kivül teljesitendő, a bir. végrehajtó a fél által felajánlott szállitási eszközt (kocsit) elfogadni tartozik, s ez esetben fuvardijt, saját részére felszámitani jogositva nincs. (1875. IX. t. cz. 4. §.)

26. §. Az érdekelt fél kivánatára eszközlendő kézbesitésért igényelhető eljárási dijat az 1875. IX. t. cz. 3. §. korlátai között a bir. végrehajtó maga állapitja meg; — ha azonban a megállapitott összeg ellen a fél kifogást tenne: a végrehajtó tartozik annak megállapitását az illetékes biróságnál kérelmezni.

27. §. Ha a bir. végrehajtói dijat az arra köteles fél megtériteni vonakodik, a biróság a végrehajtó kérelmére fizetési meghagyást bocsát ki, s ennek sikertelensége esetében végrehajtást rendel el.

28. §. Azok részére teljesitett hivatalos cselekményekért, a kiknek az 1868. LIV. t. cz. 90. §. értelmében a biróság rendelt képviselőt, a végrehajtót eljárási dij nem illeti; vitelbére és napidija azonban a biróság főnöke által az irodaátalányból előlegezendő.

Az ekként előlegezett összeg nyilvántartása és megtéritése a bir. ügyv. szab. 210. §. értelmében történik.

29. §. A bir. végrehajtónak hivatalos cselekményeiért a törvényben és a dijszabályzatban megállapitott illetményeken felül jutalmat elfogadni nem szabad.

A netaláni felülfizetést vagy jutalmat legfölebb 3 nap alatt a biróság főnökének bemutatni tartozik.

30. §. A bir. végrehajtói könyv, az 1871. LI. t. cz. 9., 10. §§-nak határozatai értelmében az I. minta szerint vezetendő.

Ezen könyvben a folyó szám minden év elején az 1-es számmal kezdődik.

31. §. A bir. végrehajtó könyvét ennek használatbavétele előtt az illető törvényszék elnöke hitelesiti, és a hitelesitési záradékban a könyv lapszámait és a bir. végrehajtó nevét megemliti, és a keresztülhuzott zsinórt a törvényszék pecsétével lepecsételteti.

32. §. Ha a könyv megtelt, vagy ha azt a bir. végrehajtó tovább használni nem akarja, a könyv bezárandó és a netalán üresen maradt lapok keresztülhuzandók.

Csak ennek eszközlése után szolgáltathat ki a törvényszéki elnök uj könyvet, mely szintén a 31. §-ban meghatározott módon hitelesitendő.

33. §. A bir. végrehajtó a 30. §-ban emlitett könyvön felül köteles még a II., III., IV. és V. szám alatti minták szerint külön-külön jegyzéket vezetni:

a) az 1868. LIV. t. cz. 260. §-a és az 1875. IX. t. cz. 3. §. értelmében általa eszközölt kézbesitésekről;

b) az átvett értéktárgyakról;

c) a határnapokról;

d) névmutatót a végrehajtói könyvhöz.

34. §. A bir. végrehajtó köteles az iratokat a végrehajtói könyv folyó számai szerint csomókba rakva őrizni, s az ugyanazon ügyre vonatkozókat külön boritékban együtt tartani.

Ha a bir. végrehajtó az ügy befejeztével az iratokat a megbizó biróságnak átadja, ennek napját a végrehajtói könyv 7-ik rovatában kitüntetf és az átvételi elismervényt az iratok helyére tenni köteles.

35. §. A bir. végrehajtó csak az érdekelt feleknek adhat könyveiből s irataiból értesitést vagy kivonatot.

36. §. A törvényszéki elnök s az illető járásbiró a végrehajtó könyveit s iratait bármikor megvizsgálhatják.

Az 1871. LI. t. cz. 18. §. végbekezdésében emlitett évnegyedes vizsgálatot a törvényszék székhelyén alkalmazott bir. végrehajtókra nézve a tvszék elnöke köteles teljesiteni.

37. §. Minden hivatalos okirat, mely a bir. végrehajtó által kiadatik, általa sajátkezüleg irandó alá és hivatalos pecsétjével látandó el.

Kézbesitési vevények- és jelentéseknél azonban a pecsét használata nem kivántatik.

38. §. A bir. végrehajtó köteles pecsétjét elzárva tartani s ha az elvesz: erről az illető törvényszék elnökének azonnal jelentést tenni. A törvényszék elnöke erről a törvényszék kerületében létező valamennyi járásbiróságot értesiti.

Az uj pecsétnek az előbbitől különböznie kell.

Ha az elveszett pecsét később megtaláltatnék: ez a megismerést nem gátló bevágás által hasznavehetlenné teendő, és a törvényszék elnökének megőrzés végett átadandó.

39. §. A bir. végrehajtót szabadsággal távollét, betegség

vagy hivatalától való felfüggesztés esetében, az illető törvényszék elnöke más végrehajtó által helyettesiti, s a mennyiben ez nem lehetséges, ideiglenesen a birósági segéd vagy kezelő személyzet valamelyik tagját bizza meg a végrehajtói teendőkkel. Az ekként kirendelt birósági hivatalnok a helyben végzett cselekményekért eljárási dijakra igényt nem tarthat, vidéki kiküldetések alkalmával pedig csak a hivatala után őt llető na idijat és fuvarilletményt számithatja fel.

40. §. Ha a birósági végrehajtó a rábizott teendők teljesitésében bármi okból gátolva van, erről azon biróságnak, melytől a megbizást kapta, haladéktalanul jelentést tenni tartozik. A biróság ez esetben a helyettesités iránt a 39. §. értelmében azonnal intézkedik.

41. §. A helyettesités ideje alatt a 39. §-ban, a helyettesitett birósági végrehajtó nem müködhetik.

A helyettes a végrehajtói könyveket és jegyzékeket folytatja és az aláirásokat, a helyettesitett bir. végrehajtó pecsétje mellett, azonban saját neve alatt és a helyettesitési rendelvényre való hivatkozással, mint helyettes teljesiti.

42. §. A bir. végrehajtó állásának megszünte, ugy szintén a bir. végrehajtónak más biróság mellé áthelyeztetése esetében, az illető biróság főnöke a bir. végrehajtó összes iratait, könyveit s hivatalos pecsétjét haladéktalanul átveszi, a végrehajtói könyvet berekeszti, s azoknak megőrzése s a folyamatban levő teendőknek fennakadás nélkül a jelen utasitás 39. és 40. §§. értelmében leendő teljesitése iránt haladéktalanul intézkedik.

43. §. A bir. ügyv. szabályoknak 222., 223., 224., 227., 228., 229. §§-ai a bir. végrehajtók által foganatositott jogcselekményekre nézve is hatályosak.

44. §. Az 1872. évi jan. 29-én 3564. sz. a. kibocsátott utasitás hatályon kivül tétetik.

Budapesten, 1875. szeptember hó 10-én.

(Lásd az ezen rendelet módositására vonatkozó 8406/881. sz. a. rendeletet alább).

I. Birósági végrehajtói könyv.

Folyó szám	A biróság vagy fél megjelölése, mely a meghagyást adta, és azon biróság megnevezése, mely a meghagyás tárgyát képező eljárást elrendelte, a meghagyás kelte, száma, tárgya, valamint azon személyek megnevezése, a kiknek részére, és a kik ellen a meghagyás teljesitendő.	A meghagyás foganatositására tett eljárások, az eljárás napja, órája és tartama szerint	A végrehajtó dijai és költségei										sürgetések		A végrehajtás utján befolyt vagy annak alkalmával a kötelezettség fedezésére történt fizetések, vagy teljesitések, ugyszintén az átvett pénz hova forditása	Jegyzetek
			A teljesitett cselekvény megjelölése	Eljárási dij		Napidij		Utazási dij		költségekre vett előlegek, későbbi levonások és ezek hovaforditása			A sürgető fél neve	A sürgetés napja és órája		
				frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	az előlegező fél neve s előleg napja	frt	kr.				

II. Kézbesitések lajstroma.

Folyószám és átvétel napja	A biróság megnevezése, mely a kézbesitendő végzést hozta	Iktató szám	A fél neve, a kinek a kézbesités eszközlendő	A kézbesités napja	Dij: A fizetésre kötelezett fél	Dij: kr.	Jegyzet

III. Letéti könyv.

Folyószám	Az ügy megjelölése, melyben az értéktárgy átadatott, az átadónak neve, az átadás napja és órája	Az átadott készpénz vagy értéktárgy minősége, mennyisége, illetöleg összege	A kiszolgáltatás: az átvétel napja	A kiszolgáltatás: az átvevő aláirása

IV. Határnapok jegyzéke.

Végrehajtói könyv	1872. február 12-én.	

V. Névmutató.

A fél neve és az ügy megjelölése, melyre vonatkozik	A végrehajtói könyv folyó száma	A fél neve és az ügy megnevezése, melyre vonatkozík	A végrehajtói könyv folyó száma

A m. kir. igazságügyminiszter 13943. sz. a. körrendelete valamennyi törvényszék és járásbirósághoz, hogy a birósági végrehajtók az igény- és árverési hirdetéseket az illető adófelügyelőnek megküldeni szoros kötelességüknek ismerjék.

Az egyenes és közvetett adók, az illetékek és az egyenes adók módjára beszedendő kincstári követelések és egyéb tartozások fejében közigazgatási uton lefoglalt ingóságok magánfelek követelései fejében gyakran biróilag is lefoglaltatnak, és mivel sem a birósági kiküldött a közigazgatási uton, sem az adóvégrehajtó a birói uton eszközlött foglalásról közvetlenül nem értesittetik, gyakran megtörténik, hogy a lefoglalt ingóságok birói uton elárvereztetnek és a befolyt vételár a magánfelek követelései fedezésére fordittatik, daczára annak, hogy a közigazgatásilag eszközlött zálogolás a biróságit megelőzte, a minek folytán a kincstárnak követelése kielégitetlen marad.

Ezen viszásság megszüntetése és a kincstár érdekeinek megóvása czéljából rendelem, hogy a birósági végrehajtók az ingóságokra vezetett végrehajtási eljárás folyamában kibocsátandó igény- és árverési hirdetményt minden esetben az illető királyi adófelügyelőnek megküldjék.

Miről a $\frac{\text{kir. törvényszéknél}}{\text{kir. járásbiróságnál}}$ alkalmazásban lévő birósági végrehajtók, jelen rendeletem másolatának közlése mellett, oly utasitással értesitendők, hogy az igény- és árverezési hirdetmény kibocsátásával, illetve közzétételével egyidejüleg az illető kir. adófelügyelőnek az igény- és árverési hirdetményt megküldeni szoros kötelességüknek ismerjék.

Budapesten, 1877. évi junius hó 20-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 15733/1877. sz. alatti körrendelete az ország valamennyi e. f. k. törvényszéke elnökeihez és a járásbiróságok vezetőihez, a gyógyszertári készleteknek szükségessé vált elárverezése tárgyában.

A belügyminiszter urtól nyert értesités szerint fordultak elő esetek, hogy valamely gyógyszertár felszerelvényei és készletei biróilag elárvereztettek, a nélkül, hogy arról az illető törvényhatóságnak tudomása lett volna.

Minthogy pedig a gyógyszerészet az 1876. évi XIV. t. cz. 124. §-a szerint közegészségi intézmény, szükséges, hogy a gyógyszertárak fennállásáról s használható állapotban létéről az illető törvényhatóság kellő tudomással birjon.

Felhivom ennélfogva $\frac{\text{járásbiró}}{\text{elnök}}$ urat, hogy valahányszor valamely gyógyszertár szerelvénye és készleteinek elárverezése válik szükségessé, arról az illető törvényhatóságot, a részéről megkivántató intézkedések megtétele végett, előzetesen értesittesse.

Tekintve azonban, hogy a gyógyszertárakban oly szerek is kezeltetnek, melyek a közforgalom tárgyát nem képezik, mint p. o. mérgek és az erősen ható egyéb szerek, e részben az 1876. évi 31,026. sz. a. kiadott belügyminiszteri szabályrendeletet, jelesül annak 10. §-át és a 12. §. 5-ik pontját véve alapul (lásd orsz. rendeletek tára 1876. évi 349. l. 86. szám), szükségesnek látom $\frac{\text{járásbiró}}{\text{elnök}}$ urat figyelmeztetni: hogy valamely gyógyszertárnak birói elárverezése esetén, a gyógytári felszerelvények, állványok és egyéb ingóságok bárkinek eladhatók ugyan, az erősen ható gyógyszerek és készitmények, valamint a méregszerek azonban egyedül oly egyéneknek adhatók el, kik az ilyen szerek tartására jogositva vannak.

Budapest, 1877. évi julius hó 2-án.

A m. kir. igazságügyminiszternek 1878. október 26-án 25,152. sz. a. valamennyi kir. törvényszék és járásbirósághoz kibocsátott körrendelete, a birósági végrehajtók dijfelszámitásának ellenőrzése tárgyában.

Mult évi junius 20-ról kelt 13,943. számu körrendelet kapcsában, további intézkedés végett értesitem a Czimet, hogy

az ingóságokra vezetett végrehajtási eljárás folyamában kibocsátott igény- és árverési hirdetményeket tartalmazó és a birósági végrehajtó által az adófelügyelőkhöz intézett leveleket, ha ezen megjelöléssel vannak ellátva: »hivatalos felszólitás folytán portomentes«, a postahivatalok dijmentesen kezelik.

Több rendbeli panasz merülvén fel a részben, hogy a birósági végrehajtók ezen hirdetmények közléseért is a felek terhére különböző dijakat számitanak fel, a birósági végrehajtók dijfelszámitásának szigoru ellenőrzése végett ujból is figyelmeztetem a Czimet, hogy a birósági végrehajtók dijai és költségei az 1871. LI. t. cz. 24. §-ának *c)* pontja és 25. §-a, valamint az 1875. IX. t. cz. 3. és 5. §-ának intézkedései által vannak szabályozva, és hogy azon dijakon felül semmi egyéb dij a birósági végrehajtókat meg nem illeti.

8406/I. M. E. szám. Igazságügyminiszteri rendelet az 1875: IX. t. cz. végrehajtása tárgyában 1875. évi 26,020. sz. alatt kiadott rendeletnek módositására nézve.

A végrehajtási eljárásról szóló 1881: LX. t. cz. hatályba léptetése alkalmából azon t. czikknek 260. §-a alapján rendelem:

1. §. *A 2. §. helyébe:* A birósági végrehajtóknak számát a végrehajtás foganatositására illetékes mindenik kir. járásbiróság területére az igazságügyminiszter állapitja meg.

2. §. *A 4. §. helyébe*: A vizsga ismétlésére első izben három hónapnál, a többi esetben pedig hat hónapnál rövidebb idő ki nem tüzhető.

3. §. *A 11. §. helyébe:* A bir. végrehajtónak nem szabad a részére kijelölt székhelyen kivül lakni, vagy irodát tartani.

A bir. végrehajtó azon járásbiróság területén kivül, a melyhez kineveztetett, hivatalos cselekményt nem végezhet.

A budapesti főváros duna-jobbparti és balparti részében a végrehajtások foganatositásával az igazságügyminiszter által megbizott kir. járásbiróságoknál alkalmazott bir. végrehajtókra ezen szabály annyiban nem nyer teljes alkalmazást, a mennyiben azon végrehajtók kézbesitéseket és kis. polg. per-

ügyekben végrehajtásokat az illető járásbiróság területén kivül is teljesithetnek a főváros azon részében, a melyben azon járásbiróság fekszik, a melyhez kinevezve vannak. (Jelen rendelet 5. §-a).

4. §. *A 16. §. helyébe:* A kir. járásbiróság vezetője felügyelni köteles, hogy a bir. végrehajtókra bizott teendők azok között egyenlő arányban osztassanak fel, és hogy az 1881 : LX. t. cz. 19. §-a utolsó bekezdésének azon intézkedése: mely szerint a végrehajtás foganatositására nem fontosabb esetekben — a sürgősség és a végrehajtók akadályozásának kivételével csak bir. végrehajtók küldendők ki, pontosan megtartassék.

5. §. *A 17. §. helyébe:* A bir. végrehajtók felett csak azon kir. járásbiróság rendelkezik, a melynél alkalmazva vannak.

Kivételt képez a kir. törvényszékekre az 1875 : IX. t. cz. 3. §-ának, és a budapesti illető kir. járásbiróságokra az 1881 : LX. t. cz. hatályba léptetésére nézve 1881. évi 3333. sz. a. kiadott rendelet 5. §-ának intézkedése.

6. §. *A 22. és 28. §§. helyébe:* A végrehajtás foganatositásánál felmerülő költségeknek előlegezésére nézve az 1881 : LX. t. cz. 20., 21., 230. stb. §§-nak intézkedései alkalmazandók.

Ha a járásbiróság székhelyén kivül a végrehajtás olyan fél részére teljesittetik, a ki az 1868 : LIV. t. cz. 90. §-a alapján bélyegmentességet élvez, a bir. végrehajtó kivánsága esetére a költségeket a kir. járásbiróság vezetője az irodaátalányból előlegezi és az előleget a bir. ügyv. szabályok értelmében nyilvántartja.

7. §. *A 24. §. helyébe:* Az előlegezett költségeket a bir. végrehajtó az eljárásról a járásbirósághoz tett jelentésében, vagy a végrehajtási jegyzőkönyvben részletezni köteles.

8. §. *A 30. §-nak 2-dik bekezdése helyébe:* Ezen könyv minden év végén lezárandó és az illető kir. járásbiróság vezetője által láttamozandó.

9. §. A 31. §. annyiban módosittatik, hogy a birósági végrehajtó könyvét az illető kir. járásbiróság vezetője hitelesiti és a zsinór lepecsételéséhez a járásbiróság pecsétnyomóját használja.

10. §. *A 32. §-nak 2-ik bekezdése helyébe:* A könyv az esetben is lezárandó és a kir. járásbiróság vezetője által láttamozandó, ha az megtelt, vagy megrongálás miatt tovább nem használható.

11. §. A 33. §. *b)* pontja hatályát veszti; köteles azonban a birósági végrehajtó az átvett pénzt vagy értéktárgyakat az eljárásnál felvett jegyzőkönyvben pontosan részletezni, azoknak a felek által lett átvételéről kiállitott nyugtákat vagy elismervényeket ugyancsak a jegyzőkönyvhöz csatolni, ha pedig a készpénzt vagy egyéb értéktárgyakat a kir. adó- mint letéthivatalba szállitotta, vagy azokat a kir. járásbiróság vezetőjének (oly kir. járásbiróságoknál, a melyeknek székhelyén adóhivatal nincs) beadta, az átvételt jelentésének küllapján elismertetni, vagy ha arról nyugtát vagy elismervényt kap, azt jelentéséhez csatolni.

12. §. *A 34. §-nak 2-ik bekezdése helyébe:* Ha a bir. végrehajtó a végrehajtási eljárás egyes fokainak befejeztével az iratokat a kir. járásbiróságnak benyujtja, ezt az év, hó és nap kitételével (az év arab, a hónap római és a nap a római szám alá tört alakban szintén arab számmal jelölendő) a könyv 7-ik rovatába beirja.

13. §. *A 36. §. kiegészitésekép:* A teljesitett évnegyedes vizsgálat eredményéről a törvényszéki elnök közvetlenül, a kir. járásbiróság vezetője pedig az illető törvényszék elnöke utján a kir. igazságügyminiszterhez a következő hó 15-ig jelentést tenni tartozik.

Kelt Budapesten, 1881. évi november hó 1-én.